

**Prevzem
gasilskih
avtomobilov
v Račni in
na Velikem
Mlačevem**

stran **22, 23**

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje - letnik XXXV - avgust/september - 8/9 / 2009

O kom/čem pišemo?

**Hubertus Lazarini po
dolгих letih
spet v svojem
rojstnem
kraju - na
razvalinah
gradu
Bošanj.**

stran **30**

100 let

Čebelarstva društva Grosuplje

**Lepše pesmi ni na svet',
kot je šum čebel.**

stran **32**

Z misijonarjem

Jožetom Adamičem:

**“Vsaka
človeška
duša ima
svoje
skrivnosti.”**

stran **46**

Zaključek pokalnega tekmovanja starejših gasilcev.

Nepremagljivi grosupeljski starejši gasilci.

nadaljevanje na strani **20**

Starejši gasilci iz PGD Grosuplje smo se tudi letos od sredine maja pa do sredine septembra udeležili 17 meddruštvenih in 7 pokalnih gasilskih tekmovanj (Teharje, Žalec, Oplotnica, Polje, Prevalje in Lovrenc na Dravskem polju). Na teh tekmovanjih smo za društvo priborili 19 pokalov in 5 prehodnih pokalov, ob

prejemu pokala Gasilske zveze Slovenije za 2. mesto pa sta nam med drugimi prišla čestitati tudi predsednik in poveljnik Gasilske zveze Grosuplje. Tako smo osvojili 7 1. mest, 9 2. mest, 3 3. mesta, 2 5. mesti in 1 8. mesto. Poleg tega smo med letom imeli še 52 vaj.

Marjan Urbančič

Grosuplje – mesto kipov tudi letos!

*Pogovor s kiparkama Metodo
Crnkovič in Albena Mihaylovo*

Tudi letos je od sredine avgusta do sredine septembra potekal kiparski simpozij, ki je v zadnjih letih nekoliko okrnjen. Zato sta se na razpis javili le dve kiparki: Slovenka Metoda Crnkovič in Bolgarka, ki živi pretežno v Švici, Albena Mihaylova. Z njima smo opravili pogovor, s prvo v slovenščini, z drugo pa smo si kljub njenemu delnemu poznavanju slovenskega jezika pomagali z angleščino.

nadaljevanje na strani **48**

SERVIS IN PRODAJA KOLES

Delovni čas za stranke
od ponedeljka do petka
od 7. do 9. ure in
od 14. do 18. ure,
ob sobotah od 8. do 12. ure.

YC **HH**

Šprinter
CYCLES ŠKERLJ

Pod gozdom c. IV/20
Tel.: 01/7861 875, 01/7871 482 GSM 041/668 788

*Več ugodnih
AKCIJSKIH
OPUSTENJ*

*Na schanje,
skari
prijatelji!*

Vaša zvesta znanka

VINSKA KLET TROŠT
na Obrtniški 2 v Grosupljem
(NASPROTI TRŽNICE)
VAS VABI NA
**VELIKO
PRODAJNO AKCIJO
VINA SAUVIGNON**

PLAČAŠ 4l, DOBIŠ JIH 5€

DALEK SAUVIGNON

*Tržiška
Adamičeva cesta
Grosupeljski
Črna na Koroč*

Uporabljeno za zdravje opozarja:
Povsemno pitje alkohola škoduje zdravju.

Z ODBOJKARSKO ŽOGO PREŽIVELE TUDI POLETJE

Z AKTIVNO PODPORO ŠPORTU, KULTURI IN DOBRODELNOSTI OSTAJAMO V PEKARNI GROSUPLJE KOT SESTAVNEM DELU POSLOVNEGA SISTEMA MERCATOR ŠE NAPREJ ZVESTI SVOJEMU OKOLJU. DRUŽBENA ODGOVORNOST JE NAŠE VODILO NE SAMO TAKRAT, KO GRE ZA PRVOVRSTEN KRUH. KADAR JE LE MOGOČE, RADI PONUDIMO ROKO LJUDEM V SVOJI SREDINI. TAKO PODPIRAMO TUDI GROSUPELJSKO ODBOJKARSKO DRUŠTVO FLIP-FLOP, KJER Z NAČRTNIM DELOM SPodbujajo športno navdušenje številnih mladih odbojkaric.

»Odbojka je v naših krajih mlad šport, a sodi med najbolj uspešne in priljubljene. Kot prva grosupeljska športna ekipa nasploh, so naše odbojkarice nastopale v prvi državni ligi,« nam je povedal Marko Potokar, športni pedagog in predsednik društva. Iz njihovih vrst izhajajo reprezentantke, kot je članica Monika Potokar, zadnji dve leti igralka kluba večkratnih državnih prvakinj iz Nove Gorice, ter v mlajših selekcijah Urška Igljčar in Katja Kocjan. Ta je bila skupaj s Katjo Blatnik tudi državna prvakinja v odbojki na mivki.

Med letom se na treningih zbere prek 100 deklet vseh starosti. Zanje skrbi šest trenerjev, posebno pozornost pa v društvu namenjajo delu z najmlajšimi. Za kakovost ob njihovem prvem stiku z odbojko poskrbijo posebej usposobljeni trenerji, tako kot Nataša Cingerle, šestkratna državna prvakinja v odbojki na mivki. Svoje delovanje bodo letos nadgradili s šolo odbojke, ki bo prvič potekala na osnovnih šolah izven Grosuplje, na Škofljici, v Šentvidu pri Stični, v Višnji Gori in v Šmarjah-Sap.

Od takšnem trudu uspehi ne morejo izostati. Letos so na pomembnem mednarodnem turnirju v Beogradu kadetinje osvojile 3. mesto. V Grosuplju pa organizirajo svoj turnir, Memorial Sama Zrimca, ki je najmočnejši slovenski članski turnir in predstavlja nekakšen uvod v prvoligaško sezono. V minuli sezoni so se sicer članice poslovile od prve lige, v katero pa se bodo zagotovo še vrnile. Po besedah Marka Potokarja jim pomoč pokroviteljev ogromno pomeni: »Brez podpore lokalnega gospodarstva ne bi mogli delovati. V Pekarni Grosuplje so takoj prisluhnili našim potrebam in bili zraven, ko smo potrebovali pomoč.«

Zavzetost in prizadevnost mladih odbojkaric pa sta v ponos tudi nam, njihovim pokroviteljem. Od žoge se dekleta ne ločijo niti poleti. Počitnice so preživele na stalno zasedenih igriščih za odbojko na mivki sredi Grosuplje kjer so pridno trenirale.

60 let

Mercator

Pekarna
Grosuplje

NAREJENO Z LJUBEZNIJO

S svojo zavzetostjo in borbenostjo dekleta poskrbijo za mnoge atraktivne športne trenutke na Brinju.

Nastopanje vseh selekcij (na sliki) v najvišjih državnih ligah ostaja poleg dela z mladimi glavni cilj društva.

Benedikt XVI.: Okrožnica Ljubezen v resnici

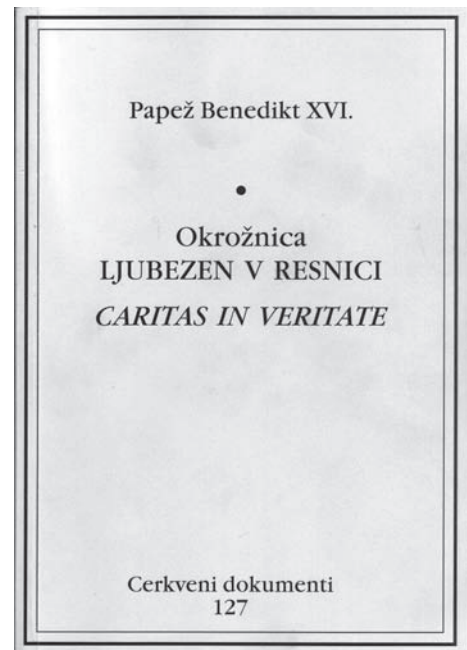
Svetovna gospodarska kriza, ki smo ji priča, se je pojavila pred slabim letom dni in je prizadela mnogo udeleženih strani. Upadanje naročil, manjša proizvodnja, manjša prodaja in manjši dobiček, ki ima za posledico racionalizacijo proizvodnje, povzročajo zapiranje ali selitve tovarn in odpuščanje delavcev, na drugi strani pa večkrat neomejeno in moralno vprašljivo bogatenje lastnikov in menedžerjev podjetij, od katerih so nekateri s svojimi napačnimi poslovnimi potezami gospodarsko krizo celo povzročili. Zmanjševanje socialno-ekonomske varnosti spričo svetovne gospodarske krize ogroža stabilnost v družbi in tudi v mednarodni skupnosti. Socialne, politične in varnostne posledice recesije so lahko prav tako hude kot njene finančne in gospodarske posledice. Svetovna gospodarska kriza se tako spreminja v »človeško in razvojno nesrečo«, pri čemer so vse huje prizadete tudi države v razvoju. Vse to dogajanje zahteva temeljit premislek o gospodarskih in finančnih sistemih ter geopolitični ureditvi. V strokovni javnosti smo slišali že precej razlag vzrokov krize ter tudi o načinih odpravljanja le-te, nobeno razmišljanje pa ni šlo v iskanje humanistično-filozofskih oz. antropoloških vzrokov dogajanja. Slednje bi lahko opisali z mislijo Alana Greenspana, nekdanjega predsednika Ameriške centralne banke, ki je za časopis Time dejal, da »če ne bo kdo ugotovil, kako spremeniti človeško naravo, bomo imeli še veliko kriz«. Zdi se, da je to temeljno vprašanje, na katero mora odgovoriti vsak človek in vsaka skupnost ne glede na nacionalnost, vero, ideološko ali kako drugo pripadnost in da sta od tega odgovora odvisna tako naša individualna kot skupna, globalna prihodnost.

Na to vprašanje skuša odgovoriti papež Benedikt XVI. v svoji novi encikliki LJUBEZEN V RESNICI (CARITAS IN VERITATE) s podnaslovom O celostnem človeškem napredku v ljubezni in resnici. Okrožnica, ki je izšla 9. julija, pri nas pa v začetku septembra, nas nagovarja z dvema pojmom, za katera se zdi, da ne vemo več natančno, kaj pomenita; to sta ljubezen in resnica. V uvodu beremo teološko razlago, ki pravi, da je ljubezen v resnici, o kateri je s svojim življenjem, predvsem pa s svojo smrtjo in vstajenjem pričeval Jezus Kristus, poglobljena gonilna sila za dosego resničnega napredka vsakega človeka in vsega človeštva. Ljubezen je moč, ki izvira iz Boga, večne ljubezni in popolne resnice, pravi papež. Vsakdo doseže lastno dobro tako, da sprejme načrt, ki ga ima Bog z njim, in ga želi v polnosti uresničiti: v

tem načrtu namreč najde resnico o sebi, in ko jo sprejme, postane svoboden (prim. Jn 8,22). Vsakdo ima tudi nalogo braniti resnico, predložiti jo s ponižnostjo in prepričanjem ter pričevati zanjo z življenjem. To je zahtevna in nenadomestljiva oblika ljubezni, nadaljuje papež, po kateri pa notranje težijo vsi ljudje: ljubezen in resnica jih nikoli popolnoma ne zapustita, ker sta božji klic v srcu in razumu vsakega človeka.

Agnostiki ali neverni na gornje razmišljanje verjetno ne morejo imeti pravega odziva, razumejo pa lahko naslednjo trditev: ljubezen, pravi Benedikt XVI., je tudi glavna pot družbenega nauka Cerkve. Vsaka odgovornost in prizadevanje, ki ju opisuje ta nauk, zajema iz ljubezni, ki po Jezusovem nauku obsega vso postavo (prim. Mt 22,36-40). Ljubezen je tako pravo jedro odnosa do Boga in do bližnjega; je počelo mikroodnosov: prijateljskih, družinskih, malih skupin; pa tudi makroodnosov: družbenih, gospodarskih in političnih. Ljubezen v resnici je tako za Cerkev v razvijajočem se in vseobsegajočem svetu globalizacije velik izziv.

Ljubezen pa je izpostavljena nevarnosti, da se njen pomen siromaši, tudi napačno razumeva ali celo izloča iz etičnega obnebjaja. V vsakem družbenem, pravnem, kulturnem, političnem, gospodarskem okolju večkrat zlahka izjavljajo, da je moralna odgovornost pri interpretiranju in upravljanju nepomembna. Od tod, nadaljuje Benedikt XVI., prihaja potreba po združitvi ljubezni in resnice, ki jo je sv. Pavel označil kot »resnica v ljubezni« - »veritas in caritate« (Ef 4,15), pa tudi z dopolnilom »ljubezen v resnici« - »caritas in veritate«. »Resnico je treba iskati, najti in izraziti v »ekonomiji« ljubezni, toda tudi ljubezen je treba hkrati razumevati, vrednotiti in uresničevati v luči resnice. Tako smo ljubezni vrnilo službo, ki jo osvetljuje resnica, prispevali pa smo tudi k potrditvi resnice, ji pokazali moč, s katero se lahko potrdi in izkaže v stvarnem družbenem življenju. To pa v današnjem družbenem in kulturnem okolju, ki resnico relativizira, postaja do nje brezbrizno in se ji upira, ni malo«, pravi Benedikt XVI. in nadaljuje, da »razvoj, družbena blaginja, usklajeno reševanje zapletenih družbeno-gospodarskih vprašanj, ki mučijo človeštvo, potrebujejo to resnico. Še več, potrebujejo, da to resnico ljubimo in zanjo pričujemo. Brez resnice, brez zaupanja in ljubezni do resničnega, ni družbene zavesti in odgovornosti; družbeno ravnanje se na milost in nemilost zaplete v zasebne koristi ter logiko oblasti, ki v težkih

trenutkih, kakršni so danes, vplivajo na družbo razkrojevalno, toliko bolj na družbo, ki se globalizira.«

Okrožnica »Ljubezen v resnici« pa ne poskuša ponuditi tehničnih rešitev za strahotne socialne probleme sodobnega sveta. Spomni nas na temeljna vodila, ki so nepogrešljiva za izgradnjo človeškega razvoja v prihodnjih letih. Med temi vodili lahko izpostavimo

- a) skrb za življenje človeka, ki ga vidimo kot središče vsega resničnega napredka;
- b) pomembnost vsake posamezne kulture, ki se mora upreti relativizmu, poplitvenju ter prilagajanju ravnanja in življenjskih slogov drugim kulturam;
- c) pomen temeljne solidarne zavesti, ki bi mdr. upoštevala prehrano in dostop do vode kot univerzalni pravici vseh človeških bitij brez razlikovanja in diskriminacije;
- d) spoštovanje pravice do verske svobode;
- e) povezovanje različnih ravni človeškega znanja z namenom prispevka k resničnemu razvoju narodov itn.

Zelo zanimivo je poglavje o gospodarstvu, kjer papež pravi, da človekovo dostojanstvo in pravičnost zahtevata, da – predvsem danes – gospodarske razlike ne bi čezmerno in moralno nevzdržno povečevale razlik v bogastvu in bi si še naprej v prvi vrsti prizadevali za to, da bi vsi dobili ali ohranili zaposlitev. Tudi zoževanje kulture na tehnološko raven, ki lahko za kratek čas poveča dobiček, dolgoročno ovira vzajemno bogatenje in razgibano sodelovanje. Pomembno je torej razlikovati med kratkoročnim in dolgoročnim gospodarskim ali sociološkim razmišljanjem. Zniževanje ravni varstva delavčevih pravic ali opustitev mehanizmov prerazdeljevanja

Naši najdražji otroci!

Gospod urednik Jože Miklič!

Vaš uvodnik v prejšnji številki Grosupeljskih odmevov me je spodbudil, da napišem nekaj stavkov na temo, ki ste jo v članku naslovili »Naši najdražji otroci«. Po vašem uvodniku si človek zaželi, da se mu ne bi bilo potrebno pridružiti nobeni skupini uporabnikov, ki pritiska na občinski proračun, saj mi ni jasno, kdaj so problemi v Grosupljem dovolj veliki, da »postanejo realni«. Prav žalosten in nespodbuden je zaključek vašega uvodnika, ko vse aktivnosti civilne iniciative že takoj obsodite s stavkom, da »narejenega zaradi tega pa ne bo nič več, ampak še manj«.

V članku z naslovom: »Številni otroci bodo vrtec gledali le od daleč« je naveden podatek, da je 354 otrok zavrženih v VVZ Kekec v tem šolskem letu. Glede na mnoge izrečene besede o »naših najdražjih otrocih« **upam, da boste v septembru opravili temeljito evidentiranje (VVZ Kekec oz. Občina Grosuplje) in nam javno predstavili realno število odklonjenih otrok, med drugim tudi zato, da se starši ne bomo**

sklicevali na »najvišje številke«, kot to poimenuje župan, gospod Janez Lesjak. Menim (g. Janez Pintar!), da je potrebno v številki zavrženih otrok upoštevati tudi tiste, ki 1. septembra ne izpolnjujejo starostnega pogoja 11 mesecev za vstop v vrtec (teh je 112 letnika 2008 in 31 letnika 2009). Kajti vse mamice, ki smo vpisale otroka v vrtec za šol. leto 2009/2010 (tiste, ki smo rodile otroke do konca januarja letos, v letu 2009 zaključimo porodniški dopust in se že do decembra vrnemo na delovno mesto) med tem šolskim letom zaključimo porodniški dopust. To pomeni, da nujno potrebujemo varstvo za svojega otroka, kar nam po zakonu tudi med letom pripada. Najmanj, kar bi pa vseeno lahko naredili pa je, da nas uvrstite vsaj na t.i. listo zavrženih otrok. Žal, na podlagi vseh aktivnosti, ki jih v zadnjih letih opravljate v zvezi z vrtci, starši ne verjamemo, da se bo število zavrženih otrok v letošnjem septembru (oz. šolskemu letu) zmanjšalo pod številko 100.

Številni starši, ki imamo še vedno, kljub temu, da je že september, ko naj bi po mnenju občinske politike zanimanje po

VRTCIH upadlo, velik interes po odprtju dodatnih oddelkov, imamo še vedno veliko odprtih vprašanj, na katera ne dobimo odgovorov z Občine Grosuplje. Občinsko upravo pozivam, da jasno in konkretno odgovori na naslednja vprašanja:

- **stanje na dan 1.9.2009 glede števila vpisanih in zavrženih otrok v VVZ KEKEC za šol. leto 2009/2010 po posameznih letnikih,**
- **strategija Občine Grosuplje o tem, kako namerava rešiti problematiko zavrženih otrok v WZ KEKEC?**
- **plan za vključitev številnih, danes še predšolskih otrok, ki bodo čez nekaj let (leta 2011, 2012, 2013, 2014...) postali šoloobvezni. Pozivam ravnatelje OŠ in občinsko upravo, da nam javno predstavijo možnosti oz. števila prostih mest osnovnih šol (številčno prikažejo, koliko otrok je iz določenega področja občine), ki so po ugotavljanjih občinske uprave že danes premajhne glede na potrebe.** Želimo, da nam javno predstavijo »realne« možnosti za vključitev otrok v OŠ.

Za odgovore se že vnaprej zahvaljujem in želim čimprejšnje in uspešno reševanje problematike, v kateri se je znašla Občina Grosuplje.

Zaskrbljena mama

Odgovor na županove izjave na temo predšolske vzgoje

V julijski številki Grosupeljskih odmevov je bila na uvodnih straneh z več vidikov predstavljena pereča problematika predšolske vzgoje v občini Grosuplje.

Že na naslovnici glasila je urednik časopisa, g. Miklič, predstavil številne probleme, s katerimi se je občina srečevala v zadnjih letih in pri reševanju katerih do danes ni bila uspešna. Tudi problem predšolske vzgoje vidi kot enega izmed njim podobnega, zato je naše aktivnosti že vnaprej označil kot brezkompromisno stališče posameznih sredin, zaradi katerega ne bo narejenega nič več, ampak še manj. Kot dolgoletni urednik lokalnega časopisa, ki vladajočo občinsko politiko zagotovo dobro pozna, verjetno upravičeno pričakuje, da do premikov ne bo prišlo, saj je iz članka mogoče razbrati, da ima grosupeljska politika gluha ušesa za potrebe prebivalstva.

Naslednje vrstice pa bi namenila populističnim, nestrokovnim in žaljivim izjavam župana, g. Lesjaka, ki skuša na tak način preusmeriti pozornost z

nerešenega problema na tiste, ki na problem opozarjamo.

Zatorej spoštovani gospod župan! Kljub temu, da je v vašem intervjuju o problematiki otroškega varstva v naši občini izrečenih veliko izkrivljenih resnic, se jaz osebno ne bom spuščala na nivo gostilniške debate o tako resni temi, kot je občinsko kršenje zakonodaje, človekovih pravic in ustave (ki, mimogrede, predstavljajo najvišje pravne vrednote v državi!). V članku na deveti strani izrecno poudarjate, da se na Vas obračajo mnogi starši, ki v svojih pritožbah »navajajo poleg velikih pretiravanj vrsto žalitev in obrekovanj (da so na Občini nepismeni, ne znajo brati...)« in nadaljujete, da »na Občini delajo strogo po zakonu«. Osebno se s temi izjavami nikakor ne strinjam. Razloge za to sem navedla v tožbi na Upravno sodišče RS, za katero verjamem, da ste z njo seznanjeni. Vsekakor je potrebno počakati do sodbe, v kateri bo odločeno o naših velikih pretiravanjih in zakonitem delovanju v občini.

Družine smo se zaradi ne vključenosti

naših otrok v vrtec, med drugim tudi zato, ker stari starši iz takšnih ali drugačnih razlogov ne morejo in ne izpolnjujejo svojih t.i. »bioloških obveznosti«, znašle v resnih težavah. O tem, da nam pripisujete razvajenost in agresivnost, ne bom izgubljala besed. Takšne in podobne izjave (ki skušajo tiste, ki od občine pričakujemo, da bo upoštevala ne le potrebe prebivalstva, ampak tudi zakon, prikazati kot nekultivirano in nestrpno krdelo) še največ povedo o tistih, ki jih izrekajo. In povedo tudi veliko o pomanjkanju njihove politične in človeške kulture. Odločite se, ali bo takšno obnašanje nagrajeno ali ne, pa prepuščam volivkam in volivcem naslednjih lokalnih volitev.

Namen tega članka je pozvati župana, g. Lesjaka, da vzpostavi v občini spoštovanje načela zakonitosti, kakor tudi spoštovanje do občanov in občank, katerih predstavnik je po svoji funkciji. Hkrati s tem člankom tudi zaključujem polemiziranje o predšolskem varstvu v lokalnem časopisu.

Ksenija Štibernik

Opozorilo generalnega direktorja direktorata na ministrstvu za šolstvo in šport po nadzorstveni pravici na nezakonitost

Dne 10.8.2009 sem Ministrstvo za šolstvo in šport na podlagi 88.a člena Zakona o lokalni samoupravi (ki nalaga ministrstvu, da na svojem področju del izvršuje nadzorstvo nad zakonitostjo splošnih in posamičnih aktov, v primeru ugotovljenih kršitev opozori pristojni občinski organ in mu predlaga ustrezne ukrepe) opozorila na nezakonito izvajanje predšolske zakonodaje Občine Grosuplje, s poudarkom na nelegalno sprejetem Pravilniku o sprejemu otrok v VVZ Kekec Grosuplje. Pravilnik je namreč sprejel nepristojen organ (svet vrtca), ki je bil za to pristojen do uveljavitve novele Zakona o vrtcih (Ur.l.RS, št. 25/08), spremenjeni zakon pa kot pristojni organ za sprejem pravilnika določa občino. V skladu

s spremembo ZVrt je pravilnik hkrati postal predpis občine, ki bi moral biti objavljen v uradnem glasilu, kot to določa 66. člen Zakona o lokalni samoupravi, kot predpogoj za pravno veljavnost. V dopisu z dne 26.8.2009 je Ministrstvo za šolstvo in šport v zadevi pomanjkanja prostih mest v vrtcih v občini Grosuplje in vodenja postopkov sprejema otrok v VVZ Kekec Grosuplje za šol. leto 2009/10 Občino Grosuplje opozorilo na naslednje ugotovljene nezakonitosti: ...«Glede na navedene ugotovitve je tako podana kršitev 20. člena ZVrt in 66. člena ZLS, zato morata vrtec in Občina za odpravo nezakonitega stanja nemudoma sprejeti pravilnik, tako kot to določa veljavna zakonodaja.» O morebitni odpravi oz.

razveljavitvi izdanih odločb o sprejemu oz. zavrnitvi otrok v vrtec, izdanih na podlagi spornega pravilnika, bo v skladu z Zakonom o upravnem sporu odločalo Upravno sodišče.

Ministrstvo je Občini Grosuplje naložilo tudi dolžnost, da jih o njihovem ravnanju obvestijo najkasneje do petka, 25. septembra 2009, pri tem pa jih morajo obvestiti tudi o vseh drugih aktivnostih, ki jih izvajajo oziroma jih nameravajo izvesti z namenom zagotovitve zadostnega števila prostih mest v vrtcih na območju občine Grosuplje. Pripominjajo tudi, da so v okviru njihovih pristojnosti pripravljene naši občini nuditi tudi vso potrebno strokovno pomoč.

Ksenija Štibernik

Županu predstavlja več kot 200 zavrženih otrok samo finančno breme občine

Starši zavrženih otrok, kakor tudi nekateri ostali občani občine Grosuplje, smo razočarani nad županom in njegovimi političnimi privrženci, ki nimajo ne posluha, ne interesa niti strategije o urejanju socialne infrastrukture v občini (vrtci, šole in zdravstvo). Ogorčeni smo nad nezakonitim delovanjem v občini, manipuliranjem s podatki (predvsem s številom odklonjenih otrok) ter iskanju vzrokov za nastalo situacijo na vseh naslovih, samo na tistih ne, od koder problem izvira. Prav tako nas moti pasivno čakanje na pomoč države oz. izgovarjanje na »biološko odgovornost starih staršev«, namesto da bi se problem začel reševati takoj in tam, kjer se po veljavni zakonodaji mora, t.j. na lokalnem nivoju.

Ne glede na očitke tako občine kot države, ki se do reševanja problema vedeta pasivno in prelagata odgovornost druga na drugo, je dejstvo, da je zagotavljanje zadostnega števila prostih mest v vrtcih izvirna naloga občine. Pravno je torej občina dolžna zagotoviti mesto v vrtcu vsakemu otroku, odločitev staršev pa je, ali se odločijo za tako varstvo ali pa katero izmed ostalih oblik. Žal pa je ta pravica otrok samo črka na papirju.

Problem z vrtci ni vseslovenski problem. V Sloveniji se s čakalnimi listami otrok za vstop v vrtec srečuje od 210 občin nekaj manj kot 100 občin, od tega samo 46 občin z več kot 20 zavrženimi otroci. Občine, ki danes nimajo zavrženih otrok, so sproti učinkovito reševale problem. Večina občin, ki se, podobno kot naša občina, srečujejo s premalo prostorskimi kapacitetami vrtca, ima pripravljene načrte, kako v najkrajšem možnem času zagotoviti dodatna vrtčevska mesta oz. vsaj finančno priskočiti na pomoč

staršem zavrženih otrok s subvencijami. Žal pa naše občine ne moremo uvrstiti v nobeno izmed opisanih skupin.

Župan, ki je po svoji funkciji predstavnik svojih občanov in občank, za nastalo situacijo krivi naslednje vzroke:

1. priseljavanje - pri čemer pozablja, prvič, da bi morala občina ob gradnji večjih stanovanjskih sosesk v skladu s prostorsko zakonodajo skrbeti tudi za primeren razvoj socialne infrastrukture, in drugič, da se ob priseljavanju novih stanovalcev na račun dohodnine večajo tudi finančna sredstva v proračunu občine;

2. porast natalitete - pozablja, da bi občina morala spremljati demografijo 5 let vnaprej;

3. ukrep prejšnje vlade glede sprejetja brezplačnega vrtca za drugega in naslednje otroke - kvazi trditev, saj naj bi se na ta način po besedah g. Černilca (generalni direktor Direktorata za vrtece in osnovno šolstvo, MŠŠ) povečalo povpraševanje največ do 25%;

4. zakonodajalca - res pa je, da zakonodaja že vsaj deset let nalaga to dolžnost občini in da se je večji problem pojavil šele v zadnjih 3 do 5 letih;

5. izgovori o dolgotrajnih postopkih urejanja dokumentacije - dokaz, da je možno postopke izvesti hitreje kot v 3-5 letih, so nekatere občine, ki so v 8-11 mesecih zgradile ali postavile objekte v namene vrtca, vključno z ureditvijo potrebne dokumentacije.

Prepričani smo, da je ravno pasivna občinska politika vzrok težav s tem, ko ni sproti spremljala demografskih in zakonskih sprememb ter pravočasno in ustrezno ukrepala. Naj vzamem kot primer občino Kamnik, ki je samo v zadnjih 2 letih odprla na novo 19 oddelkov, da o občini Ljubljana, kot

občini z največjimi potrebami po vrtcih, kakor na drugi strani tudi npr. novonastali in majhni občini Mokronog, ne govorim. Vse te in mnoge druge občine so dokaz, da je vse mogoče narediti, če obstaja za to interes.

Občina Grosuplje je v zadnjih 12 letih odprla samo 15 novih oddelkov (od tega jih 5 predstavlja oddelke v mobilnem vrtcu, ki pa bo na novo sprejel samo za 3 oddelke otrok, pa še ta se postavlja že drugo leto in do danes še ni sprejel nobenega otroka!!!). To je zaskrbljujoč podatek, saj bi za pokritje letošnjih potreb po besedah pomočnice ravnateljice ge. Šimnic, potrebovali dodatnih 16 oddelkov... Župan je nemalokrat poudaril, da so vrtci (oz. naši otroci, otroci občine Grosuplje!!!) veliko finančno breme za občino. In ker občina problema ni reševala sproti, se danes sooča z 280 odklonjenimi otroki. Nastal je problem, katerega ni sposobna sama rešiti.

V skladu z Zakonom o lokalni samoupravi bi morala država finančno in strokovno priskočiti na pomoč občini, zato je logično, da MŠŠ zagovarja občino, da aktivnosti potekajo, da ji je pripravljena nuditi strokovno pomoč, o finančni pomoči pa niti besede.

Ker nas je zanimalo stališče občinske politike do reševanja problema, smo za mnenje povprašali tudi vsakega občinskega svetnika posebej. Prosili smo jih, da se opredelijo do problema in napišejo, kje vidijo rešitve in smo na koncu dodali, da njihov neodziv pripisujemo za podpiranje dosedanje, vrtcem nenaklonjene politike. Do danes smo dobili odgovora svetnika LDS g. Franca Štibernika in mag. Boža Predaliča v imenu svetniške skupine SDS. Za odgovora se še enkrat lepo zahvaljujemo in na koncu sklepno dodajamo, da nas na podlagi odziva na zastavljeno vprašanje izvor problematike predšolske vzgoje ne preseneča več.

Milan Štibernik

Naši najdražji otroci - 'predzadnjič'!

Komentar - Tema, ki se vedno globlje zajeda v občinsko politiko (v proračun se je že zdavnaj!), je varstvo predšolskih otrok. In namesto da bi se med ljudmi slišala kot da je kljub vsem problemom velik del dela in denarja namenjen za varstvo predšolskih otrok, je postala v zadnjih dveh letih ena od najbolj razpitenih tem v občini Grosuplje. Ni pa edina. Po tej logiki je samo še vprašanje časa, kdaj se bo tej pridružila še kakšna nova!

Jože Miklič

Rastoča kopica problemov

Če prikramamo današnji zakonski ureditvi v naši državi, potem bomo lahko le nemo ugotavljali, da se množica problemov, ki sem jih v preteklem časopisu na naslovnici samo nanizal in so se mnogi med njimi nakopičili z leti v občini Grosuplje, nekateri pa so prisotni že desetletja in se v nekaterih predelih še poslabšujejo (npr. poplave v vzh. delu naselja Grosuplje), pa se še jih lep čas ne bo dalo urediti. Kako vse te zakone uresničujejo druga okolja, je lahko vsem jasno, saj mnogi kontrolni instrumenti v državi ne delujejo in prav zato prihaja, po mojem mnenju, do vedno večjega kršenja predpisov. Poleg tega pa gre pri mnogih predpisih tudi za vprašanje, ali so strokovno podloženi ali so dovolj etični in moralni, pa ne nazadnje ali so tudi legitimni. Mnogokrat gre pri vsem tem za zavestno početje, ko posamezniki ali skupine, kot so razne tajkunske zgodbe, izkoriščajo družbo in kradejo prek zakonskih lukenj javno/družbeno imetje. Po drugi strani pa prihaja v nekaterih okoljih tudi do »pozitivne selekcije« ali iskanja prioritet, saj ta okoljavsem predpisoma enkrat zaradi finančnih sredstev, kadrov ali drugih pomanjkljivosti ne morejo slediti. Za kakšno početje pri vsem tem gre v Grosupljem, so si najbrž tudi naši bralci že ustvarili svoje mnenje. Poleg tega pa sem prepričan, da bodo tudi v prihodnje prihajale še vedno s strani države in morebitne regionalne ravni nove pobude in bodo občini povzročale še dodatne težave v zvezi s samimi rešitvami, tako z umeščanjem v prostor (kanalizacije, smetišča, poplave ...) kot tudi glede nedorečenih ali pa prebogatih standardizacij (vrtci, šolstvo, ekologija ...). Če k temu dodamo še nedorečenost glede določanja prioritete in sprejemanja občinskih razvojnih in prostorskih načrtov, kjer pa državne institucije zelo zamujajo celo pri dajanju soglasij, da o minimalnih možnostih sofinanciranja za tako-imenovano »bogato občino Grosuplje« s strani države ne govorimo, postane slika že skoraj brezupna.

Če že zaradi drugega ne, pa je treba na tem mestu dati priznanje vsem tistim, ki kljub vsemu vendarle vztrajajo pri iskanju optimalnih rešitev.

Kdo je vsemu temu kriv?

Odgovor je lahko zelo kompliciran, lahko pa tudi dokaj preprost. Začel pa bi s podatkom, da je v občini vseh otrok, ki bi bili upravičeni do predšolskega varstva 1255 (brez rojenih leta 2009) in da jih je od tega vključenih v programe vrtca 653 oziroma nekaj nad 50 %. Letos je bilo po najnovejših podatkih s 1. 9. 2009 zavrženih 159 otrok + 109 starih manj kot 11 mesecev, kar pomeni, da kljub vsemu najmanj 334 staršev ni prijavilo svojih otrok in njihov delež

na celotno populacijo predšolskih otrok predstavlja precej večji delež kot pa delež vseh odklonjenih otrok. A bolj kot to so pomembna nekatera druga dejstva, ki jih je treba ob bok tem podatkom pojasniti širši javnosti.

Neposredni stroški varstva predšolskih otrok iz proračuna 2009

Za izvajanje programa predšolske vzgoje v naši občini je v skladu z normativi zaposlnih 105,5 delavcev. Od tega 36 vzgojiteljic, 38 pomočnic vzgojiteljic, 13 kuharic, 6 tehničnih delavcev in 9 delavcev uprave VVZ. Na podlagi Pogodbe o izvajanju financiranja dejavnosti predšolske vzgoje v vrtcu in v skladu z Zakonom o vrtcih je Občina kot ustanoviteljica dolžna kriti razliko med ceno programov in plačili staršev za stroške dela, stroške materiala in storitev ter stroške živil za otroke.

Bruto plače zaposlenih	1.628.702
Prispevki in davki na bruto plače	286.816
Dodatno pokojninsko zavarovanje	43.134
Drugi stroški dela (regres, prevoz, prehrana, odprav. itd)	211.095
Stroški materiala in storitev	456.288
Amortizacija	19.075
Stroški živil za otroke	133.815
SKUPAJ	2.778.925

V ta sklop občina (torej vsi delavno aktivni občani) prispeva skoraj 2.000.000 €, starši otrok pa še dodatno nekaj manj kot 800.000 €. Iz občinskega proračuna se zagotavljajo sredstva v višini razlike med ekonomsko ceno vrtca in plačilom staršev. Plačilo staršev znaša največ 80 % ekonomske (???) cene. V povprečju bodo starši plačevali ceno, ki bo znašala 27 % ekonomske cene.

Programi predšolske vzgoje izven občine potekajo v vrtcih v Ljubljani, Igu, Ivančni Gorici, Lavrici, Mengšu, Zagorju ob Savi in Dobropolju. V teh vrtcih se nahaja približno 148 otrok, ki imajo stalno bivališče v občini Grosuplje. Za te otroke se iz občinskega proračuna zagotavlja razlika med ekonomsko ceno (???) vrtca in prispevkom staršev.

Vendar pa celotni stroški po planu z dodatnimi programi, najemninami, doplačili programov za otroke v grosupeljskih vrtcih in grosupeljske otroke v vrtcih izven občine, pa investicijami in investicijskimi ter tekočimi vzdrževanji in amortizacijo premičnin za leto 2009 znašajo reci in piši **3.597.943 €**, kar je glede na celoten proračun v višini okoli 16.000.000 € že skoraj četrtina vseh sredstev. Preprost izračun pa pokaže, če bi želeli imeti vse otroke v vrtcih, da bi to občino stalo polovico vsega občinskega proračuna. Že ta argument govori, da je v našem sistemu predšolskega varstva nekaj hudo narobe. Je pa še več drugih razlogov.

In čeprav je že predviden rebalans proračuna in bodo verjetno sredstva še dodatno povečana na teh postavkah, pa tudi vse to še ne bo dovolj za rešitev aktualnih prostorskih potreb v vrtcih v letošnjem letu, pa najbrž tudi ne v naslednjem.

Zaključek je lahko tudi takšen:

Če vzamemo samo 2,5 otroka na družino, kar bi moralo biti pogoj, da bi se slovenski narod vsaj biološko obdržal še nekaj generacij, bi po približni oceni te matere (ali očetje, lahko pa so tudi babice, dedki ali drugi »dobri ljudje«), spotoma ob drugim domačem delu zaslužili v vsaki družini najmanj 900 € bruto na mesec oziroma 10.800 € na leto samo na ta način, da bi doma varovali in vzgajali otroke.

Če pa delimo letošnje stroške proračuna s številom vključenih otrok v vrtce, bi zgoraj navedeni lahko zaslužili samo za enega otroka 5.535 € bruto na leto, če štejemo vse otroke iz naše občine, ki so vključeni v vrtce tudi v drugih občinah. Nato znesek pomnožimo z 2,5, in dobimo 13.838 €. Ta plačila bi predvidoma lahko trajala kar pet let, ko bi otroci odšli v "malo šolo". Nekaj je sicer res tudi razlik med občinami, a bi bilo prav zaradi tega treba narediti širšo strokovno družbeno analizo, ki pa jo »lobiji« še nikoli niso predstavili v celoti, saj bi si morali na ta način odrezati lep kos zase "prišparane" pogače.

Mesečno na otroka za dnevni program za otroke prvega starostnega obdobja v Grosupljem znaša 485,07 €, za dnevni program za otroke drugega starostnega obdobja pa 381,56 € na mesec. Že v osnovi celotni stroški varstva po proračunu in cene dnevnega varstva, sprejete na občinskem svetu, pa so manjše kot so stroški varstva oziroma ekonomska cena in zato starši subvencionirajo manj kot je ekonomska cena, kar ima za posledico, da vsi tisti, ki nikoli nis(m)lo imeli otrok v vrtcih, plačujemo še dodatno solidarnost kot bi bila normalna za razvade, ki si jih je izmislila naša država Slovenija. Mar ni tudi to diskriminacija? Poleg tega bo marsikdo lahko pritrnil, da mesečno ali letno ne prejemajo takih zneskov niti tisti, ki so polno zaposleni, kaj šele tisti, ki imajo minimalne plače ali pa dobivajo pogrošne pokojnine, ki so trikrat nižje od tistih, ki jih je vodja upokojenske stranke obljubljal pred volitvami.

Še nekaj 'bogokletnih' pogledov!

Dodal bi še nekaj širših (in za nekatere bogokletnih) pogledov, ki govorijo tudi o nekoliko drugačni plati predšolskega varstva.

Poleg tega, da je izredno drago za našo družbo, je tudi vprašljivo z več vidikov, kar izhaja iz poudarjenega individualizma, potrošništva ter kvazi neoliberalizma.

V zadnjih letih se je močno razširilo mnenje, da morajo otroci že v vrtčevske jasli, če ne vsaj v drugem starostnem obdobju do osnovne šole. Sam osebno sem zelo skeptičen do tega in trdim, da bi morali imeti varstvo urejeno na državni ravni, od koder bi se delile subvencije, varstvo pa naj bi izvajale prek koncesij razne javne ali privatne ustanove, ki bi imele ustrezne prostore, kadre in programe. Tako bi zares lahko tisti, ki nimajo »svojih« možnosti varstva, uporabili ponujene javne rešitve, ostali pa bi se svobodno odločali. Vendar pa bi tudi za tako pridobljeni denar družine morale ustrezno odgovarjati in bi se v primeru zlorab morale prek socialnih služb in sodišč ostro šankcionirati.

Če pa mislijo nekateri pristojni v naši državi, da so otroci, ki živijo v »cibanskem kolektivizmu« zato kaj boljši, pa bi bilo treba javno razgrniti in družbeno verificirati te ugotovitve. Po mojem, če bi že bil potreben kakšen »kolektivizem«, bi ga bilo dovolj samo eno leto pred vstopom v osnovno šolo.

K drugačnemu pogledu me navaja še več drugih razlogov. Že če samo pogledamo na večgeneracijsko sožitje, se prav pri otrocih v obdobju, ko začnejo spoznavati svet in predno odidejo v osnovno šolo, srečujemo z najbolj občutljivimi in vitalnimi koreninami, kajti če tem otrokom od rosnih let pa do vstopa v šolo ne privzgojimo prave ljubezni do staršev in starih staršev, je NE BODO IMELI NIKOLI, kar po navadi privede do tega, ko se srečamo s »prvim generacijskim prehodom«, da bodo prav ti otroci POSLALI SVOJE STARŠE V DOMOVE ZA OSTARELE, s starimi starši pa bodo ostali do njihove vse večje osamelosti samo navadni znanci. Iz generacije v generacijo pa se bo ta podražiteni perpetuum mobile visokih družbenih standardov samo še stopnjeval. Pri tem so izvzeti problemi, ki se pojavijo med ljudmi zaradi težkih boleznih in nesreč, smrti ali težkih kazenskih primerih, ko otroci takih možnosti zares nimajo, za kar pa bi morala poskrbeti naša družba. V vseh ostalih normalnih okoliščinah pa ne vidim razlogov, da tak sistem ne bi deloval in da bi bil tudi konkurenčen, predvsem pa racionalen.

Da je bil sprejeti zakon o brezplačnem varstvu za drugega in naslednje otroke sicer mišljen kot stimulacija za izboljšanje demografske slike v Sloveniji, temu ne gre oporekati. In človek bi si iz več razlogov celo želel, da bi se razmerja med novorojenimi, učečimi se mladimi, delovno aktivnimi in upokojenimi v naši starajoči se družbi izboljšala. Vendar temu ne bo tako. *Prebivalstvo Slovenije počasi narašča, število in delež mladih pa upadeta. Leta 2006 so mladi v Sloveniji še predstavljali dobro petino prebivalstva, po rezultatih srednje varianteprojekcije prebivalstva EUROPOP2008 pa lahko že kmalu pričakujemo, da bo delež mladih med prebivalstvom Slovenije obsegal manj kot petino, v naslednjih dvajsetih letih pa naj bi ta delež upadel do 15%. Ob popisu prebivalstva leta 1981 je bilo mladih med prebivalstvom Slovenije še skoraj za četrtino. Povprečna starost mater pa se povečuje, kar*

je prav tako iz demografsko-zdravstvenega stališča gledano vedno bolj problematično.

Tako pravi statistika. Z enim stavkom lahko rečeno, da si s temi ukrepi žagamo veje, na katerih (danes trmasto!) sedimo. So veje prave?

Obstajajo pa še druge možnosti.

Iz enega od internetnih forumov sem prepisal naslednje:

Smo skupina staršev, ki se je lansko leto ubadala s težavami vpisa v vrtec (enako kot mnogi drugi): nismo dobili prostora, smo žal našli le neustrezne varuške, ki jim nismo zaupali, vse rešitve so bile predrage...

Skupaj smo si pomagali. Ustanovili smo dve skupini za otroke, zaposlili izobražene in izkušene varuške in se povezali s strokovnim združenjem za vzgojo ter z inštitutom. Z rezultati smo zelo zadovoljni. Uspeli smo si zagotoviti nadstandardno obravnavo v najetih prostorih (ki so mimogrede veliko boljši kot javni vrtec, da o obravnavi otrok ne izgubljam besed) in s strokovnimi varuškami ter službami, ki našim otrokom zagotavljajo vse iz kurikula za javne vrtce in mnogo tistega, kar smo sicer le brali pri drugih nadstandardnih vrtcih. Za vse to pa plačujemo manj kot 200 €. Varstvo za otroke zagotavljamo po potrebah staršev (od 6. do 17.30 – možnost podaljšanja). Organizirani smo kot društvo in si zagotavljamo tudi donacije, da lahko pocenimo program.

Žal program ni sofinanciran, a si prizadevamo, da bi tudi to uredili, kar bi pomenilo še veliko cenejšo obravnavo. S prijatelji in znanci smo sklenili odpreti še eno lokacijo, kjer imamo nekaj prostih mest za prvo starostno skupino in tudi v skupini za starejše. Če koga zanima naj nas kontaktira na e-pošto zdruzenje.starsi@gmail.com.

Z željo, da si bomo lahko starši vzajemno pomagali, vas pristrčno pozdravljam. - Vanja Levec

Komentar tega internetnega zapisa ni potreben, zapise na enem izmed grosupeljskih forumov pa prav tako nima smisla pogrevati. S tem naj se ukvarjajo sami, če mislijo, da lahko z zavajanjem, dokazljivo spornim ter nasilnim in neodgovornim blebetanjem dosežejo več kot z dogovori in aktivnim sodelovanjem. Žal, se je tudi civilna iniciativa opredelila za smer, ki ne bo prinesla NIKAKRŠNIH VSEBINSKIH IZBOLJŠAV ZA LETOŠNJE LETO, čeprav ji celo nekateri iz ministrstev dajejo »ugodne napovedi«. Po mojem pa bodo zadeve predvidoma, ne glede na odločitve upravnega sodišča, tekle tako, kot so na Občini Grosuplje že zastavljene. Lahko pa bodo tekle samo še počasneje, če na primer odstopi kdo od vodilnih v sedanjih politični sestavi ali upravi Občine, kar pa bo lahko povzročilo še nekoliko več skrbi staršem, ki zares nimajo pravih možnosti za varstvo otrok. Ne verjamem pa, da bomo zaradi iskanja pravice po sodiščih prej prišli do rešitev, saj mi izkušnje z grosupeljsko politiko in nasploh z ljudmi pravijo, da je na tak način potem samo še nekaj manj možnosti. Rad pa bi videl, da se osebno motim in sem se prizadetim, če bodo poskrbeli za hitrejše in boljše rešitve, pripravljen tudi javno opravičiti.

Takemu pogledu je bil namenjen tudi moj stavek v zadnji številki na naslovnici Grosupeljskih odmevov: »Narejenega zaradi tega pa ne bo nič več, ampak še manj!« Koliko je med kritiki takega pogleda res pravih zagovornikov legitimnega in optimalnega občinskega napredka in koliko tistih, ki so si vse predstavljene izračune naravnali le v svojo ozko korist, pa mi prav tako ni potrebno podrobno razlagati.

Prav iz objavljenih pisem civilne iniciative pa sklepam, da so nekateri moje navedbe na naslovnici razumeli zelo separatno in egoistično ter brez vsakega posluha za iskanje kompromisnih rešitev, ki so pri vsakem pametnem javnem delovanju nujno potrebne. Tega bi se po mojem mnenju morale zavedati tudi civilne iniciative in podpisniki raznih peticij, saj v zadnjih nekaj letih ne morem reči, da se na Občini Grosuplje nič ne dogaja v zvezi s predšolskim varstvom otrok. In pri tem ne gre za kvazi politične cilje »levih« ali »desnih«.

Naj pa se dotaknem še pravilnika, ki naj bi bil sprejet na napačnem forumu. Res je bila spremenjena zakonodaja, vendar je žalostno tudi to, da ima kar precej občin podobno situacijo glede teh pravilnikov. O sami vsebini pravilnika pa za enkrat ne bi razpredal, dokler ne bom prebral vsebine novega pravilnika v gradivu za občinski svet, čeprav tudi le-ta najbrž »ne bo odkril Amerike«. Morda pa k temu bolj ustreza vprašanje: Če ne bo v kratkem sprejet NOVI pravilnik, ali bodo pristojne inšpekcije izdale odločbe, da naj se preneha varstvo še za te otroke, ki so že v vrtcih?

Volitve se bližajo!

Sicer pa bodo čez eno leto lokalne volitve! Pa naj se takrat najbolj zagreti postavijo demokratično in v skladu z veljavno zakonodajo v prve politične vrste, pokažejo svoje rešitve in jih nato kot obljube ne pojedjo, temveč jih dejavno in z enim zamahom na vseh problematičnih področjih uresničijo! Pri tem pa naj mislijo na vse otroke v občini in ne samo na svojega, čeprav jim priznam, da imajo lahko še naprej svojega najrajši! Hkrati pa naj upoštevajo tudi vse občinske potrebe ostalih občanov. Obljubljam jim, če bodo to storili, da jim bom prvi "zapel glorio" v časopisu, če bom še urednik. Prepričan pa sem, da se mi bodo v zboru pridružili še številni občani, ki trenutno uživajo otroško varstvo in druge občinske dobrine, ki jih ustvarja tudi aktualna občinska uprava z županom in občinskim svetom vred. Verjetno pa se bodo pridružili tudi številni, ki se jih pravzaprav vse skupaj zaradi njihove pasivnosti niti ne dotika.

Poleg tega je tudi res, da je občina Grosuplje že v preteklosti bila v marsikateri okoliščini testno območje (nadomestila za stavbna zemljišča, komunalna deponija, romska problematika, slabe ceste, poplave ... otroško varstvo) ter hkrati tudi zelo prikladno območje za žurnaliste iz osrednjih slovenskih medijev, ki so se hodili učiti osnov novinarske etike, a so žal vse prevečkrat padli na tem izpitu. V Grosupeljskih odmevih si tega nikoli v zadnjih desetih letih nismo želeli, čeprav so prav to nekateri poizkušali.

Bo vladajoča koalicija izvolila romskega svetnika v občini Grosuplje?

Vladajoča koalicija bo spremenila celo Zakon o lokalni samoupravi zato, da bo v nadaljevanju lahko s pomočjo državne volilne komisije izvolila romskega svetnika v občini Grosuplje. Stroške volitev, ki jih nameravajo izvesti približno pol leta pred rednimi lokalnimi volitvami, pa bo morala plačati Občina Grosuplje.

Vladajoča koalicija si še naprej vztrajno prizadeva v Občinski svet Občine Grosuplje vsiliti t.i. romskega svetnika. V teh svojih prizadevanjih so stranke vladajoče koalicije pripravljene celo z zakonom posegati na področje, ki je v neposredni pristojnosti lokalne samouprave. Ob tem so popolnoma zanemarili dejstvo, da v občini Grosuplje ne prebiva romska skupnost, ki bi izpolnjevala splošno priznane kriterije avtohtone naselitve, ki je predpogoj za uvedbo tovrstne oblike pozitivne diskriminacije. Ne smemo pozabiti, da imajo Romi tudi sedaj volilno pravico in s tem tudi možnost izbiranja svojega predstavnika v občinskem svetu, z dodatno »uvedbo« romskega svetnika v občinski svet pa bodo pridobili dvojno volilno pravico. Poleg tega, da bodo volili romskega svetnika, ki bo verjetno mnogokrat »jeziček na tehtnici« ob sprejemanju odločitev, bodo Romi volili tudi predstavnike političnih strank. Romi v občini

Grosuplje bodo tako, za razliko od drugih občanov, imeli pravico odločati kar o dveh članih občinskega sveta.

Predvidevam, da bodo, podobno kot je bila praksa do sedaj, predstavniki političnih strank LDS, SD in Zares ter del samooklicane »civilne družbe« vsak javno izražen pomislek proti takšni nameritakojobsodilekotnestrokovnost, ksenofobijo, nestrpnost do drugačnih ali celo kot razisem. Ob tem se bodo predstavniki teh strank zagotovo sklicevali na nujnost spoštovanja odločbe ustavnega sodišča, ob tem pa popolnoma pozabili na dejstvo, da je osnovna odločba ustavnega sodišča na temo romskega svetnika zakonodajalcu naložila, da določi jasne kriterije, na podlagi katerih bodo **občine lahko same ugotovile, ali na njihovem območju živi avtohtono naseljena romska skupnost.** Zakonodajalec bi moral tudi oceniti, ali je potrebno predpisati še **druge kriterije (npr. organiziranost, število pripadnikov in podobno).** Namesto da bi tedaj vladajoča LDS skupaj s svojimi koalicijskimi partnerji spoštovala odločbo ustavnega sodišča in pripravila jasne kriterije, na podlagi katerih bi občine ugotovile morebitno avtohtono naselitev romske manjšine, so v noveli Zakona o lokalni samoupravi preprosto določili dvajset občin, ki so dolžne spremeniti svoj

statut in v njem zagotoviti mesto predstavniku romske skupnosti. V obrazložitvi zakona so kot razlog, da niso v celoti izpolnili odločbe ustavnega sodišča, celo sami zapisali, da: »*bi bilo določanje enotnih kriterijev avtohtonosti, brez predhodno opravljenih študij, lahko neprimerno in omejujoče...«?* S takšnim zapisom so tudi sami priznali, da so bile t.i. »romske občine« določene brez kakršnih koli strokovnih podlag in kriterijev. Zakaj je občina Grosuplje nekomu tako »padla v oko«, da je bila uvrščena med t.i. »romske občine«, lahko le ugibamo.

Že v fazi sprejemanja tedanje novele zakona je poslanec SDS Janez Janša predlagal amandma, ki je predvideval brisanje občine Grosuplje s seznama tako določenih »romskih občin«. Žal je bil v nadaljnji proceduri državnega zbora amandma preglasovan s strani tedaj vladajočih strank. Ko je novela zakona stopila v veljavo, smo svetniki SDS (prvopodpisani Božo Predalič, Peter Verlič in Dušan Hočevar) na ustavno sodišče vložili pobudo za oceno ustavnosti te novele zakona. Po pričakovanju je ustavno sodišče, kot tretja veja oblasti, to pobudo zavrnilo, kot razlog pa navedlo premalo izkazan pravni interes. Ko je kasneje Občina Grosuplje praktično identičen tekst vložila na ustavno sodišče kot zahtevo za

nadaljevanje s 3. strani

dobička, da bi v državi dosegli večjo mednarodno konkurenčnost, zavira dolgoročni razvoj. Treba je torej skrbno oceniti posledice, ki jih ljudem prinaša sedanje teženje po gospodarstvu s kratkoročnimi, včasih celo trenutnimi koristmi. Vse to zahteva nov in poglobljen premislek o pomenu gospodarstva in njegovih namelih, pa tudi temeljito in daljnovidno revizijo vzorca razvoja, da bi popravili nepravilnosti in popačenosti. Dejansko nas v to sili stopnja ekološkega zdravja planeta; predvsem pa »človekova kulturna in moralna kriza, katere znamenja že precej časa opazamo na vseh koncih sveta«.

Da bi gospodarstvo pravilno delovalo, nujno potrebuje etiko. Po papeževih besedah je vanj ponovno potrebno vnesti pomembno vodilo hvaležnosti in logiko dajanja, kar je odločilnega pomena v gospodarstvu in na trgu, kjer trenutno vlada zgolj dobiček. Vse to je mogoče doseči le »s popolno predanostjo vsakega posameznika, gospodarstvenika in politika, proizvajalca in potrošnika, predvideva pa oblikovanje vesti, ki bi bila sposobna utrditi moralna merila v razvoju političnih in

gospodarskih projektov«.

Ob koncu enciklike papež preide na globalno politično sfero in nakaže potrebo po svetovni politični oblasti, o kateri je govoril že papežev predhodnik Janez XXIII. Ta organizacija bo nujno potrebna za vodenje svetovnega gospodarstva, za ozdravitev gospodarstva, ki ga je prizadela kriza, za preprečevanje njenega poslabšanja in morebitne večje neuravnovešenosti, za uresničevanje celovite razorožitve, varne prehrane in miru, za zagotavljanje zaščite okolja in za urejanje migracijskih tokov. Njen položaj bo moralo urejati pravo. Ravnati se bo morala po načelih subsidiarnosti in solidarnosti, naravnana bo morala biti na uresničevanje skupnega dobrega, zavezana uresničevanju izvirnega celostnega človekovega razvoja; navdihovati se bo torej morala ob vrednotah ljubezni v resnici. Ta napotek (in prikrita kritika) gre predvsem Organizaciji Združenih narodov, ki spričo večkrat očitne in za mnoge narode usodne neučinkovitosti in neuspešnosti ni več sposobna opravljati svoje vloge in ima pred seboj velik izziv reformiranja.

Ob koncu okrožnice spregovori papež Bendikt XVI. kot verski voditelj ponovno o teološki dimenziji sporočila okrožnice. Človek brez Boga ne ve, kam naj gre, pravi, in niti ne zmore

dojeti, kdo da je. Spričo velikanskih težav v zvezi z razvojem narodov, ki »nas skoraj silijo v obup in vdajo«, prihaja na pomoč beseda Jezusa Kristusa, ki nam da vedeti: »Brez mene ne morete storiti ničesar« (Jn 15,5) in nas opogumlja: »... jaz sem z vami vse dni do konca sveta« (Mt 28,20). Po njegovo človek sam ne more usmerjati svojega napredka, ker ne more sam utemeljiti svojega humanizma. Le »če menimo, da smo kot posamezniki in kot skupnost poklicani v božjo družino kot njegovi otroci, bomo sposobni razvijati nove misli in porajati nove moči v službi pravega celostnega humanizma.«... Najmočnejša sila v službi razvoja je po njegovo torej krščanski humanizem, ki naj poživljuje ljubezen in se pusti voditi resnici ter eno in drugo sprejema kot trajni božji dar.

Enciklika Ljubezen v resnici ni najlažje branje, saj zahteva nekoliko predznanja. Vseeno pa ponuja zanimiv in dodelan pogled na sedanost in prihodnost ne samo za pripadnike ene religije, kulture, rase ali celine, temveč za vse človeštvo. Tudi zato je vredna pozornosti in se bo v zgodovino najverjetneje zapisala kot eden najpomembnejših dokumentov sedanjega časa.

Andrej Štrus

oceno ustavnosti (občina namreč za razliko od posameznikov lahko zahteva presojo), pa je ustavno sodišče »pilatovsko« ugotovilo, da je sicer res: »/.../ naložilo zakonodajalcu, da z zakonom predpiše kriterije in druga merila, na podlagi katerih bodo občine lahko ugotovile, ali na njihovih območjih prebiva avtohtono naseljena romska skupnost,« ter hkrati dodalo, da to še: »/.../ ne pomeni, da zakonodajalec ne bi smel učinkovitega uresničevanja posebnih pravic romske skupnosti urediti tudi na drugačen, z Ustavo skladen način«. S to odločitvijo je ustavno sodišče preprosto povedalo, da se jim ne zdi sporno, če vladajoča večina brez kakršnih koli kriterijev arbitrarno določi občine, ki so dolžne spremeniti svoj statut in v njem zagotoviti mesto romskemu svetniku.

Občinski svet Občine Grosuplje svojega statuta vse do danes še ni spremenil, kljub temu da je župan Janez Lesjak točko spremembe statuta večkrat uvrstil na dnevni red seje občinskega sveta. S takšno demonstracijo civilne nepokorščine, kot skrajnim instrumentom demokratične družbe, je Občinski svet Občine Grosuplje na svojstven način izkazal svoj protest poseganju v njegovo avtonomijo.

Očitno je interes o tem, da občina Grosuplje dobi romskega svetnika, izredno močan, kajti viden član Pahorjeve SD, Luka Juri, je v parlamentarno proceduro vložil novelo zakona o lokalni samoupravi, v kateri v obrazložitvi izrecno poudarja, da so posamezni člani zakona predlagani zato, ker občina Grosuplje še vedno nima romskega svetnika. V predlogu zakona je, poleg nekaterih manj pomembnih kozmetičnih popravkov, predvideno tudi črtanje zakonske določbe, ki predvideva določitev kriterijev in meril, na podlagi katerih bi se opredelila avtohtonost romske skupnosti kot pogoj za določitev predstavnika Romov v občinskem svetu. V obrazložitvi tega svojega predloga je kot razlog za brisanje zapisal: »Če bi namreč kriteriji in merila iz vladne uredbe /.../ povzročili, da v posamezni občini iz 101. a člena, v kateri je romski skupnosti zagotovljeno predstavnštvo v občinskem svetu, tega predstavnštva ne bi bilo, bi se pravice romski etnični skupnosti /.../ zmanjšale.« Povedano drugače: Poslanec SD Luka Jurij je izrazil skrb, da bi ob določitvi jasnih kriterijev in meril avtohtonosti kakšna sedaj arbitrarno določena občina lahko izpadla s seznama »romskih občin«!? Brez kriterijev avtohtonosti teoretično lahko pridemo tudi do absurdne situacije, ko bi Romi v skladu s svojim tradicionalnim načinom nomadskega življenja odšli živeti v drugo občino, zakon pa bi od prve občine zahteval, da »si zagotovi« romskega svetnika kljub temu, da Romov v občini ne bi bilo. Da takšna situacija ni nemogoča, kaže tudi primer občine Žužemberk, kjer je bilo v preteklosti prijavljenih 55 Romov, čeprav tam ni živel noben. Brez kriterijev določitve tudi ni razumljivo, zakaj občine, kot je npr. Ljubljana,

nimajo romskega svetnika, kljub temu da glede na uradne podatke tam živi skoraj 2.000 Romov. Avtohtoni pa so zagotovo vsaj toliko, kot tisti, ki jih imamo v Grosupljem.

Predlog novele zakona predvideva tudi volitve romskega svetnika na podlagi zakona, ne glede na statut občine in ne glede na voljo občinskega sveta. Takšna določba nedvomno pomeni svojstven poseg v ustavno zajamčene pristojnosti lokalne samouprave. Volitve romskega svetnika naj bi izvedla državna volilna komisija na stroške občine. Posebej zanimivo je tudi določilo prehodnih določb - 6.a člen, ki predvideva: »Volitve člana občinskega sveta, predstavnika romske skupnosti v Občini Grosuplje morajo biti opravljene najpozneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona. Volitve razpiše Državna volilna komisija v osmih dneh po uveljavitvi tega zakona, izvedejo pa se v rokih, ki veljajo za ponovne volitve v občinski svet.« Takšno določilo ob upoštevanju normalnih rokov sprejemanja in uveljavitve zakona preprosto pomeni, da bi bile volitve romskega svetnika v občini Grosuplje izvedene nekje okoli novega leta. Ker je to le dobrega pol leta pred rednimi lokalnimi volitvami, se postavlja vprašanje, zakaj ne bi bile volitve izvedene istočasno. Ravno tako ni jasno, ali bo tedaj izvoljen romski svetnik izvoljen »na zalogo« za naslednji mandat občinskega sveta ali pa se bo pridružil občinskemu svetu v sedanji sestavi. Če izvolitev romskega svetnika velja za sedanji mandat, bi se ob spoštovanju veljavnega statuta občine lahko pridružil občinskemu svetu le tako, da »izrine« zadnje uvrščenega svetnika sedanjega mandata. Takšna uvrstitev bi nedvomno odprla nova pravna vprašanja s področja aktivne in pasivne volilne pravice. Ne smemo namreč pozabiti, da so bili mandati občinskih svetnikov že zdavnaj potrjeni, pravnomočni in konzumirani. Če pa se bo romski svetnik volil »na zalogo«

za naslednji mandat, pa takšno ravnanje zagotovo pomeni nerazumljivo razmetavanje davkoplačevalskega denarja. Bistveno ceneje bi namreč bilo, da se voli vzporedno z lokalnimi volitvami.

Slovenska demokratična stranka je na predlog zakona vložila amandma, s katerim predlaga izločitev občine Grosuplje s seznama »romskih občin«, kot obrazložitev pa je navedla: »Prvi odstavek 101.a člena Zakona o lokalni samoupravi taksativno določa občine, ki so dolžne zagotoviti romskega predstavnika v občinskem svetu. Med občinami je naštet tudi občina Grosuplje, na območju katere pa biva le maloštevilčna in nehomogena romska skupnost. Menimo, da romska skupnost na območju sedanje občine Grosuplje ne živi toliko časa, da bi lahko izpolnjevala kriterije avtohtonosti. Poleg tega se ne strinjamo, da, če občina iz prejšnjega odstavka ne zagotovi romski skupnosti pravice do enega predstavnika v občinskem svetu do vsakokratnega razpisa rednih lokalnih volitev, izvede te volitve Državna volilna komisija, saj menimo, da taka ureditev posega v pristojnost lokalnih skupnosti.«

Žal je glede na dogajanje v Odboru za notranjo politiko DZ in glede razmerja moči v državnem zboru pričakovati, da bo glasovalni stroj vladajoče koalicije amandma SDS nekritično preglasoval in bo v nadaljevanju sprejel predlog novele zakona o lokalni samoupravi, ki ga je v proceduro vložil poslanec SD Luka Juri, z vsemi v njem predvidenimi posledicami za občino Grosuplje.

mag. Božo Predalič,
vođa kluba svetnikov SDS

SDS

**KLUB SVETNIKOV
OO SDS GROSUPLJE**

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE

TEL.: 01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65

GSM: 041-405 258

E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

**Če želite svojo nepremičnino VARNO prodati,
podariti, izročiti ali jo pridobiti, vam priporočamo,
da se o svoji nameri prej POSVETUJETE PRI NAS!**

1. izredna seja v mandatu 2006-2010

Občinski svet Občine Grosuplje se je 12. 8. 2009 sestal skoraj polnoštevilno na 1. izredni seji, na kateri je razpravljala o določitvi cene programa v zasebnem vrtcu Biba Šmarje – Sapa in o izdaji soglasja za podpis pogodbe in zagotovitev predvidenih finančnih obveznosti za regijsko odlaganje komunalnih odpadkov. Na koncu pa so svetniki dali še nekaj vprašanj in pobud, župan in »občinska uprava« pa nekaj odgovorov.

Jože Miklič

Sklep o določitvi cene programa v VVD Biba Šmarje - Sapa

Župan Janez Lesjak je uvodoma poudaril, da so že v lanskem letu začeli z iskanjem novih prostorskih možnosti za varstvo predšolskih otrok tudi pri zasebnikih, a se je na razpis prijavila samo ena družina iz Šmarja – Sapa, s katero je bila 22. 7. podpisana koncesijska pogodba. Varstveno vzgojna družina Biba, Darinka Marn s. p. ima tako zdaj pripravljeno vse potrebno, da lahko sprejme 6 otrok nižjega starostnega razreda. Družina pa je še napovedala, da se bo verjetno že v naslednjem letu (ali še kaj prej) odločila za povečanje svojih kapacitet, kar bi bilo pri reševanju krize na tem področju v občini Grosuplje dobrodošla rešitev.

Občinski svet mora pred začetkom obratovanja potrditi cene za delovanje te vzgojno-varstvene družine. Ker zakonodaja omogoča sprejetje tudi višje cene, so skupaj s koncesionarko na občinskem uradu za finance, gospodarstvo in družbene dejavnosti pripravili potrebne elemente za ekonomsko ceno.

Izračun ekonomske cene VVD Biba vključuje vse stroške po predpisanih normativih. Cena po elementih je sledeča:

Zap. št.	Elementi cene	Predlog cene 1.9.2009
1	bruto plače zaposlenih s prispevki in davki na plače	383,30
2	premija dodatnega pokojninskega zavarovanja	6,20
3	regres za letni dopust	10,00
4	prehrana delavcev	13,00
5	stroški materiala in storitev	59,00
6	stroški živil za otroke	74,50
7	amortizacija drobnega inventarja	1,60
SKUPAJ		547,60

Cena je izračunana na 6 otrok prvega starostnega obdobja, toliko kot je tudi normativ za VVD. VVD Biba bo sprejela 6 otrok prvega starostnega obdobja.

Predlagana ekonomska cena znaša 547,60 EUR mesečno na otroka.

Vpliv cene na proračun staršev in proračun Občine Grosuplje

Podelitev koncesije pomeni obvezo Občine Grosuplje, da sofinancira ceno vzgojno-varstvenih storitev otrok, ki jih koncesionar sprejme v varstvo, tako kot pri javnem zavodu. Višina obremenitve proračuna bo odvisna od tega, za koliko bo zmanjšano plačilo vrtca otrokom, ki ga krije Občina. Pri otrocih, ki jih bo sprejela ta VVD, bo pa ta sredstva potrebno dodatno zagotoviti v proračunu, ker prvotno niso bila planirana.

Cena VVD Biba je za 13 % višja od cene VVZ Kekec. Vzrok je v tem, da je ta oblika varstva dražja, saj se morajo vsi fiksni stroški porazdeliti na manjše število otrok, to je 6. V VVZ Kekec se fiksni stroški na oddelek porazdelijo na 12 oziroma 14 otrok. Pogoji bivanja za otroka pa so v manjši skupini nedvomno ugodnejši.

Vsi ostali pogoji sprejemanja in bivanja otrok so enaki kot v javnem zavodu, delež občine pri sofinanciranju programa pa je prav tako enak. Ob glasovanju je bilo 19 prisotnih svetnikov in so brez razprave soglasno potrdili predlagano ceno.

Sklep o izdaji soglasja za podpis pogodbe in zagotovitev predvidenih finančnih obveznosti za »regijsko odlaganje komunalnih odpadkov«

(Osnutek za smešno zgodbo za enega od regionalnih še neizvoljenih filmskih producentov.

1. nadaljevanje)

Opomba: Zgodba ni čisto natančen posnetek realnega dogajanja, bo pa ljudem bolj razumljiva - če če zaradi drugega ne, zaradi smrada, ki veje z »mrzlih hribov«...

p.s. Kako bo šele smrdelo, ko se bo na pomlad 2013 nekoliko otoplilo?

Z vstopom v Evropsko unijo smo se v Sloveniji zavezali, da bomo spoštovali vse evropske predpise. Prav na področju ekologije, še posebej pa pri zbiranju in uničevanju odpadkov, smo še precej daleč, da bi do leta 2013 oziroma 2015 lahko zagotovili vse te predpise. Težava se še

toliko bolj trdovratno pojavlja, ker nimamo ustanovljenih regij oziroma pokrajin. Kdo je temu kriv? (Leva politika - preglejte vsa glasovanja v državnem zboru na temo regij od leta 1994 do 2008 in boste ugotovili, da je to res!) Že od ustanovitve novih občin nekateri špekulirajo, kje bodo lahko nastavili svoje ljudi, oziroma kje bodo imeli večje politične, pa tudi materialne dobičke.

Sprva so leta 1994 v strokovnih podlagah predvidevali 25 regij (v alternativni tudi 12 in 8), potem so jih zmanjšali na 14 do 16. Zdaj namesto konkretnih dejanj in denarja z ministrstev prihajajo na občine le »razna navodila«, ki pa jih lahko vsakdo razume po svoje. Tako je tudi v tem primeru.

Že 11. februarja 2009 sejena totemov Grosupljem zbrala cela vrsta županov, direktorjev občinskih

uprav in javnih komunalnih podjetij iz občin Kočevje, Loške doline, Loškega potoka, Ribnice, Sodražice in Velikih Blokov ter zainteresirane občine Cerknica. Pred seboj so imeli že pripravljen osnutek pogodbe. Dogovorili so se za nekatere dopolnitve.

Potem pa – spet – nič.

Začela so se nadaljnja preračunavanja. »Navodila z ministrstva« so bila stroga samo v tistem delu, kjer je pisalo, do kdaj je treba vse to rešiti. Kako in kaj – pa nič.

Prvi rok – 15. februar.

Potem nekateri spet mešetarijo (beri: lobirajo), za svoje deponije, ki naj bi jih začeli zapirati, in iztržijo celo več, kot bi na primer iztržila občina Grosuplje, ki je ponudila, da bi se v Špajji dolini s sofinanciranjem lahko gradil objekt za mehansko biološko obdelavo odpadkov – MBO.

Župan Lesjak jim pojasnjuje, da ne more imeti enako moč/število glasov na skupščini neka občina Osilnica, ki bo lahko z »dvema konjskima vpregama« pripeljala svoje odvečne smeti na MBO, ko se bo odločalo o vitalnih zadevah takega obrata v prihodnje. Prav tako je tudi zelo čudno sestavljen projektni svet, od samega projekta pa je odvisno, kako bo sploh projekt zastavljen.

Potem se (SPETI) ne zgodi nič.

Sprva je bila mišljena za odlaganje enaka količina, kot je zdaj iz vseh treh občin (Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje), saj bi se predelani odpadki tako stisnili, da tudi število vključenih občanov iz regije ne bi bilo večje od načrtovane količine ob začetku obratovanja Špaje doline. Vmes se je menda s priporočili ministrstva spreminjalo območje vključenih za MBO s 70.000 ljudi na skoraj 110.000. Zdaj je za celo Slovenijo predvidenih 15 regijskih odlagališč, po zadnji različici zaradi recesije pa menda samo 10.

Občina Trebnje je nato prevzela skoraj identične pobude, kot jih je sprva predlagalo Grosuplje, obljubila svoj MBO v Globokem ter za odlaganje prevzame 55 % predelanih odpadkov, 45 % pa naj bi jih ostalo v Špaji dolini. Vsi odpadki naj bi se že v tej fazi zmanjšali na 50 %. Naslednji »zadnji« rok z ministrstva je 15. avgust 2009.

A glej ga zlomka!

Trebnje že sredi julija predlaga Grosupljemu podpis 10 strani dolge pogodbe in (pazi zdaj!) 56 strani priložene (samo!) idejne rešitve kot sestavni del pogodbe. Občina Grosuplje meni, da se v dveh dneh do 17. 7. tako nedorečene pogodbe ne da podpisati, in zato do 21. 7. napiše kar nekaj pripomb na osnutek, kot so na primer: kakšna bo vloga posameznih občin kot »vlagateljic« v

dosedanje deponije, zakaj nekateri dobijo več sredstev (Kočevje?) kot občine vlagateljice, zakaj bi samo biološke odpadke odlagali v Špaji dolini (ker najbolj smrdijo), koliko znaša popravek izračuna, če določena občina izstopi iz sistema, opredeliti je treba vlaganja po letih, kdo odkupi zemljišča (ali občina vlagateljica ali vse občine) in kdo je potem lastnik, opredelitev bančnih in zavarovalniških garancij, cena v občinah, ki nimajo deponij, bi morala biti višja, glasovalni deleži...

Predstavitev na občinskem svetu

Po vladnem programu naj bi bilo v regijski center vključeno 16 občin: Trebnje, Šentrupert, Mokronog, Šmartno pri Litiji, Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje, Ribnica, Sodražica, Kočevje, Kostel, Osilnica, Loška dolina, Loški Potok, Bloke, in Cerknica. Okoljski raziskovalni zavod iz Slovenskih Konjic pa je potrdil, da je MBO rentabilen šele za območje, ki vključuje več kot 100.000 prebivalcev.

Ker pa je Špaja dolina ena od najmodernejših deponij v Sloveniji, župan Janez Lesjak vztraja, da se jo mora vključiti realno (ekološko in ekonomsko) v sistem odlaganja odpadkov na regionalni ravni, čeprav MBO ne bo v Špaji dolini. Nedvomno pa bo tudi Špaji dolini potrebno dodati še nekaj elementov, ki bodo njeno delovanje še izboljšali in jo napravili nemotečo za okolico. Med te elemente spada tudi kanalizacija za izcedne vode od Špaje doline do osrednje čistilne naprave pod

Slivniškim hribom, ki bi »pobrala« tudi vse odpadne vode iz bližnjih vasi. Tudi ta projekt je šele na začetku pogovorov, do same realizacije pa bo preteklo najbrž še kar precej (umazane odpadne!) vode.

Sredstva, ki naj bi se začela zbirati po tej pogodbi, bi prišla 50 % iz evropskega kohezijskega sklada, 15 % iz države, 20 % iz dajatev pri odlaganju odpadkov, 15% pa naj bi prispevale pogodbenne stranke (torej občine iz proračunov).

Prav zaradi tega se je Janez Lesjak odločil, da sam kot župan ne more vztrajati na pogajalskih pozicijah pri tako pomembnih odločitvah. Zaradi tega je tudi sklical izredno sejo občinskega sveta, da bi se dogovorili za širino in ostale pogajalske parametre v tej zadevi.

Kot priloženo h gradivu so župan **Janez Lesjak**, direktor občinske uprave **Marko Podrvšnik** in direktor Javnega komunalnega podjetja Grosuplje **Tomaž Rigler** pripravili nekaj dopolnil oziroma sprememb pogodbe. V osnutku pogodbe so prej naštetim dolenskim in deloma notranjskim občinam, ki so razdeljene v prvo skupino, dali občino Trebnje, v drugo pa vse ostale, še občine Borovnica, Log - Dragomer, Logatec, Pivka, Postojna in Vrhnika. Celoten projekt naj bi stal 21,7 tisoč €.

Če teh pripomb ostali ne bodo pripravljene sprejeti, bodo vse predvidene občine, razen »treh ustanoviteljic« Špaje doline, preusmerili v trebanjsko deponijo Globoko, prav tako pa bi občina Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje sodelovale pri izgradnji MBO-ja v Trebnjem, in svoje odpadke predelovale v Trebnjem ter jih nato

deponirale v Špaji dolini.

Če bo tudi ta predlog zavrjen, se predlaga, da se kot deponijo Špajo dolino zapre, na tem mestu pa bi se odvijale dejavnosti pobiranja in sortiranja odpadkov, morda tudi kompostiranja, lahko pa še kakšne druge čiste komunalne dejavnosti. Ta različica bi bila po mnenju župana in še nekaterih svetnikov za Grosuplje še najbolj čista.

Razprava

Nekateri svetniki, tako z »leve« kot z »desne« strani, so predhodno precej temeljito z razpravo sodelovali že na odboru o tej problematiki in so na koncu dali soglasje tako pripravljenim pogajalskim stališčem, je povedal **Dušan Hočevar** (SDS) kot predsednik odbora za prostor in ekologijo. Smo pa opazili, da je nekaterim svetnikom ta problematika »bolj domača« in jo bolj podrobno poznajo, zato so tudi več razpravljali. Tako je dr. **Peter Verlič** (SDS) komentiral, da očitno ministrstvo za okolje in prostor ne obvladuje položaja ter da mu ni jasno, po kakšnih in kako nedodelanih kriterijih so na ministrstvu razporedili regionalne deponije in MBO-je. Boji se le, da gre pri sedanjem hitenju za zgodbo o kohezijskih sredstvih, ko nekemu uradniku teče voda v grlo, projekti pa z več vidikov na državnih ravni niso pripravljeni.

Zdenka Cerar (LDS) je opozorila še na člen, ki govori o lastništvu in bi bilo treba izboljšati zapis, pa nato o nedefiniranih (predstavniki) krajevnih skupnostih ter tudi številčni zastopanosti Trebanjcev v projektnem svetu. (Župan je poudaril, da je bolj pomemben nadzorni/skupščinski organ.)

Positivno mnenje o podanih predlogih sprememb osnutka ponujene pogodbe Občine Grosuplje so dali še **Zvonka Milojevič** (SD), **Anton Perme** (SLS) in **Franc Štibernik** (LDS). Mag. **Božo Predalič** (SDS) je predlagal, da mora biti cena pobiranja odpadkov za vlagateljico – občino Grosuplje – cenejša za 10 % kot za občine, ki v uporabljene deponije niso ničesar vložile, **Janez Dolinšek** (SLS) pa je vztrajal, da se mora narediti primerno cesto ali priključek do deponije, pa tudi občina bi morala imeti nekaj rente glede na vložek.

Direktor Javnega Komunalnega podjetja Grosuplje Tomaž Rigler je odgovoril na nekatera vprašanja oziroma pomisleke svetnikov, povedal pa je tudi, da sta podobno stališče zavzeli tudi občini Ivančna Gorica in Dobrepolje.

Glasovanje – kot upanje

Občinski svetniki so tako predlogu dodanih sprememb, ki so ga pripravili župan ter oba direktorja, dodali še svoje predloge, predlog pa je soglasno podprlo 21 svetnikov. Občinski svet je na izredni seji pooblastil župana,

da se vnese vse pripombe, ki so jih skupaj pripravili župan ter direktor občinske uprave in javnega komunalnega podjetja, hkrati pa se je zavezal, da bo poskrbel za primerne popravke aktualnega proračuna in proračuna za prihodnje leto ter tudi popravke v načrtu razvojnih programov od 2009 do 2013, ker bi to področje odlaganja in predelave odpadkov moralo biti rešeno tudi v skladu z obveznostmi, ki jih je podpisala Republika Slovenije pred vstopom v Evropsko unijo.

Čeprav ni potrebno izid glasovanja posebej komentirati, pa je jasno, da bo imel župan ali v njegovem imenu pooblaščenca za posamezna strokovna področja, na ta način dobra izhodišča za nadaljnja pogajanja. Kljub temu pa še ni nobene garancije, da bodo pogajalski okvirji tudi uresničeni.

Osnutek za smešno zgodbo za enega od regionalnih še neizvoljenih filmskih producentov.

2. nadaljevanje

Trebanjci pa so že med tem časom hoteli »spregledati« Špajo dolino in so jo odrinili ven iz igre. Ko jih župan Lesjak spet opomni na to »pomankljivost«, se Trebanjci z zastavami obmejo proti Novemu mestu, nazaj pa s transparenti veselo mahajo z novo in predvsem smešno ceno Grosupljemu. Če pa želimo Špajo dolino zapreti, bo samo bančna garancija znašala 860.000 € (približno vrednost ene šole ali pa precej velikega vrtca!).

Vmes so se vmešali še prebivalci »Krpanove dežele« in so prav robustno in kmetavzarsko ponudili svoj MBO v Logatcu. (Se ve zakaj? Ker bi se z njim na dolgi rok morda pa le dalo tudi kaj zaslužiti.) 18 % njihovih smeti glede na celoten delež predelanih v MBO Trebnje pa bi poceni »izvažali« (Morda s priporočilom ministrstva?), ker so na krasu in jih nimajo kam, na primer kar v Špajo dolino. Po katerih cestah? V glavnem po grosupeljskih in dobrepoljskih, saj posebne dostopne ceste do Špaje doline iz avtoceste ali pa rekonstrukcije sedanje ceste od Grosupljega do čebelarskega doma, ki bo razpadla pod težkimi tovornjaki v nekaj letih, sploh še ni v pogodbi.

Pa so res ti Trebanjci zviti? In na ministrstvu tudi. Mi bi sofinancirali MBO, k nam pa bi nato poleg svojih predelanih smeti dobili še smeti od čisto tretjih. V cenah pa se to ne bi nič poznalo, ne naši občini ne občanom.

Tako se je še enkrat pokazalo, da tudi razni obiski županov po Špaji dolini ne zagotavljajo resne obravnave te preresne problematike, saj se je izredno lepo dokazalo, da sicer februarja niso držali rok v žepu samo zaradi mraza, ampak zato, da se ni že takoj na začetku videlo, da imajo prste lepo zvite v čisto navadno figo, s čemer so posredno povedali, da niso možbeseda, ampak figa-mož.

Med tem časom pa se še vedno na ministrstvu in na vladi ni nič zgodilo. O, pač! Zamenjali so direktorico direktorata za okolje. Zdej ta, ki je novi, še manj ve, kot je vedela prejšnja?

He, he, he... Smešno?

Ne! Ni. Tako deluje naš »smetarski sistem« v državi Sloveniji. Ni pa edini, ampak ta vendarle najbolj smrdi. Bolj kot... Ne bom povedal, kaj. Mislite si lahko pa vsak po svoje – tako kot si lahko vsak po svoje pri nas razlaga reševanje najpomembnejših in najvitalnejših zadev države – in naroda. Odgovarja pa spet nihče.

Da o sežigalnicah, ki bi prav tako morale biti zgrajene na državni ravni, sploh ne govorimo, saj poizkušajo smeti kar brez predelave sedanjih peči na primer kuriti v raznih cementarnah, pa kotlovnica... Še malo, pa bodo rekli, da je najboljša, če vso to svinjarijo zakurimo kar na svojih dvoriščih ali pa v svojih pečeh, tisti, ki jih sploh še imate. V kaminu, menda, prav lepo gorijo plastične steklenice. Če so zaprte, kar malo poskakujejo!

Pa smo spet tam, kjer smo bili 6. januarja 1992, le narod je nekoliko bolj utrujen od vsega tega 'dribljanja'. Zgodba se bo nedvomno nadaljevala. Zoprna pa je že zaradi tega, ker so nekateri župani oziroma sodelujoči predstavniki površno pripravljeno pogodbo že podpisali. To je tudi pripomba vodstvu projekta, saj nikoli ne sme podpisati prvi pogodbo tisti, ki ni prizadet, temveč obratno. Če se bo pri tem še zgodilo, da nas bo ignorirala še Ljubljana, bomo spet edinstven primer v državi Sloveniji, ko imamo eno od najboljših deponij, pa nas nihče ne 'šmirgla'.

In tu (spet) pride na vrsto vprašanje: Koliko si je pri vsem tem res krivo samo Grosuplje in ali se morda nekdo v ozadju ne dela norca iz nas malo »za hec« in spet preizkuša metode, kako »inovativno« prek medijskih afer poceni priti do dobrih zaslužkov? Ali pa mar Trebanjci želijo nadoknaditi pri regionalni deponiji zamujeni čas, ki so ga izgubili s svojim cincanjem in prekladanjem avtoceste?

Bojim se le, da ne bi ta »osnutek smešne zgodbe« postal osnutek kriminalke v obliki italijanskega Neaplja, morda celo v obliki hitrorastoče »podjetniške« gazele ali pa kar »tajkunske zgodbe« v javnem sektorju. Kakšna dodatna civilna iniciativa pri vse tem bo še najmanj, kar bi se lahko zgodilo. Potem bomo pa spet s prstom kazali na »te prekleto občinarje«, tam gori pa je že itak tako oblačno, da se ljudem ne ljubi kazati niti s prstom, čeprav vedno bolj smrdi. A takrat, ko narod utihne, šele takrat vulkan tudi izbruhne ...

Zato menim, da bi bilo prav, če bi se kdaj pa kdaj tudi na vrhu vprašali o načelih subsidiarnosti. (Kaj je že to? Ustrezne pristojnosti in delitev oblasti na posameznih ravneh). Če ne prej, pa jih bo to morala pred naslednjimi volitvami vprašati raja, ki vse to neodgovorno delovanje že zdaj plačuje z najvišjimi davki na svetu. Kaj šele bo 2013?

3. nadaljevanje Še sledi!

Informacije, pobude in vprašanja svetnikov - ter odgovori

Cesta (in odgovor) zamujata

Miha Kadunc (N.SI) je vprašal, kdaj bo dobil odgovor na svoje vprašanje o rekonstrukciji delov cestišča proti Št. Juriju, ki so v izredno slabem stanju. (Župan: Odgovor bo pripravljen za naslednjo redno sejo občinskega sveta.)

Vrtičkarji ali vrtec?

Nadalje je Kadunc na pobudo nekaterih občanov, ki so imeli v neposredni okolici sedanjega gradbišča novega montažnega vrtca svoje vrtičke, vprašal, kdaj bo prostor saniran in kdaj bodo lahko spet nadaljevali s svojimi aktivnostmi. (Župan: Najprej bo treba urediti okolico vrtca, ki je predvidena tudi za igrišča vrtca. Če bo kaj ostalo, pa se bo videlo šele potem.)

Kurjenje v romskem naselju

Sonja Boh (LDS) je v imenu krajanov iz bližine romskega naselja Smrekec vprašala, ali je možno na kakšen način preprečiti stalno kurjenje raznih odpadkov, starih avtomobilov in gum na tem območju? Ali je možno dobiti tudi kakšne rezultate glede škodljivih vplivov? (Župan: Kurjenje je še vedno problematično, čeprav ga je v zadnjem času nekaj manj. Deloma pa je tega kurjenja manj tudi zaradi

drugačnega načina pobiranja kosovnih odpadkov. Na licu mesta je bilo že kar nekaj tudi inšpektorjev – sanitarni, požarni, ekološki. Napisali so svoje ugotovitve, vendar pa kakšnih učinkov rezultati še »niso dali«.)

Krožišče Logo

Sonja Boh (LDS): Kdaj bo zgrajeno križišče pri Logotu? (Baje ga je »nova prometna oblast vrgla ven - skozi okno«.)

Zelenice

Zvonka Milojevič (SD): Kako je z urejanjem zelenic in obcestnih površin v Grosupljem? (Župan: Ključni problem so nepozidane parcele ob cestah, katerih lastnikov občina ne more prisiliti v pozidavo.)

Trgovina

Zvonka Milojevič (SD): Glede na to, da so Perovo in severni del Grosupljega od Hotelu Kongo, Jerove vasi do Doma starejših občanov »precej odrezani« od trgovin zaradi nevarnega krožišča, sprašujejo, kdaj bo kakšna trgovina v okolici Logota. (Župan: Veliki trgovci nočejo več graditi manjših trgovin, manjši pa niso konkurenčni.)

Je kaj trden most?

Dušan Hočevar (SDS): Čim prej naj Direk-

cija za ceste pristopi k sanaciji mostu med Malim Vrhom in Škofljico v ovinku blizu Škufce. Most je v zelo slabem stanju. (Župan: Bodo preverili.)

Zapornice? (železniške!)

Dr. **Peter Verlič** (SDS): Kaj se dogaja z zapornicami na Selih. Po enih informacijah naj bi se postopki ustavili zaradi občine, v kar pa ne verjame. (Župan: Zapornice na tem krivem delu železnice so tehnično bolj zahtevne, kar zahteva od občine tudi večja dodatna sredstva, saj bo treba precej popraviti tudi cesto. Se pa zadeva ni ustavila, le nekoliko počasneje gre vse skupaj, kot je sprva kazalo.)

Smeti

Janeza Pintarja (SDS): je zanimalo, kako vestno občani ločujejo odpadke. Ali so pravilno razporejeni po zabojnikih? Ali so pri tem mišljene tudi kakšne vzpodbude za občane, ki pravilno ločujejo odpadke? (Tomaž Rigler je povedal, da so v splošnem zadovoljni, je pa nekoliko slabše to na podeželju.)

Nastopi za kratkočasje

Dandanes vedno več ljudi preživlja jesen življenja v domovih za starejše. Poleg zdravstvenih nadlog se v tej dobi pojavlja tudi občutek osamljenosti zaradi pretrganega stika z zunanjim svetom, v katerem so varovanci dolga leta živeli. Zategadelj si vodstva ustanov s pomočjo ustreznih služb na vso moč prizadevajo za popestritev vsakdanjika z različnimi prireditvami, med katerimi so tudi nastopi pevskih skupin z izbranim programom. V zadnjem času se je v tovrstni humanitarni dejavnosti posebej izkazal Kvartet Sever, ki je letošnje poletje nastopil v več domovih, na primer v Kočevju, Loškem Potoku, v Dobropolju in v Grosupljem.

Kvartet Sever deluje v okviru Kulturnega društva Škocjan pri Turjaku. V njem pojejo Lojze Kranjec, Janez Sever, Martin Gregorič in Štefan Pirnat. Pevska skupina ima v svojem programu izvirna dela iz domačega okolja in narodne pesmi. Za letos imajo v načrtu še nekaj podobnih nastopov v širši okolici. Prav bi bilo, da bi jih v človekoljubnosti posnemali tudi mi ostali, če drugače ne, pa z občasnimi obiski svojcev, prijateljev in znancev.

LS

Letovanje na Debelem Rtiču

12. - 22. avgust 2009 - Tudi letos, kot že nekaj let poprej, so v sodelovanju z OZRK Grosuplje otroci treh občin (Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje) odšli na 10-dnevne počitnice na morje.

Na Debelem Rtiču nas je pričakalo čudovito vreme in cel kup presenečenj. Dnevi so ob kohanju, ustvarjalnih delavnicah (likovne, plesne, delavnica o drogah...), športnih igrah, predstavah, izletu v Sečoveljske soline in Izolo minili, kot bi mignili.

Letos nas je posebej lepo presenetil obisk županov vseh treh občin (Janez Lesjak, Jernej Lampret, Janez Pavlin) in predsednika RK Grosuplje, Franca Horvata. V sproščenem

vzdušju in z dobro voljo so si ogledali, kako otroci preživljajo počitnice. Ko so videli vseh 175 otrok, 16 vzgojiteljic in le enega vzgojitelja, so nam za v bodoče zaželeli, da bi se naslednjih letovanj udeležilo več moških prostovoljcev – vzgojiteljev. Prisotne vzgojiteljice smo predlog z nasmehom sprejele in se že veselimo prihodnjega poletja.

Že sedaj lepo vabljeni naslednje leto vsi polnoletni (dekleta in fantje), ki z veseljem in odgovornostjo delate z otroki. Zagotavljava vam, da se bomo imeli lepo prav vsi – otroci in vzgojitelji.

Peдагоški vodji

Urška Berdajs in Maja Miklavčič

Prvo srečanje generacije Nižje gimnazije Grosuplje 1958

Po dolgih pripravah nam je končno le uspelo. Srečali smo se PRVIČ nekdanji nižje gimnazijski sošolci z Grosupljega. Četrtni letnik nižje gimnazije smo končali junija 1958. Osebno srečanje je potrdilo, da nikoli ni prepozno izmenjati modrostnih spoznanj naše prehojene poti.

Sreča, da smo si lahko stisnili roke, je bila dana dvanajstim (12) - žensk 10 in le 2 moška. Vinko je vse sošolke presenetil s prekrasno vrtnico. Od evidentiranih dvaindvajset (22) na fotografiji iz četrtega zadnjega letnika nas je živih devetnajst (19).

Vabilo za srečanje nam je uspelo poslati osemnajstim (18), le za Pavla Simoniča nismo uspeli dobiti naslova (nekje na Švedskem).

Opravičeno odsotni so bili Stane Cikanek (živi v Londonu), Stane Bedene (živi v Kanadi), Božo Škrjanc (na potovanju v tujini) in Marjeta Šteh (Ilidža v Bosni). Manjkale so tudi Marija Kozlevčar, Ljubljana (poročena Škufca) in Tončka Groznik, Ljubljana (poročena Vukšinič).

Spomnili smo se naših pokojnih sošolcev Andreja Puciharja, Antona Pavčiča (agronoma) in Ivanke Sever. Ugotovili smo, da smo vsi prisotni poročeni, še nobeden ni ločen/razvezan. Poleg te statistike je zanimiva tudi ta, da smo povečini solidno situirani in tudi šolani.

Bili smo generacija, rojena med vojno. Skromnost, ponižnost, dobrohotnost in še kaj

so bile naše vrline. Še zdaj imamo občutek, da smo bili pokončni šolarji. Začuda se svojega prvega dne v nižji gimnaziji ne spominjamo. Osebno mi je ostalo v spominu le to, da sem šla peš iz Grosupljega v Šmarje. Takrat je bilo malo vlakov, avtobusa pa sploh ne. Še kolesa nisem imela.

Čudovito je bilo na prvem snidenju obujati spomine na skupne šolske poti. Vsi smo ugotavljali, da so že takrat starši dobro vedeli, da je znanje bogastvo. In ker so nam želeli najboljše, so nas poslali v nižjo gimnazijo, kajti le z uspešno končano nižjo gimnazijo si takrat lahko nadaljeval šolanje na srednji šoli, gimnaziji, ekonomsko srednji, tehnični srednji ipd.

V prvem letniku nižje gimnazije nas je bilo 43 učencev - fantov 19, deklet 24.

Na srečanju smo ugotavljali, da smo imeli krasne predmetne učitelje. Najbolj so nam ostali v spominu vsi tisti, ki so za pozitivno oceno zahtevali kar nekaj znanja. Naj omenim matematiko (učiteljica in istočasno razredničarka v četrtem letniku Marija Rode, poročena Vuga). Moja osebna izkušnja pri tem predmetu je ta, da sem se morala zelo potruditi za dvojko. Seveda za inštrukcije ni bilo denarja, starši pa nam na kmetih niso mogli pomagati. Veseli so bili, da si bil pozitiven. Vendar znanja pri matematiki sem le imela toliko, da sem sprejemni izpit na ekonomski srednji šoli naredila s prav dobrim uspehom in tak uspeh sem pri tem predmetu tudi obdržala do zaključka srednje šole. S svojim znanjem sem lahko pomagala tudi sošolcem, da so lahko pisali pozitivne kontrolne naloge. Lepo se je spominjati učiteljice risanja in petja Ulagove. Kako preprosto in natančno nas je naučila risanja predmetov, ki smo jih imeli pred seboj. Še posebno je bil dan poudarek na barve. Imela je tudi predmet »petje« in vodila je tudi pevski zbor, kjer smo radi sodelovali.

Za slovenščino smo imeli starejšo učiteljico Marijo Bezeljak. Bila je stroga pri slovnici in pri spisih. Ugotavljamo, da nas je naučila veliko, predvsem pa spoštovanja do slovenskega jezika. Velik poudarek je bil na pisavi in pisni aktivnosti. Ugotavljamo, da je pisava življenjskega pomena.

Kaj pa vedenje? Večina deklet (le par izjem) smo si v četrtem letniku prislužile oceno prav dobro. Vzrok je bil pri telesni vzgoji. Nismo hotele še enkrat teči na 800 metrov na igrišču. Naš jok in solze niso pomagale k popravku ocene. Še danes nam ni jasno, zakaj se nihče, niti starši niso upali pritožiti. Ta ocena nas je spremljala v srednjo šolo. Spomnim se razredničarke v prvem letniku ekonomske srednje šole, ko me je vprašala, zakaj sem imela vedenje le prav dobro. Po pravici sem ji povedala.

Izraz na njenem obrazu mi je odgovoril, da ne bo nič hudega. Meni pa ni bilo vseeno.

Prav gotovo je bil takrat odnos učitelj-učenec zelo »avtoritativen«. Od takrat se je marsikaj spremenilo. Odnos učiteljev do učencev je prijateljski, zato učencev ni toliko strah iti

v šolo. Nismo pa prepričani, če so ponosni šolarji. O tem in marsičem so se izmenjavale besede in mnenja.

Lepo je kramljati, ko si v življenju že preživel kar nekaj preizkušenj.

Popoldansko srečanje pri Krpanu je neverjetno hitro minevalo. Dogovorili smo se, da se moramo prav kmalu spet dobiti. Prav gotovo pa takrat, ko bosta imela možnost priti v Slovenijo naša sošolca Stanko Cikanek in Stane Bedene.

Stanislav Cikanek je že 20 let župnik za Slovence v Veliki Britaniji. Pred tem pa dolgo na Švedskem in v Braziliji. Skrbi za pastoralno oskrbo slovenskih rojakov v Združenem kraljestvu in upravlja »Naš dom« v Londonu. Je še vedno takšen, kot je bil, mil in prijazen ljudem in odličen gospodar Slovenskega doma v Londonu. Ima tudi svojo spletno stran. Bil je trinajsti otrok v družini. V Grosupljem je živel pri teti. Šolanje je nadaljeval v gimnaziji v Novem mestu. Sošolec Vinko Skubic mu je po elektronski pošti poslal poročilo o srečanju in povabilo na naslednje srečanje. Vinko je tudi še delovno aktiven. Poleg rednega dela je tudi mednarodni sodni izvedenec za patente in licence.

Poleg petja na šoli smo imeli tudi dramsko skupino. Sošolka Mojca (živi v Rogaški Slatini) je igrala vlogo »Mojce« v Kekcu. Ne boste verjeli, tudi tokrat na srečanju je ponovila dve pesmi iz Kekca s pravim šolanim sopranom. Po kosilu smo šli pred »usodno« gimnazijo, celo do vrat »našega« kletnega razreda na Adamičevi cesti. Notranjost šole nam je dala vtis, da je ista, zunanost pa je polepšana. Tu smo naredili še fotografijo za spomin (slika 3). Glede na naša leta nas je kar malo stiskalo v naših dušah.

Vsi ne živimo v Grosupljem, zato smo si ogledali še novo grosupeljsko cerkev. Tu smo doživeli pravo pevsko presenečenje naše »Mojce«. S kora cerkve je nam, sebi in Mariji zapela lepo Marijino pesem. »Tako sem se namenila, če bom na tem srečanju« nam je povedala.

Med nami je bila tudi Darinka, ki je po mojem mnenju najbogatejša babica. Ima 12 (dvanajst) vnukov.

Za spomin je Nada naredila kar nekaj dobrih fotografij.

Ugotavljamo, da so bila naša nižje gimnazijska leta ena najlepših let in najbolj življenjsko odločilnih, kajti znanje je temelj vsega uspeha v življenju. Vseeno je, kaj delaš. Pomembno je le, da znaš delati in da delaš s srcem.

Navzočimobili: TomažŠkrjanc – Šmarje-Sap, Vinko Skubic – Ljubljana, Minka Boh Brodnik – Ponikve, Marija Mojca Drobnič por. Ožura – Rogaška Slatina, Nada Žitnik por. Kratovec – Grosuplje, Marija Šilc por. Košmrlj – Grosuplje, Darinka Kastelic por. Zupančič – Ponova vas, Angela Drobnič por. Ahlin – Grosuplje, Danica Radelj por. Širčelj – Grosuplje, Ivanka Kadunc por. Štrus – Grosuplje, Marija Kadunc por. Črnugelj – Ljubljana, Ana Kastelic por. Škerlj – Grosuplje.

Ana Škerlj

Napoved aktualnih dogodkov in razpisov

Dve naši najboljši plesni skupini na državnem srečanju Pika miga

- petek, 25. 9. 2009, ob 18.00, Dom kulture Velenje

Državna selektorica, Petra Pikalo, je izmed 37 najboljših plesnih skupin Slovenije izbrala tudi dve z našega območja. 25. septembra 2009 bosta v velenjskem kulturnem domu nastopili: baletna skupina Tegiblo 3 KD Teater Grosuplje s plesom Ne-prepoznaven v koreografiji Špele Repar in plesna skupina Male afne OŠ Dobrepolje z Opičjimi norčijami pod vodstvom Anje Gržinič. Foto: Janez Eržen

Šentjurski fantje na regijskem srečanju na Bogenšperku

- petek, 25. 9. 2009, ob 19.00, Grad Bogenšperk

Po izboru selektorja Stojana Kureta bo na regijskem srečanju malih pevskih skupin v organizaciji JSKD OI Litija nastopil tudi Šentjurski oktet pod vodstvom Tomaža Tozona.

Območna razstava in srečanje odraslih likovnih ustvarjalcev

- torek, 29. 9. 2009, ob 17.00, Humekova galerija v Muzeju krščanstva na Slovenskem, Stična

Razstavo bomo odprli 29. septembra 2009, v Humekovi galeriji v prostorih Muzeja krščanstva na Slovenskem v Stični. Letošnja strokovna spremljevalka, likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn, bo strokovno pregledala več kot 20 prijavljenih likovnih del, se pogovorila z ustvarjalci in naredila izbor za regijsko razstavo sredi novembra na Turjaku. Kot že lani, je veliko sodelujočih tudi likovnikov,

ki sodelujejo v okviru likovne skupine Paleta pod vodstvom umetnice Sandi Zalar.

Mala šola risanja z Judito Rajnar

- sredo, 30. 9. 2009, ob 17.00, garderoba Kulturnega doma Grosuplje

Mladi likovni nadebudneži bodo začeli z risarsko šolo za otroke od 4. do 10. leta. Na desetih srečanjih bodo z likovno pedagoginjo spoznali osnove risanja. Njihovi likovni izdelki bodo ob koncu šole razstavljeni na prvi pravi razstavi ob dnevu odprtih vrat. Organizatorja: ZKD Grosuplje in JSKD OI Ivančna Gorica. Prijavljeni so otroci iz treh občin.

Jaz, gledalec,

razstava dokumentarne fotografije Janeza Eržena v okviru dnevov evropske kulturne dediščine

- sredo, 30. 9. 2009, Kulturni dom Grosuplje, ob 17.00, Mestna knjižnica Grosuplje, ob 18.45 Družbeni dom Grosuplje, 19.30

33 reportažnih fotografij iz dolgoletnega opusa Janeza Eržena, ki deluje kot dokumentalist in arhivar na Javnem skladu RS za kulturne dejavnosti, bo razstavljenih na treh lokacijah, ki v Grosupljem ponujajo kulturne vsebine. Razstava je posvečena ohranjanju kulturne dediščine, saj s fotografijo vsak dogodek ohranimo tudi za kasnejše rodove, predvsem pa z njo povemo več kot z besedami. Na razstavi bodo na ogled tudi tiste grosupeljske skupine, ki so se v preteklih letih udeleževale regijskih in državnih srečanj.

Rock maraton in izbor za Festival Stična,

koncert neuveljavljenih in inovativnih glasbenih skupin

- sobota, 3. 10. 2009, popoldne, Bar Jama Stična

Na maratону, ki bo potekal v soboto, 3. oktobra 2009, v Stični, bo potekal tudi izbor za nastop v okviru Festivala Stična. Skupine bo strokovno spremljala in naredila izbor tričlanska komisija. V dopoldanskem času bo v kulturnem domu v Ivančni Gorici potekal seminar za uglasbitev besedil za rockovske skladbe. Organizatorja: KD Stična in JSKD OI Ivančna Gorica

JSKD OI Ivančna Gorica
www.kultura-ustvarjanje.si

Nomen et omen.

Doktor Boris Kuhar ter okusi kuharskih dobrot in etnologije

"Dolenjka je s posebno skrbjo, skorajda po svojevrstnem ritualu, pekla potice. Oblekla je čist bel predpasnik in si nadela belo naglavno ruto. V skledi je naredila križ v moko in začela pripravljati testo."
(Dolenjska in belokranjska kuhinja, 56).

Naš grosupeljski domoznanec in etnolog dr. Boris Kuhar je pravkar zaokrožil svojih polnih osem desetletij. Da ga je to doletelo sredi vztrajnega dela in polnega načrtov, se je lahko zgodilo le dr. Kuharju.

Že v zibel mu je bila položena radoživost in volja do življenja. V Mariboru rojeni znanstvenik je otroštvo preživel v Ločah pri Poljčanah. Zgodnjo mladost je doživljal v nemirnih časih druge svetovne vojne in še kot deček sodeloval v NOB.

Po koncu vojne je bil trgovec, od leta 1946 je bil kot novinar dejaven pri Slovenskem poročevalcu (predhodniku časopisa Delo). Loteval se je različnih odmevnih tem. V spominu sodobnikov je ostal njegov feljton o nočnem življenju v Ljubljani. Pot pa ga je vodila tudi po svetu, po Evropi, Aziji, Ameriki in Afriki. V časopisnih prispevkih se je posvečal opisom krajev, zanimivostim in kulturi. Posebej ga je pritegnila Afrika s svojo pestrostjo, umetnostjo in maskami ter vlogo ženske v tamkajšnji družbi.

Od leta 1957 je bil na RTV Ljubljana zaposlen kot scenarist, snemavec in urednik.

Kot režiser je urejal celo otroške in poljudnoznanstvene oddaje.

Ob novinarskem delu je študiral in leta 1956 diplomiral na Oddelku za etnologijo na ljubljanski Filozofski fakulteti. Pot ga je v letu 1962 pripeljala na direktorsko mesto Slovenskega etnografskega muzeja (SEM), ki ga je zasedal vse do upokojitve v letu 1987.

V muzeju je spodbujal individualne in kolektivne topografske raziskave. Pripravili so številne odmevne razstave, s katerimi so gostovali po Jugoslaviji, Evropi in ZDA, med njimi npr. o slovenskih ljudskih maskah, kiču, slovenski ljudski umetnosti. Zaradi razvejane dejavnosti se je SEM z zbirkami neevropskih kultur v letu 1964 naselil v gradu Goričane pri Medvodah. Predstavljena je bila predvsem Skušкова zbirka, predmeti dragocenega pohištva in predmetov gospe Tsuneko Konda-Kavase (por. Skušek) z Japonske. Razcvetu neevropskega muzeja je pomagala tudi tedanja jugoslovanska politika neuvrčenosti. Tedaj so gostili nekaj izjemnih gostujočih razstav, posebej

so ostale v spominu El Dorado: zlato iz Kolumbije predšpanske kulture, pa Afriške mere ter o kulturi Konga. Po njegovi zaslugi je v Slovenijo prišla Foitova zbirka, ena največjih afriških zbirk v Sloveniji.

Slovenski etnografski muzej je imel še zbirko lončarstva in kamnite ljudske plastike v Podsmreki pri Višnji Gori, upravljal pa je še Jurčičevo rojstno hišo na Muljavi in Adamičevo hišo v Prapročah pri Grosupljem.

S Kuharjevim odhodom v pokoj (1987) so se od vseh dislociranih enot morali posloviti.

Dr. Boris Kuhar je kot etnolog naredil prve filmske zapise za predvajanje. Sam je posnel 18 filmov v Sloveniji, zamejstvu ter v Afriki. V letu 1958 se je kot scenarist in režiser podpisal pod prvi dokumentarni film na slovenski televiziji - Borovo gostüvanje. Običaj pa je strokovno objavil še v stanovskem glasilu Slovenski etnograf, kateremu je bil ves čas svojega direktorstva tudi urednik.

Kot etnologa so ga - ob vsej etnološki radovednosti - vseskozi posebej zanimala prehranjevalne navade v svetu in pri nas. Opažanja in izsledke je vseskozi pridno objavljala v periodiki in publikacijah. Odkrivanja kulinarčnih skrivnosti skozi zgodovino se je loteval na razstavi **Hrana in kuha v antični Emoni** (1989) in v preglednih publikacijah **Emona in rimska kuhinja**: Apicijevi recepti za današnje rabo (1996). Prehrani v srednjem veku se je posvetil v uvodni besedi k celovski izdaji Santoninovih popotnih dnevnikov (2003).

Več gradiva mu je nudil novi vek, ki ga je predstavil na razstavi **Kuhinja v baroku** (Ptuj, 1988) in v izjemni publikaciji **Samostanska kuhinja**: prehrana kartuzijanov in jedilniki žičkih menihov v prvi polovici 18. stoletja (2002), ki jo je pripravil v soavtorstvu. Kuhinjo v 19. stoletju je predstavil v obsežni in lepi izdaji **Kuharica v Prešernovem času** (2005), ki jo je pripravil po rokopisu ljubljanske kuharice Katharine Werderdus.

Meščanski kuhinji se je posvetil v dveh predstavitev: **Dobra meščanska kuhinja**: 300 izbranih receptov iz najboljših kuhinj

slovenskih mest (2007) in v povsem novi publikaciji **Slovenija**: izbrana meščanska kuhinja (2009).

Preteklost in sodobnost je povezal z letos izdano prirejeno klasično publikacijo **Sodobna slovenska kuharica** Felicite Kalinšek (2009), sintezo sodobnosti pa je podal v knjižici **Domača hrana za zdravo življenje** (Grosuplje, 2004).

Svoje znanje kuharske umetnosti je najprej gradil na ljudskem izročilu, saj ga je zapisoval vse od začetnih stikov z informatorji. Nam pa ga je podal v priročnikih **Prazniki in praznične jedi na Slovenskem**: 14 praznikov, 100 prazničnih jedi (1992) ter **Sto značilnih jedi slovenskih pokrajin** (1998).

Posebej je izpostavil še svoji najljubši pokrajini in sedanji Dolenjski in rojstni Štajerski posvetil dva zglodna pregleda, **Dolenjska in belokranjska kuhinja** (2002) in **Štajerska kuhinja** (2003), kjer je ob obsežnih uvodih podal še značilne in izbrane recepte.

Pri nas je bil tudi začetnik predstavljanj dobrih gostiln in njihove ponudbe. Najprej jih je predstavljal v časopisih. Najboljše je izbral v pregledu **Kam na dobro kosilo?**: 100 gostiln, 100 kuharjev, 100 receptov (1997).

Ima tudi množico prijateljev, znancev in občudovalcev, za katere pripravlja miniaturne knjižice z recepti: **Dobrote Slovenije** (2005), **Slovenske dobrote iz testa** (2006), **Vse najboljše z žlizo** (2007), **Ribe, školjke, raki** (2008) in **Zelenjavne jedi** (2009).

Dr. Boris Kuhar je povsod rad pogledal v lonce. V vseh izdajah je jedi sam preskusil in jih priredil današnjim prehranskim trendom za zdravo prehrano. Največkrat zmanjša količino maščob in število jajc, količino moke pri prežganju, ob tem pa skrbi, da ne spremeni osnovnih sestavin in začimb, da občutno ne poseže v prvotni okus jedi.

Vse tovrstne izdaje naš jubilent nadgradi z dolgimi in utemeljenimi uvodi ter z zgodovinskimi okviri. Nič manj kot recepti so zanimivi avtorjevi obsežni, anekdot in citatov polni dodatni opisi ob podanih temah. Pa še nekaj. Vse njegove knjige z jedmi in recepti vsebujejo lepe fotografije predstavljenih in pripravljenih jedi, da kar zadiši iz njih in sline kar navrejo. Podoba je zanj sestavni del recepta. Vedno poskrbi za skladno oblikovanje publikacije (ali članka), pogosto tudi z arhivskim gradivom. Vse torej potrjuje, da je izjemen poznavalec tovrstnega gradiva.

Naš domoznanec pa je postal že s prvimi svojimi etnološkimi izdajami in nasploh s svojo strokovno usmeritvijo.

Ob vseh vezeh s svetom se je takoj z nastopom poslanstva direktorja v SEM že v letu 1962 pojavil v vaseh Škocjanskih hribov

in začel sam raziskovati tukajšnjo ljudsko kulturo, v poletnem v času od 22. junija do 12. julija v letu 1964 pa je s terensko ekipo iz muzeja sistematično prečesal vseh 12 tukajšnjih vasi.

Nasledek teh raziskav in ostalih njegovih obiskov na terenu je že v naslednjem letu zagovarjana njegova doktorska disertacija: **Ljudska materialna kultura v škocjanskih hribih na Dolenjskem s posebnim ozirom na spremembe po osvoboditvi**, ki obsega kar 332 strani.

Tudi v Slovenskem etnografskem muzeju je v letu 1966 pripravil opaženo razstavo z naslovom **Včeraj in danes v škocjanskih hribih**, ob njej pa je izšel še spremni vodnik.

Disertacija je luč sveta zagledala v poljudni in prirejani izdaji z naslovom **Odmirajoči stari svet vasi**: poljudno znanstvena razprava v letu 1972 pri Prešernovi družbi v danes nedosegljivi nakladi 22.050 izvodov. Za nas je le škoda, da poglavje o Malih Lipljenih iz disertacije ni izšlo tudi v tiskani izdaji.

Nazadnje je pripravil razstavo **Ko smo bili še vsi kmetje**: etnološko razstavo v okviru Dnevoev evropske kulturne dediščine (Škocjan pri Turjaku, 2008), kjer je na razstavi z zgibanko predstavil zametek in osnovo etnološke zbirke v Škocjanu pri Turjaku.

Skoraj leto dni je v teh letih skupaj preživel v Škocjanskih hribih na terenskem delu. Sam pravi: "Tu sem bival v vseh letnih časih, ob praznikih, ob vseh važnejših priložnostih in delu prebivalcev. Pomagal sem kmetom pri poljskih delih, lovil z njimi polhe in praznoval življenjske jubileje, držal prašiču rep ob kolinah, bil gost na njihovih gostijah in bedel z njimi ob mrliču. Z magnetofonom, z beležnico in fotografskim aparatom sem lezel na strehe s krovci, ko so še krpali slamnate strehe, bil pri zidarjih in tesarjih, ko so postavljali nove hiše. V zimskih večerih sem z ljudmi sam rezal zobotrebce in poslušal pripovedi zobotrebčarjev. Skratka, Škocjanci so me vzeli za svojega."

In res je, Škocjanci so ga poimenovali kar 'naš Kuhar'.

Stike s prebivalci teh krajev ohranja že več kot pol stoletja. Spremlja stalno spreminjanje življenja, iz tranzicij potegne tudi marsikateri sklep. Spoznavanje ljudske kulture mu odkriva boljše poznavanje nas samih, predvsem pa še našega naroda, njegove preteklosti in sedanjosti. Žal mu je, ko se mu pred očmi 'podirata, na eni strani čudovito lep, kot solza čist, pa tudi krvav od žuljev trpeči kmetov pravljčni svet.' Skozi čas ga je želel popisati, takega, kot je bil nekoč, pa tudi, kakršen je bil včeraj in je danes.

Vturističnemvodnikuposedanjigrosupeljski občini Lepote in zanimivosti Grosupljega in

okolice (1995) se je s sestavkom Šentjurijska dolina posvetil naseljem in posebnostim Šentjurija in vases Škocjanskih hribov.

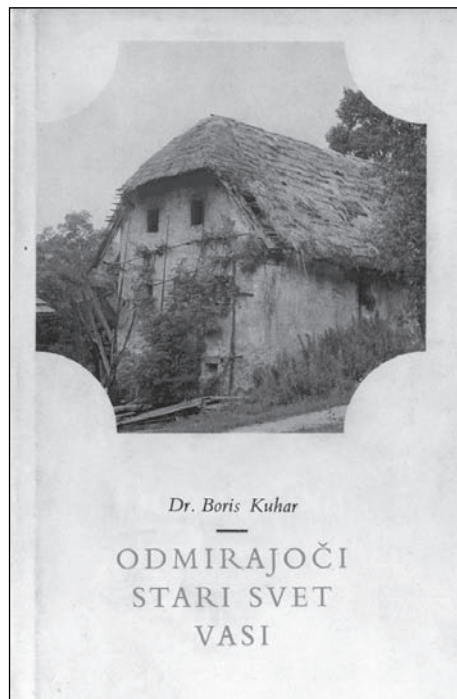
Naše kraje rad vplete v tematske etnološke zapise. Tako je tudi zapisal, da je Grosuplje pred sto leti še imelo svojega Kurenta. Rekli so mu debeluhar in so ga vozili na vozu.

Pod njegovim vodstvom je bilo v našem okolju predstavljenih nekaj obsežnih razstav, predvsem ob velikih nočeh. Ob otvoritvah je bil vedno slavnostni govornik, ki je publiko pričaral praznično vzdušje. Razstave so bile na Muljavi, v Grosupljem in drugod. Razstave so nudile ugodja za vse čute, od vida, vonja do okusa.

Skupaj sem naštel vsaj 27 njegovih samostojnih publikacij, nekaj pa jih ima že pripravljenih za tisk. Težko pričakovana za nas bo knjiga o kapelicah in znamenjih v grosupeljski občini, ki jo je več let pripravljala z ekipo v okviru Univerze za tretje življenjsko obdobje.

Nepregledna je množica njegovih prispevkov v periodiki in zbornikih. Že seznam naslovov periodike, kjer je objavljala, je dolg: Antena, Borec, Delo, Dnevnik, Dolenjski list, Elle-Ona, Filmski razgledi, Folklor (Beograd), Glasnik Slovenskega etnografskega društva, Grosupeljski odmevi, Idrjski razgledi, Kmečki glas, Kulturni poročevalec, Lisa, Ljudska tehnika, Naša skupnost, Naša žena, Naši razgledi, Novinar, Obzornik, Pavlihova pratika, Prešernov koledar, Saja, Sintez, Slovenski etnograf, Slovenski izseljenjski koledar, Slovenski poročevalec, Sodobna pota, Tedenska tribuna, Tovariš, Turistični vestnik, Vikend magazin, Življenje in tehnika, pa to najbrž še ni vse. Veliko časopisov in revij več ne izhaja, njegova misel pa ostaja.

Pisal je o afrikanistiki, o ljudskih običajih in šegah iz zakladnice ljudskega izročila ob

Še ena o dr. Kuharju (Pripovedi iz Grosupljega in okolice 50)

Okrog našega etnologa, dr. Borisa Kuharja, so se v osemdesetih letih njegovega življenja in pestrega delovanja spletle mnoge anekdote. V članku Tanje Tomažič v Glasniku slovenskega etnološkega društva iz leta 2005 sem zasledila zapis, ki se mi je zdel zanimiv predvsem zato, ker vemo, da dr. Kuhar peče dobre potice. Okoli 50 receptov zanje je zbral po vsej Sloveniji in vse tudi preizkusil.

Takrat se naš direktor dr. Kuhar (uporabljali smo dosledno besedo direktor, ker nas je njegov kolega dr. Zečević iz beograjskega muzeja poučil, da si on že ne bi dovolil, da bi ga ogovarjali z »ravnateljem«. »Znate šta znači: ravnatelj? To je tisti, ki pomaga biku, kadar se spravlja na kravo.«) še ni ukvarjal z iskanjem najboljše gostilne. Kuhati pa je že znal. Čeravno smo sprva malo sumili, da mu kuha kdo drug.

Pri nas, v »našem muzeju« (Etnografskem muzeju), smo bili navajeni, da postrežemo (na novoletnih zabavah) z jedmi, ki smo jih skuhalo sami. Ne vse, ampak skoraj vse. Začelo se je z manjšimi jedmi, potem pa vedno več in več in končno je iz tega nastalo nekako tekmovanje. Prvi je začel dr. Kuhar z

orehovo potico. Nekaj let smo ga vztrajno dolžili, da mu to dela tašča. Nekaj časa se je muzal in si mislil, da se bo na koncu že izkazala pravica. Posebno še takrat, ko je tašča hudo zbolela, pa je bila potica vseeno na razpolago.

Najprej smo imeli novoletne zabave kar tako, ob polni mizi smo se dobili, klepetali, jedli in pili. Bogve kdo se je najprej spomnil, da bi jih ocenili in podelili nagrade, enkrat celo čisto prave diplome s podelitvijo posebnih nazivov. Dr. Kuhar je dobil diplomu za »pijane kokoši« in naziv »mesarski nadmojster«.

Po zapisu Tanje Tomažič povzela Marija Samec

➤ življenjskem krogu, maskah in predvsem o prehranjevalnih navadah. Še sedaj so v spominu njegovi feljtoni o poljšem lovu, kavi, opisi potovanj z žlico po svetu in romarske poti po svetiščih starih kultur. Nekaj zapisov ima še posebej o ajdi.

Pred leti so bile brane številke Dela, kjer je objavljajl zapise o kuharicah in kuharjih, njihovi kuhni in o dobrih gostilnah.

Da pa zna sukati pero, kažejo naslovi prispevkov, saj zasledimo že med zgodnjimi objavami prispevek z naslovom Dober naslov – posebno mojstrstvo.

Kot etnolog je bil znan že v časih, ko je bilo treba še pojasnjevati, kaj besedi etnolog ali etnograf pomenita. S predavanji, z razstavami in s pisanjem člankov je širil znanje o etnologiji. Pogosto je sam dejal, da ga ime izdaja. In med terenskimi raziskavami se je šalil, češ da so si etnologi iz muzeja pripeljali svojega kuharja kar s seboj.

V vsem tem času je prejel kar nekaj nagrad, med njimi Tomšičevo nagrado za novinarsko delo in Valvasorjevo nagrado, ki jo za pomembno življenjsko delo na področju muzealstva in pri ohranjanju in popularizaciji kulturne dediščine podeljuje Slovensko muzejsko društvo. V zadnjem času pa je postal še častni član dveh strokovnih nacionalnih združenj, Slovenskega muzejskega društva (2007) in Slovenskega etnološkega društva (2008). Županova jama – turistično in okoljsko društvo Grosuplje pa ga je ob jubileju predlagalo še za priznanje Turistične zveze Slovenije, saj je vse njegovo delo tudi v službi turizma in gesla o 'moji deželi – lepi in gostoljubni'.

Po upokojitvi se je z družino priselil v grosupeljske Dvore, kjer uživa v okolju in soseščini ter se posebej posveča kuharski umetnosti. Sam kuha in peče in preskuša svoje neizmerno znanje. Zdaj res dela tisto, kar rad dela.

V pogovor rad vplete zanimivosti, npr. da je k nam iz nemških pokrajin prišla tudi navada, da mora biti za novo leto krap na mizi. Dr. Boris Kuhar jih je že nekaj ujel in za praznike skuhal za družino in prijatelje. Eden od njegovih konjičkov je namreč tudi ribolov. Uživa v ribolovu, na klepetu s prijatelji in znanci in pa kot kulinarik in umetnik v kuhinji in strokovnjak s peresom in fotografskim aparatom.

In osrečuje ga, če kdo njegove objave prebere, sploh pa, če komu koristijo.

Bil je tudi predsednik Rotary kluba Grosuplje, sedaj pa ne morejo brez njega na Univerzi za tretje življenjsko obdobje v Grosupljem, saj vodi etnološko sekcijo.

Resno delo in hobiji so pri njem združeni, čas poskuša polno izkoristiti, tako da nima časa misliti na obletnice. Samo toliko, da jih primerno proslavi, pa že odvihra dalje. Načrtov ima še polno. Naj jih čimveč še uresniči, tudi v naš užitek.

Zato izjemnemu poznavalcu naših krajev in domoznancu, dr. Borisu Kuharju, želimo še na mnoga leta, ki naj imajo poln okus.

Dodana anekdota:

Dr. Kuhar si je izbral muzej v Goričanah (1965) za proslavljanje svojega doktorata. Imel pa je smolo. Tik preden je doktorat oddal, že tako je zamujal, so mu rokopis ukradli iz zaklenjenega avtomobila. Misлил je že odnehati. Nikoli ni izvedel, koga je zamikal njegov tekst. Tik pred zdajci je nekje na koncu njive na Škocjanskem našel nek kmet zmečkane in raztresene liste tipkopisa, ki jih je lopov – očitno nepoznavalec etnologije – odvrigel kot nekoristne. Zato pa je bila proslava v Goričanah neponovljiva. Trajala je od zgodnjega popoldneva do zgodnjega jutra naslednjega dne. Ostala je v spominu sodelujočih.

D. Samec

Novosti iz domoznanske zbirke - 35

KUHAR, Boris

Slovenija : izbrana meščanska kuhinja : slastni recepti iz najboljših kuhinj slovenskih mest / [Boris Kuhar]. - Jubilejna izd. Sveta knjige. - Ljubljana : Cankarjeva založba, 2009. - 276 str. : ilustr. ; 23 cm.

Dr. Boris Kuhar je predstavil slovensko meščansko kuhinjo, ki se je oplajala v kuharskih središčih Evrope, kamor so se hodile slovenske kuharice učiti kuhanja. Močan vpliv je imela dunajska kuharska šola.

KALINŠEK, Felicita

Sodobna slovenska kuharica : [zdravo, okusno, domače] / Felicita Kalinšek ; predelal Boris Kuhar ; [fotografije Tomo Jeseničnik in arhiv založbe]. - Ljubljana : Cankarjeva založba, 2009. - 425 str. : ilustr. ; 28 cm.

Mnoge gospodinje še uporabljajo kuharico Felicite Kalinšek, vendar so recepti včasih zastareli, predvsem pa ne po okusu in modnih zahtevah današnjega časa. Dr. Kuhar je preizkusil 300 receptov, jih preoblikoval in posodobil.

KUHAR, Boris

Zelenjavne jedi / Boris Kuhar. - Grosuplje : Partner graf, 2009 (Grosuplje : Partner graf). - 75 str. ; 11 cm.

Drobna knjižica, peta po vrsti v tej obliki, je primerna za v žep, kot darilo (sam jih je nekaj časa podarjal za novo leto), uporabna pa je tudi v kuhinji, saj prinaša izbrane recepte za zelenjavne jedi po izboru dr. Borisa Kuharja. V taki obliki je izdal že štiri knjižice:

Dobrote Slovenije, 2005, Slovenske dobrote iz testa, 2006, Vse najboljše z žlico, 2007, Ribe, školjke, raki, 2008.

80 let spominov in spominkov dr. Borisa Kuharja

Mestna knjižnica Grosuplje, torek, 8. 9. 2009, ob. 18. uri.

Na dvorišču med obema knjižničnima stavbama so se zbrali mnogi znanci in prijatelji našega priljubljenega krajana, etnologa dr. Borisa Kuharja. Ob razstavi svojih spominkov je praznoval 80-letnico svojega življenja in vsestranskega ustvarjanja.

Za uvod so zapele Brinke, nova grosupeljska ženska zasedba, ki že od spomladi navdušuje poslušalce na prireditvah. Življenje sestavljajo dnevi, ki ostanejo v spominu, in v 80 letih življenja dr. Borisa Kuharja se jih je nabralo veliko, zelo veliko, je direktorica knjižnice Roža Kek otvorila praznovanje. Za uvod nas je seznanila z zanimivim in pestrim življenjem dr. Kuharja. Izvedeli smo, da je delal kot novinar, televizijski urednik in snemalec etnoloških filmov. Raziskoval je tako zanimive teme, kot so nočno življenje v Ljubljani, kaj je kič, vloga žensk v afriški družbi. Doktoriral je na ljubljanski Filozofski fakulteti z disertacijo o etnološki ostalini v naših Škocjanskih hribih. Kot etnologa in popotnika je pot vodila po Evropi, Aziji, Ameriki in Afriki in od povesod je prinesel spominke, ki jih je razstavil v galeriji Mestne knjižnice Grosuplje.

Tudi župan občine Grosuplje Janez Lesjak je prišel čestitat slavljenču. Pošalil se je, da je za etnologa lažje sprejeti misel na »še veliko let«, saj je za ljudi tega poklica vse, kar je staro, še več vredno. Naše področje se hitro razvija, razvoj pa povozi vse, kar je staro, in na etnologih je, da vso to etnološko dediščino opišejo in jo tako ohranijo zanamcem. Za konec nagovora pa je zaželel, da bi ob ocenjevanjih pojedla še dosti dobrih klobas.

Ob visokem jubileju so dr. Kuharju čestitali tudi člani Rotary kluba Grosuplje. Predsednik Marjan Kastelic je svojo čestitko popestril s primerjavo o vozu, ki ga vsak človek potegne izpod senika in nanj naloži svoja dela. Voz dr. Kuharja je že sedaj poln, pa še ga polni z mnogimi deli, ki jih ima še v načrtu. Za darilo so ga imenovali za častnega člana Rotary kluba Grosuplje. Ustanovni predsednik in član kluba Stanislav Vehovec pa je lep šopek podaril slavljenčevi ženi Miri.

Mlade violinistke Glasbene šole Grosuplje, etno skupina Gross-upi, katerih mentorica je Polona Udovič, so nas z glasbo popeljale po Evropi. Kar osem violinistk je ubrano zaigralo daljšo skladbo, v kateri smo prepoznali madžarske, ciganske, španske ritme.

Nazadnje je beseda pripadla tudi slavljenču. Na za njega značilen način se je pošalil: »Zdaj ste o Kuharju zvedeli vse, vse ostale informacije boste dobili na razstavi.« Zahvalil se je vsem, ki so ga počastili z obiskom. Spomin mu je zašel v čase, ko je kot etnolog zahajal med ljudi, ki jih že večinoma ni med živimi, so mu pa pripovedovali svoje življenjske zgodbe:

očak iz Škocjanskih hribov, ki so ga preganjale čarovnice, ko se je vračal od vasovanja pri dekletu, Johan z južnega Pohorja, ki je s kurjenjem v črnem loncu preganjal dež. Tedaj je tudi dr. Kuhar začel verjeti v čarovnice, ki so bile same lepe in izredne ženske, pa so jih zaradi nevoščljivosti zažigali. Spomnil se je tudi »raušicanja« v Ločah, kjer je bil rojen, svojih postaj v aktivni delovni dobi, potovanj po Sloveniji in tujini, ribičije, ki je tudi njegova strast. »Nazdravili bomo s šampanjcem, kot se spodobi,« je povedal. »Zmešal sem tudi eliksir za dolgo življenje, s tistimi, ki bodo ob potičkih članic Društva podeželskih žena Sončnica poskusili še kozarček traminca, se bomo še dolgo srečevali.«

V imenu Univerze za tretje življenjsko obdobje se mu je predsednica Andreja Smolič z darilom zahvalila za njegovo vodenje etnološkega krožka, v imenu Mestne knjižnice Grosuplje za vse njegove lepe literarne večere in dolgoletno članstvo v knjižničnem svetu pa direktorica Roža Kek. Skupaj z Brinkami smo zapeli še Kol'kor kapljic, tol'ko let in si ogledali razstavo.

Na prvem panoju je dr. Kuhar razložil, kaj so spominki in zakaj jih zbiramo. Takole je zapisal:

Razstava je nastala v sodelovanju med Mestno knjižnico Grosuplje, Univerzo za tretje življenjsko obdobje in dr. Kuharjem. Del tega, kar je v osemdesetih letih zbral kot novinar, etnolog in svetovni popotnik, je razstavljeno kot primer, kaj lahko v življenju vse zbiramo in kaj se splača shraniti, kaj vse je spomin in kaj spominek. V teh slikah in predmetih je na svoj način predstavljena življenjska pot dr. Borisa Kuharja, ki že dve desetletji živi v Grosupljem.

Spomin je sposobnost človeka, da lahko predstavi misli, podatke, da vse ohrani v zavesti in obnovi preteklost. Spomin je popis dogodkov, srečanj, ki jih je človek sam doživel.

Spominek je udejanjanje spomina ali materializacija spomina. To je širok pojem s številnimi dimenzijami, od komercialne, aktualne za okolje, ki ga izdeluje, ponuja in prodaja, ob tem pa so še socialne, zgodovinske, geografske in še druge posebnosti spominka.

Zakaj spominek sploh kupujemo, sprejemamo, shranjujemo? Ker nas spominja na nek kraj, na deželo, na ljudi, na lepe, a tudi tragične dogodke.

Zakaj ga uporabljamo? Največkrat v okrasne, reprezentančne namene. Z njim se ponášamo.

Starejši so spominki, ki so jih romarji prinašali z romarskih poti: nabožne podobice, amuleti, rožni venci, razglednice krajev, ki so jih obiskali. Tudi posamezni kraji v Sloveniji so imeli svoje spominke: gorjuške pipe, male škofjeloške kruhke, velikoplaniške trniče, maske cerkniških lafarjev. Spominki so nastali z razvojem turizma, z vse večjo komunikativnostjo prebivalstva. Oddaljeni svet nam je postal bližji, tudi nekdanje eksotične dežele, iz teh so postajali spominki vse bolj popularni.

Dolgo časa je pri nas in tudi v svetu veljalo pravilo, da so turistični spominki manjši drobni predmeti, predvsem pa morajo biti poceni množični izdelki. To pojmovanje je že preseženo. Z razvojem domačih in umetnih obrti in rokodelstva vse bolj sprašujemo po kvalitetnih spominkih. Zaradi domoljubja prevladujejo narodopisni predmeti: kopije panjskih končnic, slike na steklu, kozolci, arheološki artefakti in tudi dobra slika našega slikarja je lahko lep in dragocen spominek.

Tako je ob etnologovem življenjskem jubileju nastala še ena tematska razstava, tokrat s spominki, ki nam razkrivajo njegovo življenjsko pot, hkrati pa nam kažejo, kaj vse je lahko spominek: stare razglednice, dokumenti, denar, stari fotoaparati in pisalni stroji, izrezki iz časopisov, pa tudi kupljeni predmeti: stare pipe, kovanci, posode, vaze, drobni leseni predmeti, kipci iz lesa, gline in celo posušena glava Indijanca iz Venezuele.

Marija Samec

30. 8. 2009 je grosupeljski desetini kot zmagovalki na tekmi v Lovrencu pripadla čast, da so sneli zastavo. Med starejšimi gasilci je tekmovalo 42 ekip iz vse Slovenije.

Pokalne tekme so nekaj posebnega. Tu se zbere vsa smetana starejših gasilk in gasilcev. Tekem je sedem, pet v seštevku doseženih točk gre v končni seštevku.

Sam začetek je bil kar obetaven, drugo mesto, ni kaj. Nato pa malo malodušja in samozadovoljstva in je vedno malo zmanjkalo. Ne pa veliko. Kar nekaj žolčnih razprav in malo sprememb na vajah. Ekipe ne more biti stvar

Zaključek pokalnega tekmovanja starejših gasilcev.

Nepremagljivi grosupeljski starejši gasilci

najboljšega, pač pa, na žalost, najslabšega. Tako je stvar stekla in kar tekla. Nismo več ostajali praznih rok, pač pa vedno med prvimi tremi. Vmes smo praznovali še stoletnico društva in je nam »ušla popravna tekma«. Zdaj boj do zadnje sape. Tako smo zaključno tekmo pričakali na tretjem mestu.

Z velikim »če« našim zasledovalcem je šlo vse bolj na roko slabo nadaljevanje prvih dveh ekip. V tem primežu sistema se nam odbije zelo dober izid tekme in to kar šest točk, medtem ko bi zasledovalci izgubili le dve oziroma tri točke. Vseh pet prvih ekip pa lahko zmaga ali pade na peto mesto. A glej ga zlodeja! Vmes

je posegel skoraj nemogoč scenarij. Bolj ko je tekma tekla h kraju, je nervoza napadala boljše ekipe. Kar dve sta iz peterice odpadli. Mi smo z več kot odličnim časom prišli na nedosegljivo drugo mesto v pokalu in zmago na tekmi. Z najboljšim časom pa smo imeli še čast sneti tekmovalno zastavo. Že dan prej smo sodelovali na treh tekmah in dosegli dve zmagi in eno tretje mesto. S tem smo osvojili dva prehodna pokala in tri v trajno last. Na zadnji tekmi dneva smo imeli veliko pomoč v naših društvenih navijačih. Ti so po prvi zmagi kar hitro prišli navijat za svoje.

Sobota je mimo, mi pa pet pokalov. Kaj bo jutri? Forma je. Zaključna tekma je običajno na nedeljo. Nedelja je prišla, čas nastopa tudi, rezultat obetaven. Za vmesni čas nervoze smo odšli na Ptujsko Goro, v romarsko svetišče, »pod Marijin plašč.«

Navijači s predsednikom društva na čelu so bili nadvse glasni, mi tekmovalci pa »nadvse ubogljivi«. Tako smo dobili še en prehodni pokal PGD Lovrenc na Dravskem Polju. Tega tu nismo dobili prvič, saj smo tu že zmagali. To pot je prireditelj podelil tudi medalje, seveda nam zlato. Predsednik Gasilske zveze Slovenije Tone Koren pa nam je podelil še pokal za drugo mesto. Prav malo je zmanjkalo, da nam ni podelil še prehodnega pokala.

K petim sobotnim pokalom smo nato te nedelje dodali še tri. Tako je bilo dovolj razlogov, da se slavje začne. Sledilo je slikanje z vodilnimi ljudmi Zveze in tudi z našim predsednikom. Prejeli smo mnogo čestitk, pa tudi šampanjec ni manjkal.

Glas je kaj hitro dosegel domači kraj in tudi tu se je fešta začela. Ob prihodu so nas pričakali predsednik OGZ Grosuplje Andrej Bahovec, tudi poveljnik zveze Janez Pezdirc ni zamudil našega prihoda. Oba sta nas nagovorila. Potem še malo fotografiranja, nato smo sedli k mizam. Ni teklo od njih, niti se niso šibile, smo pa bili veseli pozornosti. Domači predsednik Iztok ni prav nič skrival zadovoljstva.

A že naslednji teden smo odšli v Študo in zasedli drugo mesto. Od tam smo odšli na Dolenjsko v Dobravo, kjer pa nismo dali prilike nobenemu. V Bohinju smo spet slavili zmago in prejeli prehodni pokal. Ta vikend so nam tako spet padli kar štiri pokali v naročje.

Zdaj je že jesen tu in te »norije« bo počasi konec, ni je pa še. Čaka nas občinsko prvenstvo. Tu je ekipa GD Polica, ki željno in potrpežljivo čaka, da bi snela skalp Grosupeljčanom. Tu so še vedno veliki borci iz GD Ponove vasi. Tudi ti se ne bi branili premagati Grosupeljčanov.

Prihajajo novi datumi tekmovanj, z njimi pa novi izzivi. Upamo, da jim bomo kos.

Marjan Šircelj

Na eni izmed meddruštvenih tekem – Študa, 5. 9. 2009.

Skupaj z »navijačem« domačim predsednikom Iztokom Vrhovcem in predsednikom Gasilske zveze Slovenije Antonom Korenom po zmagi v Lovrencu.

Grosupeljski gasilci ob svoji 100-letnici na Triglavu

»Oj Triglav moj dom« je bila viša znane slovenske pesmi, ki je tudi letos odmevala med članicami in člani Prostovoljnega gasilskega društva Grosuplje, saj smo si v koledar praznovanj naše 100-letnice zapisali tudi obisk najvišjega slovenskega vrha. In uspelo nam je.

Skupina sedemindvajsetih gasilk, gasilcev in naših prijateljev smo se v petek, 14. avgusta, v zgodnjih jutranjih urah podali na pot. V deževnem jutru smo se v dež izkrcali v dolini Krme, od koder smo pričeli svoj dvodnevni pohod. A ker za dežjem vedno posije sonce, je bilo tudi tokrat tako. Lepo vreme, prijetno vzdušje in ubrani koraki so nas še isti dan vodili ne samo do Triglavskega doma na Kredarici, pač pa tudi na vrh Triglava.

Večina deklet in fantov je Triglav obiskala prvič, zato je imel Avgust Burger s »krstom« kar nekaj dela. In ko smo vse »prvake pokrstili«, smo se počasi vrnili na Kredarico, kjer smo se udeležili tudi svete maše na predvečer Marijinega vnebovzetja. Ob tej priložnosti smo člani PGD Grosuplje svojo 100-letnico obeležili tudi v naših najvišjih gorah. V večernih urah, pa ni manjkalo dobrega vzdušja in pravega hribovskega veselja, ki se je sprevrglo kar v »mini zabavo«.

Bilo je čudovito in nepozabno. »Še se bomo vrnili v hribe«, smo si rekli ob odhodu domov. Posebej veseli pa smo bili, ker se je našemu vabitu odzval tudi predsednik planinskega društva Grosuplje Franc Štibernik in nas s svojimi dolgoletnimi izkušnjami skrbno spremljal in nad lepota gora navduševal. Zanimivost ali naključje: Grosupeljski gasilci letos praznujemo 100 let, Franc Štibernik, »prvi planinec« Planinskega društva Grosuplje pa je bil z nami 100-tič na Triglavu.

Iztok Vrhovec,
predsednik PGD Grosuplje

Grosupeljski gasilci pri Aljaževem stolpu.

Slovo s Kredarice v družbi bolniškega župnika Mira Štibarja, ki je vodil slovesno mašo na predvečer Marijinega vnebovzetja.

Del grosupeljske gasilske desetine s predsednikom na stopnicah ptujskega Marijinega romarskega svetišča.

Vodja tekmovanja v PGD Vrbje ga. Kranjčeva predaja pokal zmagovalcem PGD Grosuplje.

V Račni novo moštveno vozilo GVM-1

Že v prejšnji številki Grosupeljskih odmevov smo z besedami poveljnika Gasilske zveze (GZ) Grosuplje Janeza Pezdirca pojasnili, zakaj je letos v občini Grosuplje prišlo do toliko zamenjav starih gasilskih avtomobilov. Bili so preprosto stari, nekateri pa že tehnično močno oporečni in nevarni.

To pot so se prav na žegnanje, 15. 8., gasilci iz društev v GZ Grosuplje zbrali v Račni, da bi Radenčane »prebudili iz sanj«, če nekoliko povzamem njihovega domačega predsednika Jožefa Valentinčiča, ko je dejal, da si lani ob odprtju novega gasilskega doma kaj takega še sanjati niso upali. Še posebej bo to vozilo

koristilo mladim, ki se vsako leto pripravljajo za različna tekmovanja. Avtomobil Renault Trafic so kupili v osnovni verziji s podaljšano karoserijo, dali pa so ga nadgraditi po gasilskih normativih v usposobljeno podjetje v Ljubljani.

Radenski gasilci se obnašajo kot pametna družina, ki je najprej poskrbela za varen in lep dom, zdaj pa je nabavila še avto, je dejal predsednik GZ Grosuplje Andrej Bahovec in jim zaželel, da ga bodo varno uporabljali vrsto let. Nato je simbolično predal ključ poveljniku društva Mirku Gačniku, le-ta pa ga je predal vozniku Franciju Škodi.

Predsednik KS Račna Aleš Kastelic se je tudi kot gasilec zahvalil vsem, ki so pomagali pri nabavi, pa nasploh vsem, ki podpirajo gasilsko dejavnost v obeh društvih - v Račni in na Čušperku.

Blagoslov vozila je po predhodnem pozdravu opravil župnik in dekan Janez Šket ob asistenci domačega župnika Zvonka Vozlja, duhovni pomočnik Drago Žumer pa je v berilu apostola Pavla Korinčanom prebral »navodilo«, kaj naj si ljudje nadenejo, kadar delajo drug za drugega (usmiljenje, krotkost, dobrotljivost, ponižnost in potrpežljivost). »Prenašajte drug drugega in odpuščajte drug drugemu...! Nad vsem tem pa naj bo ljubezen, ki je vez popolnosti.«

V kulturnem programu so nastopili Gregor Valentinčič s priložnostno pozdravno recitacijo, Mlada Zarja pod vodstvom Olge in Sabine Gruden je zapela dve skladbi ter 7 mladih harmonikarjev na frajtonerici iz Račne in bližnje okolice, ki so prav tako zaigrali dve poskočni.

Na koncu so uspehu nazdravili še s šampanjcem, se vsem zahvalili za obisk in jih povabili na veselico, na kateri je za dobro voljo igral ansambel Lojzeta Slaka s fanti s Praprotna. Program na proslavi je povezovala gasilka Ditka Škoda.

Jože Miklič

Velikomlačevski novi gasilski avto GV1

»100 %-no jim je uspelo,« so komentirali še ves naslednji teden po okoliških vaseh, »čeprav je med veselico padal kakšno dobro uro tudi močan dež. Na veselici so vse prodali, vključno s srečelovom.« A pojdimo po vrsti! Gasilci na Velikem Mlačevem so imeli več kot 20 let star kombi, ki je že močno klical po novemu. Letos jim je to uspelo, pred tem pa so opravili vrsto nabiralnih akcij.

V soboto, 22. 8., so pripravili veliko slovesnost, ki so jo začeli s povorko sredi vasi in nato po glavni cesti odšli na prireditveni prostor za gasilskim domom, kjer so pred tem postavili večji šotor. V povorki je sodelovala tudi Godba Dobrepolje, v njej pa so se od konjenika Alojza Klančarja ter zastavonoša na začetku, zvrstili mladina, prapori in predstavniki gasilcev in gasilk v občini Grosuplje ter prijateljskih gasilcev iz PGD Stična in Komenda.

V pozdravnem nagovoru je vse prisotne pozdravil predsednik domačih gasilcev Anton Sterle ml., ki se je že na začetku zahvalil vsem za sodelovanje pri tako pomembni pridobitvi, kot je novo vozilo.

Tajnik društva Peter Kastelic je nato v kratkem povzel zgodovino društva. Izvedeli smo, da so ustanovili prostovoljno gasilsko četo pred 72 leti, v leto 1961 sega začetek gradnje gasilskega doma, ki so ga zaključili leta 1967 s prevzemom novega praporja. Prvo motorno vozilo so nabavili leta 1972. Od leta 1980 do 1990 so izvedli 10 tekmovanj »Napad na rdečega petelina«. Leta 1988 pa

so nabavili kombi Renault Trafic. Leta 2007 so praznovali 70 let društva in razvili nov prapor z likom sv. Florjana. Lani so kupili novo vozilo in ga dali nadgraditi za potrebe društva.

Stedila je predaja ključev - poveljnik GZ Janez Pezdirc je ključke predal poveljniku Petru Sajetu, le-ta pa jih je izročil mladim gasilcem, ki so ob kombiju strumno čakali na ta dogodek. Pezdirc je še dodal, da nakup novega vozila ni sam sebi namen, ampak le-ta izpolni svoje poslanstvo šele takrat, ko je članstvo primerno usposobljeno, bo pa nedvomno velika spodbuda za nadaljnje delo.

Blagoslov vozila je opravil misionar Jože Adamič, ki je bil tiste dni na oddihu v domačih krajih. »Jezus pravi: Tam kjer sta zbrana dva ali trije, tam sem jaz sredi med njimi.« Pri gasilcih to še posebej velja, saj je njihovo

osovno poslanstvo namenjeno delati dobro. Med svojim obhodom vozila pa je blagoslov namenil tudi vsem prisotnim gasilcem in ostalim zbranim.

Predsednica KS Mlačevo Valentina Vehovec je povedala, da je z delom vseh treh gasilskih društev v KS izredno zadovoljna, saj poleg stalnih pregledov hidrantnega omrežja z njimi napravijo še več skupnih akcij. Še posebej pa je med drugimi pohvalila donedavnega poveljnika Janeza Svetka.

V kulturnem programu je sodeloval priložnostni Gasilski trio, ki so ga sestavljali David Kastelic, Alojz Duša in Sandi Obreza. Zaigrali so zahtevno in eno od najstarejših Slakovih skladb. Program je povezovala domačinka Barbara Pance, na veselici pa je dolgo v noč igral ansambel Krjavelj.

Jože Miklič

V času od 19. do 26. julija 2009 so potekale 14. gasilske olimpijske igre članic in članov ter 17. mladinske gasilske olimpijske igre v Ostravi v Češki republiki. Tekmovanje je potekalo pod okriljem mednarodne gasilske organizacije CTIF. Nastopilo je več kot 3000 gasilk in gasilcev iz 28 držav.

Olimpijske igre so za vsakega športnika vrhunec njegove športne kariere in dosegljive resnično najboljšim. Podobno pravilo zagotovo velja tudi za gasilske enote, ki se za tako veliko tekmovalno vrhunsko pripravljajo tako po fizični kakor psihični plati vrsto let. Gasilsko olimpijado mednarodna gasilska organizacija organizira od leta 1961. Do leta 1989 so slovenske gasilske enote tekmovali v okviru Jugoslavije in od vsega začetka dosegale zelo dobre rezultate. Leta 1993 smo prvič samostojno nastopili v Berlinu in od takrat naša reprezentanca niza uspehe, ki so zagotovo plod načrtnega in strokovnega dela.

Priprave za letošnjo olimpijado so se začele že pred štirimi leti, ko je ugasnil olimpijski ogenj v Varaždinu. Enote so se pripravljale na pokalnih tekmovanjih, kjer

Kako sem doživel gasilsko olimpijado v Ostravi

so pridobile pomembne izkušnje, psihično trdnost in rutino. Intenzivnejše priprave so se pričele po državnem gasilskem tekmovanju, ko je na Ravnah na Koroškem prišlo do ožjega izbora tekmovalnih enot za nadaljnje priprave. Sledile so priprave enot po natančno pripravljenem programu – vse do izbirnega tekmovanja in intenzivnih treningov, ki so potekali vse do odhoda ekip na letošnjo olimpijado.

Osebo že vrsto let spremljam delo in priprave naših vrhunskih ekip v različnih kategorijah z željo, da bi si ob ponujeni priložnosti od blizu ogledal tekmovalne vrhunskih svetovnih ekip. Na povabilo gasilskih prijateljev iz Doba pri Domžalah, s katerimi že nekaj let sodelujemo ter se že drugo leto družimo na pokalnem tekmovanju, sem s še tremi mladimi člani iz društva odpotoval v Ostravo. Člani A ekipe PGD Dob so že vrsto let redni udeleženci gasilskih olimpijad, imajo za sabo močno navijaško skupino, ki jih spremlja na vseh pomembnih tekmovanjih.

Deset ur vožnje je minilo v prijetnem vzdušju, obujanju spominov s prejšnjih olimpijad ter pričakovanju petkovega popoldneva in nastopu slovenskih ekip. Ostrava nas je pričakala obsijana s soncem, kot da bi hotela sporočiti, da bodo dnevi za slovenske ekipe zgodovinski. Samo mesto leži v Moravsko-Slezijski regiji in je tretje največje mesto v Češki republiki. Leži okoli 10 km od meje s Poljsko in 50 km od meje s Slovaško. Parkirni prostor smo našli

na velikem poligonu, ki je bil od stadiona oddaljen dobrih pet minut.

Dobro razpoloženi smo opremljeni z različnimi navijaškimi pripomočki (ragljami, trobili, ročnimi sirenami in zastavami) v organizirani skupini odšli na tekmovališče. Že na samem vhodu na stadion smo naleteli na prešerno rajanje slovenskih navijačev, kjer ni manjkalo frajtonaric, kitar in doma izdelanih instrumentov. Ples, petje in prešerno rajanje je stopnjevalo napetost in pričakovanja. Slovenci smo bili prava atrakcija za navijače iz drugih držav, predvsem iz Avstrije, Italije in Nemčije, ter večkrat posneta in fotografirana skupina. Počasi smo se pričeli pomikati proti vstopu na različne tribune glede na tekmovalno polje, kje naj bi nastopile posamezne slovenske ekipe. Tribune so bile iz minuto v minuto bolj polne, s prevlado zelenih in rdečih majic slovenskih navijačev ter visoko dvignjenimi slovenskimi zastavami. Na tekmovališču je že potekalo tekmovalno posameznikov iz profesionalnih gasilskih enot. Gledati pri delu te fante je pravi balzam za oči, saj je v njihovi vaji združena fizična pripravljenost, spretnost na visokih ovirah ter do potankosti naštudirana preciznost.

Po podelitvi medalj in priznanj profesionalcem tako v moški kot ženski kategoriji je nastopil trenutek resnice za prostovoljce v kategoriji članov A. Zelo neprijetno je bilo zagotovo tudi uro in pol dolgo čakanje za že ogrete ter za tekmovalne pripravljene enote v prvi skupini, ki so morale počakati na začetek tekmovanja.

Ko je tekma stekla, je vse potekalo zelo organizirano ter hitro. Tekmovalne enote so tekmovali na devetih poljih, vsako polje je imelo svojo sodniško ekipo. Ekipe so tekmovali po vrstnem redu, parna polja skupaj, neparna skupaj. Povelje je prevzela napovedovalka v češkem jeziku. Po opravljeni vaji in sodniškem pregledu so se vse ekipe zbrale in v urejeni koloni odšle na izvedbo štafete. Poleg uspešnih slovenskih ekip smo lahko videli tudi nov rekord vaje z MB, članske A ekipe Weeg iz Avstrije s časom 29,74 s.

V popoldanskem programu smo si ogledali še zanimivo tekmovalno vajo v štafeti za profesionalce. Za spreten vzpon po lesti na maketo stanovanjske hiše, skoku preko 2 m visoke ovire, prehodu visoke gredi, na kateri je bilo potrebno speti dve cevi, ju priklopiti

na trojak ter nato na ročnik za zaključek, pa z gasilnikom pogasiti gorljivo tekočino, je potrebna predvsem trezna glava, odlična fizična pripravljenost in obilo spretnosti in rutine. Žal je bilo tudi nekaj poškodb pri skoku z makete in visoki oviri, katere so premagovali kot pravi cirkuški akrobati.

Sledilo je še srečanje s tekmovalno ekipo Doba, ki ji že drugič zapovrstjo na olimpijadi vaja ni najbolje uspela, bilo je veliko razočaranja in pretečenih tudi nekaj solz. Kljub vsemu so naše enote pokazale, da je Slovenija gasilska velesila in da ji tudi največje in najmočnejše države v gasilstvu niso kos. Druga za drugo so opravljale svoje naloge brez napak, kar jih je uvrščalo na najvišja mesta, in le enote, ki niso imele sreče, niso zmagale.

Snovalec uspeha naših ekip je zagotovo glavni trener Tomaž Urbančič, ki že več kot desetletje skrbi za fizično in športno pripravo gasilskih enot. Sam sem ga imel priložnost spoznati na pripravah naših mladincev za kvalifikacije za olimpijado pred dvema letoma. Njegov neizprosni pristop do dela, ki ga je posvetil vsakemu posamezniku, je pustil na meni neprecenljivo bogato izkušnjo za kvalitetno delo z ekipami v društvu. Članica iz PGD Begunje, ki je nastopila v kategoriji članic

B, mi je v pogovoru zaupala: »Bile so peklenske priprave v Kočevju, po treh dneh smo s solzami v očeh hotele zapustiti pripravljani tabor, saj se nam je zdelo, da jih naša leta ne bodo prenesla.« Napori niso bili zaman, že naslednji tekmovalni dan, v soboto, je njihova ekipa zmagala.

V Ostravi je tekmovalo 15 gasilskih enot iz Slovenije. Dosegli so 4 prva mesta, 1 drugo mesto, 2 tretji mesti, 2 četrti mesti, 2 peti mesti, 6., 8., 10. in 14. mesto.

Odlične uvrstitve naših tekmovalnih enot, nepozabno vzdušje med našimi navijači ter vrhunsko opravljene vaje so pustile v meni globoko sled, ki jo bom v prihodnje zagotovo s pridom uporabil pri pripravi različnih ekip v našem okolju. Nepozabno mi bo ostala v spominu pesem naših združenih navijačev, ki so slavili skupaj s tekmovalci. Vse okoli stadiona je odmevalo: »Slovenija, Slovenija.«

Olimpijski ogenj je ugasnil, tekmovalne zastave so bile spuščene. Vstopili smo v avtobus ter se odpeljali v deževno sobotno jutro proti Dobu, z mislimi in pozdravom: »Nasvidenje v Kočevju 2011 in v Trentinu (Italiji) leta 2013.

Božidar Perko, PGD Čušperk

2. tabor gasilske mladine - Kolpa 2009

Vrsto let se v PGD Čušperk držimo načela, da svet stoji na mladih. Druženje na vajah, pri delu v domu ali bližnji okolici smo nemalokrat nadgradili z obiskom različnih turističnih krajev, ki so se obvezno končali s kopanjem v termah. Hoteli pa smo nekaj več.

Dogovarjati smo se pričeli o izvedbi tabora ob reki Kolpi. Po nekaj letih dogovorov smo prvi tabor izpeljali v preteklem letu. Izkušnje in nepozabno doživetje tridnevnega druženja je mlade tako prevzelo, da smo tabor v letošnjem avgustu ponovili.

Tabora se je udeležilo 26 mladincev in mladink iz štirih različnih društev, katere je spremljalo pet mentorjev. Letos smo na tabor povabili tudi mladinke PGD Studenec pri Domžalah. Lokacija tabora je bila po mnenju vseh udeležencev zelo dobro izbrana. Tabor je sestavljal velik vojaški šotor z nekaj manjšimi, ki so bili namenjeni za poletne zaljubljenke, od kampa oddaljenimi dovolj daleč za sproščeno predajanje užitek.

Program smo zapolnjevali s kopanjem v topli belokranjski lepotici, vožnji s kanuji, družabnimi igrami, nogometnimi tekmami z domačini ter večernimi zabavami, kjer ni manjkalo dobre glasbe in petja vse do ranega jutra. Obiskovalci kampa so bili nemalo presenečeni nad kulturnim obnašanjem naše gasilske mladine.

Vsakodnevna večerna popestritev z igranjem, petjem in plesom je med nami spletla nemalo trdnih vezi, ki jih bomo poskušali vnovčiti v prihodnjih letih. Na taboru smo se imeli odlično, saj smo prepričani, da smo združili prijetno s koristnim, stkali nova poznanstva, rodile so se nove prve ljubezni, naše prijateljske vezi pa so postale še trdnejše.

V imenu mentorjev se zahvaljujem vsem za prijetne dogodivščine, ki so minile brez nezdolgi tudi v sobotnem neurju, vsi pa so dokazali, da rastejo v prave gasilce. Nasvidenje na KOLPI 2010.

Vodja tabora Božidar Perko

Posebna gasilska vaja na Cikavi

V soboto, 12. 9., se je na Cikavi zbrala večina vaščanov na posebni gasilski vaji. Vajo je organiziral vaški odbor, za strokovno pomoč pa so poklicali šmarske gasilce. Cikava namreč spada pod šmarski požarni rajon.

Ljudje so se razdelili na tri skupine pri posameznih hidrantnih nastavkih in omaricah, kjer so jim gasilci povedali in pokazali nekaj osnov gašenja. Še posebej so poučevanje to pot namenili odpiranju omaric, pravilnemu odpiranju vode (obvezno izlivanje blata na prazno in ostalih smeti pred pripenjanjem cevi!) ter spajanju cevi. Na koncu so privili ročnike in poizkusili, kakšen je upor vode in kakšen napor je potreben, da je vodni curek pravilno usmerjen.

V vajo se je vključilo zelo veliko mladih, pa tudi žensk, tako da lahko za vaščane Cikave

rečemo, da so pokazali izredno veliko dobre volje že s svojo prisotnostjo na vaji.

Take vaje so zelo dobrodošle zagašenje začetnih požarov, ki so odločilni za uspeh gasilskih akcij. Ker so običajni izhodi gasilcev od poziva pa do izvoza iz gasilskega doma 4 do 5 minut in je k temu treba prišteti tudi čas, predno je do klica sploh prišlo, pa nato tudi sama vožnja do kraja požara, vse skupaj lahko traja 15 ali celo 30 minut, kar pa je že precej več kot je pa čas, ko se iz začetnega požara, ki ga lahko pogasi ena (ali nekaj) oseb, če so v bližini požara. Visoke temperature pa se zelo hitro razvijejo na primer tudi v kuhinji pri cvrtju na olju ali masti, ki pa jih ne smemo gasiti z vodo, ampak (če ne gre s pokrovko) jih je treba zadušiti na primer z vlažno in dovolj veliko krpo.

Pri gašenju se je treba držati osnovnega

pravila, da je treba v čim krajšem času po začetku gašenja na požarišče dostaviti ustrezno količino gasilnega sredstva (vode, prahu, CO₂ ...) na najbolj ustrezen način, da se prekine razvoj požara. Potem pa je treba paziti, da se uporablja samo toliko gasilnega sredstva, ki ne povzroča dodatne škode.

Po vaji so se vaščani zbrali na enem od dvorišč njihovih podjetnih vaščanov in se poveselili na pravi vaški veselici, začinjeni s kulturnim programom, ki sta ga popestrila dva glasbenika (harmonikar je domačin) in pevci ljudskih pesmi iz Ivančne Gorice.

Vaja na Cikavi je bila sproščena, vesela, pa še lepo vreme jih je ubogalo. Tisti z vaškega odbora pa že zdaj pravijo, da bodo take vaje še ponovili.

Jože Miklič

Zahvala družine Skubic po požaru

Ob tragediji naše družine, ko nam je zgorelo gospodarsko poslopje, bi se radi zahvalili vsem gasilskim društvom, posebno poliškemu, vsem znancem, sorodnikom, predvsem sosedom, ki ste nam stali ob strani in pomagali reševati, kar se je rešiti dalo. Hvala vsem in vsakemu posebej za moralno in fizično pomoč, saj vidimo, da v težkem trenutku nismo ostali sami.

**S hvaležnostjo,
družina Skubic s Police.**

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje
Grosuplje d.o.o.

⇒ PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo »urbanističnega dela« posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih),
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov,
- pridobitev gradbenega dovoljenja,
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča.

⇒ ČE STE ETAŽNI LASTNIK V VEČSTANOVANJSKI HIŠI, NAS LAHKO NAJAMETE:

- za upravnika vaše hiše,
- za vpis etažne lastnine.

NAJDETE NAS
na Taborski cesti 3 v Grosupljem
in na telefonskih številkah
01 7810-320 ali 01 7810-329 ali 7810-333

**Prodám skladiščno
proizvodne prostore
600 m² in 500 m²
dvorišča v industrijski
coni Velike Lašče.
Tel.: 041 - 689-834**

Veliki šmaren - tradicija na Magdalenski gori

Veliki šmaren je največji zapovedan Marijin praznik v katoliški cerkvi. Praznik Marije Device se v jeruzalemski Cerkvi začeli obhajati kmalu po koncilu v Efezu leta 431 po Kr. in ga povezovali z Marijinim odhodom s tega sveta. Čeprav veliki šmaren sodi med najstarejše Marijine praznike (prve omembe segajo pred 4. stol. po Kr.), je papež Pij XII. versko resnico o Marijinem vnebovzetju slovesno razglasil šele leta 1950 z apostolsko konstitucijo Munificentissimus Deus. Številne cerkve po svetu – od mogočnih katedral do skromnih vaških in božjepotnih cerkvic – izpričujejo vero vrste rodov v Marijino vnebovzetje.

V Sloveniji je Mariji posvečenih veliko župnijskih, podružničnih in zlasti božjepotnih cerkva in kapelic in zato je veliki šmaren v slovenski verski tradiciji močno zakoreninjen. Katoliška in pravoslavna cerkev praznik obhajata na isti dan.

Tradicija romanja, začeta že v preteklosti, se nadaljuje tudi danes. V naši občini ljudje že kar nekaj let zapored poromajo k zavetnici cerkve Mariji Magdaleni na Magdalensko goro. Omenjena cerkev že od nekdaj velja za božjepotno.

Romarje od blizu in daleč je k sveti maši vabilo zvonjenje zvonov, značilno le za slovenske kraje. Izvajali so ga domači pritrkovalci. Sledila je sveta maša, ki jo je daroval g. Stane Kerin iz župnije Šmarje – Sap. Da je bila praznična maša še bolj svečana, so poskrbele pevke cerkvenega mladinskega pevskega zbora iz domače župnije, in sicer s petjem in igranjem liturgičnih pesmi.

Po maši je sledilo prijetno druženje, ki ga je organiziralo Turistično društvo Magdalenska gora. Njegovi člani so poskrbeli za mize in klopi, ki so jih postavili okrog cerkve, ohlajeno pijačo, dobro hrano in prijetno glasbo, ki so jo neutrudno izvajali člani Ansambla Prosen.

Poletna vročina in praznični dan sta tako v zavetje sence na Magdalensko goro privabila veliko obiskovalcev, ki so popoldne preživeli v klepetu s prijatelji, družinskimi člani ali sosedi in znanci, nekateri so celo zaplesali.

Sonce, ne glede na dogajanje, brez zamude vzide in tudi zaide. Tako je bilo tudi na praznični dan. Narava se je pripravila na počitek in v trdni temi je tudi nas prepričala, da smo zaključili praznovanje.

Lea Janežič

Več prostora za počitek, sprostitev in ogled razgleda na Magdalenski gori

Na pobudo predsednika TD Magdalenska gora smo teden pred godovanjem zavetnice cerkve sv. Magdalene na Magdalenski gori urejali okolico pri obzidju cerkve na Magdalenski gori.

Na predlog se je odzvalo kar nekaj članov Turističnega društva, cerkveni ključar Janez Perčič pa je s seboj pripeljal tudi nekaj ljudi iz soseske, ki obiskujejo to cerkev.

Najprej je Jože Mehle iz Paradišča s svojo mehanizacijo odkopal zemljo pod obzidjem cerkve, področje nasul s peskom, nato pa na pripravljen teren vzdolž cele strani obzidja postavil štiri klopi in smetnjak.

Jože je popravil tudi poti pod obzidjem, ki so bile že pošteno načete zaradi zime in močnih poletnih nalivov.

Čez nekaj dni so člani društva ob obeh vhodih v obzidje cerkve vkopali in obbetonirali jaške za odvodnjavanje vode z obzidja, po potrebi pa nasuli pesek v notranjosti obzidja.

Pri izvedbi urejanja so nam tako z materialno, kot tudi z osebno pomočjo, pomagali: Občina Grosuplje, člani turističnega društva, nekaj pa je v ureditev okolice vložilo tudi samo Turistično društvo Magdalenska gora.

Urejena okolica in nove klopi sedaj čakajo počitka, sprostitve in razgleda željne obiskovalce Magdalenske gore.

Vsem, ki so omogočili ureditev okolice ob obzidju cerkve, iskrena hvala.

Za Turistično društvo Lea Janežič

Vesele veteranske igre veteranov PO Ljubljana okolica

V soboto, 22. avgusta 2009, se je po jutranji oblačnosti pokazalo sonce in naredil se je lep dan. Na športnem letališču v Šentvidu pri Stični smo se zbrali veterani vojne za Slovenijo PO Ljubljana okolica na 2. družinskem pikniku, ki smo ga poimenovali VESELE VETERANSKE IGRE V DEŽELI DESETEGA BRATA. Srečanje je organiziralo Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje, udeležila pa se ga je večina območnih združenj Ljubljana okolica (Moravče, Domžale, Kočevje, Vrhnika-Borovnica, Ribnica, Litija in Logatec). Prav tako so se srečanja udeležili tudi člani veteranske organizacije SEVER. Skupaj je bilo na prireditvi kar 290 veteranov in njihovih svojcev.

Posebno smo bili veseli, ker sta se srečanja udeležila predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo g. Janez Pajer in predsednik PO VVS Ljubljana okolica g. Darko Čop. Povabili smo tudi župana občine Ivančna Gorica, g. Jerneja Lampreta, ki se je z veseljem odzval vabilu.

Program družinskega piknika je bil zelo pester. Organizirali smo pohod k Lavričevi koči na Gradišče nad Stično, ki ga je vodil

Stane Žvegla, član predsedstva OZVVS Grosuplje. Za tiste, ki se pohoda niso udeležili, pa smo organizirali razne zabavne športne aktivnosti na letališču.

Pred začetkom pohoda sta udeležence pozdravila g. Darko Čop, predsednik PO VVS Ljubljana okolica, in g. Boris Peterka, organizator srečanja ter predsednik OZVVS Grosuplje.

Športne aktivnosti so potekale v naslednjih panogah: »metanje bombe« - zbijanje lončkov, sestavljenih v piramido, tekmovanje v »pikadu« - streljanje v kolo sreče ter streljanje z zračno puško ekipno in posamezno.

Prijetnega pohoda k Lavričevi koči se je udeležilo 240 udeležencev srečanja. Pot je najprej vodila skozi prelepi dolenski kraj Šentvid pri Stični, nato pa po gozdni poti na vrh Gradišča. Tam je prijetno utrujene pohodnike čakala dobrodošlica – pogostitev z domačo medicino. Za kulturno vzdušje so poskrbeli člani Stiškega kvarteta, ki so nam zapeli nekaj pesmi. Ogleдали smo si okolico, se malo pogovorili in odpočili, nato pa se odpravili nazaj na letališče Šentvid pri Stični, kjer nas je čakal okusen golaž. Za zabavo je poskrbel ansambel Šantej iz Šentruperta.

V popoldanskem programu sta prisotne pozdravila župan občine Ivančna Gorica g. Jernej Lampret in predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo g. Janez Pajer, ki je tudi podelil plakete ZVVS. Srebrne plakete ZVVS so dobili: Peter Levstek, predsednik OZVVS Ribnica, Vitomir Cerar, predsednik OZVVS Moravče, Boris Peterka, predsednik OZVVS Grosuplje in Anton Vovko, predsednik OZVVS Kočevje. Zlate plakete ZVVS sta dobila Anton Jesenko, predsednik OZVVS Vrhnika-Borovnica in Janez Kušar, podpredsednik PO Ljubljana okolica. Praporščak PO VVS Ljubljana okolica g. Jože Šušteršič je prejel znak praporščaka.

Za prijetno vzdušje med programom so poskrbeli dalmatinski bend Vinka Coceja, pevec Sašo Balant in pevka Tina Gačnik – Tijana. Ko je Tijana zapela pesem Oj, Triglav, moj dom, so z njo peli vsi prisotni pod šotorom, da je odmevalo po šentviškem letališču.

Nagrade na športnem področju je podelil Davorin Tomažin, član predsedstva OZVVS Grosuplje in referent za šport v OZVVS Grosuplje. Nagrade so dobili naslednji tekmovalci: v »metu bombe« je prvo mesto dosegel Jože Kos iz OZVVS Litija, drugo mesto Franc Kordiš iz OZVVS Kočevje in tretje

mesto Robert Jerlah iz OZVVS Grosuplje; v »pikadu« je imel največ sreče Peter Willewaldt iz OZVVS Ribnica, drugo mesto je dosegel Darko Kavšek iz OZVVS Grosuplje in tretji je bil Tone Jesenko iz OZVVS Vrhnika – Borovnica. V streljanju z zračno puško ekipno je prvo mesto osvojila ekipa OZVVS Moravče, drugo mesto ekipa OZVVS Grosuplje 2 in tretje mesto ekipa OZVVS Kočevje 2. Med posamezniki v streljanju z zračno puško je bil najboljši Bogdan Žnidaršič iz OZVVS Kočevje, drugo mesto je dosegel Robert Jerlah iz OZVVS Grosuplje in tretje mesto Andrej Škrajnar iz OZVVS Grosuplje. Ekipe so dobile pokale, posamezniki v streljanju z zračno puško pa medalje. Za nemoten potek streljanja in varnost so poskrbeli člani Strelske družine Grosuplje, za kar se jim lepo zahvaljujemo. Vsi udeleženci pa smo prejeli tudi spominske značke ZVVS.

Mnenje udeležencev 2. družinskega piknika je, da je prireditev uspela, za kar imajo največ zaslug predsednik OZVVS Grosuplje g. Boris Peterka ter njegovi pomočniki, ki so organizirali posamezne aktivnosti.

Proti večeru smo se veterani razšli dobre volje z željo, da se čim prej spet srečamo na tako prijetnem družinskem pikniku.

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje

Janez Pajer, predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo.

Prejemnik srebrne plakete ZVVS, predsednik OZVVS Grosuplje, g. Boris Peterka.

Streljanje z zračno puško.

»Metanje bombe«.

Del udeležencev pohoda na vrhu Gradišča

Tretjevrščena ekipa OZVVS Kočevje 2 v streljanju z zračno puško.

Zmagovalna ekipa OZVVS Moravče v streljanju z zračno puško.

Društvo diabetikov Grosuplje

Dne 27. 5. 2009 je bilo zaradi zavedanja o pomembnosti pomoči, zbolelim za sladkorno boleznijo oz. diabetesom in njihovim družinskim članom v Grosupljem in okolici, ustanovljeno Društvo diabetikov Grosuplje.

Na ustanovnem sestanku, na katerem se je zbralo 21 članov, smo sprejeli ustanovne akte, program delovanja in izvolili organe društva. Za predsednika 7-članskega izvršnega odbora je bil izvoljen Rafael Ziherl, prav tako je bil imenovan tri-članski nadzorni odbor pod vodstvom Albina Hvastja in tri-članska disciplinska komisija, ki ji predseduje Marjan Miklavčič.

Uvodno poročilo o nastanku pobude za ustanovitev društva sta podala Rafael Ziherl in dr. Katarina Vukelič. V svojem izvajanju sta poudarila predvsem pomembnost društva za člane, bolnike z diabetesom in njihove družinske člane. Posebej je bilo poudarjeno humanitarno poslanstvo društva in pomembnost njegove bližine zainteresiranim in lokalni skupnosti. Novoizvoljeni predsednik društva je predstavil program dela. V začetnem obdobju se bo aktivnost usmerjala predvsem v pridobivanje članstva in ureditev registracije in prostorskih možnosti. Pričeti je potrebno z izobraževalnimi, rekreativnimi in družabnimi dejavnostmi, ki bodo tudi v prihodnje osnovno vodilo. Društvo je potrebno v javnosti tudi predstaviti in stalno publicirati njegovo delo. Osnovno poslanstvo pa je skrb za zdravje in s tem lažje življenje njegovih članov, njihovih družinskih članov in ostalih zainteresiranih v lokalni in širši skupnosti. Prva aktivnost društva je bila 12. 9. 2009, ko smo se v Ljubljani, v Miklošičevem parku, udeležili prireditve Marš za diabetes v 246 korakih in kjer smo se predstavili Zvezi diabetikov Slovenije in ostalim društvom iz vse Slovenije.

Hkrati lepo vabimo vse diabetike in njihove svojce, da se nam pridružijo. Več informacij dobite na elektronskem naslovu: diabetiki.grosuplje@gmail.com ali na telefonski številki predsednika društva 040/294-172.

Milena Turšič, poslovna sekretarka

Hubertus Lazarini po dolgih letih spet v svojem rojstnem kraju

Na razvalinah gradu Boštanj

Obisk Hubertusa Lazarinija je bil tudi zame posebno doživetje, saj sem ga »spoznal« še kot rosno mlad iz pripovedovanj svoje pokojne stare matere Marije, ki smo jo po »moji zaslugi« klicali Taja. Po njeni zaslugi pa sem najbrž zato še vedno tako radoveden, kar se zgodovine tiče - in boštanski baroni z Leničevimi z Zavrha vred, s katerimi pa smo bili v neposrednem sorodstvu, so imeli posebno vlogo v mojem življenju.

Zato sem Hubertusa že ob prvem stisku roke povprašal, če bi lahko napravila intervju za Grosupeljske odmeve. Pogovorila sva se že naslednjega dne, ko smo bili v vrtnem paviljonu na popoldanski kavici, mojega sosedu, sošolca in enega od glavnih na nekdanjem baronovem posestvu v Boštanju v zadnjih letih, pri družini Franceta Kramplja. Pri pogovoru (in kavici) smo sedeli poleg Franceta še Francetova mama Marija, moja mama Štefka, »prevajalka« in arhitektka, ki prav v tem času dela diplomu z revitalizacije ruševin boštanskega gradu Sandra Sekereš, zaposlena v Grajskem centru Boštanj Miša Pintarič, Hubertusov vrstnik in prijatelj iz mladih dni Tone Zupančič st. in jaz. Že čez kakšno debelo uro pa sva se s Sandra podala skupaj s Hubertusom na Lobček k prav tako Hubertusovemu prijatelju Tonetu Jamniku - Kočijaževemu in njegovi ženi.

Ko Hubertusa vprašam, kakšni so njegovi občutki, ko po toliko letih pride v Slovenijo, v svoj rojstni kraj, z dokaj prepričljivo mirnostjo pove, da ni dobro, če te preženejo z lastnega doma, a je vseeno vesel, da življenje teče naprej in da so prišle spremembe, ko ljudje

spet lahko prihajamo skupaj. Je pa bila mladost do njegovega odhoda z Boštanja lepa in ima še vedno kar precej lepih spominov.

Spominja se več imen iz mladosti. Omenja Hlamudrove in Dušove z Mlačevega, Matičkove, Kovačičeve in Kočijaževe z Lobčka, v »sliki« pa ima ohranjenih še več drugih ljudi, a se ne spominja imen. Posebej omeni mojo sorodnico Rožo iz Zavrha (bil je na njenem stotem rojstnem dnevu), Rozinega sina Poldeta, pa brata Ludvika, ki je bil baronov najboljši prijatelj in stalni spremljevalec na lovu, Ludvikovo ženo Pavlo (učiteljico po poklicu in teto znanega odvetnika Žige Kluna), ki je Hubertusa posebej poučevala slovenščino, pa tudi mojo staro mater, ki je bila kot neke vrste delovodja pri večjih kmečkih opravilih, ko je organizirala ljudi, da so šli pomagat na grad, a jim baron nikoli ni ostal dolžan. Če ni plačal, jim je dal pa zemljo, da so jo obdelali in pobrali le zase pridelke. Spominja se tudi tega, da so jih kot otroke okoliški ljudje pred vojno precej razvajali. Sicer pa se večina okoličanov boštanskih baronov spominja kot dobrih ljudi. Z vprašanji vrtam naprej in želim prebuditi misli, ali bi bilo mogoče poglobiti stike v prijateljskem, morda gospodarskem, kulturnem, turističnem pogledu med tukajšnjimi ljudmi in njegovo družino ter ostalim sorodstvom. Osebo pravi, da se zelo trudi skupaj s svojo sestro Ingrid (brat Volfgang je že pokojni), da bi svojim otrokom lahko dopovedal, kako močni in veliki družini sta bili družini Lazarini in Blagaj, s katerimi so v neposrednem sorodstvu. Že letos je nameraval priti s svojo

vnukinjo, pa je imela nujne obveznosti. Za drugo leto (če ne prej) pa jih bo prišlo več in tudi za dalj časa.

Pri omembi Blagajev mi zgodovinska žilica ne da miru. Zato ga povprašam, kje naj bi bila zdaj zastava Kranjskega plemiškega poziva, ki je bila narejena v spomin na bitko pri Sisku s Turki leta 1593, ko je bil eden od odločujočih poveljnikov v tej bitki njihov davni sorodnik Štefan Blagaj. Pojasni mi, da je zastava zdaj pri njegovem nečaku oziroma Ingridinem sinu. Spotoma pove, da so se med drugo svetovno vojno po odhodu januarja 1943 (on in sestra ter brat so odšli že eno leto prej) z Boštanja morali seliti po Avstriji. Ker oče Ludvik ni bil naklonjen Hitlerju, so imeli zaradi tega že med vojno veliko problemov. Po vojni pa so prišli Rusi in jim manjši grad požgali. Tako je zgorela tudi večina odpeljanih predmetov z Boštanja z bogato knjižnico vred.

Zato še posebej poudari, da mora človek, ne glede na vojno ali druge neugodne situacije, vedno ostati človek in spoštovati soljudi. Za njega pa je bilo pomembno tudi to, da je kljub takim razmeram družina ostala skupaj. Diktature in totalitarizmi, ki smo jih preživeli, so zavrla razvoj in odnose med ljudmi. Je pa bilo treba preživeti. In vse take krize kljub različnemu trpljenju, po katarzi in spravi prinesejo nekaj novega in dobrega.

Oče Ludvik je dolgo upal, da se bo vrnil na Boštanj, a se to ni zgodilo. Zato je odprl avtoprevozniško podjetje, on pa je odšel študirat. Zdaj Hubertus živi na manjšem gradičku blizu češke meje. V lasti ima skoraj 700 ha gozdov, v katerih je vse polno divjadi. Je tudi strasten lovec, kot so bili vsi Boštanski. Lesno biomaso pa uporablja v večji kurilnici, ki poleg njegovega doma napaja še del novejšega naselja. Od tega se preživlja.

Izvedeti hočem tudi, če imajo še kakšne širše stike z ostalo veliko družino Lazarinijevih, pa pove, da bolj malo. Intenzivno sodeluje s starejšim sorodnikom v Gradcu, ki mu pomaga tudi z zbiranjem zgodovine o svoji rodbini. Pove tudi, da je že 54 let član tamkajšnjega gasilskega društva in da je ustanovil podružnico Rdečega križa, saj je njegova življenjska usmerjenost tudi socialna.

Jože Miklič

Skavtski potovalni tabor Osilnica - Črnomelj

Običajen dan današnjega posameznika – jutranje vstajanje, zajtrk, umivanje, oblačenje, šola ali služba, malica, delo, kosilo, konec šole ali službe, prihod domov, hišna opravila, večerja, gledanje televizije, računalnik, tuširanje, spanec. Naslednji dan ni dosti drugačen, tako kot ne naslednji in še tisti po njem. Mogoče si nekoliko več časa zase in za stvari, ki jih radi počnemo, vzamemo šele čez vikend, ali pa še takrat ne. Bistvo? Tempo današnje družbe in gibanje v njej nas nezavedno pripeljeta do vsakdanje rutine, v kateri se počutimo varni, zato se tudi ne trudimo spreminjati stvari in pobegniti iz kalupa, v katerega smo skorajda radi ujeti. Grosupeljski klanovci smo rutinsko lupino uspešno prebili s potovalnim taborom, kjer ni bilo prostora za vsakdanjost.

Odločili smo se, da bo pot letošnjega tabora potekala ob meji s Hrvaško. Začeli smo v

Osilnici, hodili ob reki Kolpi, končna postaja pa je bila Črnomelj. Z natrpanimi ruzaki smo vsak dan prehodili okoli 20 kilometrov, na poti smo zbijali šale, vztrajali drug ob drugem, spoznali kopico zanimivih ter predvsem prijaznih ljudi, ki so nam z veseljem pomagali, med hojo smo uživali ob kitari, v družbi drug drugega, v prečudoviti naravi in še marsikaj drugega bi se dalo naštet. Ko se je dan bližal koncu, smo si poiskali prenočišče na kakšnem travniku, kjer smo postavili bivake, ali pa so nam gostoljubni domačini odstopili kozolec. Preizkusili smo se tudi v raftanju po Kolpi, kako zabavno je bilo, pa pove že dejstvo, da smo bili večino časa nasmejeni ter mokri. Hrana, ki nas je okrepčala za naporno pot, je bila po zaslugi naših klanovcev odlična, poizkusili smo tudi značilno jed za tiste kraje, in sicer belokranjsko pogačo. Seveda smo doživeli in počeli še marsikaj norega, neumnega, zabavnega, odštekanege, skratka takegega, kot naš klan je. Najpomembnejše pa nam je, da se zdaj po koncu veliko bolje poznamo, smo boljši prijatelji in kot skupina zmoremo več.

Ne obsedite predolgo v življenju, ki vam ponuja le enoličnost, vedno iste stvari ter nobenih sprememb. Dlje kot se čaka, težje se je premakniti naprej in tako obtičiš točno tam, kjer si - zdolgočasen, brez izzivov in brez pospešenega bitja srca. Raziskujte življenje, da boste našli stvari, dogodke, ljudi, ki vam ga bodo polepšali ter osmislili.

Maja Obolnar,
skavtinja stega Grosuplje 1

Tabor grosupelj- ske čete Kuhov- nice in Valjarji

V sredo, 8. julija, že zgodaj zjutraj smo se pod vodstvom voditeljev z avtobusom odpeljali v deželo suhorobarstva na najpomembnejši skavtski dogodek leta – tabor. Komaj smo čakali, da vidimo taborni prostor in začnemo s postavljanjem šotorov, ko nas je ujel dež in nas pregnal pod streho. Za nekaj ur smo se ustalili v majhni hišici pod skakalnico sv. Frančiška v Sajevcu, vendar to ni pokvarilo našega razpoloženja, ki pa se je še izboljšalo, ko je zapela harmonika. Čez nekaj ur je dež ponehal in pričeli smo s postavljanjem šotorov, vhodne zgradbe, umivalnic in seveda najpomembnejšim delom tabornega prostora - jamborom. Prvo noč smo vsi bolj malo spali, saj so nam skavti iz stega Škocjan – Turjak že prvo noč ukradli zastavo in tako smo zjutraj delali odkupnino. Naslednjih nekaj dni so potekale "izboljšave" tabora in zabaven program, katerega so skrbno načrtovali voditelji. Poslali so nas na krajši potep, na katerem je vsaka skupina po svoje spoznavala stare ribniške obrti in kraje. Imeli smo dan odprtih vrat, na katerem smo s sveto mašo in obljubo sprejeli medse še eno skavtinja. Pozneje pa so zadišale dobrote z žara. V naslednjih dneh je bila še velika igra, pot preživetja, daljši dvodnevni potep, obisk pri obodarju, predstavitev srednjeveškega bojevanja z meči, odbojka na travi ter igra Roverček. Kot bi mignil je sledil še zadnji spust zastave ter pospravljanje tabornega prostora. Nekaj izmed punc pa je izučilo, da se na tabor ne nosi mobilnih telefonov, saj so za kazen morale zasuti WC. Ko smo bili prepričani, da je tabor pospravljen in skoraj v lepšem stanju kot je bil, smo pobrali nahrbtnike in se odpravili proti Grosupljemu, kjer je sledil uradni zaključek. Bili smo žalostni ob slovesu, saj je na tem taboru gotovo vsak spoznal nekaj novega, preizkusil svoje zmožnosti ter nedvomno spoznal prave in iskrene prijatelje.

Tim Oven, skavt stega Grosuplje 1

Tabor volčičev in vovkuljic

Grosupeljski volčiči smo se tako kot vsako leto odpravili na zaslužen zaključek skavtskega leta - na poletni tabor. V ponedeljek, 13. 7. 2009, smo se z vlakom odpeljali do Save in se nato peš odpravili v Šentlambert nad Zagorjem, kjer smo skupaj preživeli teden dni. Tam smo se spremenili v Robine Hoode in dneve preživljali tako, kot je to počel on s svojo družino v srednjem veku. Izdelovali smo loke, tarče, postavljali trdnjave, imeli smo viteški turnir, izdelovali srednjeveške obleke, se igrali vodne igre in še in še. Vsak večer smo zakurili tudi ogenj in si ob njem peli. Skratka zabavali smo se na svoj način, poleg tega pa smo se naučili veliko novega. V nedeljo, 19. 7. 2009, so se nam pridružili še starši in skupaj smo z

mašo in prijetnim druženjem zaključili naš tabor.

Sedaj pa že nestrpno pričakujemo naslednje skavtske akcije.

Polona Zajc, skavtska voditeljica
stega Grosuplje 1

100 let Čebelarskega društva Grosuplje

Lepše pesmi ni na svet', kot je šum čebel.

(verz iz čebelarske himne)

**Torek, 1. 9. 2009, ob 18. uri,
dvorana in domoznanska
soba Mestne knjižnice
Grosuplje**

Na lep poznopoletni večer so se grosupeljski čebelarji zbrali na uvodni slovesnosti ob praznovanju 100. obletnice Čebelarskega društva Grosuplje. Predstavili so zbornik Naj medi, v katerem so popisali svoje delo in delo svojih prednikov čebelarjev.

Za prijetno vzdušje so v dvorani Mestne knjižnice Grosuplje poskrbele Brinke, ki jih vodi dirigentka Tina Vahčič. Direktorica knjižnice Roža Kek je čestitala čebelarkam in čebelarjem ob visokem jubileju in poudarila, da so z zbornikom iztrgali pozabi časa delo in uspehe društva, z razstavo v domoznanski sobi pa prikazali skrb za materialno in knjižno bogastvo, ki pripoveduje o čebelarjih in čebelarjenju.

Sam zbornik so predstavili predsednik Čebelarskega društva Grosuplje Franc Mencin, dolgoletni predsednik in član društva mag. Franc Javornik in urednik zbornika prof. Jakob Müller.

Franc Mencin je povedal, da je sto let dolga doba, zato moramo na spoštljiv način proslaviti to obletnico, tudi z zbornikom Naj medi! Avtorji so se potrudili, da so zbrali čim več podatkov in nastal je imeniten zbornik, ki priča o njihovem delu.

Jakob Müller je veliko ur posvetil pregledovanju arhiva in urejanju zbornika. Da si je lažje predstavil pomen in obseg čebelarstva in čebelarjenja, se je posvetil številkam. Ugotovil je, da imajo grosupeljski čebelarji 3000 – 4000 panjev, v vsakem je 50 000 čebel, če je zarod močan. Torej gojijo čebelarji okoli 120 000 000 čebel, ki prinesejo 50 ton medu letno. To so res imenitne številke.

Ko so ga čebelarji zaprosili za pomoč pri zborniku, je pregledal arhive in šele tedaj se je zavedel, kako pomembno je čebelarstvo. Za naslov so vzeli kar čebelarski pozdrav **NAJ MEDI!** Zbornik so razdelili na tri vsebinske sklope.

V prvem, slavnostnem delu, je predsednik društva Franc Mencin napisal pozdravne besede in popisal zgodovino in razvoj čebelarstva. V drugem delu so pregledali naloge, potrebe in perspektive čebelarstva in kaj narediti, da se ta panoga uveljavi v gospodarskem, turističnem, ekološkem in okoljskem smislu. Tretji del pa so posvetili zgodovini grosupeljskega čebelarskega društva. Od leta 1909, ko je bilo društvo ustanovljeno, pa do 1945. leta je delo društva popisal mag. **Franc Javornik**, od leta 1945 do 2009 pa Jakob Müller. Društveni arhiv je prva leta bolj skromen, kasneje pa vedno bolj popoln. Do neke mere je urejen, treba pa bi ga bilo pregledati, preveriti in dokončno urediti.

Iz društvenega arhiva je razvidno, kaj je društvo delalo, kako se je oblikovalo in povezovalo

v društva, družine, zveze. Popisani so tudi uspehi društva in njegovih članov. Prirejali so razstave in prodajo čebelarskih izdelkov, čebelarske tabore, nakupovali so dražjo čebelarsko opremo za skupno rabo. Leta 1979 so odprli čebelarski dom na Spodnjem Blatu in za delo porabili več kot 2000 prostovoljnih ur. Tako so pridobili društvene prostore, ki so pomembni za delo društva. Malo društev ima svoj čebelarski dom. V njem nastaja čebelarska etnološka zbirka, ki šteje 50 eksponatov in skupaj s teriško jamo predstavlja začetek etnografskega muzeja, ki ga je potrebno še nekako povezati z grosupeljsko identiteto in ga turistično osmisliti.

Leta 1999 so ob 90-letnici že izdali društveni čebelarski zbornik. Leta 2003 so gostili udeležence Apimondie, svetovnega shoda čebelarjev. Leta 2002 so postavili vzorni čebelnjak v Čebelarskem izobraževalnem centru na Brdu pri Lukovici in opravili 670 brezplačnih delovnih ur.

Popisali so vse člane, ki so bili kakorkoli evidentirani v dokumentih, in našli so okoli 400 oseb. Vsako društveno delovanje potrebuje tudi denar in čebelarji so ga pridobili z veseljami, srečelovi (v arhivu obstaja vsaj 1000 zapisov, kaj vse so ljudje darovali za dobitke na srečelovih), botri so darovali denar za žebličke na praporu, nekaj denarja da občina, nekaj pa so uspeli pridobiti tudi iz Evropske skupnosti, predvsem za ocenjevanje medu.

Za delo čebelarja pa ni dovolj le ljubiteljstvo, ampak je potrebna tudi strokovna izobrazba. Blizu 100 predavanj je popisanih v dokumentih, v povprečju torej dve na leto.

Zanimiv je prispevek o čebelarstvu in o kuharskih receptih za izdelke iz medu grofice Antonije Lichtenberg iz Praproč, dodala pa je še 70 receptov za uporabo medu v zdravilstvu. Za pregled kronike in urejanje zbornika je gospod Müller porabil več kot 300 ur dela, lažje bi bilo, če bi društvo imelo kroniste, ki bi vestno zapisovali vse delo in vodili kroniko dogodkov, je svojo predstavitev zaključil prof. Jakob Müller.

Besedo je povzel mag. Franc Javornik in s pomočjo računalnika prikazal zgodovino društva in nekaj starih fotografij, ki jih je uspel zbrati od ljudi, iz arhiva in iz svoje slikovne zbirke. Najprej je predstavil življenje in delo velečebelarja Franca Košaka. Njegova podoba krasi društvena priznanja, ki jih letos prvič namenjajo svojim prizadevnim članom. Odkrili pa mu bodo tudi spominsko obeležje na hiši. Bil je uspešen čebelar, ki je oglaševal prodajo čebeljih družin s posebnim letakom. Imel je 200 panjev, vendar če ga primerjamo z današnjimi uspešnimi čebelarji, morajo ti imeti vsaj 500-600 panjev, da se čebelarjenje izplača.

Pregledal je vse številke Slovenskega čebelarja in iz zapisov o grosupeljskih čebelarjih izvedel marsikaj zanimivega. V zborniku so ponatisnili intervju Antona Žnideršiča s Francem

Predsednik Čebelarskega društva Grosuplje Franc Mencin, mag. Franc Javornik in prof. Jakob Müller predstavljajo čebelarski zbornik Naj medi!

Zaključni prizor igre Čebelar se ženi.

Košakom iz Slovenskega čebelarja iz leta 1933.

Hotel je zbrati fotografije vseh čebelnjakov sedanjih članov društva, a mu ni uspelo, na zemljevidu grosupeljske občine pa je zarisal vsa stojišča čebelnjakov ob leta 1973 do 1979. Zanimiva pa je bila fotografska ponazoritev zgodovine društva. Na fotografijah so živeli prvi predsednik društva Anton Žitnik in čebelarji, ki so bili člani društva, tudi Franc Košak, vendar večjih društvenih funkcij ni sprejemal, je pa organiziral izobraževalna srečanja čebelarjev pri svojih čebelnjakih. Videli smo tudi slike, ki so nastale v času gradnje čebelarskega doma, raznih slovesnosti, veselic, srečanj.

Mag. Javornik je vse povabil še na ogled razstave, ki jo je v domoznanski sobi Mestne knjižnice Grosuplje postavil čebelar in zbiralec vseh čebelarskih pripomočkov in literature, gospod **Anton Koželj**, ki je po razstavi tudi vodil.

Čebelar Anton Koželj je vodil po svoji čebelarski razstavi.

Veliko eksponatov je kupil na boljšem trgu. Že na vhodu nas je pozdravil čebelnjak v podobi avstrijskega vojaka, zanimivi so bili predmeti, ki jih je uporabljal še Franc Košak. Bogata je tudi zbirka čebelarske literature: Janševa knjiga o čebelah iz 1790. leta, pa čebelarski slovarček in popolna zbirka Slovenskega čebelarja. Opazne so bile poslikane panjske končnice, ki je izdelala gospa Koželjeva. Čebelarke pa so po končani prireditvi vse presenetile s sladkimi dobrotami.

Četrtek, 3. 9. 2009, ob 18. uri, Kulturni dom Grosuplje Igra Čebelar se ženi in predavanje dr. Petra Kapša o zdravilnosti medu

Pred Kulturnim domom se je zbrala množica ljudi, med njimi so bili posebej prepoznavni čebelarji v svojih uniformah. Prišli so počastiti svoj praznik, 100. obletnico društva. Za to priložnost so šentjurski igralci pripravili igro Čebelar se ženi, ki jo je režiser Jože Marentič priredil in so jo na čebelarskih slovesnostih že večkrat uprizorili.

Oče Cene Gornik (Franc Kocman) bi rad svojega malo omejenega sina Mihca (Martin Viršek) poročil, da bi ga preskrbel za starost, saj fant nima več mame. Zanj skrbi hišna gospodinja Urša (Iva Kocjan). Vendar nevesta Anka (Joži Trontelj) ima že drugega ženina, lovca in čebelarja Poldeta (Dejan Virag), ki ga pa ne mara nevestin oče Anton Gornik (Franc Hribar). Za zaplet, kot se spodobi v komedijah, poskrbi Gornikova gospodinja Nežka (Marija

Mehle), ki svoji varovanki privošči boljšega moža, kot je omejeni Mihec. Nazadnje so vsi zadovoljni, trije pari se združijo, oba gospodarja s svojima deklama in še mlada dva, Mihec pa je vesel, da se mu ni bilo treba poročiti.

Dobra igralska zasedba, domiselna scena, kostumi in rekviziti, vse se jena grosupeljskem odru strnilo v prijetno predstavo.

Za strokovni del večera pa je poskrbel dr. Peter Kapš, zdravnik internist, ki išče zdravilne lastnosti v hrani in pijači: mleku, čokoladi, vinu, medu, ki jih uživamo vsak dan, pa ne pomislimo, kakšne zdravilne učinkovine skrivajo. Med je živilo in zdravilo. V medu so vse tiste snovi, ki gradijo tudi človekovo telo: vitamini, minerali, hormoni, kisline, aminokisliline, antioksidanti, antibiotiki, voda, aromatične snovi, encimi, baktericidi, sladkorji, flavoridi in še kaj, seveda v manjših količinah, pa vendarle je prav zato med tako zdravilen in ga premalo uporabljamo v naši prehrani. Med pomaga pri boleznih srca in ožilja, prehladih, vnetjih, ranah, prebavnih težavah ...

Vsaj žlica medu na dan vam bo okrepila imunski sistem in vam podaljšala življenje, je poudaril vitalni upokojeni zdravnik interne medicine, dr. Peter Kapš, ki je tudi sam čebelar in vse nasvete, ki nam jih je dal glede medu, upošteva vsak dan tudi sam.

Sobota, 5. 9. 2009, Koščakova hiša pri Mestni knjižnici Grosuplje, ob 15. uri Odkritje spominske plošče velečebelarju Francu Košaku

Na Koščakovi hiši so ob 100-letnici Čebelarskega društva Grosuplje odkrili ploščo velečebelarju Francu Košaku.

»Rodil se je 21. maja 1878 kot prvi otrok Marije vd. Rus in njenega moža Franca Košaka st., posestnika v Stranski vasi (zdaj središčni del Grosupljega) in dolgoletnega župana, ki je svojega sina naučil umnega gospodarjenja. Bil je kmet s 50 ha zemlje in z gostilno ter po besedah urednika Slovenskega čebelarja Avgusta Bukovca edini slovenski velečebelar praktiktedanjega časa s temeljitim teoretičnim znanjem.

V osnovno šolo je hodil v Šmarje, s sedemnajstimi leti je (proti očetovi volji) kupil 8 panjev kranjčičev in začel čebelariti – v sosedovem čebelnjaku. Čez nekaj let, leta 1896 je odšel v kmetijsko šolo v Grottenhof pri Gradcu in prodal že 52 svojih kranjčičev. Po končani kmetijski šoli je znova kupil 45 kranjčičev. Takrat so mnogi večji in manjši čebelarji na čelu z baronom Rothsčützem iz Podsmreke pri Višnji Gori v velikem številu izvažali čebelje roje, kar je prinašalo lepe dohodke. Leta 1900 jih je tudi Franc Košak začel prodajati širom po Evropi. Na leto so razposlali do 500 kranjčičev in kakih 700 rojev.

Mag. Franc Javornik in župan občine Grosuplje Janez Lesjak odkrivata spominsko ploščo velečebelarju Francu Košaku na Koščakovi hiši v Grosupljem.

Sobota, 5. 9. 2009, ob 16. uri, Osnovna šola Louisa Adamiča Slavnostna seja s kulturnim programom in podelitvijo priznanj

Oder v avli Osnovne šole Louisa Adamiča je že s scenskim ozadjem napovedoval, da bodo tu zborovali čebelarji.

Združena pevska zbor Moška pevska skupina Šentjurski fantje in Ženski pevski zbor Brinke so zapeli slovensko himno, sami Šentjurci pa še čebelarstvo himno, za katero je besedilo napisal čebelar Franc Šivic.

Predsednik grosupeljskega čebelarstva društva Franc Mencin je pozdravil obiskovalce in goste ter poudaril, da je čebelarstvo ves čas močno povezano s človekom in z naravo. Društvo je preživelo več različnih državnih sistemov in družbenih sprememb. Že Franc Košak je začutil, da je čebelarstvo pomembno tudi kot gospodarska panoga in na tej osnovi bi lahko še danes čebelarji gradili svoje delo. K besedi je pozval predsednika Čebelarstva zveze Slovenije Boštjana Noča. Čestital je čebelarjem. Sto let delovanja v društvu, ki sloni na volonterskem delu, je velik uspeh, vse hvale vreden. Čebelarstvo Grosuplje je dokazalo, da hoče in zmore. Veliko grosupeljskih čebelarjev je sodelovalo tudi v različnih telesih Čebelarstva zveze Slovenije. V Čebelarskem centru nad Lukovico je društvo postavilo svoj čebeljak in ga podarilo centru, da lahko obiskovalci vidijo slovenski čebeljak in spoznajo našo čebelo kranjsko sivko. Društvo se je spomnilo velečebelarja Franca Košaka. Društvo, ki zna pogledati nazaj, zna gledati tudi naprej. Preživetje čebele je

Predsednik Čebelarstva društva Grosuplje Franc Mencin.

Franc Košak je čebelaril z okrog 200 panji, ki so jih spomladi ženske po dva na glavi odnesle na pašo na reso v 8 kilometrov oddaljeni Kožljevec. Čebelaril je v treh čebeljakih, čebele pa je vozil na pašo na Dolenjsko in na Hrvaško, panje so vozili po železnici, po 100 panjev v vagonu. Franc Košak je bil ubit v letalskem napadu na Grosuplje. 24. aprila 1945 je sedel na voz, da se odpelje na polje, pa se je pri njem oglasil nek znanec. Ker mu je želel pokazati svojo lepo živino, odideta v hlev. V tem priletijo partizanska letala in bombardirajo Grosuplje. Ena bomba je padla na Košakov hlev, ga razdejala in ubila tudi gospodarja. To mi je večkrat pripovedoval moj pokojni oče,« je v jubilejnim čebelarskem zborniku zapisal mag. Franc Javornik.

Prireditvev na dvorišču med Košakovo hišo in novo knjižnično stavbo je sobotni program začel ŽPZ Brinke in s pesmijo Rož, Podjuna, Zila so pregnale deževne kaplje, ki so kazale zmotiti sobotno prireditvev.

Predsednik grosupeljskega čebelarstva društva Franc Mencin je poudaril, da odkrivamo spominsko ploščo velečebelarju, ki je znal iz čebelarstva potegniti materialne koristi, o čemer bi bilo dobro razmisliti tudi v današnjem času. Zato so po njem poimenovali občinska čebelarstva priznanja.

Župan občine Grosuplje Janez Lesjak je prinesel občinske pozdrave in čestitke vsem čebelarkam in čebelarjem ob

jubileju njihovega društva. Ko gradimo in se razvijamo, da bi nam bilo boljše in lepše, ne razmišljamo, da se čas ni začel z nami. Da so ti kraji plodno in aktivno živeli že včasih, dokazuje kar nekaj stoletnic društvenega delovanja na tem prostoru, ustvarjali pa so jih ljudje. Župan Košak je bil »velik« čebelar, spodbudil je razvoj čebelarstva v teh krajih. Včasih so ljudje znali živeti z naravo. Čebele znajo zelo hitro in tudi tragično reagirati na spremembe v naravi, na napake, ki jih delamo ljudje. Rudarji so v jame jemali kanarčke, da so jih opozorili, da delo v jami ni več varno, nam pa bodo čebele povedale, kdaj je okolje tako zastrupljeno, da je življenje ogroženo. Čebela je Slovencem prirasla k srcu. Želeli bi, da bi čebelarji in naše čebele še dolgo krasili ta svet, je povedal naš župan.

Mag. Franc Javornik je ob sodelovanju predsednika društva Franca Mencina in župana Janeza Lesjaka snel s plošče čebelarski klobuk in tako odkril spominsko obeležje znanemu Grosupeljčanu in čebelarju Francu Košaku.

V domoznanski sobi Mestne knjižnice Grosuplje so si mnogi obiskovalci prireditve ogledali razstavo, ki jo je iz svoje zbirke knjig in čebelarstva orodja pripravil šmarski čebelar Anton Koželj in je vse zainteresirane po razstavi tudi vodil.

Brinke so še zapele pesem Roža na vrtu zelenem cveti, nato pa smo se preselili v dvorano Osnovne šole Louisa Adamiča na osrednjo slovesnost.

odvisno od neonesnaženosti narave. Kriza nas združuje, tradicijo prenašamo na nove rodove in s skupno skrbjo in delom bomo rešili našo čebelo.

Župan občine Grosuplje Janez Lesjak ni čebelar, ve pa, da je med sladek in medica dobra. Ve tudi, da čebela piči, ampak ne po svoji krivdi. Narava brez človeka bi preživela, še odpočila bi si, brez čebele pa ne. Zahvalil se je čebelarjem, ki so zaradi čebel, druženja in delovanja zdržali skupaj sto let. Svoje znanje naj prenašajo na nove generacije. Ozaveščenost o čisti naravi je vse večja, onesnaženost narave pa tudi in to ni dobro za čebelo. Če so zdržali v društvu 100 let, naj zdržijo še sto, naj jim druženje nudi veliko veselja in nam veliko užitek.

Za slavnostno sejo je bila primerna pesem Šentjurskih fantov Poklon slavljencem. Pevce vodi dirigent Tomaž Tozon. Otroci iz Podružnične osnovne šole Žalna so zaigrali igrico Palčki in med. Z recitacijami, petjem in plesom so vnesli na oder mladost in sproščenost.

Sledile so podelitve priznanj. Prva je podelil predsednik ČD Grosuplje Franc Mencin.

Red Antona Janše 3. stopnje so prejeli Avgust Burger, Jože Šeme in Marjan Zatler.

Red Antona Janše 2. stopnje so prejeli: Marjan Gačnik, Jože Kovačič, Ivan Novak in Marjan Štrus.

Čebelarstvo društvo Grosuplje se je odločilo, da bo svoje delovne člane nagradilo z odlikovanjem, poimenovanem po Francu Košaku. Prva taka odlikovanja je podelil Janez Žnidaršič.

Bronasto odlikovanje Franca Košaka so prejeli:

Avgust Blatnik, Avguštin Bozja, Desan Cagljevič, Branko Cotman, Janez Godec, Marjana Gramc, Slavko Gruden, Marjan Kastelic, Brane Mahovlič, Boštjan Maver, Janez Skubic in Ivan Starič.

Srebrno odlikovanje Franca Košaka so prejeli: Martin Bedene, Jože Kocmur, Anton Koprivec, Jože Marentič, Jože Perme, Marija Podržaj, Jože Rebolj, Anton Selan, Milan Štibernik, Ivan Trontelj, Anton Vidic, Franc Vrhovec, Marjan Zaviršek in Franc Zupančič.

Zlato odlikovanje Franca Košaka so prejeli: Janez Lesjak in Občina Grosuplje, Avgust Gril, Anton Habjan, Zofija Janko, Franc Javornik, Franc Kolenc, Franc Zaviršek in Janez Žnidaršič.

Posebne zahvale pa so prejeli:

- Anton Koželj - za pregledno in lepo urejeno razstavo čebelarstva literature in čebelarstva orodja iz svoje bogate zbirke;

- Jakob Müller - za raziskovanje arhiva društva in urejanje jubilejnega zbornika Naj medi!;

- Tiskarna Partner graf Grosuplje - za pomoč pri izdaji zbornika in vse strokovno delo, ki so ga vložili vanj;

S podružnične osnovne šole Žalna so nastopili z igrico Palčki in med.

- Mestna knjižnica Grosuplje in direktorica Roža Kek - za pomoč pri organizaciji razstave, proslave in predstavitvi knjige ter pri postavitvi in odkritju spominske plošče na Košakovi hiši;

- Osnovna šola Louisa Adamiča Grosuplje - za pomoč pri organizaciji prireditve.

Predsednik Zveze čebelarških društev Slovenije Boštjan Noč je podelil Čebelarskemu društvu Grosuplje red Antona Janše 1. stopnje.

V imenu Čebelarstva zveze dolenske regije Petra Pavla Glavarja je Anton Koželj izročil grosupeljskemu društvu posebno priznanje.

Brinke so pod vodstvom zborovodkinje Tine Vahčič zapele Resje že cvete. Oba zbora sta tenkočutno izbrala pesmi, ki so se vsebinsko vključevale v program.

Posebej se je društvu zahvalila predstavnica Mešanega pevskega zbora Glasbene matice

Slovenije Metka Benko Natlačen. Že pet let praznujejo prihod pomladi v Čebelarskem domu grosupeljskih čebelarjev. V spomin na ta visok jubilej in na njihovo prijateljstvo je podarila društvu lončeno čebelo, ki ne poje, ampak zvončklja.

Združena zbora sta zapela še Bodi zdrava, domovina. Vsi prisotni smo dobili v lični vrečki čebelarstva zbornik Naj medi! in lično skodelico, v šolski jedilnici pa so čebelarji pripravili tudi imenitno zakusko. Čebelarke so se zopet izkazale z medenim in druge vrste pecivom.

Zaključimo te slovesne dneve Čebelarstva društva Grosuplje z besedami napovedovalca prireditve:

Naj vam medi, naj se med cedi še mnogo dni!

**Marija Samec
Foto Boštjan Muha**

Del prejemnikov zlatih odlikovanj Franca Košaka: Franc Javornik, Franc Kolenc, Franc Mencin in Franc Zaviršek.

Prva turistična kmetija v občini Grosuplje

Ob dvorišču urejajo balinišče.

Urejena zunanost turistične kmetije Gioahin vabi!

»Pa jo imamo,« bi lahko rekli.

»Kaj,« boste vprašali.

Turistično kmetijo pri Gioahin Mitji na Peči pri Polici vendar!

Postregli vam bodo z domačimi jedmi, ali po vašem naročilu.

V občini Grosuplje že kar nekaj desetletij govorimo, kako bi bilo dobro, če bi imeli kakšno turistično kmetijo ali kmečki turizem, kjer bi se ljudje lahko srečevali v domačem okolju, se sprostiti, poveselili in najedli, pa tudi kaj domačega popili. A ves ta čas ni nikakor moglo zaživeti niti eno takšno gostišče. V tem prispevku pa o tem, zakaj se ni že prej zgodilo, ne bi na široko razpredali, saj je zdaj važno, da so se vendarle našli ljudje, ki so za to poskrbeli in s svojimi načrti želijo še izpopolniti trenutno ponudbo glede na povpraševanje in samih možnosti glede lastnih potencialov.

Kako se je začelo?

Ko go. Darjo in g. Mitjo povprašamo, kako sta prišla do te ideje, nam povesta, da

Na prehodu pred kuhinjo.

sta že v začetku devetdesetih let začela s konjeniškim klubom, vendar so ga pred petimi leti zaprli. Potem so zrasli otroci, pa tudi ljudje iz okolice so spraševali, zakaj ne bi ponovno odprli gostišče. Tako je želja spet meso postala in so s preureditvijo objekta ter z dodatnim šolanjem letos uspeli pridobiti vsa ustrezna dovoljenja.

Kdo in kaj ponujajo?

Trenutno v strežni in kuharski ekipi sodelujeta ga. Darja, g. Mitja in hčerka, ki se šola na gostinski šoli, včasih pa še kdo priskoči na pomoč. Poleg narezkov iz domačih mesnin pripravijo razne štruklje in druge domače jedi, lahko pa se dogovorite tudi za žgance ali pa pečenega pujska. Poskrbeli bodo tudi za sezonske jedi kot so na primer krvavice, pečenice in podobno. Velikokrat spečejo tudi zelo okusen domač kruh.

Računajo na obisk zaključenih družb za razne priložnosti in izletnikov z avtobusom, saj imajo ob strežnem pultu eno manjšo za 20 ljudi in eno večjo sobo s krušno pečjo za 40 ljudi. Redni obratovalni čas je od 16. ure dalje vsak dan v tednu, poskrbijo pa tudi za malice. Zaželeno so predhodna naročila, se pa prilagodijo tudi povpraševanju gostov.

Naslov: Gioahin Mitja s.p.
Peč 13, 1290 Grosuplje

Za naročila lahko pokličete na GSM 070 223 584 go. Darjo.

Krušna peč

Žuborenje vode in zlate ribice ob vходу v manjšem ribniku poživijo okolico.

Kako do Turistične kmetije Gioahin?

Najboljša pot za avtobuse je dolga iz Grosupljega 5 km. Pri Hotelu Kongo Grosuplje se odločite za smer Polica, greste čez Malo in Veliko Staro vas, mimo Gradišča in nato že kmalu za nadvozom čez avtocesto zavijete desno pri smerokazu za Peč ter se držite leve poti, da ne zaidete v Zgornje Duplice.

Je pa še ena nekoliko krajša, a ožja medvaška asfaltirana pot z druge strani, ki pelje mimo Spodnjih Duplic, pod avtocesto do Zgornjih Duplic in nato na koncu vasi pri kozolcih zavije desno ter po 700 m pride na križišče sredi vasi Peč. Potem je samo še nekaj metrov na levo in še enkrat levo vstopite na večje dvorišče. Tu zagledate preurejeno in lično izdelano hišo, kjer obratuje ta turistična kmetija Gioahinovih. Zraven ob dvorišču stoji

še večje gospodarsko poslopje, ob dvorišču pa urejajo še balinišče.

Tod v okolici je veliko poti tudi za sprehalce. Prav slednja pot pa je zelo primerna za sprehalce in kolesarje iz grosupeljske smeri.

Načrti za naprej?

Ga. Darja in g. Mitja ne želita na veliko razpredati o načrtih. Pravita le, da bodo v kratkem usposobili balinišče, kjer bodo lahko potekala tudi srečanja balinarjev, že zdaj pa so zelo aktualni pikado turnirji. Poskrbeli bodo tudi za družabne večere kot so na primer ličkanje koruze in podobna srečanja, a bodo goste o vsem tem pravočasno obvestili. Lahko pa si že zdaj poslužite vožnjo s konjsko vprego za 6 ljudi, v bližnji prihodnosti pa bodo poskrbeli tudi za jahanje z lastnimi konji, in še kaj se bodo spomnili.

Gospodar Mitja v družbi s prijatelji in sorodniki.

Ustanovitev Krajinskega parka Radensko polje se bliža koncu

14. septembra se je zaključila 60 dnevna javna predstavitev akta o zavarovanju Krajinskega parka Radensko polje.

Od 13. julija pa do 14. septembra je potekalo zbiranje pripomb, komentarjev, vprašanj v zvezi z vsebino osnutka akta o zavarovanju Krajinskega parka Radensko polje. V času dvomesečne predstavitve so bile organizirane tri javne obravnave. V Zagradcu, Veliki Račni in Grosupljem. Predstavljena je bila vsebina osnutka akta o zavarovanju s kartografskim delom, strokovne podlage na podlagi katerih se je pripravil osnutek akta, spregovorili pa smo tudi o pozitivnih stvareh, ki jih bo ustanovitev krajinskega parka prinesla tako ljudem kot tudi naravi.

Javnih obravnav so se udeležili kmetje, ki kmetujejo na Radenskem polju ter drugi prebivalci z območja Radenskega polja, prisotni so bili tudi nekateri občinski in državni svetniki, predstavniki Kmetijsko svetovalne službe ter drugi zainteresirani.

V času javne predstavitve smo pridobili marsikatero dobro pobudo, ki jo bomo vsebinsko vključili v predlog akta o zavarovanju Krajinskega parka. Za vse pisno posredovane pripombe bodo Občina Grosuplje, Ministrstvo za okolje in prostor ter Zavod RS za varstvo narave, v čim krajšem času, pripravili stališča do pripomb in vsem tudi pisno odgovorili, stališča do pripomb pa bodo objavljena tudi na spletnih straneh radenskopolje.si, www.grosuplje.si in www.mop.gov.si.

V začetku oktobra bodo tako stališča do pripomb kot tudi predlog akta o zavarovanju Krajinskega parka Radensko polje predstavljeni na 4. in hkrati zadnji seji Sveta za Radensko polje, nato pa bo predlog akta posredovan v medresorsko usklajevanje. V novembru bo predlog akta o Krajinskem parku Radensko polje predstavljen za sprejem na Občinskem svetu Občine Grosuplje, v decembru pa naj bi ga sprejela tudi Vlada RS. Tako se lahko nadajamo, da bosta Občina Grosuplje in Država Slovenija, v novo leto, zakorakali že z novoustanovljenim Krajinskim parkom Radensko polje. S tem se bo število krajinskih parkov v Sloveniji povečalo na 45.

Mag. Tina Mikuš

foto: Tina Mikuš, arhiv CGVB

KOLENDAR DOGODKOV NA RADENSKEM POLJU

• Sreda, 30.9.2009

ZAČETEK 70 - URNEGA, CELOLETNEGA TEČAJA ANGLEŠČINE

Tečaj je namenjen vsem, ki ste se jezika že kdaj učili, pa ste že precej pozabili. Tečaj bo potekal ob sredah, od 17:45 do 20:00 v galeriji Grad Boštanj, Veliko Mlačevo 59. Vodila ga bo ga. Petra Volovšek. Tečaj se bo končal v prvi polovici aprila 2010. Prijave sprejemamo na naslov: misa.pintaric@radenskopolje.si ali na telefon 040 655 795. Cena tečaja je 400 eur, možno je plačilo na dva obroka, (prvo srečanje je nezavezujoče, tečaj se plača šele z drugo uro, 7.10.2009 in se izkazuje s plačano položnico). Prijave so kljub temu OBVEZNE. Sprejememo največ 13 udeležencev.

• 3.10. – 23.10.2009

SLIKARSKA RAZSTAVA: »HČI IN MATI«

Razstavljali bosta amaterska slikarka Petra Durjava Lajevec in njena 8 let stara hči Onja. Razstava bo na ogled v galeriji Grad Boštanj vsak dan med delavniki in vikendi med 9. in 22. uro.

• Četrtek 29.10.2009

PREDAVANJE – ZGODOVINA BOŠTANJSKEGA GRADU ter IDEJE ZA NJEGOVO OBNOVO – projekt Obudimo Beli Kamen (Weissenstein)

Na predavanju boste izvedeli o zgodovini grada Boštanj, spoznali kdo so bili njegovi lastniki skozi zgodovino in si na koncu tudi ogledali razstavo skic, idej, obnove pročelja ruševin Boštanskega gradu, ki jo bodo pripravili študentje Fakultete za arhitekturo Ljubljana. Predavanje bo ob 18:00 uri v Galeriji Grad Boštanj, Veliko Mlačevo 59.

• Petek 06.11.2009 in sobota 07.11.2009

10 – URNI TEČAJ PLETENJA KOŠAR

Na tečaju boste pod strokovnim vodstvom spoznali postopek izdelovanja košar. Naučili se boste prepoznati in nabirati primeren les ter pripraviti ves potreben material za izdelavo košare. Ravno tako se boste seznanili z vsem orodjem in pripravami, ki so potrebne za tako delo. Za zaključek pa boste pod skrbnim očesom mojstra tudi sami izdelali lično košaro in jo odnesli tudi domov. Tečaj bo potekal v galeriji Grad Boštanj, Veliko Mlačevo 59. Prijave so OBVEZNE, rok za prijavo je 3. november 2009 na telefon 040 655 795 ali na naslov misa.pintaric@radenskopolje.si. Sprejememo največ 10 tečajnikov.

Če imate kakršnokoli vprašanje nas lahko kontaktirate na spodnji naslov:
CENTER Grajski vrt Boštanj d.o.o., Veliko Mlačevo 59, 1290 Grosuplje

Uradne ure so vsak delavnik od 9:00 – 15:00,

Telefon: 040 655 795 (Miša Pintarič), 040 655 797 (Tina Mikuš)

Faks: 01 786 50 32 ali 01 786 36 68

e-pošta: info@radenskopolje.si, info@grajski-vrt.si, prenocisca.bostanj@radenskopolje.si

spletni naslov: www.radenskopolje.si in www.grajski-vrt.si

Baron Hubertus Lazarini je obiskal grad Boštanj in se srečal s svojimi dolgoletnimi prijatelji in znanci iz otroških let

Na dvorišču nekdanjega doma, gradu Boštanj

Nekdanja družinska lovska rezidenca na Zavrhu

Na naše povabilo je svoj rodni kraj, v začetku septembra, obiskal baron Hubertus Lazarini.

Potem, ko smo lansko jesen vzpostavili stik z Lazariniji, nekdanjimi lastniki Boštanjkega gradu in bili povabljeni na njihovo posest v Avstrijo, smo od 2. do 4. septembra gostili sicer tukaj rojenega Hubertusa, ki je živel, skupaj s svojima staršema in babico ter sestro Ingrid in bratom Wolfgangom na gradu Boštanj vse do leta 1943. Takrat je, samo 10 let stari fant, moral s svojo družino zapustiti rodni kraj, ki pa se ga še zelo dobro spominja. To nam je pokazal ob obisku krajev, kjer je včasih bival. Obiskal je cerkev Sv. Martina in se srečal z nekaterimi še živečimi ljudmi, ki so bili bodisi njegovi sošolci ali pa so se včasih igrali skupaj na gradu.

Zadovoljen nad toplim sprejemom domačinov je obljubil, da drugo leto spet pride z vso svojo družino.

Mag. Tina Mikuš

Pred nekdanjo družinsko grobnico, na griču Boštanj

'Fordson', kakršnega prvi lastnik na tem območju, je bil Hubertusov oče

FIZIOTERAPIJA

G R O S U P L J E

NOVO v ponudbi!

Bioresonanca je učinkovita, neinvazivna in neboleča terapija, s katero odkrivamo in zdravimo vzrok alergij, kroničnih bolečin, utrujenosti,

obolenja prebavnega trakta, obolenj sinusov, nespečnosti, glavobolov, hormonskega neravnovesja in številnih drugih obolenj.

IPL lasersko odstranjevanje dlak zagotavlja hitro, učinkovito, neboleče in progresivno odstranjevanje dlak po vsem telesu.

Dan odprtih vrat 6. 10. 2009

Ob prvi obletnici vam podarjamo:

- Brezplačno testiranje z bioresonanco
- Brezplačna vadba na Power plate napravi
- Brezplačno IPL lasersko odstranjevanje dlak
- Brezplačni pregledi in svetovanje
- Brezplačna analiza telesne sestave

Rezervacije sprejemamo do zapolnitve prostih terminov na tel. 01 7863- 135.

Power plate - nov način vadbe za vse, ki si želijo boljše telesne pripravljenosti, povečanja mišične moči in gibljivosti. Vibracijska vadba odlično oblikuje postavo, izboljša prekrvavitev, poveča presnovo, upočasni propadanje kostne mase. Priporočamo brezplačni preiskusni trening.

Skupinske vadbe - pilates, terapevtski pilates, vadba za nosečnice, joga, aerobika, sprostitiv-meditacija...

www.fizioterapija-grosuplje.si
info@fizioterapija-grosuplje.si

Fizioterapija Grosuplje d.o.o.

Brezje pri Grosupljem 70 (Sončni dvori)

1290 Grosuplje

Telefon: 01 7863-135

Asfaltiranje in tlakovanje dvorišč

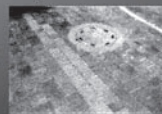
SANEL HARBAŠ s.p.

Veliko Mlačevo 59
1290 Grosuplje

asfaltiranje, tlakovanje,
strojni in ročni izkopi,
ureditev okolice

gsm 051/455-571, 041 / 222 - 595
e-pošta: harbas.sanel@asfaltiranje-harbas.co.cc

Hitro, ugodno
in kvalitetno!

svetovanje, izmere
in montaža na domu

**IZDELAVA ZAVES
PO NAROČILU**

**Šiviljstvo
Kastelic Majda s.p.**

Polica 53, 1290 Grosuplje
tel. 01/786 49 43, 01 786 49 44
GSM 041 347 893

Parketarstvo Rajko Novak s.p.

Polaganje vseh vrst
parketov in laminatov,
tekstilnih in plastičnih
podov ter obnova parketov.

Nabava in dostava
vseh podov.

Tel 041 / 658 - 955

e-pošta:

novak.rajko@siol.net

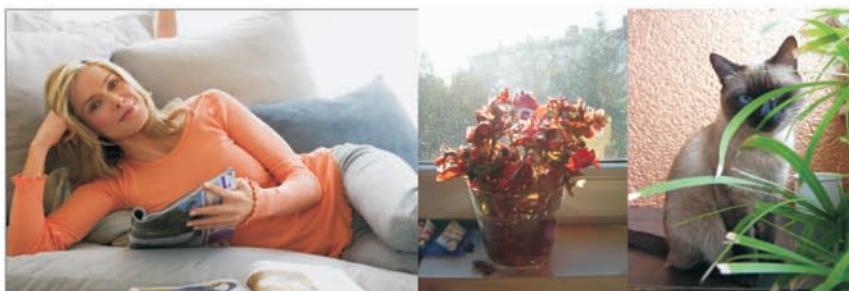

AŽUR

NEPREMIČNINE, DELNICE, SKLADI, MENJALNICA

- najdemo kupca za vašo nepremičnino
- najdemo nepremičnino, ki jo želite kupiti
- uredimo vso dokumentacijo- od sestave pogodbe do predloga za vpis v zemljiško knjigo- v sodelovanju z odvetnico
- spremljamo vas do zaključka posla

**VARNO.
ZANESLJIVO.
STROKOVNO.**

Kolodvorska cesta 2 Grosuplje T 01 7860 880 F 01 7860 881 M +386(0)31 610 644 E azur@siol.net www.azur-nepremicnine.si

MLEKOMAT

Novo v Grosuplju
na tržnici

Sveže surovo mleko
24ur na dan

www.kmetija-potokar.com

Feri avto d.o.o.
Ljubljanska 17
1290 Grosuplje
tel. 01/ 787-34-22
GSM 040/ 22-44-07

PRODAJA:
* REZERVNIH DELOV
ZA VSE VRSTE
OSEBNIH VOZIL,
* DODATNA OPREMA,
* MOTORNA OLJA
ZA OSEBNA IN
TOVORNA VOZILA,
* AVTOPLAŠI

**4 X NA DAN DOSTAVA
ISKANIH REZERVNIH
DELOV V TRGOVINO.**

051/633 446

Vitaline
STUDIO ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE

OBISČITE NAS
SONČNI
DVORI
BREZJE PRI
GROSUPLJEM

Akcija
12 + 6 obiskov
Gratis

HYPOXI
design your body

SHUŠAJTE IN OBLIKUJTE SVOJE TELO!

Prijazno vas vabimo, da si rezervirate prvi **BREZPLAČNI** OBISK in preizkusite učinkovito naravno metodo za odpravo maščob in celulita na problematičnih mestih.

KAVITACIJA
Ultrazvočna liposukcija

Akcija
Plačš 3 dobiš 4
kavitacije

Rezultati so vidni že po eni sami terapiji, saj zmanjšamo obseg do 5cm na tretiranem območju.

NOVO POWER PLATE®

POWER PLATE® vam omogoča hitrejšo in enostavnejšo pot do boljše fizične kondicije, vitalnosti in zdravja.
15 minutna vadba na POWER PLATE-u je primeljiva 60 minutni vadbi na klasičnih fitnes napravah.

Akcija
12 + 6 obiskov
Gratis

OSTALA PONUDBA

FITNES KABINET
PILATES
SOLARIJ
AEROBIKA

PLESNA ŠOLA URŠKA
Imate poroko ali drugo slavlje? Pokličite in se dogovorite za individualne ure plesa.

BOWNOVA TERAPIJA
OSEBNO TRENERSTVO

INFORMACIJE IN REZERVACIJE: 051/633 446 www.vitaline.si info@vitaline.si. Vse akcije veljajo do 31.8.2009.

Vabilo k prostovoljstvu

Na centru za socialno delo Grosuplje v sodelovanju s Fakulteto za socialno delo in Pedagoško fakulteto iz Ljubljane izvajamo preventivne socialne programe namenjene otrokom in mladostnikom s področja občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje.

Tudi letos vas vabimo, da se nam pridružite pri izvajanju prostovoljnega dela na področju preventivnih programov za romske otroke, otroke iz socialno ogroženih okolij ter pri učni pomoči za otroke in mladostnike.

Prostovoljno delo se izvaja v obliki ustvarjalnih delavnic, srečanj, učne pomoči ter drugih prireditev in srečanj. Prostovoljke in prostovoljci aktivno sodelujejo pri organizaciji in izvedbi naštetih dejavnosti. Mesečno se dobivamo na sestankih, kjer se pogovorimo o rezultatih sodelovanja in nadaljnjem poteku izvedbe programov. Prostovoljkam in prostovoljcem nudimo strokovno pomoč, vključitev v izobraževalne delavnice in usposabljanja. Za vključitev v program pokličite:

01/ 781 80 50 ali
01/ 781 80 64 ali
nam pišite na e-mail:
brane.skerjanc@gov.si

Brane Škerjanc (CSD Grosuplje)

Občina Dobrepolje in glasilo Naš kraj

**pod vodstvom Olivierja
Grandovca organizirata
PRVI FOTOGRAFSKI
NATEČAJ**

NAŠ KRAJ 2009.

Potekal bo od junija do decembra. Sodelujejo lahko vsi prebivalci občin Dobrepolje in Grosuplje.

Tematika je poljubna, fotografije so lahko barvne ali črno-bele.

Slišimo se vsak mesec v rubriki Foto Kronika v glasilu Naš kraj.

Celoten pravilnik natečaja najdete na www.dobrepolje.si in www.zelnik.net

Društvo invalidov Grosuplje obvešča:

**da je spremenjen datum,
ki je bil objavljen v
koledarju aktivnosti.
- romarska maša za
invalidne na Zaplazu bo
10. oktobra 2009.**

Za vse informacije in prijave se
oglasite v pisarni društva na
Kolodvorski ulici 5 v Grosupljem ali
pokličite na telefon 041 799 998.

Support skupine – skupine za samo- pomoč v Grosupljem za ljudi s čustvenimi težavami

**Obveščamo vas, da
DRUŠTVO ZA MENTALNO
ZDRAVJE v Grosupljem
organizira**

**dopolnilno mentalno
zdravljenje – skupine
za samopomoč pod
vodstvom izkušenega
strokovnjaka.**

Terapije potekajo v predavalnici Avtošole
Grosuplje, dvakrat mesečno ob 18. uri.
Udeležba je brezplačna.

Če ste depresivni, nevrotični, žalujete,
imate socialno ali kakšno drugo fobijo,
psihosomatske motnje ali kakšno
drugo tovrstno težavo, Vas vabimo, da
nas pokličete na telefonsko številko
041/341-081, da se dogovorimo o vaši
prisotnosti v skupini.

Vljudno vabljeni!

Zlatko Jajčanin, predsednik

DRUŠTVO ZA MENTALNO ZDRAVJE
1000 LJUBLJANA
Glavarjeva 47
E-pošta:
dzm.zdravljenje@gmail.com
Telefon: 031/643-782
Telefon: 041/341-081

POSLOVNI PROSTORI GROSUPLJE

Oddamo poslovne prostore v poslovni stavbi na Kolodvorski
cesti 2, Grosuplje (stavba bivše Upravne enote).

Velikost poslovnih prostorov od 10,98 m² do 65,36 m² z
možnostjo povezovanja v večje enote.

Prostori se nahajajo v I. in II. nadstropju.

Cena: 11,00 EUR/m²
(stroški vključeni)

Prevzem možen takoj

INFO:

Barbara Fortuna
041/323-359
01/47-33-355

Boštjan Blatnik
041/754-382

IMOS, PROJEKTIRANJE, INŽENIRING,
TEHNIČNO SVETOVANJE IN GRADNJE, D.D., LJUBLJANA
FAJFARJEVA ULICA 33, P.P. 2599, 1001 LJUBLJANA
WWW.IMOS.SI

MIZARSKE STORITVE

SIMON BABIČ s.p.
Sp. Slivnica 89, 1290 Grosuplje
gsm: **031/587 825**
simon.babic@amis.net

IZDELAVA in MONTAŽA:

- notranjih vrat
- kuhinj
- spalnic in otroških sob
- dnevnih sob
- garderobnih omar

FizioFit Mediko

Fizioterapija, kozmetika
in pedikura

Dedni dol 33
1294 Višnja Gora
tel 01 78 84 631, 78 03 069

www.mediko.si,
e-mail: mediko@siol.net

- Klasična fizioterapija
- Manualna fizioterapija
- Nevrofizioterapija
- Ročna limfna drenaža
- Fizioterapija na domu

Več na naši novi spletni strani

www.fizioterapija-mediko.si

- Višnji Gori (01 78 84 631)
- v Ljubljani (01 42 73 129).

**Ker ste se odločili, da sebe
postavite na prvo mesto!**

TOD Županova jama Grosuplje
in ZKD Grosuplje

vas vabita na

KONCERT

Z ODMEVOM,

ki se bo zgodil

v nedeljo, 27. 9. 2009, ob 15. uri
v Županovi Jami.

Predstavljal se nam bo

MLADINSKI PEVSKI

ZBOR GLASBENE

MATICE,

pod vodstvom

Mateje Kališnik,

ki bo s tem koncertom
otvoril letošnjo sezono
svojega delovanja.

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

JAVNI RAZPIS ŠTIPENDIJ ENOTNIH REGIJSKIH ŠTIPENDIJSKIH SHEM (REGIJSKE ŠTIPENDIJSKE SHEME LJUBLJANSKE URBANE REGIJE) ZA ŠOLSKO/ŠTUDIJSKO LETO 2009/2010

Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije je objavila javni razpis štipendij za dijake in študente za pridobitev **kadrovske štipendije** v okviru Regijske štipendijske sheme Ljubljanske urbane regije.

Rok za oddajo vlog je 10. oktober 2009.

Vsebinsko razpisa in prijavnici obrazec ter vse ostale informacije najdete na spletni strani www.rralur.si.

RAČUNOVODENJE

Vida Kastelic Hočevar s.p.

Zagradec pri Grosupljem 59
1290 GROSUPLJE

GSM 031/390 340 tel. 01/786 27 46
F: 01/786 56 77 E: kastelic.vida@gmail.com

- Vodim knjigovodstvo za vse vrste poslovnih subjektov
- Pri delu uporabljam programsko opremo PRO-BIT in PANTHEON
- Pridem tudi na dom; prevzamem dokumente in vse stvari uredim pri vas – MOJA PREDNOST!

**VERIGA JE TAKO MOČNA, KOLIKOR
JE MOČAN NJEN NAJŠIBKEJŠI ČLEN**

Zaplešimo v Grosupljem

ART PLESNI KLUB

TEČAJI DRUŽABNEGA PLESA V NOVI DVORANI DRUŽBENEGA DOMA GROSUPLJE

Začetni tečaj, pet, 2. oktober ob 20.30
Nadaljevalni tečaj 1, pet, 2. oktober ob 19.00

Promocijska cena: 50 EUR na osebo (8 vaj po 90 minut)

Info: www.plesniklub-art.com, 041 244 244 (Matevž)

Ob prazniku Krajevne skupnosti Grosuplje
in
zaključku vseslovenske akcije
Moja dežela – lepa in gostoljubna

vas

TOD Županova jama Grosuplje
ter
Krajevna skupnost Grosuplje

vabita na

16. ZLATO JESEN,

ki bo v soboto,
26. septembra 2009,
ob 19. uri,
v avli OŠ Louisa Adamiča,
na Tovarniški cesti.

Glasbeni gostje:

Skupina PALČKI - VVZ Kekec
Ansambel družine GALIČ

GROŠUPI - godalna etno zasedba GŠ Grosuplje
Učenci SOLOPETJA - GŠ Grosuplje

*Užitki bogatih so kupljeni
s solzami revnih.*

Angleški pregovor

**FRIZERSKI SALON
HAIR STUDIO**
VLASTA KASTELIC s.p.
JAKHLOVA 25, GROSUPLJE

ZA VAS OBRATUJEMO
PO PREDHODNEM NAROČILU
GSM 040 321 547

S TEM KUPONOM 10% POPUSTA.

SALF d.o.o.
Cesta na Krško n.h.
Grosuplje

031 / 213-626

VRTNARIJA GROSUPLJE PRI GROSUPELSKEM POKOPALIŠČU

Delovni čas: ponedeljek-petek 8-12h in 13-18h, sobota 8-14h
Vrtnarija je odprta od 15. 9. 2009 do 31. 10. 2009.

KOT VSAKO LETO VAM NUDIMO:

- vse potrebno za ureditev vrtov,
- mačehe, trajnice, lončne krizantene,
zemljo za presajanje, rezane krizanteme
in aranžmaje za ureditev grobov.

**ROŽICA NAM
ZDRAVJE DA,
OGREJE MISLI
IN DUHA.**

VELIKE NOTE MALIH MOJSTROV

www.glasbenadelavnica.com

IPISUJEMO V 16 ODDELKOV

GLASBENA DELAVNICA Lipičnik
TABORSKA C. 6, GROSUPLJE tel.: 01 78 63 190

GEODETSKE MERITVE Skubic s.p.

Grosuplje, Adamičeva cesta 2

Tel.: 01 786 37 60

Fax: 01 786 31 09

E-pošta: info@geodetskemeritve-skubic.si

www.geodetskemeritve-skubic.si

Hitro in ugodno Vam opravimo vse geodetske storitve,
kot so parcelacije, ureditve mej, vris objektov v kataster,
izdelava etažnih načrtov, geodetski posnetki, zakoličbe, itd.

Misijonar Jože Adamič - pogovor ali napotki za naslednji korak...

Počasen, umirjen korak. Rahlo sklonjen, z očmi, uprtimi predse, zamišljen, stopa med množico, ki žaja po njegovih besedah. Glas globok, na momente rahlo pojoč, odločen. Misijonar Jože Adamič.

Nekako vsaka tri leta obiše za nekaj mesecev svoje domače. Predvsem zato, da si odpočije, nabere novih moči za nove korake, za dolge misijonarske poti. Njegov letošnji obisk ima še poseben prizvok, saj mineva 25 let od njegovega mašniškega posvečenja. Najprej je daroval srebrno mašo med svojimi Malgaši, 30. avgusta je to ponovil v župnijski cerkvi v Žalni, kjer je pred 25 leti daroval novo mašo, 6. septembra pa še v Grosupljem.

Za svoje novo mašno geslo je izbral:

„... **Ali me ljubiš?**“

in mu odgovori:

„Gospod, ti vse veš; ti veš, da te ljubim.“

Reče mu:

„Pasi moje ovce!“

In Jože uresničuje to izbrano novo mašno geslo že dolgih 22 let.

Če se ustaviva na začetku kar ob tvoji 25-letnici – srebrno mašništvu, kako te je zaznamoval ta čas? O čem pogosto razmišljaš v teh dneh? – sem začela pogovor samo dan za tem, ko je Jožetovo praznovanje srebrne maše združilo celotno vas Spodnje Blato in Praproče v pravo nedeljsko prijateljsko druženje. Ne da bi razmišljal, so bile njegove besede na dlani: „To je čas za inventuro. Inventuro mojega življenja. Delam bilanco vseh teh let, in pogosto se zalotim, kako v tej bilanci iščem, kaj nisem najbolje naredil, kaj sem ga morda kdaj tudi „polomil“, je samokritičen.

- Če se v spomnih vrneva še obdobje nazaj, v

Čakajoči pred dispanzerjem. Otroci, prihodnost Madagaskarja.

Z misijonarjem Jožetom Adamičem:

“Vsaka človeška duša ima svoje skrivnosti.”

čas, ko si, sin slovenskih staršev, mladenič s slovensko dušo in srcem, iz daljne Argentine, prišel študirat v Ljubljano – kakšni so bili občutki? Kaj je bilo tisto, kar nekako ne gre iz spominov?

Molk. Tišina. Kot da hoče s tem podkrepiti svojo stisko tistega časa: „Prva tri leta je bilo hudo. Čeprav sem z dušo in srcem Slovenec, slovenske duše naenkrat nisem mogel razumeti. Ljudje, s katerimi sem se srečeval – mrzli, zaprti vase. Kje je tista slovenska duša, kakršno sem spoznal in jo živel med Slovenci v Argentini, kje je tista slovenska duša, o kateri so mi pripovedovali starši, sorodniki? – so bila vprašanja, ki so me razjedala, ko ni bilo tistega sproščenege duha, po katerem mi je žejalo srce in mladost obenem. Dvajsetletnik tega nikakor nisem mogel razumeti. Na neki način smo bili Slovenci v Argentini drugačni. Na eni strani slovenski, na drugi južnoameriški stil življenja nas je izoblikovalo tople, bolj odprte ljudi, vesele... Kljub temu, da sem živel pri Lazaristih na Taboru v Ljubljani in nas je bilo kar nekaj Argentinec, bodočih duhovnikov, mi je bilo iskreno težko. Po kolenih bi šel domov – če s temi besedami lahko izrazim tista doživljanja,“ odstira počasi zastor svoje mladosti, doživljanja časa, ki ga je kalilo in utrdilo.

Da bi pasel svoje ovce v deželah tretjega sveta

Za študij teologije in duhovniškega poklica se je Jože Adamič odločil z izklesanim ciljem poti v misijone. Kaj je bilo tisto, kar ga je zaznamovalo in utrdilo v prepričanju, da bo življenje posvetil ubogim, da bo „pasel svoje ovce“ daleč od doma, v deželah tretjega sveta?

„Biti med preprostimi ljudmi, posebno med ubogimi. Nikoli nisem cenil pretiranega bogastva. To pokvari ljudi. Imeti toliko denarja, kot ga potrebuješ za skromno življenje, vse kar je več, kar že teži k bogastvu, človeka pahne v napuh. Že v času gimnazije sem med počitnicami dvakrat po dober mesec dni preživel kot laiški misijonar med preprostimi, revnimi ljudmi v Andih, hribovju med Bolivijo in Argentino. Tu sem se srečal z vso bedo in izkoriščanjem malega človeka. To me je tedaj zaznamovalo in moja odločitev je bila jasna: pomagati tem ljudem, pomagati ubogim, da se nekako z mojo pomočjo izkopljejo iz brezna uboštva in nevednosti,“ pripoveduje počasi, kot da v spomnih podoživlja vse tiste trenutke, ki so mu pokazali drugačen svet, kot ga je ponujala civilizacija.

Preživel je krizo prvih treh let v domovini svojih staršev, za katero je bil ves čas trdno prepričan,

da je to njegova domovina Slovenija, se le težko soočil z vsem, kar mu je ponujala. Končal študij, daroval novo mašo v rojstni župniji svoje mame, našel drugi dom v Spodnjem Blatu, na domu svojega očeta, se dve leti izpopolnjeval v služenju kot kaplan. Potem za eno leto odšel v Francijo, kjer naj bi se naučil francoščine, ki mu bo, bodočemu misijonarju nepogrešljiva za sporazumevanje. Njegova prva misijonska postaja je bil Madagaskar.

Kako se je, mlad, neizkušen, spopadel z vsem, s čimer se je srečal – za dobrodoščico v tem novem nepoznanem svetu? – ga vprašam, ko razkriva svoje prve korake v neznanu:

„Izkušnje laiškega misijonarja iz Andov so mi tedaj zelo prav prišle. Nič me ni moglo presenetiti. Vedel sem, kam me vodijo tudi božja pota. Pred tem sem se pripravljval na to – s filmi, diapozitivi, tako da me tudi revščina ni preveč prizadela. Ker brez znanja malgaškega jezika med preprostim ljudstvom ne bi imel kaj početi, francoščina mi je bila le v pomoč, smo se najprej pol leta v nekem samostanu intenzivno učili malgaščine. Po tem sem prišel na misijon, kjer sem bil skupaj z Pedrom Opeko in Radom Sušnikom. Že po enem tednu mojega misijonstva so me poslali v 15 km oddaljen kraj, kjer sem en del z dvema Malgašema prehodil peš, reko pa smo prebrodili v izdolbenem hlodu. Med Malgaši sem prvič daroval sv. Mašo in z njimi ostal tri dni. Družina mi je odstopila svojo zakonsko posteljo, veselo so me sprejeli s kancem začudenja, ker sem bil pač „nov“. Sam sem preživel z njimi, ob njihovih navadah, njihovi hrani,“ pripoveduje slikovito, podoživljavač svojo prvo izkušnjo. Bilo mu je 29 let. Začela se je prva avantura,“ povzame in se široko na glas zasmeji. Tako iskren nasmeji!

Približno sedem let sta bili skupaj z Radom, potem je moral usodo vzeti v svoje roke. Sam... „Časa za uvajanje preprosto ni bilo. Treba je bilo začeti plavati. Vedno sem imel rad izzive. Takrat sem vedel, da sem nekaj dobrega naredil. Temu sem hotel posvetiti

Cerkvena poroka med mladima Malgašema.

Preprosta domovanja, pa vendar ljudje izžarevajo veselje in srečo.

svoje življenje in delo," je prepričljiv. In četudi je bilo marsikdaj težko, naporno, morda tudi nevarno, se ni nikoli vprašal, kaj mu je bilo tega treba.

Vsak človek je zase svet.

Po dvaindvajsetih letih svojega misijonarskega dela si gotovo že večš vsega. Lahko bi te predstavila kot dobrega arhitekta, uspešnega gradbenika, zidarja, zdravnika, učitelja. Na vseh področjih si enako potreben, nadaljujem pogovor v prepričanju, da bo opravljeno delo „na ogled postavil... Namesto tega pa je nekako mehko nadaljeval: „Več časa kot sem tam, manj vem. Bolj spoznavam ljudi, manj jih razumem. Kajti, vsaka človeška duša ima svoje skrivnosti. Vedno več teh skrivnosti odkrivam, vendar pot do srca je marsikdaj polna preprek.“

Kako je že dejal pesnik Tone Pavček: „Vsak človek je zase svet, čuden, svetel in lep kot zvezde na nebu...“

Potem le skromno spregovori o svojem delu: „Nič več ne štejem gradenj, gotovo pa zgradimo vsako leto vsaj en objekt, pa naj bo to cerkev, dispanzer, šola, duhovniške hiše. Vse to potrebujemo. To potrebujejo Malgaši. In kar je najvažnejše: vse gradimo z lastnimi rokami, tudi opeko delamo sami. Vedno pa planiramo le tiste objekte, za katere prispevajo skromen prispevek ljudje sami. In tudi sami poprimejo za delo. Tako so na primer 8-metrski hlod prinesli 4 km daleč. Pa so bili zadovoljni vedoč, da je to tudi njihovo delo. Samo tako znajo vse, kar zgradimo, tudi ceniti. Brez njihovega sodelovanja se ne lotim nobenega projekta. Kajti, moje načelo je, da je treba te ljudi naučiti loviti ribe, ne pa jim prinesiti hrano na pladnju. Kot misijonar sem med njimi predvsem zaradi vzgoje za življenje! Smisel je v učenju ljudi, saj se bodo šamo tako v bodočnosti izkopal iz revščine. Če bi ne delal tako, bi bilo moje delo brez smisla!“ je odločen in potem z rahlo mehkejšim tonom glasu doda: „Seveda pa pomagam takrat, ko vidim, da je pomoč nujna.“

In potem se dotakneva njegove skrbi za bolne: „V dispanzerju je ves čas (podobno kot laiška misijonarka) nastanjena medicinska sestra, Malgašinja, po potrebi pride tudi malgaški zdravnik. Kajti, mnogo je ljudi, ki potrebujejo zdravniško oskrbo, pa jih nekako ni moč prepričati, da bi šli v bolnišnico. Poleg tega je zdravstvena oskrba tem ljudem mnogokrat finančno nedosegljiva. Čeprav pa, to moram poudariti, morajo tudi v dispanzerju prispevati skromen prispevek za zdravila. Samo tako

znajo to ceniti, če jim daš vse zastoj, dvomijo v zdravilo.

V dispanzerju pa imamo vedno tudi po dve domači dekletki, ki pomagata za skromno plačilo, več pa je vredno to, da se ob tem tudi učita vsega potrebnega za življenje. Vsakega takega napredka sem vesel in to je najboljša popotnica za vsak nadaljnji dan, tudi takrat, ko je težko, ko te izdaja zdravje, ko si na tleh... Pa se spet dvigneš in greš dalje.“

Globalizacija z negativnimi predznaki

Kako lahko predstaviš malgaškega človeka, če ga primerjaš z obdobjem izpred 20-ih let; v čem vidiš napredek, da lahko rečeš: pa se je splačalo moje delo? - nadaljujem pogovor v pričakovanju pozitivnih ugotovitev, pa mi že njegov molk in dolgi, hitri koraki po kuhinji dajo slutiti, da temu ni tako.

„Življenje, ki ga živimo danes, je povsem drugačno kot pred 20-imi leti.

Globalizacija je prinesla veliko negativnih vplivov. Ljudje pa so v neki meri na slabšem kot so bili pred 20-imi leti, četudi so se za najrevnejše sloje ljudi osnovne življenjske razmere nekoliko spremenile. Večje so razlike med ljudmi. Bogastvo nekaterih uničuje vrednote, prinaša vrsto negativnih vplivov. Nečimrnost. To pa je slaba popotnica na poti v življenje vsem“ zamišljeno počasi odstira svoja spoznanja.

Doma, v času dopusta naj bi si odpočil, nabral novih moči za nadaljevanje poti, za delo, ki ga še čaka, o katerem razmišlja, kadar mu uspe biti sam s seboj. Pa vendar pravi, da ga srce vleče nazaj: „Nisem več vaju komotnega življenja. To bi utegnili biti nevarno. Bojim se nečimrnosti! Tu ne morem biti ustvarjal, moji Malgaši me potrebujejo, tam me čaka še veliko dela,“ je prepričljiv z izbranimi besedami.

Kdaj pakdajvzpostavivzvezosvojim misijonom. S svojimi ljudmi tam na Madagaskarju. In ob sporočilu, kako bolni petnajstletni deklici, ki je tedaj, ko je odhajal domov, imela še toliko želja in otroške radoživosti, ni bilo mogoče pomagati, tudi domače poljane niso več tako lepe, kot jih je videl do sedaj. In spet in spet

Jožetove srebrne maše v Žalni se je udeležila tudi njegova mama in več njegovih sorodnikov od blizu in daleč.

gloda vprašanje, mar res ni mogoče razviti zdravila proti malariji, zakaj je toliko „zakajev“ kljub vedno večjim napredkom v sodobni farmaciji.

Malgaši ne morejo brez svojega misijonarja Jožeta. Eno pa je na dlani: tudi Jože ne more brez njih.

„Trpljenje je del našega življenja. Šele potem znaš občutiti tudi veselje. In ko gledam te svoje ljudi, kako se znajo kljub revščini iskreno veseliti, kako bi še mogel brez njih?!“ - so bile besede, s katerimi je povedal vse.

Medtem, ko pri Adamičevih na Spodnjem Blatu že nekako postaja „tesno s časom“, ko ima dan premalo ur, teden premalo dni in morda celo mesec premalo tednov, da bi Jože lahko opravil vse, sprejel in obiskal vse, ki nekje v globini svoje duše potrebujejo njegovo besedo in misli, pa Jože že kuje načrte, kako bo poprijel za delo, ko se vrne na svoj Madagaskar.

Njegovo življenje je darovanje. Samo to mu prinaša srečo in iskren nasmeh na obraz tudi tedaj, ko bi marsikdo od nas klonil in se zlomil.

Jože Adamič je misijonar z dušo in srcem, z zaupanjem v božjo previdnost.

Srečno, Jože, na tvoji poti!

Alenka Adamič

Poleg jubilanta Jožeta, domačega župnika Andreja Šinka in dekana Janeza Šketa je v Žalni somaševalo še več slovenskih misionarjev, ki prav tako delujejo na prostranem Madagaskarju.

Metoda Crnkovič ob svojem kipu matere Ciganke z otrokom.

Nadaljevanje z naslovnice - pogovor:

Jože Miklič: Od kod prihajate oziroma kje večji del živite in ustvarjate?

Metoda Crnkovič: Rojena sem v Litiji, zadnjih dvajset let sem živela v Šmartnem pri Litiji, lansko leto pa sem se preselila v Ljubljano.

Kiparsko delavnico imam v Litiji. Večje kipe delam zunaj – kamnite na travniku, kipe iz porobetona pa kar v podjetju, ki izdeluje ta material.

Albena Mihaylova: Rojena in odrasla

V četrtek, 17. 9., je Podružnična šola Št. Jurij pripravila prisrčen program ob 'prevzemu' kipa pred svojo šolo, ki se ga je poleg predstavnikov šole, krajevne skupnosti, občine in župnije, udeležilo tudi več stanovskih kiparskih kolegov in kolegic ter župan Janez Lesjak.

Grosuplje – mesto kipov tudi letos!

Pogovor s kiparkama Metodo Crnkovič in Albena Mihaylovo

sem v Bolgariji, zadnjih 15 let pa stalno živim v Švici. Pogosto potujem, v obeh deželah imam atelje in aktivno vzdržujem kontakte.

Jože Miklič: Kdaj ste začeli kipariti in v kakšnem materialu?

Metoda Crnkovič: Že dolgo... med študijem sem intenzivno kiparila v milu, leta 1996 sem preskočila na bron, nekoliko tudi na belo glino, pred dvema letoma pa sem začela kipariti v kamnu in to je najboljše od vsega.

Albena Mihaylova: S kamnom že dolgo nisem delala, ustvarjala sem v glavnem z lesom. Odkar živim v Švici, uporabljam predvsem lahke in prenosne materiale. Delam tudi z elektronskimi mediji. Kamna, imenovan repen, iz Lipice prej nisem poznala.

Jože Miklič: Kdo vam je vzor za vaše delo? Kdo vam je bil glavni mentor? Ali ga imate morda še vedno?

Metoda Crnkovič: Nimam konkretnega vzornika, tudi mentorja ne. Vzor so mi vsi tisti, ki ustvarjajo brezkompromisno, iskreno, pošteno ... Likovne osnove sem pridobila na Pedagoški akademiji, kjer sem diplomirala na oddelku za likovno vzgojo, sicer pa se zlasti tehnoloških zadev kar naprej učim od raznih mojstrov (livarjev, kamnosekov...). Sicer sem po

izobrazbi tudi psihologinja; morda mi tudi ta znanja prav pridejo pri kiparstvu.

Albena Mihaylova: Mentor? O projektu sem se posvetovala s kolegi, drugih mentorjev nisem imela.

Jože Miklič: Kje ste že sodelovali do zdaj in kje ste razstavljali?

Metoda Crnkovič: Razstavljam od leta 1999 dalje, torej je letos ravno 10 let. Večinoma se prijavljam na razpise za skupinske kiparske razstave.

Zadnja razstava pravkar poteka na ljubljanskem magistratu (naslov razstave: V vrtincu evropskih vrednot); sodelujem s kipom Upanje – kip ponazarja upanje za mir med tremi monoteističnimi religijami; za kip sem dobila odkupno nagrado.

Moje kiparstvo si lahko ogledate na spletni strani: www-kiparstvo.net

Albena Mihaylova: O mojem življenjepisu, izobraževanju in razstavah se da podatke dobiti na internetu.

Jože Miklič: Kako ste prišli do Grosupljega in pobude, da bi sodelovali v teh kiparskih »navazah«?

Metoda Crnkovič: Prijavila sem se na razpis Zavoda za kiparstvo. Vesela sem priložnosti, da izdelam velik kip iz kamna, ki bo v javnem prostoru.

Albena Mihaylova: Vse v zvezi s tem projektom se je odvijalo zelo hitro.

Kiparki pri delu pod provizornimi paviljoni.

(Slika na naslovnici: Metoda Crnkovič kipari še vedno tudi ob sončnem zahodu.)

Povabilo Zavoda za kiparstvo, ideja za projekt in prihod v Grosuplje. Priznam pa, da se mi je ta ideja porajala že zelo dolgo. Nato sem bila povabljena, da pripravim projekt za Grosuplje, ki ga je komisija odobrila.

Jože Miklič: Kaj bo vaša skulptura predstavljala?

Metoda Crnkovič: Gre za žensko figuro, s katero želim ponazoriti življenje, svobodo, spoštovanje drugačnosti. S tem, ko prehajam iz intimnega v javni prostor, ne morem mimo konkretnega družbenega prostora in aktualne problematike.

Albena Mihaylova: Svoj kip imenujem kamniti ksilofon. 7 plošč se dviga 2,45 m visoko in lahko zvenijo v različnih tonih. Ustvarjam prostor, kije v dialogu z urbanim okoljem mestnega centra. Z druge strani pa je to igra vrabčkov. Majhne razlike v velikosti in naklonu plošč delujejo igrivo brez vsiljivosti. V Švici imajo pregovor, ki pravi, da je majhno več od velikega.

Jože Miklič: Kje bo postavljena?

Metoda Crnkovič: Ker bo skulptura pred šolo (Št. Jurij), se mi zdi še toliko bolj pomembno, da opozori na pomembne družbene vrednote, zato bom skulpturi oziroma ženski figuri dodala znak, ki pripada marginalni družbeni skupini.

Albena Mihaylova: Na zelenici pred novo Upravno enoto Grosuplje.

Jože Miklič: Kako se počutite v Grosupljem oziroma pod Boštanjem?

Metoda Crnkovič: Zelo dobro! Pogoji so dobri – imamo sobo, ustrežljivega gostitelja Frenka, hrano pri Lunci, nekaj radovednih in prijaznih mimoidočih, pa izredno lepo vreme. In še nekaj, kar je zelo pomembno – redne obiske in skrbge. Staše Kokot (Zavod za kiparstvo).

Albena Mihaylova: Ta mesec je bil zame izziv, fizični in umski. Tukaj se počutim ustvarjalno in močnejšo. Delo na prostem mi je dalo krila. Imam občutek, da sem na tem prostoru odklesala negativne spomine, ki so se vsakodnevno nabirali nekaj let. Predvsem zahvaljujoč domačinom, ki so me počasi sprejeli in mi s toplino dajali spodbudo za delo.

Prva dva tedna kiparskega simpozija pasta potekali tudi dve enotedenski ustvarjalni in kiparski delavnici za otroke, mladino in odrasle, ki sta jih vodila akademski kipar Drago Vit Rozman in Tina Koščak.

Organizatorji projekta Grosuplje – mesto kipov 2009 se zahvaljujejo učencem in učiteljem za doživeto pripravljeno prireditev ob postavitvi kipa pri POŠ v Št. Juriju.

Ponovno se je potrdilo, da je šola in njeno poslanstvo, gibalokulturnega in družbenega dogajanja v kraju.

Albena Mihaylova

SLIKA ZGORAJ: Albena pri klesanju svojega »velikega kamenofona« (stonephone), SLIKA SPODAJ: ... ki je že postavljen pred Upravno enoto Grosuplje.

Utrinki s kiparskih in ustvarjalnih delavnic v avgustu 2009 pod Boštanjem.

Koledar kulturnih prireditev: oktober 2009, Kulturni dom Grosuplje

četrtek, 1. 10. ob 17:00 in 18:30 uri, Otroški abonma 2009/10 – Slovenske pravljice in poezija v lutkah, LG FRU-FRU in ZKD Grosuplje / Ela Peroci: **MUCA COPATARICA**, lutkovna predstava; tudi za izven (ob 18:30)

petek, 2. 10. ob 19:30 uri, KD Leskovec Krško in ZKD Grosuplje Robert Harling: **JEKLENE MAGNOLIJE**, komična melodrama, režija Mirjana Marinčič, igrajo: člani ljubiteljskega ansambla KD Leskovec; za izven

sobota, 3. 10.: Kino ob 20:00, ZKD Grosuplje; **HANNAH MONTANA**, romantična komedija

TO ponedeljek, 5.10. ura po dogovoru s šolo, Bachology Quartet, ZKD Grosuplje in Občina Grosuplje

IMATE RADI BACHA?, koncert v jazzovski preobleki, aranžmaje Blaža Puciharja izvajajo člani Bachology Quarteta: Boštjan Gombač – klarinet, pojoča žaga; Blaž Pucihar – klavir; Žiga Golob – kontrabas, Krunoslav Levačič – bobni; zaključeno

TO torek, 6.10. ob 9:00 in 11:00 uri, Gledališče Labirint in Društvo likovnih ustvarjalcev, ZKD Grosuplje in Občina Grosuplje, Hans Christian Andersen v prir. Gledališča Labirint: **SNEŽNA KRALJICA**, lutkovna predstava, + delavnica režija: Gledališče Labirint, likovna podoba in animacije: Špela Čadež, kostumografija lutk: Iztok Hrga, glasba: Mateja Starič, igralci in animatorji lutk: Katja Povše, Tina Oman, Saša Jovanović; zaključeno

Torek, 6. 10. od 09:00 do 11:00 ure, dvorana Družbeni dom Grosuplje, U3 Grosuplje in ZKD Grosuplje;

VPIS V ŠTUDIJSKO LETO 2009/2010 + PREDAVANJE: Dejavniki tveganja za srčnožilne in pljučne bolezni – dr. Katarina Vukelič; za vse slušatelje U3

TO sreda, 7.10. ura po dogovoru s šolo, Gledališče Labirint in Društvo likovnih ustvarjalcev, ZKD Grosuplje in Občina Grosuplje, Hans Christian Andersen v prir. Gledališča Labirint: **SNEŽNA KRALJICA**, lutkovna predstava + delavnica, režija: Gledališče Labirint, likovna podoba in animacije: Špela Čadež, kostumografija lutk: Iztok Hrga, glasba: Mateja Starič, igralci in animatorji lutk: Katja Povše, Tina Oman, Saša Jovanović; zaključeno

TO, četrtek, 08.10. ura po dogovoru s šolo, ZKD Grosuplje v sodelovanju s Kinotečnim klubom, Občina Grosuplje

KINOTEKA PREDSTAVLJA: izbrani kratki animirani filmi Zagrebške šole animacije; zaključeno

četrtek, 08.10.: Kino ob 17:00, ZKD Grosuplje; **G-FORCE**, sinhronizirani animirani otroški

TO četrtek, 8.10. predvidoma ob 9:00 uri in 11:00 uri, SNG Nova Gorica & Gledališče Koper, ZKD Grosuplje in Občina Grosuplje Po motivih Leopolda Suhadolčana ustvarjalci predstave: **NAOČNIK IN OČALNIK**, gledališka predstava, režija in scenografija: Jaka Ivanc, glasba: Davor Herceg, igrajo: Gorazd Žilavec, Gregor Zorc, Žiga Saksida, Ajda Toman, zaključeno

sobota, 10.10. ob 19:00 uri, Kulturni dom Račna, KD »France Prešeren« Račna, etno koncert: 12. **SREČANJE LJUDSKIH GODCEV IN PEVCEV**, program oblikujejo: člani ljudskih pevcev Zarja z gosti, za izven

sobota, 10.10.: kino ob 20:00, ZKD Grosuplje; **BORBA** akcijski film

nedelja, Šodr Teater, Gledališče GGNeNi KD Teater, Matjaž Zupančič: **HODNIK**, sodobna drama, režija: Dejan Spasić, za izven

sobota, 17. 10. ob 11:00 uri, Ilova gora pri spomeniku, ZB NOB Grosuplje, PD Grosuplje in ZKD Grosuplje; 7:35 začetek pohoda iz Zagradca, **66 OBLETNICA POBOJEV NA ILOVI GORI**, kulturni program oblikujejo: GŠ Grosuplje, PO GŠ Grosuplje, MoPZ Grosuplje, MoPZ Corona, častna straža SV, za izven

sobota, 17. 10.: kino ob 20:00, ZKD Grosuplje; **TRANSFORMERJI 2**, akcijski film

TO ponedeljek, 19. 10. predvidoma ob 9:00 uri, SMG Ljubljana, ZKD Grosuplje in Občina Grosuplje

Josip Vandot v prir. Drage Potočnjak, Pentino besedilo pa Olge Grad: **KEKEC**, gibalna premetanka s tekstom, režija: Brane Potočan, igrajo: Olga Grad, Ivan Peternelj, Draga Potočnjak, Matej Recer, Romana Šalehar, Dušan Teropišič,....; zaključeno

petek, 23.10. ob 19:30 uri, Nina Vipotnik in ZKD Grosuplje; **BILLIE HOLIDAY** – pevka bluesa, kabaretni večer, režija: Tijana Zinajič, piano-man: Blaž Jurjevčič, čustva in glas: Nika Vipotnik, mojstra zvoka in luči: Simon Gorišek in Igor Remeta, za izven

sobota, 24.10. ob 15:00 uri, **Št. Jurij**; ZB NOB Grosuplje, lokalni soorganizator ZKD Grosuplje, GŠ Grosuplje in POŠ LA Št. Jurij **KOMEMORACIJA PADLIM V NOB**; za izven

sobota, 24.10. ob 16:00 uri, **Škocjan**; ZB NOB Grosuplje, lokalni soorganizator ZKD Grosuplje, GŠ Grosuplje, lokalni soorganizator **KOMEMORACIJA PADLIM V NOB**; za izven

sobota, 24.10.: kino ob 20:00, ZKD Grosuplje; **ZACK IN MIRI SNEMATA PORNIC**, najstniška komedija

nedelja, 25.10. ob 9:30 uri, **partizansko pokopališče Grosuplje**, ZB NOB Grosuplje, lokalni soorganizator, učenci OŠLA, učenci GŠ Grosuplje, ZKD Grosuplje, častna straža SV, **KOMEMORACIJA PADLIM V NOB**; za izven

nedelja, 25.10. ob 11:00 uri, **Šmarje-Sap**; ZB NOB Grosuplje, lokalni soorganizator, učenci POŠLA Šmarje-Sap, učenci GŠ Grosuplje, častna straža SV, **KOMEMORACIJA PADLIM V NOB**; za izven

sreda, 28.10. ob 16:30 uri, **Žalna**; ZB NOB Grosuplje, lokalni soorganizator učenci POŠLA Žalna, učenci GŠ Grosuplje, ZKD Grosuplje, **KOMEMORACIJA PADLIM V NOB**; za izven

sreda, 28. 10. ob 18:00 uri, **Spodnja Slivnica**; ZB NOB Grosuplje, lokalni soorganizator, KD Spodnja Slivnica (Nedeljka Ulaga), ŽePZ Lastovke, **KOMEMORACIJA PADLIM V NOB**; za izven

sobota, 31.10. ob 18:00 uri, Društveni dom Škocjan; KD Škocjan **DAN REFORMACIJE**, kulturni program oblikujejo izbrani izvajalci; za izven

***Organizator si pridržuje pravice do spremembe programa**
Info in rezervacije vstopnic: ZKD Grosuplje, Adamičeva cesta 16, 1290 Grosuplje, T: 01/786 40 28

Predprodaja vstopnic na blagajni Kulturnega doma:

17.00 – 19.00 sreda, 19.00 – 20.00 sobota in uro pred predstavo

Predprodaja v pisarni Zveze kulturnih društev Grosuplje:

12.00 – 16.00 ponedeljek, torek in četrtek

Urnik prodajee velja od 1. septembra 2009 dalje!

TO = dogodki v sklopu Tedna otroka

bilo je

Big Band Grosuplje na International Youth Band Festivalu, Solun, Grčija, 26. do 30. avgust 2009

Dobro jutro, džezeri!

Ob 9h zjutraj se je na železniški postaji v Ljubljani zbralo petnajst popotnikov s potovalkami in instrumenti. Čakala jih je 30 ur dolga pot preko Slovenije, Hrvaške, Srbije (kjer so imeli čas za sarajevske čevape "kod Cice") in Makedonije do Soluna v Grčiji. Bolje rečeno Thessaloniki, ker grški prebivalci tega mesta ne marajo imena Solun, saj so mestu tako rekli Turki, ko so še živeli tukaj. Po dveh dneh vožnje so glasbeniki prispeli in se odpočili v hotelu. Končno je Big band Grosuplje prispel na Mednarodni festival mladinskih orkestrrov (nekaj članov se jim je spočitih od kratke vožnje z letalom pridružil še isti večer), kamor so jih na podlagi njihovih uspehov povabili grški kolegi. Poleg slovenskih glasbenikov so na festivalu sodelovali tudi Madžari, Poljakinje, Bolgari in cela množica grških zasedb. Prvi večer je bila na vrsti otvoritev festivala,

kjer so gostitelji predstavili gostujoče orkestre. Tako se je Grosuplje predstavilo daleč od doma, v sliki in besedi.

V naslednjih treh večerih je Big Band Grosuplje odigral tri koncerte v krajih Sindos, Halkidiki in Thermi. Povsod so poželi velik uspeh in navdušili tako domačine kot tudi gostujoče orkestre. Spoznali so tudi nekaj zanimivih glasbenikov, s katerimi so se že dogovorili za sodelovanja. Med njimi tudi organizatorja Jazz festivala v Solunu, in mogoče bodo že naslednje leto spet igrali v Grčiji, vendar pod okriljem drugega festivala.

Čez dan so počivali, si ogledovali solunske znamenitosti in druga mesta, plavali v hotelskem bazenu in grškem morju, se igrali pantomimo (vadili niso, ker so vendarle že izkušeni glasbeniki, z obilico znanja in predhodnih intenzivnih vaj!) in na splošno skrbeli za dobro voljo in počutje.

Zadnji večer je sledil zaključek festivala, kjer je med drugimi zaigral tudi 100-članski orkester, sestavljen iz glasbenikov vseh sodelujočih orkestrrov. Na koncu so se vsi udeleženci pozabavali na zaključni večerji, kjer ni manjkalo hrane, pijače in grških plesov. Družno z Madžari so tudi zapeli Djurdjev dan, pianist Rok in pevka Nina pa sta še pokazala svoje jazzovsko znanje. Pri pesmi Summertime se je iz teme noči pojavil grški trobentač in skupaj so pričarali prav posebno vzdušje.

Že naslednji dan so morali glasbeniki na pot proti domu (vse lepo hitro mine), letalski potniki so do doma potrebovali komaj nekaj ur, ostale pa je spet čakala dolga pot z vlakom.

V Ljubljani jih je (hvala bogu!) pričakalo sonce, ne tako močno kot grško, a vendarle slovensko. Z lepimi vtisi, novimi zgodbicami in novimi glasbenimi prijatelji, so se odpravili vsak proti svojemu domu. Lahko noč, džezeri!

Info Big Band Grosuplje

dogaja

ZKD sezona 2009 /2010 vabi, vpisujemo do konca septembra 2009

Otroški abonma 2009/2010

Že četrto leto vas vabimo med nas in tokrat »Po stezicah slovenskih pravljic in poezije«. Po izboru predstav se je rdeča nit izluščila kar sama in pove tisto, kar smo vam želimo posredovati s programom: intimnost (po stezicah težko hodimo v gručah), prijetno umiritev (po stezicah težko drvimo in norimo), dialog v šepetu (po stezicah je govor utišan in obziren), prebujeno pozornost za izgovorjeno besedo, njen zven, pomen, za barve in oblike, za gibanje lutk, ki nam sporočajo vsebino pravljice ali poezije (na stezicah moramo pazljivo odmeriti vsako stopinjo, sem pa tja moramo celo odmakniti kakšno vejo, da je korak bolj varen!) in pravo mero vznemirjenosti ob gledališkem dogajanju (na stezici nikoli ne veš, kdo ti bo prekrizal pot in moraš biti pripravljen na vse). Vse naštetdo dovolj jasno potrjuje, da je letošnji izbor zanimiv tudi za prvo triado osnovnošolcev. Glede izvajalcev naj dodamo, da se bomo po letu premora spet srečali z Lutkovnim gledališčem Fru-Fru, animatorko Ireno Rajh in njeno toplu in popolnoma izčiščeno Muco Copatarico, z noviteto Svetlane Makarovič, lutkovno predstavo Šuško, bomo zvečnimi pravljicnimi liki Sapramiško, skratom Kuzmo, gostili tudi ustvarjalce Lutkovnega gledališča ljubljanskega, z Zlato ladjo Kajetana Koviča bodo k nam priveslali animatorji Mini teatra Ljubljana, mariborsko lutkovno ekipo bomo imeli v gosteh dvakrat, najprej z nenavadno hišo Pedenped Nika Grafenauerja, drugič bodo okrepljeni s člani igralskega ansambla SNG Maribor in z ljudsko legendo preverjali, če mogoče kralj Matjaž spi v Županovi jami. Organizatorji abonmaja bomo s hostesno službo poskrbeli, da se boste z nami in pravljicami dobro počutili. Pa še to, če boste videli kakšnega kužka z rdečo čelado na skiroju: to je Njofko, ki vohlja po stezicah za pravljicami. Letos bo svoje vohljanje po stezicah torej petkrat končal v dvorani Kulturnega doma Grosuplje in to največkrat prvi četrtek v mesecu! Lepo vabimo k vpisu!

Plesno-baletna šola v okviru KD Teater Grosuplje za najmlajše

Lep otroški živ-žav se je razlegal v garderobi, ko sta baletna pedagoginja - mentorica in tudi avtorica koreografij, plesalka Špela Repar in predsednica baletnih skupin, ki skrbi za organizacijo, obveščenost in pomoč mentorici na nastopih (ko je potrebno, tudi

na vajah) Ana Kastelec, vpisovali nove in stare člane skupin TeGIBlo. Lahko povem, po zadnjih informacijah z vpisa, da bomo imeli v letu 2009/2010 štiri skupine malih baletk. Letos bodo deklice imele vadbo ob torkih in petkih. V torek bo vadba na odru kulturnega doma (kot običajno), v petek pa v baletni dvorani PILREMAG-a za tiste plesalke oz. baletke, ki hodijo že tri leta k baletu in si želijo še več in bolje plesati. Ob torkih bodo vadila od 17.00 do 19.30 ure, v petek pa od 15.00 do 17.30 ure. Naš mladi baletni ansambel šteje trenutno 54 najmlajših članic. Na ZKD Grosuplje z veliko skrbjo spremljamo razvoj naših malih balerin, letos bodo na nastopih, po potrebi tudi na vajah, plesale na novem plesnem podu, ki smo ga kupili pozno poleti. Verjetno pa bo potrebno še nekaj let, da se bomo pohvalili še s kakšnim mladim baletnikom med njimi. Sicer bodo baletke z novo koreografijo nastopile tudi na otvoritvi razstave, arhivskega fotografa pri JSKD R Slovenije, Janeza Eržena, »Jaz, gledalec«, ki bo v sredo, 30. septembra 2009, z zaključkom ob 19.30 uri v novi dvorani Družbenega doma Grosuplje. Lahko jih boste opazovali tudi na fotografijah, kjer so že odtisnjene v arhivski spomin, po uspešnih nastopih, ki jih skoraj vsako leto zapored zaključijo v ozkem izboru skupin na državnih plesnih srečanjih.

Mala likovna šola prvič v sezoni 2009/2010 z Judito Rajnar

V sodelovanju z JSKD Ol Ivančna Gorica letos prvič organiziramo Malo šolo risanja. Mentorica je Judita Rajnar, nadarjena in izjemna vzgojiteljica iz VVZ Kekec Grosuplje. Njeno delo na likovnem in gledališkem področju je uspešno in prodorno. Ne ostaja samo za mejami naše občine. Navdušeni mali risarji bodo svojo prvo učno uro začeli v sredo, 30. septembra 2009, v garderobi Kulturnega doma Grosuplje. Prijav imamo kar veliko, tako da se bomo po vsej verjetnosti morali odločiti za dve skupini. Delovna sredstva - najrazličnejše barvice in risalni blok - morajo otroci prinesiti s seboj. Tako so najbolj pazljivi in urejeni do barv in listov. Organizatorja in mentorica Judita se že pogovarjamo o dodatnem terminu. Ljubitelji otroškega risanja se že lahko veselijo novih likovnih razstav. Tokrat otroških. Ob zaključku prvega dela šole bodo imeli svojo prvo razstavo.

Šola meditacije tudi v Grosupljem

MEDITACIJA IN ČAS: Iskanje notranje umiritve in zbranosti nas pogosto pripelje v bližino meditacije. Toda ali je meditacija le nekaj, kar izkušamo znotraj, medtem ko se hrušč in trušč vse hitreje potekajočega

življenja nadaljujeta? Ali se moramo zato v želji po izkušnji meditativne umiritve povsem osamiti, se povsem odvrniti od življenja? Ali se moramo tudi od lastnega mišljenja povsem odvrniti, saj ga včasih čutimo podobno moteče, kot čutimo zunanji hrušč?

Latinska beseda meditari, iz katere smo (posredno, preko nemščine) dobili v slovenščino besedo meditacija, pomeni premišljanje, toda v smislu poglobljenega premišljanja, v katerem - tu si pomagajmo z nekaj dodatne interpretacije - premišljanju pustimo njegovo lastno trajanje. Pri tem ne bo odveč, če omenimo, da praindoevropski koren besede *med pomeni nekaj meriti, odmeriti, premeriti (tudi s koraki premeriti, prehoditi). Srečamo ga tudi v besedah, kot je latinski mederi, zdraviti.

Trajanje v tem smislu ne pomeni toliko mere neke količine - ne gre nujno za neko (pre)dolgost časa, ki ga nečemu posvetimo - kot za tisto posebno pazljivost, s katerim razdaljo med izhodiščno in končno točko pazljivo notranje premerimo v njenem celotnem razponu, v njenem celotnem trajanju. Ne zanimata nas torej ne začetek, ne cilj ločeno, sama po sebi in sama za sebe, temveč mera, ki jo daje premerjena, premišljena pot. Meditacija, če jo tako razumemo, ni v nekem sporu z mišljenjem. Prav nasprotno - mišljenje šele sprosti v prostor, ki misli daje njeno mero. Mero med nebom in zemljo, med oprijemljivim in neoprijemljivim, med bližino in oddaljenostjo.

Prostor meditacije v smislu nakazanega tudi ni (sublimno) nedosegljiv, temveč se že razpira iz vsakega koraka našega življenja. Ni potrebna odvrnitev od življenja, temveč prava mera bližine v oddaljenosti in oddaljenosti v bližini. Meditativni čas in življenje, ki se razpira iz njega, vita contemplativa, ima svoj zven, svoj vonj, svoj okus. Ne da se ga zunanje pospešiti, saj ima svoje lastno trajanje. Preskakovanje časa od cilja do novega cilja, hitenje, ki smo mu danes priča, prej ali slej vodi v izničenje samega občutka za vsakršno mero, s tem pa tudi v izničenje tako notranjega kot zunanjega miru.

Robert Simončič

ŠOLA MEDITACIJE: Pri osebni in duhovni rasti, ki se odvijata skozi uvajanje v prakso meditacije v Šoli meditacije, sta poudarjeni vlogi izkušnje in postopnosti. Etično in modrostno se v šoli gradimo s pomočjo študija klasičnih tekstov s področja meditacije. V tem smislu slušateljem odpiramo široko polje filozofskih izobraževalnih vsebin, ki pomagajo oblikovati uravnoteženo, osmišljeno, notranje poglobljeno življenje - vita contemplativa. Predstavitve Šole meditacije bo v Družbenem domu Grosuplje, 25. 9., ob 18.30.

Toplo vabljeni! Informacije:

<http://lumennet.si/sola-meditacije/>

**ZKD sezona 2009 /2010 vabi, vpisujemo od 1. oktobra do 30. oktobra 2009
Najstniški abonma prvič v sezoni 2009/2010**

Spoštovani vsi, ki ste že prerasli otroški abonma, spoštovani zahtevni in vedno družbeno kritični najstniki! Prav za vas smo oblikovali aktualen program, ki vas bo popeljal po svetu umetnosti in vam širil obzorje. Pet četrtkov v sezoni boste v dobri družbi izbranih slovenskih umetnikov in aktualnih avtorjev, katerih sporočila le-ti posredujejo. Širili si boste obzorje in preživeli prosti čas aktivno, vznemirljivo, z osvajanjem novih znanj in spoznanj. Želimo si, da bi tako tudi vi in vaši starši spoznali, da se da kulturno in ustvarjalno delovati tudi v Grosupljem. Prav zato želimo, da bi poleg najmlajših (vrtec in prva triada OŠ), ki prav pridno in tudi z veseljem obiskujejo prireditve v naši dvorani, pritegnili še mladostnike druge triade, tretjo triado in tudi srednješolce. Seveda tiste, ki si tega želijo. Daljnoročno je to edina pot, da mlade ustvarjalne sile zadržimo doma, z željo, da bodo s svojo dejavnostjo bogatili mlado mesto in ohranjali njegov svež utrip. Zadnja desetletja vezi med kulturo in najstniki ni bilo. Veliko k temu doda tudi obiskovanje srednje šole (največkrat) v Ljubljani. Torej: časi se spreminjajo.

Najstniški abonma je oblikovan tako, da abonentom ponuja kakovostne in raznovrstne kulturne dogodke. Spoznali bodo vrhunske slovenske izvajalce na področju gledališča, glasbe in v okviru obiska galerije tudi ustvarjalce na področju likovne umetnosti, film, ki bo poleg likovne podobe vseboval problem, za katerega so občutljivi najstniki, kot tudi njim razumljivo estetiko. Preko naštetega bodo seznanjeni z raznovrstnostjo kulturnih dogodkov. Tu pa smo že na razpotju dveh osnovnih znanj, ki bo na prijeten način priplivkala do njih: najprej pridobivanje potrebne širine za osnovno razgledanost o kulturi, posredno pa različni dogodki vsakem obiskovalcu lahko pomagajo k izoblikovanju svojega osebnega sloga. Drugače povedano - že kot najstniki bodo lahko obiskovalci abonmaja spoznavali svojo kulturno identiteto, tako na ravni gledalca kot poslušalca, obenem pa bodo lahko oblikovali osnovni kritičen pogled na kulturo.

Vse prireditve bodo v Kulturnem domu Grosuplje ali pa bo prevoz organiziran in všteti v ceno abonmajske karte (ob vodenju po galeriji). Prvič je v takem obsegu grosupeljskim najstnikom omogočen ogled aktualne kulturne produkcije. Prednosti srečevanja s kulturo v domačem okolju so številne. Razumevanje svojega kraja oz. mesta kot kulturno bogatega, živega z dogajanjem, lahko najstnika le še z večjo gotovostjo oblikuje v kulturno zavednega in ozaveščenega posameznika. Mogoče bomo

s tem prebudili tudi zanimanje do katere od dejavnosti, ki se dogajajo v društvih ZKD Grosuplje.

Druženje s sovrstniki na kulturnih dogodkih omogoča povezovanje mladih, ki ni namenjeno le zabavi (seveda je ne izključuje), ampak tudi pretoku informacij, menjavi znanja, ki sta danes v svetovnem merilu cenjeni dobrini. Abonmajske dogajanje je tisto, ki bi omogočilo postati Kulturnemu domu Grosuplje tretji prostor za najstnike. Prostor, kjer se lahko mladi družijo, menjajo svoje ideje in bogatijo drug drugega. Številni pedagogi vidijo tretji prostor kot idealno zmes med formalni institucijami in neformalnimi institucijami, ki v tej vmesnosti omogoča največje bogatenje vseh, ki tretji prostor tvorijo.

Ker grosupeljski kulturni dom s sedeži za 200 gledalcev sodi med manjše dvorane, ravno s svojo majhnostjo omogoča pristnejšo in intimnejšo doživetje kulturnega dogodka. Gledalec v večjih dvoranah umetnika težje doživi v polni meri, oziroma z njim težko vzpostavi pristni stik, ki omogoča kakovostno estetsko izkušnjo. Estetsko doživljanje umetniških dogodkov je srž vseh kulturnih prizadevanj in nas dela človeške v največji možni meri. S pristnim doživljanjem umetniškega delovanja je gledalec opremljen in pripravljen na srečanje z večjimi dvoranami in dogodki.

Vabimo z vizijo novega privlačnega kulturnega centra, ki naj bi stal prav na mestu Kulturnega doma Grosuplje. Povabljeni mlajši (učenci druge triade najbolje v družbi staršev), starejši mladostniki pa se bodo poleg umetnikov družili tudi z našo hostesno ekipo, posebej zadolženo zanje.

Vsebina abonmaja

GLEDALIŠČE: Mark Ravenhill: Kok ti men zdej dol visiš. Režija: Vito Taufer, glasba: Saša Lošič, produkcija SMG Ljubljana

Govori o štirih dekletih, ki se odločijo, da bodo postale slavne, tako da bodo hodile s slavnimi moškimi, zato zapustijo svoje fante. Štirje fantje pa s pomočjo prijateljev, članov šolskega dramskega krožka, pripravijo pravo presenečenje, scenarij, s katerim bi radi dekleta osmešili in jih pripravili do tega, da bi premislile o posledicah svojih dejanj. Ravenhill se v tej »komediji za najstnike« satirično poigra s kategorijo slave, ki je tako na Zahodu kot Vzhodu izjemno močno prisotna tudi pri mladostnikih.

Več na www.mladinsko.com/predstave

GLASBA: Brane Završan: Solistika, Predstava za dva solista in neomejeno število inštrumentov, koprodukcija MGL in Društvo familija

»Dame in gospodje, tokrat za vas glasbeniki, ki že dišijo po klovnih, enem najstarejših, najzabavnejših, najneposrednejših žanrov. Pozabite rdeče noske, klovni so resna stvar.

Duhoviti virtuozni na inštrumentih, ki jih navadno ne vidite na koncertu resne glasbe. Pa to ni le koncert, je tudi tekmovanje glasbenih solistov, ki želijo dati kar največ od sebe. Iznajdljivost in zapletitost so neizogibni. Danes se tukaj, samo za vas, krešejo samoljubje, tekmovalnost, dokazovanje, podtikanja, pa vendar občutljivost in končna združitev talentov v virtuozne kulminacije. Pridite, bodite občinstvo v neposrednem črno-belem radijskem prenosu.«

Dva solista se znajdetata na glasbenem tekmovanju, katerega neposredni prenos se predvaja na radiu in niti naduti voditelj se ne zaveda, da sta to edina tekmovalca tega dne. Vendar »show must go on«, in to brez prekinitve, saj radio pač ne prenese tišine. Več na www.mgl.si/p08solistika.html

ULIČNA PREDSTAVA Z DELAVNICO: Šugla
Namen ŠUGLE je, da vsem tistim, ki bi si radi nabrali izkušnje in znanja za nastopanje in predvsem ustvarjanje gledališča na ulici, ponudi izobraževanje, ki jim bo odprlo pot do takega ustvarjanja. Pod vodstvom najboljših in najizkušenejših domačih in izbranih tujih mentorjev (Ravil in Natalija Sultanova, Goro Osojnik, Matjaž Madjar, Andrej Rozman Roza, Gorazd Žilavec, Sebastjan Starič, Damir Belantič, Borut Cajnko, Meta Sever, Zlatko Kaučič, Craig Weston B, Vincent de Lavenère in skupina Mimbire UK ...) gredo Šuglarji skozi proces izobraževanja in izpopolnjevanja veščin, ki so potrebne za gledališče na ulici: cirkuške in akrobatske spretnosti, manipulacije objektov, improvizacije in igro, scenaristiko, kostumografijo, gib in igro na ulici ...

FILM: Kinoteka predstavlja iz svoje bogate videoteke (izbor po presoji).

LIKOVNA UMETNOST: Vodenje po trenutni razstavi MGLC (terminsko aktualna predstava)

Komentar za starše: Združljivost najstniškega abonmaja z vzgojno izobraževalnimi cilji je nesporna. Vsi dogodki, ki jih abonma vključuje, so izbrani tako, da lahko pomagajo doseči posamezne cilje, ki jih vsebujejo učni načrti obveznih (slovenščina, glasbena, likovna vzgoja) in izbirnih predmetov (gledališče) devetletke. Etika in državljanska vzgoja se skozi vsebino abonmaja uresničujeta na zelo preprost način: z odnosom do jezika in konzumiranjem umetnostnih vsebin. Za konec samo še citat: »Edini način, kako (posameznika) pripraviti za družbeno življenje, je vključitev v družbeno življenje.« (Dewey J., 1900, Vzgoji predpostavljena etična načela)

Odločitev in presoja ostajata v vaših rokah. Pa že standardno zaključujemo: lepo povabljeni na dogodke, ki se bodo odvijali predvidoma zadnje četrtke v mesecu. Tudi, če se ne boste odločili za abonma.

► Univerza za tretje življenjsko obdobje Grosuplje ZKD Grosuplje

Vpis novih in starih članov »Univerze«, v torek, dne 6. oktobra 2009, ob 9.30 uri, v dvorani Družbenega doma Grosuplje, Taborska cesta 1.

Razpisujemo naslednje izobraževalne programe za študijsko leto 2009/2010:

Enkrat tedensko boste znanje lahko poglobljali po naslednji študijskih vsebinah:

- Nemški jezik - začetni, nadaljevalni s konverzacijo
- Angleški jezik - začetni, nadaljevalni in konverzacija (tudi v popoldanskem času)
- Italijanščina - začetni in nadaljevalni
- Španščina - začetni
- Računalništvo - začetni, nadaljevalni, programiranje (samo popoldan)
- Slikarstvo - začetni in nadaljevalni (samo popoldan)
- Umetnostna zgodovina
- Restavratorstvo
- Literarna zgodovina in književnost
- Glasba: pouk citer - začetni in nadaljevalni
- Ples: latinsko-ameriški - začetni in nadaljevalni
- Ekologija in varstvo narave
- Etnologija in domoznanstvo
- Umetnost pripovedovanja
- Religije in etika ter retorika
- Fotografija-digitalna
- Planinarjenje in pohodništvo
- Nordijska hoja
- Elementi joge in telovadba za starejše
- Folklor

Enkrat mesečno boste znanje lahko poglobljali:

- Astronomija

Ob vpisu bodo znani dnevi in ure poteka krožkov. Pričakujemo vas! Dodatne informacije: Zveza kulturnih društev Grosuplje, Adamičeva cesta 16, kontaktne osebi: Andreja Smolič, M: 041 321 030, Luka Puš, T: 01/786 40 28, e-pošta: grosuplje@kultura.si; www.univerza3.si

Internetna stran ZKD Grosuplje

www.kultura.si

odpira vrata 1. oktobra 2009

Končno se bo zgodilo tudi nam. Tesno odpiramo stran z vsemi potrebnimi informacijami za gledalce, za društva in za ostale, ki jim ni vseeno, kaj počnemo. Vas vabimo na ogled!!

Info ZKD Grosuplje

napovedujemo

četrtek, 1. 10. ob 17.00 in 18.30 uri, Otroški abonma 2009/10 – Po stezicah slovenske pravljice in poezije, Lutkovno gledališče FRU-FRU in ZKD Grosuplje

Muca copatarica

je najbolj znana in priljubljena med pravljicami, ki jih je napisala Ela Peroci in ki je z ilustracijami Ančke Gošnik Godec prvič izšla leta 1957. Doma in na tujem je bila večkrat tudi uprizorjena kot lutkovna igrice. Tako kot druge njene pravljice, tudi ta pripoveduje o vsakdanjih stvareh, ki gredo rade neopazno mimo nas, pisateljica pa jih z močjo besede osvetli in pokaže, da so pomembne v otrokovem doživljanju sveta.

Vsebina: Priljubljena pravljica o mucu, ki nerednim otrokom odnese copate. Otroci sklenejo poiskati mucin dom in svoje copatke. V gozdu pa srečajo mnogo živali, ki tudi poznajo mucu. S skupnimi močmi najdejo njeno hišico. Kdo ve, ali bo muca otrokom vrnila njihove copatke...?

Ekipa ustvarjalcev: priredba in režija: Irena Rajh, oblikovanje lutk: Marina Hrovatin, scenografija: Irena Mrhar, glasbena spremljava: Marjan Kunaver, animatorica: Irena Rajh

Preprosta pravljica vas iskreno vabi v Kulturni dom Grosuplje.

petek, 2. 10. ob 19.30 uri, KD Leskovec Krško in ZKD Grosuplje

Robert Harling: JEKLENE

MAGNOLIJE, komična melodrama

Vsebina: Drama Roberta Harlinga Jeklene magnolije nas postavi v frizerski salon, kjer smo priča zapletom in razpletom v življenju šestih žensk. Zgodba je pravi spomenik ženskemu prijateljstvu. Poznajo se do obisti in to že od zmeraj. Vsaj tako se nam zdi, ko poslušamo njihove humorne in kdaj trpke dialoge.

Dame živijo v manjšem mestu, ki ima svoj nogometni klub, izbor za kraljico cesar

koli že in svojo radijsko postajo z osladnim reporterjem, ki je edini moški, ki se pojavi (sicer samo z glasom) v predstavi.

Pa ne, da jih ne bi imele. Tako zelo so prisotni v njihovih pogovorih, da skoraj pozabimo, da nismo še nobenega videli. Spoznamo lastnico frizerskega salona, njeno čudaško vajenko, vdovo župana, ki je strastna navijačica nogometnega kluba, bogato in sitno sosedo, ki v sebi vendarle skriva nežnost, ter mamo in hčer, katerih usoda dogajanje v salonu poživlja od poroke, preko rojstva do smrti. Soočimo se z brezpogojno ljubeznijo, z veseljem, s solzami ob tragični izgubi, neomajnim iskrenim prijateljstvom.

In vse te ženske duše so izpod moškega peresa... Nič usodnega, a ravno to je past. V dveh letih, kolikor predstava spremlja ženske, torej te doživijo praktično vse: ljubezen, poroko, rojstvo, veselje, bolečino in smrt. Dogajanje se vrti okoli mlade Shelly, ki si kljub sladkorni bolezni neskončno želi otroka, čeprav ve, da bo to za njeno telo preveč. V ženskem svetu se ne dogaja nič usodnega, a prav to naj bi bil dokaz, da tudi male stvari spreminjajo življenje.

Prav to, da se ne zgodi nič usodnega, ampak da se ukvarja s preprostimi in običajnimi dogodki, predstavlja za režiserja največjo past. Predstava namreč ni patetična, za kar imajo ob dramski predlogi zaslugo predvsem igralke z dobro skupinsko igro in precizna režija režiserke. Dramo je Harling napisal leta 1987, že dve leti kasneje pa jo je bilo mogoče videti na velikih platnih. V filmu so med drugim nastopile Sally Field, Dolly Parton, Shirley MacLaine, Daryl Hannah, Olympia Dukakis in Julia Roberts.

Ekipa ustvarjalcev: režija: Mirjana Marinčič, tehnika in scena: Kulturno društvo Leskovec pri Krškem, igrajo: Lucija Mlakar, Tanja Grebenc, Darja Hrastelj, Klavdija Mirt, Mojca Špiler, Danica Radošević

Kulturno društvo Leskovec pri Krškem je, po lanskoletni uspešni predstavi Dohodnina, tokrat pripravilo gledališko igro Jeklene magnolije, s katero so se uvrstili na Območno srečanje odraslih gledališč JSKD Koordinacija Novo Mesto, ena od igralk je dobila nagrado za glavno žensko vlogo.

petek, 16. 10. ob 19.30 uri, Šodr Teater, Gledališče GGNeNi, KD Teater

Matjaž Zupančič: HODNIK, sodobna drama

Ustvarjalni portret Matjaža Zupančiča je zgodba profesionalnega dramatika, ki piše kontinuirano, kar pa nikakor ne pomeni, da se s tem podreja komercialnim pritiskom. V evropskem, če že ne kar svetovnem kontekstu, bi težko našli dramsko pisavo, podobno Zupančičevi. Hodnik kot tudi druga Zupančičeva dela močno določa dogajalni prostor, ki je ključna metafora za opisovanje sodobnega časa. Pri Zupančiču stanovanje ni

prijeten dom, kjer se človek dobro počuti, saj nanj nenehno prežijo hude nevarnosti.

Zupančič je prostor dogajanja tokrat postavil že v naslov drame. Hodnik je navadno področje mimobežnih srečanj, v Zupančičevem primeru pa se tam pripeti zakulisje oddaje »Veliki brat«. Hodnik predstavlja navidezno zatočišče, kamor se lahko posameznice in posamezniki umaknejo, v predahu od zasledovanja kamer in mikrofonov pokažejo simpatijo, solidarnost in naklonjenost, kmalu zatem pa strah, dezorientiranost, sovraštvo in agresivnost. Pod imperativom dviganja gledanosti, ki ga brezvestno zastopa cinični in manipulatorski lastnik firme, ki producira oddajo, postaja igra vse okrutnejša, akterke in akterji pa zasledujoč medijsko slavo in bogato denarno nagrado začno kazati »svoj pravi jaz«.

Hodnik, ki ponuja sintetičen premislek sodobnega sveta, je poredkih dramaturginje Darje Dominkuš zanimiv in hkrati zahteven tudi zaradi osnovne naravnosti gradnje drame, ki »ne priznava predpisanega scenarija, dramaturgije, celo režije ne.« Zato so bili igralci Gorazd Logar, Bojan Emeršič, Petra Rojnik, Saša Mihelčič, Primož Bezjak, Valter Dragan, Ana Ruter in Janez Škof postavljeni pred težko nalogo, saj so morali

izoblikovati tako imenovano »ne-igro«, pri kateri je pomembno vlogo igral tudi jezik.

Po besedah lektorice Tatjane Stanič je Zupančič na ravni jezika igralcem puščal zelo veliko svobode. Vsak igralec je tako lahko izoblikoval govorico, ki mu je najbližja, zato je, tako Staničeva, študij predstave spominjal na eksperiment, za katerega velja, da veliko prostora nameni improvizaciji.

Matjaž Zupančič je na novinarski konferenci povedal, da Hodnik predstavlja vrh tematskega sklopa lastnih in drugih dram, ki jih je v zadnjih letih režiral v ljubljanski Drami: od Oleanne, Vladimira do Gagarinove poti. V vseh delih je v ospredju sodobno psihološko nasilje, Hodnik pa je po njegovem mnenju pri prikazu le-tega najradikalnejši. »V moji zadnji drami se ukinja razlika med intimnim in javnim, med zasebnim in družbenim. Živimo za pogled Drugega, zato me je pri pisanju drame zanimalo, kaj se zgodi, ko ta pogled umanjka,« je idejno zaledje Hodnika opisal Zupančič.

ŠODR teater: Za vse, ki ste spremljali reality šove in ki jih ne marate, posebej za vas največji gledališki resničnostni šov vseh časov. »Bodi to, kar si! A ni v tem štos?!« Ste se kdaj vprašali, kaj se dogaja v zakulisju resničnostnih šovov? Česa kamere ne posnamejo? Obstaja kak zakoten hodnik, kamor se nastopajoči lahko zatečejo? Kdo so nastopajoči? Vzhajajoče zvezde ali le mali nepomembni ekshibicionistki? Si želijo le slave ali denarja? Morda pa iščejo nekaj več... Jim razum postopoma odpoveduje? Jih izdaja? Morda ga nikdar niso imeli.

Vse odgovore vam bo ponudil največji gledališki resničnostni šov vseh časov. Oglejte si dramo Matjaža Zupančiča H O D N I K v režiji dramaturga in filmskega igralca Dejana Spasića in v izvedbi ŠODR teatra.

Otrokom do 12. leta ogled predstave odsvetujemo!

Ekipa ustvarjalcev: režija in dramaturgija: Dejan Spasić, scenografija: Robertina Šebjanič, glasba in zvok: Matevž Breclj, oblikovanje luči: Gašper Pavc, Mario Čurković, vodja predstave: Urša Končan, vodja projekta: Fani Špende, igrajo: Marko Bajželj, Matevž Breclj, Tina Tavčar, Petra Grunfeld, Miha Novak, Jurij Torkar, Iva Svilenković, Manja Ujčič Zrimšek.

sobota, 17. 10. ob 11.00 uri,

Ilova Gora pri spomeniku,

ZB NOB Grosuplje, PD Grosuplje in ZKD Grosuplje; 7.35 začetek pohoda iz Zagradca

Kot vsako leto, se bomo tudi letos tretjo soboto v oktobru srečali na Ilovi Gori in oživljali preteklost z željo, da se nikoli več ne vrne. Kratek oris stanja pred 66 leti na Ilovi Gori. Besedo povzemamo iz pisanja Toneta Ferenca, borca, soudeleženca bojev na Ilovi Gori. Takole je zapisal: »Ilova Gora je zaradi

vojnih let 1941-1945 postala pojem težkih bojev dveh slovenskih partizanskih brigad v veliki nemški ofenzivi jeseni 1943 leta. Uvršča se med znana imena kot so Dražgoše, Jelenov žleb, Osankarica, Javorovica. Vojno zgodovino so tu z življenji v dramatičnih razmerah zapisali borci Cankarjeve in Ljubljanske brigade. O natančnih izgubah iz svojih vrst sovražnik ne navaja natančnih poročil, niti ne partizani. Nekateri partizanski zgodovinarji cenijo partizanske izgube na okoli sto partizanov. Za udeležence na obeh straneh so bili boji na Ilovi Gori nepozaben dogodek. Ta najhujši udarec v ofenzivni operaciji Wolkenbruch, zaznamovan z najhujšimi partizanskimi izgubami in najbolj kruto taktiko boja, nam Slovencem, ki živimo v miru, za seboj pušča v opomin mnoge pesmi, simfonično pesnitev, da bi vedno znova spoznavali in se zmogli izogniti izbiri med vojno in mirom. Po premikih sta se 31. oktobra na položaj Ilove Gore prebili Cankarjeva brigada iz smeri Čatež, Šentvid pri Stični in Ljubljanska brigada iz smeri Temenica, Stična – Muljava. Na teh položajih sta dobili precej partizanov iz osrednjih vojaških in civilnih organov narodnoosvobodilnega gibanja in najvidnejši med njimi so bili gotovo nekateri slovenski kulturni delavci. Pesem, zapeta ali zapisana, je dodajala konkretnim partizanom bojevnikom neustrašnost, jih nagovarjala v moč in v vizijo boljšega sveta, za katerega je bilo vredno tudi umreti

Tudi zato sredi oktobra vsako leto Ilova Gora oživi, s pohodniki, bivšimi partizanskimi borci in kulturniki. Kulturni program pripravljamo na ZKD Grosuplje skupaj z Območnim združenjem zveze borcev za oživljanje vrednot NOB-a. Letos bodo prav na njihovo pobudo prvič skupaj program oblikovali združena pevska zbora Corona, KD Pesem in Grosuplje, KD Vokal ter Pihalni orkester Glasbene šole Grosuplje pod vodstvom mentorja Mitje Dragoliča. Za nastop pripravljajo tri skupne pesmi z zborovodjema obeh zasedb Jernejem Kraljem in Primožem Cedilnikom, zbora pa bosta izvedla tudi pesem Cankarjeve brigade, za katero je besedilo napisal domačin Janez Lužar, uglasbil pa jo je Radovan Gobec. Pri programu se nam bo tradicionalno pridružila tudi recitacijska skupina OŠLA Grosuplje in verjetno bomo imeli še kakšnega gostujočega izvajalca. Po kulturnem dogajanju sledi prijetno druženje v vasi. S toplo malico, ki se ob prvem jesenskem hladu prav prileže. Na dogodek posebno vabijo tudi člani Pohodniškega društva Grosuplje, ki organizirajo ob tem dogodku že tradicionalni pohod.

petek, 23. 10. ob 19.30 uri, Nina Vipotnik in ZKD Grosuplje.

BILLIE HOLIDAY

– pevka bluesa, kabaretni večer

Nika Vipotnik je diplomirala na Zavodu za glasbeno in baletno izobraževanje in

nadaljevala študij v Gradcu in na Dunaju, kjer je spoznavala dela svetovnih mojstrov klasične operne scene. Pot jo je zanesla v ameriško potujočo pevsko šolo, kjer je srečala profesorico indijanskega rodu Carol Mayo (nekdanja solistka opere v Houstonu). Začela je odkrivati nova obzorja muzikla ter drugačne univerzalne in naravne pevske tehnike, ki so tesno povezane z duhovno, osebnostno rastjo.

Sledilo je obdobje koncertiranja doma in v tujini, predvsem pa se je ukvarjala s svojo veliko ljubeznijo, samospevom. Z vlogo Margarete je debitirala v Gounodovem Faustu in pristopila v solistične vrste mariborskega opernega ansambla, kjer je v naslednjih desetih letih oblikovala precej vidnih likov operne literature. Nemirni duh jo je nato "speljal" na pot svobodne umetnice, kjer se ukvarja s kabarejem, z muziklom in kot posledica ljubezni do samospeva, s šansonom.

Ustvarila je vrsto lastnih projektov, ki jih je predstavila tako v etabliranemu okolju Cankarjevega doma v Ljubljani, kot na malih odrih, v skritih kotičkih širom Slovenije in v tujini.

V njenem programu zasledimo Weilla in Gershwin, Smolarja, klasični in sodobni muzikl, klasičen šanson v lastnem prevodu (Piaf, Brell) in jazzovski lik Billie Holiday, njej najljubše Lize Minelli ter nostalgичnega Presleya malo drugače... in poseže tudi po legendarnem Ježku.

Vedno je rada delala z mladimi pevci in skupaj z njimi utrjevala nove pevske poti, ki jih bo predstavila v knjižni obliki. A ker se človek večno spreminja in raste, kdo ve, kam jo še ponese prihodnost...

Vsebina koncerta oz. zgodbe Billie Holiday: Izvira iz samotnega otroštva, osebnih dramatičnih doživetij, razmer v tedanji rasistično nastrojeni družbi in iz osebne naravnosti. Le skozi pesem je možen njen čustveni izraz. Razkorak med »zunanjim« in »notranjim« svetom jo zapelje v notranjo osamo, v občutek nesvobode in žalosti.

Billie Holiday, rojena Eleonora Fagan, je prva jazzovska glasbenica, ki nastopi v Carnegie Hallu v New Yorku, pevka, ki z neposredno čustveno in iskreno interpretacijo zapusti neizbrisni pečat v svetu glasbe.

Otroško naivna narava jo, kot nasprotje

žalosti, ki jo nosi v sebi, obdara z instinktivnim upanjem.

Nihanje med dvema skrajnostma jo utruja in pahne v svet droge, da v letu 1959, stara 44 let, izčrpana umre.

Ustvarjalna ekipa: režija Tijana Zinajič, piano-man Blaž Jurjevčič, čustva in glas Nika V., mojstrsko obogatena zvok in luč Simona Goriška in Igorja Rem.

Toplo povabljeni!

Info ZKD Grosuplje

Prireditve ob tednu otroka, od 5. oktobra do 9. oktobra (izjemoma še ponedeljek, 19. oktobra), ki smo jih ponudili grosupeljskim OŠ in VVZ Kekec Grosuplje

PONUDBA PRVA TRIADA

Hans Christian Andersen v prir. Gledališča Labirint: SNEŽNA KRALJICA (lutkovna predstava)

Vsebina predstave: Z močjo srca in zaupanjem nedolžnega otroka deklica Gerda prebrodi vse bridke težave in se na koncu sooči tudi s samo Snežno kraljico, da bi pomagala svojemu prijatelju. Navkljub naslovu je Snežna Kraljica ena najbolj sončnih in toplih zgodb, ki potovanje deklice Gerde oriše z veličino in globino ter s filozofsko razsežnostjo epske pripovedi.

Za uprizoritev je Gledališče Labirint izbralo kombinacijo prefinjenih klasičnih lutk, ki se v predstavi soočijo z drugimi v živo animiranimi lutkovnimi izraznimi sredstvi. V ta svet se v predstavi vpleta in se z njim prepleta svet Snežne Kraljice, ki je predstavljen v formi animiranega filma. Interakcija lutkovne animacije v živo ter filmske animacije dodaja predstavi posebno dimenzijo, katera nas postavlja v sodobni svet in hkrati predstavlja umetniško moč izraznih sredstev obeh medijev. Lutke za svet animiranega filma v predstavi so posebej oblikovane in izdelane kot filmske lutke. Sožitje klasičnih prvih lutk z gledališčem senc in z animiranim filmom je pot raziskovanja Gledališča Labirint v tej predstavi vodila k novim lutkovnim spoznanjem.

Interakcija med živim in virtualnim svetom je postala vsakodnevna oblika sobivanja ljudi in tehnologije in je tudi ena od temeljnih značilnosti življenja v sodobnem svetu. Vsakodnevno se srečujemo z novimi

tehnologijami in sobivamo z računalniškimi in virtualno-generiranimi okolji in svetovi. Dostikrat morda pravzaprav že težko ločimo ali se jasno zavedamo, kateri svet je tisti pravi - 'realni svet', in kateri je 'virtualni svet'. Svet vsebinsko izpraznjene družbe se nam neprestano izmika pred očmi in se na razne načine staplja z virtualnimi svetovi.

Predstava je režijsko postavljena kot vizualna poema brez mnogih besed, oziroma z minimalnokoličino besed. Besedilav predstavi so mestoma vzeta iz originalnega besedila H. C. Andersena, drugi delci besedila in pesmi so iz odrske priredbe Ferija Lainščka.

Celostna likovna podoba povezuje oba svetova in je delo nadarjene in že večkrat nagrajene mlade filmske animatorke Špele Čadež, glasbo je kreirala Mateja Starič. Predstavo animirajo v živo priznani lutkovni ustvarjalci Katja Povše in Tina Oman ter lutkovni režiser Saša Jovanović. Lutke je izdelal stalni sodelavec Gledališča Labirint, izvrstni tehnolog in umetnik Žiga Lebar, kostume pa kreiral Iztok Hrga.

Ekipa ustvarjalcev: Saša Jovanović, Katja Povše, Špela Čadež, Tina Oman, Žiga Lebar
režija: Gledališče Labirint, igralci in animatorji lutk: Katja Povše, Tina Oman, Saša Jovanović
Komentar ZKD Grosuplje k izboru: Pripoved o Snežni kraljici je čudovita, večplastna in skrivnostna zgodba o deklici Gerdi in dečku Kajju. Lutke, ki jih bodo otroci videli v tej predstavi, so javajke iz najrazličnejših materialov. Ker so zelo zanimive in večplastne, smo se z animatorji dogovorili, da bo po predstavi še delavnica senčnega gledališča, kjer bodo otroci spoznali povezavo med lučjo in podobo, ki jo ta riše na paravan.

KINOTEKA PREDSTAVLJA: kratke filme za otroke (prva triada in druga triada/tretja triada)

ZKD Grosuplje v sodelovanju s Kinotečnim klubom Kinoteka Ljubljana

Korenine Zagrebške šole animiranega filma segajo v leta takoj po drugi svetovni vojni, ko se je skupina umetnikov zbrala okoli satiričnega tednika Kerempuh in se, pod režisersko taktirko Norberta Neugebauerja, lotila produkcije prvega hrvaškega oziroma jugoslovanskega umetniškega animiranega filma. Po letu dni je bil končan 16-minutni film Veliki miting (1951), politična satira na

račun informbirojevske propagande, ki je bil v času nastanka prikazan v skorajda vseh tedanjih kinematografih v državi in je doživel velikanski uspeh. Na krilih tega uspeha je država ustanovila specializirano podjetje za produkcijo animiranih filmov Duga film, s čimer se je začela profesionalna produkcija animiranega filma v nekdanji Jugoslaviji. Kljub velikim obljubam in načrtom pa navdušenje ni trajalo dolgo, saj je država likvidirala podjetje že po enem letu, ker je umetnost, podobno kot danes, imela za nepotrebno razkošje. Ustvarjalci so bili tako spet prepuščeni sami sebi, dokler niso leta 1956, v okviru Zagreb filma, ustanovili Studia za animacijo, kjer se je lahko začel vzpon Zagrebške šole animacije. Kot piše filmski kritik Ron Halloway v svoji knjigi Z → Zagreb, so ustvarjalci na začetku črpali navdih iz filmov čeških, kanadskih in ameriških animatorjev, obenem pa so jih prevzeli tudi nemški ekspresionisti, umetnost in družbenopolitična sporočila avantgardnih skupin, kakršne so bile Die Brücke in Der Blaue Reiter, ter šola Bauhaus. Ob tem so prebirali dela Freuda, Kafke in Camusa, se igrčkali s popartom in surrealizmom, ter s tem v mislih začeli ustvarjati animirane filme, v katerih so brez omahovanja pretrgali s tradicionalnimi oblikami in tehnikami ter na novo definirali pojem animiranega filma. Vsak zagrebški avtor je vedno delal v svojem lastnem stilu in je imel svoj pogled na umetnost animacije (in tudi danes je tako), zato je treba omeniti, da pojem zagrebška šola risane filma ni dovolj natančen. V hrvaški Filmski enciklopediji piše, da Studio za risani film v okviru Zagreb filma ni nikoli funkcioniral kot šola v dobesednem smislu (kraj, kjer se lahko uči poklic in umetnost animacije), niti se zagrebških avtorjev ne more spraviti pod skupni naziv šole v prenesenem smislu. Vendar ostaja dejstvo, da so stvaritve avtorjev, zbranih okoli Zagreb filma, drugačna od drugih in jih lahko okarakteriziramo z neko duhovno posebnostjo. Veliko ljudi v svetu, ki se ukvarjajo z animacijo, trdijo, da lahko zagrebške animirane filme prepoznajo že po eni sekvenci.

Renomirani italijanski kritik in publicist, specialist za animirani film Giannalberto Bedazzi, je leta 2000 sestavil listo 88 največjih animiranih filmov v zgodovini animacije in mednje uvrstil kar osem filmov Zagrebške šole. Zagreb film je v svoji zgodovini realiziral štiri risane serije: Hound for Hire, Inšpektor Maksa, Profesor Baltazar in Leteči medvedki, od katerih sta zadnji dve, še posebej pa Profesor Baltazar, imeli izjemen uspeh na svetovnih TV ekranih.

Ogledali si boste naslednje filme: Krava na mesecu, Čudna ptica, Ana gre kupit štruco kruha, Dobro opravljen posel (prva tridada), Stolp, Vznemirljiva ljubezenska zgodba, Hudičevo delo, Luknje in zatiči, Učenje hoje (druga triada/tretja triada).

Komentar ZKD Grosuplje k izboru: Predvajanje

je namenjeno izobraževanju naših najmlajših. Za tovrstno ponudbo smo se odločili, ker otroci tekočo produkcijo animiranih filmov dobijo že v obliki DVD-jev. Seveda pa nas je pri odločitvi in sodelovanju s Kinoteko vodila tudi izbrana in kvalitetna knjižnica filmov Kinotečnega kluba.

PONUDBA DRUGA TRIADA

Josip Vandot v prir. Drage Potočnjak, Pehta pa Olge Grad: KEKEC, v izvedbi Slovenskega mladinskega gledališča Ljubljana

O predstavi: Kecec nadaljuje tradicijo Alice v čudežni deželi, Pike, Petra Pana in Sneguljčice in sedmih palčkov, tokrat s poudarkom na slovenski klasični literaturi za otroke in še z enim pomembnim poudarkom: v predstavi za otroško občinstvo povezati večino in čar giba ter besede. Zato izbira režiserja in koreografa Branka Potočana ni bila težka. S svojo skupino Fourklor je do danes namreč ustvaril že številne odmevne predstave, ki so na slovensko plesno sceno vnesle svežino humorja, neposrednost fizičnosti in veliko teatralnosti ter svojevrstno dramaturgijo avtorske pisave. Za svoje delo je prejel nagradi zlata ptica in posebno nagrado žirije na mednarodnem festivalu MESS. Z igralskim ansambлом SMG je tako vstopil v dialog z Vandotom, da bi ustvarili predstavo, kakršne v Sloveniji še nismo videli: gibalno-gledališko delo za otroško občinstvo, ki se v vzgojnem procesu nima priložnosti srečevati z elementi sodobnega plesa in fizičnega gledališča.

Ekipa ustvarjalcev: režija: Branko Potočan, dramaturgija: dr. Tomaž Toporišič, lektorica: Mateja Dermelj, scenografija: Branko Potočan, kostumografija: Nataša Recer, koreografija: Branko Potočan, glasba v živo - harmonika: Matej Recer, zvočna podoba: Marijan Sajovic, Marjan Stanič, luč: Tomaž Štrucl, oblikovanje maske: Barbara Pavlin, vodja predstave: Janez Pavlovčič; igrajo: Pehta - Olga Grad, Rožle - Ivan Peternelj, Brincelj - Draga Potočnjak, Bedanec - Matej Recer, Mojca - Romana Šalehar, Kecec - Dušan Teropšič

Komentar ZKD Grosuplje k izboru: Ob akrobatsko plesnih veščinah z znano vsebino bodo najstniki doživeli lepo prvo srečanje s sodobnim plesom!

Po motivih Leopolda Suhodolčana: ustvarjalci predstave: NAOČNIK IN OČALNIK NA POČITNICAH, krstna uprizoritev

O predstavi: Suhodolčanova literarna junaka, detektiva Naočnik in Očalnik, sta številnim generacijam otrok znana iz

zbirke zgodb o Naočniku in Očalniku, ki jih je avtor objavil med letoma 1973 in 1981 v treh knjigah - Naočnik in Očalnik, Na večerji s krokodilom in Stopinje po zraku; še pred izdajo prve knjige sta mojstra med detektivi zaživela tudi na odrskih deskah in televizijskih ekranih (na televiziji kot nadaljevanka v desetih delih pod skupnim naslovom Naočnik in Očalnik leta 1971, v gledališču kot mladinska komedija Norčije v gledališču) in si s poznejšimi knjižnimi izdajami utrla pot med najširše bralstvo.

V uprizoritvi koprškega gledališča, ki je posvečena 80. obletnici pisateljevega rojstva, se detektiva s pravim tovornjakom odpeljeta na zaslužene počitnice, a že prvi počitniški dan ju preseneti časopisna novica o tatovih, ki otrokom kradejo šolske počitnice. Mojstra detektivskega poklica s svojimi nekoliko nenavadnimi detektivskimi pripomočki izsledita roparja Stanka Kradimirja in njegovo hčer Pšeničko, ki se, naveličana nenehnih počitnic, ki jih je ukradel njen oče, želi predati in vrniti v šolo. Naočnik in Očalnik roparja ujmeta, skesani Stanko pa detektivoma preda kovček, v katerem so ukradene počitnice. Ko kovček skupaj odprejo, za vse otroke v šoli nastopijo težko pričakovane počitnice.

Potujoča predstava, ki jo bomo uprizarjali na šolskih dvoriščih, bo v dogajanje vključila tudi otroke in pedagoške osebje, pozornost najmlajših gledalcev pa bo zagotovo pritegnila s številnimi izumi - biciklmihopertjem (BMH), kameron araketnipogonznotrzanjimizgorevanjem, skozigledom2010, ušesosluhom in drugimi novotarijami iz detektivske delavnice Naočnika in Očalnika.

Ekipa ustvarjalcev: režiser in scenograf: Jaka Ivanc, kostumografinja: Vanja Stojanovič, avtor glasbe: Davor Herceg, avtor likovne podobe: Natan, igrajo: Gorazd Žilavec - Naočnik, Gregor Zorc - Očalnik, Žiga Saksida - Stanko, Ajda Toman - Pšenička

Komentar ZKD Grosuplje k izboru: Duhovita in komunikativna predstava, ki se na prizorišče pripelje kar s kamionom - brez težav »se igra« kar na šolskem igrišču z vsemi atraktivnimi gledališkimi triki, vsebinsko primerna za široko publiko, ki jo aktivno soustvarja del predstave.

➤ PONUDBA TRETJA TRIADA

Imate radi Bacha? Skladbe Johanna Sebastiana Bacha v jazzovskih aranžmajih Blaža Puciharja

Boštjan Gombač o projektu: Bachove suite, preludiji, fuge, arije so kompozicije, ki so umetnikom po celem svetu navdih za ustvarjanje. Združevanje baroka s sodobnim - zakaj pa ne? Dandanes je zlivanje različnih glasbenih zvrsti vedno bolj popularna panoga, hkrati pa opomin za vse tiste, ki trdijo, da obstaja samo določena zvrst glasbe, na vse druge pa se iz takih ali drugačnih razlogov preprosto požvižgajo. Ne smemo pozabiti, da je glasba najbolj abstraktna od vseh umetnosti, hkrati pa tako obširen medij, da je »greh«, če glasbenik - umetnik v ustvarjanje oziroma poustvarjanje ne da ogromnega dela sebe.

V projektu z naslovom Imate radi Bacha? poustvarjamo dela, ki jih je skladatelj napisal za violino, violončelo, orgle, lutnjo itn. Na odru se združita klavir in klasični klarinet, ki ga v baroku še niso poznali, torej tudi skladatelj niso pisali del za ta inštrument. Kako vse to zveni na inštrumentu, ki ga v baroku ni bilo, si lahko predstavljate tisti, ki poznate zvok klarineta. Do tu je vse zasnovano po pravilih, ki nam jih je zapustil veliki umetnik, eden redkih skladateljev, ki se je že toliko stoletij pred jazzovsko glasbo približal prav tej zvrsti. Na tem mestu vstopita še kontrabas in bobni.

Ideja je v združevanju dveh čistih glasbenih zvrsti, v tem primeru sta to barok in jazz. Cilj in pa namen povezovanja znanih in malo manj znanih del največjega mojstra baročne fuge z jazzom pa je predstaviti ljudem glasbo, ki jo poznajo že desetletja, a razen klasičnih izvedb niso imeli priložnosti slišati kakih modernejših priredb, temveč so jih lahko slišali le v čisti, originalni izvedbi, z niansami interpretacij velikih glasbenih virtuozov.

Poleg zgoraj omenjenih inštrumentov uporabimo tudi vokal in pojočo žago, s tem pa pridemo do različnih zvočnih barv in še več odprtih možnosti in idej za (pol)ustvarjanje.

S tem projektom nedvomno približujemo J. S. Bacha mlajši generaciji in vsem tistim bacholjubcem, ki jim je skladatelj že od nekdaj pri srcu. »Še je živ in tak bo tudi ostal za vse večne čase!«

Bachology Quartet: Boštjan Gombač, klarinet, pojoča žaga, Blaž Pucihar, klavir, Žiga Golob, kontrabas, Krunoslav Levaić, bobni.

Komentar ZKD Grosuplje k izboru: Koncert za nas pomeni test: ali tudi najstniki lahko uživajo v klasiki, kadar se ta ognjevito ustvarja med glasbeniki na odru? Služba ZKD bo odgovor posredovala v naslednji številki Odmevov.

Ponuđbo v Tednu otroka že tretje leto zapored oblikujemo na ZKD Grosuplje. Šole in vrtec lahko izbrane predstave, koncerte in filmske predstave dobijo po ugodnejših cenah, saj del sredstev prispeva Občina Grosuplje posebej za to priložnost. Termine in ure predstav skupaj uskladimo po dogovoru. Prvi odzivi iz šol in vrtca so letos boljši kot lani.

Info ZKD Grosuplje

S kolesom po Trubarjevi poti

Minilo je leto dni, ko se nas je osem kolesarjev in kolesark s kolesi odpravilo na 850 km dolgo pot od Rašice do Tübingena, oziroma Derendingena, kjer je Primož Trubar pokopan. Pot smo opravili ob petstoletnici njegovega rojstva in jo poimenovali Kolesarska pot Primoža Trubarja. Ob prihodu v Tübingen so bili naši prijatelji, s katerimi smo že prej navezali stike preko elektronske pošte, zelo navdušeni nad našo idejo.

To svoje navdušenje so potrdili v mesecu avgustu letos, ko so pod vodstvom evangeličanskega pastorja, Martina Junga, ki je istočasno tudi prof. na fakulteti v Osnabrücku, prikolesarili po isti poti od Tübingena do Rašice. V skupini je bilo deset kolesarjev in kolesark, od Mälbrücka v Avstriji dalje pa sva jih spremljala tudi midva z ženo. Nad lepotami Slovenije so bili zelo navdušeni in zatrjevali so, da se še vrnejo.

V Ljubljani nas je sprejel podžupan mestne občine g. Aleš Čerin, tudi sam navdušen kolesar, in nas po fotografiranju pred magistratom povabil v mestno hišo, da smo si malo osvežili suha grla.

Po ogledu Ljubljane, pod strokovnim vodstvom, smo se odpeljali do Grosupljega, kjer so prenočili, naslednji dan pa nadaljevali pot do končnega cilja - Rašice. Tukaj nam

je predsednik Protestantskega društva Slovenije, g. Viktor Žakelj, tudi sam lanski udeleženec našega kolesarjenja, priredil lep sprejem, pa tudi za želodčke je bilo poskrbljeno.

Po ogledu razstne hiše Primoža Trubarja so se kolesarji razkropili na razne strani. Nekaj jih je odšlo za nekaj dni v Ljubljano, da jo še bolj spoznajo, nekaj na morje, dva pa sta še tri dni kolesarila po Notranjski. Dogovorili so se pač, da se v soboto, 5. 9.,

snidejo v Benetkah in z vlakom odpotujejo nazaj v Nemčijo.

Tako je Trubarjeva pot zaživela, saj je za drugo leto že najavljena druga skupina.

Pot pelje po že označenih kolesarskih poteh v Avstriji in Nemčiji, kot so - Ob Dravi / Drauradweg, Salzachradweg, Innradweg in tako dalje. V Sloveniji je manj teh poti, na pravo kolesarsko pot se lahko priključimo le v Mojstrani, ki nas pripelje vse do Trbiža, nato pa nadaljujemo preko Podkloštra/Arnoldsteina do Beljaka, kjer pa se že priključimo na dravsko kolesarsko pot.

Za pot potrebujemo devet dni in nekaj dobre volje. Zato, kolesarke in kolesarji! Počakajte na ugoden veter, potem pa torbe na kolo in veselo po Trubarjevi poti. Ne bo vam žal.

Franc Gliha

Gospod Tone Zrnec o prijatelju slikarju Maksimu Gaspariju

Škocjan, 13. september 2009, ob 15. uri, v gasilskem domu

Misijonar lazarist gospod Tone Zrnec nas vsako leto razveseli z novim predavanjem. Poslušali smo že o osebnosti in delu škofa Friderika Baraga, o slikarstvu Toneta Kralja, letos pa je predavanje posvetil znancu in slikarju Maksimu Gaspariju.

Slikar je živel skromno. Stanoval je nasproti Drame v Ljubljani, v službi pa je bil v Etnografskem muzeju. S slikanjem ni zaslužil zadosti, da bi si izboljšal gmotni položaj. Poročen je bil dvakrat. Prva žena mu je umrla, drugo ženo pa je večkrat tudi naslikal. Proti koncu življenja se je bal smrti. Bal se je, da se po smrti vse konča, da ga bodo pozabili. Večkrat je padal v depresije in tedaj ga je kot prijatelj potolažil. Dopovedal mu je, da so njegove slike tako vraščene v slovenski prostor in slovenskega človeka, se ga bodo ljudje vedno spominjali po slovenskih polhovkah, oblačilih, klobukih, rutah, plaščih, škornjih, pipah. Spet

mu je dvignil moralo in slikar je slikal dalje, je obudil spomine na njuno druženje.

Svoje predavanje pa je razdelil na zaokrožene enote. Najprej je prikazal nekaj slikarjevih avtoportretov iz različnih življenjskih obdobj, pokazal pa je tudi nekaj karikatur in fotografij, tudi takih, na katerih sta slikana skupaj. Zadnja je prikazovala slikarja v bolnišnici takoj po tistem, ko je umrl.

Drugi del diapozitivov je namenil slikam, ki jih najbolj poznamo in jih takoj pripišemo Gaspariju. To so podobe slovenske družine, fantov, deklet in otrok, božičnih in velikonočnih motivov. Osebe na slikah nosijo gorenjske vezene plašče, polhovke na glavi, celo Jezušček na eni od slik jo ima, ženske nosijo avbe, bogata krila in jakne, moški pogosto kadijo pipo. Tudi Gaspari je rad kadiril pipo. Eno je celo podaril gospodu Zrncu, prav tako nekaj slik in med njimi mu je najljubša slika z napisom Sveta Ciril in Metod, rešita naš rod, na kateri skozi vrata vstopata svetnika

v slovensko hišo, v kateri čakajo oče, mati in trije otroci, na stenah so svete podobe, velika bela miza v kotu. Te ne bi prodal za noben denar. Na koncu je pokazal še nekaj dopisnic, ki mu jih je pisal Gaspari v Kanado.

Kulturni program, v katerem so nastopali Kvartet Sever in prijatelj ter Štefan Zrnec, ki bo letos dopolnil 80 let, in Drago Elikan na svoji harmoniki, je povezovala Maja Sodja. Turistično društvo Škocjan, ki je bilo tudi organizator srečanja, je predavatelju podarilo novo knjigo Leopolda Severja Prazgodovinski svatje in mi : kultura staroveških gradiščarjev jasno odseva tudi v naš čas. Po končanem predavanju je bilo še družabno srečanje.

Marija Samec

Janez Janežič osvojil 60 vrhov prijateljstva

Tri sosednje države Slovenija, Avstrija in Italija so se odločile, da planincem ponudijo izziv – osvojitve 60 vrhov. V vsaki državi je bilo tako izbranih 20 vrhov. V Sloveniji predstavlja vzpon na te vrhove 28.119 višinskih metrov, v Italiji 22.600 višinskih metrov in v Avstriji 28.648 višinskih metrov. To pomeni skupaj 262 ur vzpona in cca. 200 ur spusta.

Kar nekaj članov Planinskega društva Grosuplje je že obiskalo nekatere od vrhov prijateljstva, Martin Oblak in Janez Janežič pa sta se namenila, da bosta pridobila vse žige v knjižici Vrhovi prijateljstva in si prislužila priznanje za opravljeno pot.

Janez Janežič je pot uspešno zaključil, za kar zasluži iskrene čestitke.

Prvi žig je v knjižico odtisnil 19. 7. 2003, zadnjega pa letos, 25. 8. 2009, in tako kot prvi član Planinskega društva Grosuplje uspešno zaključil pot »Vrhovi prijateljstva«. Da se človek odloči za tak podvig, potrebuje posebno motivacijo. Janez je to motivacijo dobil v knjižici z opisi vrhov in prazne strani so

ga vedno znova vabile v gore. Kar nekajkrat smo se mu pridružili prijatelji, posebno še na težje dostopnih vrhovih, kot so Grossglockner (3797 m), Hochalm Spitze (3360 m), Sauleck (3085 m)... Na teh turah je bilo vedno prijetno in pravo planinsko vzdušje, zanimive pa so bile tudi Janezove priprave z vrhov, ki jih osvojil sam.

Utrinek s poti na avstrijski Keeskopf (3081 m): ... »Namenil sem se osvojiti dva vrhova, Sonnblick (3106 m) in Keeskopf. Med potjo, ko sem že osvojil Sonnblick, so mi sporočili žalostno novico, da je umrl stric Stane. Kolebal sem med odločitvijo, ali oditi takoj domov ali hoditi ponoči, zgodaj zjutraj osvojiti Keeskopf in se pravočasno vrniti domov. Odločil sem se, da bom ta vrh posvetil pokojnemu Stanetu. Na zadnjem parkirišču sem do druge ure ponoči počival v avtomobilu, nato pa s čelno lučko pričel hojo. Zaradi teme je bilo težko slediti stezi, še posebej, ker je bila na planini paša in je bilo veliko uhojenih stezic. Ko sem na nekem mestu prital do dveh balvanov, se je zgodilo. Z rokama sem tupal pred sabo, je iznenada vame puhnila sapa krave. Spečo revico sem tako prestrašil, da je prhnila in skočila pokonci, meni pa se je od groze nad nenadno prikaznijo naježila vsa koža, lasje so se postavili pokonci. Ne vem, če me je bilo še kdaj bolj strah kot tisti trenutek. Po začetnem šoku sem s čelno svetilko osvetlil teren. Iz teme je proti meni mežikalo veliko malih očesc ostalih krav, ki jih je nočni kraval prebudil iz spanja. Nadaljeval sem pot: ob pol osmih zjutraj osvojil vrh Keeskopfa, ob devetih presenetil skupino Slovencev pri koči, ob dvanajstih prisopihal na izhodišče pri avtu, ob treh popoldne se doma poslovil od prijatelja Staneta...«.

Veliko je še takih prilog, o katerih nam Janez pripoveduje na ponedeljkovih planinskih večerih.

Ko sem ga spraševal, katere ture so se mu najbolj vtisnile v spomin, sem dobil standarden odgovor, da je vsak vrh po svoje lep in zanimiv. Vseeno je izpostavil, da pa so bili najtežji vrhovi tisti, ki jih je osvojil v družbi prijateljev (Hochalm Spitze), na kar smo bili prijatelji zelo ponosni.

Zanimiva pripomba je bila tudi, da v avstrijskih gorah ne smeš z avtomobilom mimo odprtih zapornic, kajti kaj rado se zgodi, da te ob povratku pričaka spuščena in zaklenjena zapornica. Če nimaš v prtljajniku žage za železo, si prisiljen čakati rešitelja, ki pa te zaradi prekrška lahko tudi oglobi.

Janez Janežič ima še veliko novih izzivov, eden od njih je pot Via Alpina.

Planinski prijatelji mu pri osvajanju vrhov želimo veliko lepih skupnih dni.

Franc Štibernik in Barbara Jakopič

Prvič po letu 2005 je slovenska reprezentanca v ritmični gimnastiki spet nastopila z ekipo. Tako kot takrat, je bila tudi tokrat del te ekipe Grosupeljčanka Tjaša Šeme, ki je nastopila v mnogoboju in na ekipni tekmi. Svetovno prvenstvo je letos organizirala Japonska, našo državo pa so zastopale Tjaša Šeme, Mojca Rode, Pia Arhar ter Gruša Kočica.

Grosupeljčanka že tretjič na svetovnem prvenstvu v ritmični gimnastiki

Tjaša Šeme odlično nastopila z obročem

Za zadnji dve je bilo to prvenstvo prvo, za Rode to pa že šesto.

Na prvenstvu je nastopilo rekordno število 144-ih tekmovalk iz petdesetih držav. Prvi dan so dekleta nastopila z obročem, sledili so nastopi s kolesnico, trakom in žogo. Izmed slovenske četverice sta bili v deželi vzhajajočega sonca najbolj obremenjeni Tjaša Šeme in Mojca Rode, ki sta nastopili na vsaki tekmi. Za Tjašo je bilo to že tretje svetovno prvenstvo, na katerega pa je prišla rahlo utrujena zaradi dolge sezone. „V njej sem imela samo dva tedna počitka in zato upam, da se mi bo kljub odsotnosti uspelo vpisati v višji letnik Visoke šole za zdravstvo,“ je dejala 22-letna Grosupeljčanka.

Tjaša namreč študira fizioterapijo, kjer pa je zelo pomembna prisotnost na praktičnih delih predavanj. Kljub temu da ni več ena mlajših tekmovalk, o slovesu še ne razmišlja: „Ob študiju se bom potrudila ostati v ritmični gimnastiki, saj mislim, da še vedno lahko dosežem dobre uvrstitve. Iz leta v leto se moji cilji višajo, rezultati pa

boljšajo, zato menim, da ne bi bilo pametno prenehati s treningi na tej točki.“

Prvi dan je v veličastni sončni areni, kot se imenuje japonska dvorana s kapaciteto za 11.000 gledalcev, Šemetova za prikazano vajo prejela 23,725 točke (36. mesto), z obročem pa se je uvrstila na 12. mesto. Drugi dan je proti koncu vaje s kolesnico naredila nekaj napak in pristala na skupnem 48. mestu, ekipno pa na 17. mestu. Sledili so še nastopi s trakom, Slovenke pa so prvenstvo končale z žogo, o čemer bomo bolj podrobno poročali v naslednji številki časopisa.

Kljub napornemu urniku je Tjaša imela priložnost spoznati tudi okolico: „Smo precej odmaknjeni od dogajanja, kot na neki deželi z manjšimi trgovinami. Pri hrani zelo pazim. Pred tekmovanji denimo niti ne poskušam jesti japonske hrane, saj se bojim, da bi bilo kaj narobe. Po tekmah pa bom seveda poskusila kakšne njihove tradicionalne stvari, saj me zelo zanimajo!“

Tamara Barič

Rokometni klub Grosuplje uspešno izpeljal Dan rokometu 2009

Rokometno zaznamovana sobota v Grosupljem

Rokometni klub Grosuplje je prvo soboto v septembru v Grosuplje pripeljal številne klube in obiskovalce, ki so od 10. ure zjutraj do večera lahko spremljali tekme vseh kategorij in se ob tem zabavali. Prireditel Dan rokometu 2009 je bila uvodnik v 50. obletnico ustanovitve kluba, ki bo naslednje leto. V prejšnjih letih so obletnice praznovali z Novoletnim rokometnim plesom, za ta jubilej pa so se odločili organizirati bolj

športno obarvan dogodek.

Predsednik RK Grosuplje Dušan Anžlovar je bil z organizacijo zadovoljen, želel si je le nekoliko večje udeležbe na sami prireditvi. Izrazil je upanje, da bo klub še naprej dosegal take uvrstitve kot v zadnjih letih in dodal, da je »v prihodnosti cilj tudi uvrstitev v prvo ligo, za kar pa bomo potrebovali več finančnih sredstev, kot jih imamo trenutno na voljo.«

Na prireditvi so se predstavile vse selekcije kluba in najmlajši, ki rokomet spoznavajo v okviru interesnih dejavnosti na šolah pod okriljem Rokometne akademije Uroša Zormana in RK Grosuplje. Največ pozornosti je pritegnila članska tekma med domačimi in prvoligaši iz Ribnice. Z rezultatom 36:30 so zmagali domači. Vodili so vso tekmo in zasluženoma premagali prvoligaše, ki so nastopili

Začetek nove košarkarske sezone

Po uspešni lanski sezoni, ko so se grosupeljski člani po dvoletnem premoru ponovno vrnili v 1. B ligo, se v senci evropskega košarkarskega prvenstva na Poljskem začena nova sezona 2009/2010. Seveda ne smemo pozabiti na vidne uspehov mlajših selekcij – mladinci so si v prejšnji sezoni priborili mesto v 1. SKL, starejši pionirji in pionirke so letos zasedli drugo mesto v močni mednarodni BCAA ligi, mlajši pionirji pa tretje mesto. Kadetinke so nas razveselile s četrtem mestom v državnem prvenstvu, štiri igralke kadetske ekipe: Alina Gjerkeš, Janža Dolinšek, Klara Zupančič in Anita Kastelic pa so se z reprezentanco udeležile tudi evropskega prvenstva za kadetinke v Estoniji.

Pionirji in pionirke nadaljujejo sezono

Pionirji in pionirke so s sezono 2009 začeli že aprila, z drugim delom pa nadaljujejo septembra. Vse selekcije – starejši in mlajši pionirji ter starejše in mlajše pionirke – tekmujejo v 1. SKL in se borijo za osvojitve naslova državnih prvakov oziroma prvakinj. Dekleta in fantje so nas v zadnjih sezonah dodobra razvadili z odličnimi rezultati, zato tudi letos nestrpno pričakujemo končne odločitve.

V novi sezoni 13 ekip

V novi sezoni bo KK Grosuplje v državnem prvenstvu nastopal z rekordnimi 13 ekipami. Kot vsako leto bodo nastopali člani, mladinci, kadeti, starejši pionirji in mlajši pionirji, prvič pa bodo pod okriljem KZS nastopili tudi najmlajši pionirji U-10.

v okrnjeni postavi.

Tudi trener Grosupeljčanov Janko Ilc je po tekmi priznal, da se je pri nasprotnikih poznala odsotnost treh najboljših (poškodovanih) članov. Z igro svojih varovancev je bil zadovoljen, pri tem pa se je že ozrl na kmalu

Pri dekletih bodo tekmovala kadetinke, starejše pionirke, mlajše pionirke in letos prvič še mladinke in verjetno tudi najmlajše pionirke. Posamezne mlajše selekcije bodo zaradi velikega števila igralcev in igralok nastopale z dvema ekipama A in B. Vse selekcije, razen kadetov, bodo tekmovali v 1. SKL.

Člani z okrepljeno ekipo v 1. B SKL

Članska ekipa večjih sprememb ni doživela in bo z jedrom igralcev iz lanske nadaljevala tudi v letošnji sezoni. Moštvo pa so se vendarle pridružili štirje novi igralci, ki bodo prinesli dodatno energijo in kvaliteto lanske letošnje ekipe. Tako so člansko vrsto okrepili Jasmin Hercegovac (190 cm, 1977), ki je v lanskem letu igral za Kolpo iz Črnomlja, Adin Kavgič (197 cm, 1987), borbeni in nepopustljivi košarkar iz Dravograda, ki je lani nastopal za istoimenskega drugoligaša, Matija Trampuš (203 cm, 1989), prej član Kraškega zidarja Sežana, in Žiga Perovšek (205 cm, 1991), mladinski reprezentant. Prav tako se je članski ekipi pridružil Žan Jerman (185 cm, 1992), igralec, ki že vrsto let nastopa za mlajše selekcije KK Grosuplje. Trener članov bo tudi letos Igor Thaler, v vlogi pomočnika pa se bo preizkusil Mitja Kocmur, tudi sicer trener pri mlajših selekcijah.

Šola košarke vabi k vpisu

Z novo sezono z delom nadaljuje tudi Šola košarke Košarkarskega kluba Grosuplje, ki ob tej priložnosti **vabi dekleta in fante od 1. do 5. razreda osnovne šole**, da se ji pridružijo.

prihajajočo sezono: »Cilji so podobni kot lani, torej uvrstitev v zlato sredino oziroma čim bližje vrhu. Če bodo moji varovanci igrali tako kot danes, lahko pričakujemo dobre rezultate.« V ekipi letos ne bo več Jake Ferkulja, ki se je odločil nadaljevati kariero v drugem klubu,

Košarkarski klub Grosuplje vsem, ki so vključeni v šolo košarke, nudi poleg rednih tedenskih treningov pod strokovnim vodstvom klubskih trenerjev tudi klubske turnirje, ko se igralci posameznih šol pomerijo med seboj, obiske mednarodnih turnirjev doma in v tujini, med poletnimi počitnicami pa organizira košarkarski tabor v Kranjski Gori. Ob koncu šolskega leta sledi še tradicionalna prireditev Dan košarke, na kateri se predstavijo vse selekcije Šole košarke.

Dan košarke v športni dvorani Brinje

Konec junija je ob zaključku šolskega leta in košarkarske sezone potekal že peti tradicionalni Dan košarke. Tokrat ga je zaradi slabega vremena prvič gostila športna dvorana Brinje in Grosuplje se je za en dan prelevilo v pravo košarkarsko mesto. Kljub deževnemu in hladnemu vremenu je bilo vzdušje odlično. Zbralo se je veliko otrok in staršev in tudi nekaj naključnih obiskovalcev, ki so se z veseljem zadržali v družbi grosupeljskih košarkarjev in košarkaric. Dogajanje je še dodatno popestrila **Igriva košarka** v organizaciji Košarkarske zveze Slovenije, ki je z zanimivimi in raznovrstnimi igrami z žogo na igrišču privabila vrsto otrok. Na Dnevu košarke so se predstavile vse ekipe KK Grosuplje, priložnost pa so dobili tudi igralci turnirja trojk.

Vse informacije o ekipah, tekmah in ostalih dogodkih so vam na voljo na klubski spletni strani www.kklub-grosuplje.si, kjer najdete tudi prijavnico in podrobne informacije o Šoli košarke.

Alja Gabrijel

in Klemena Kocjana, ki je svojo športno pot zaključil. Ostale zdaj čaka še nekaj priprav in prijateljskih tekem, prva uradna tekma nove sezone pa bo že 23. septembra.

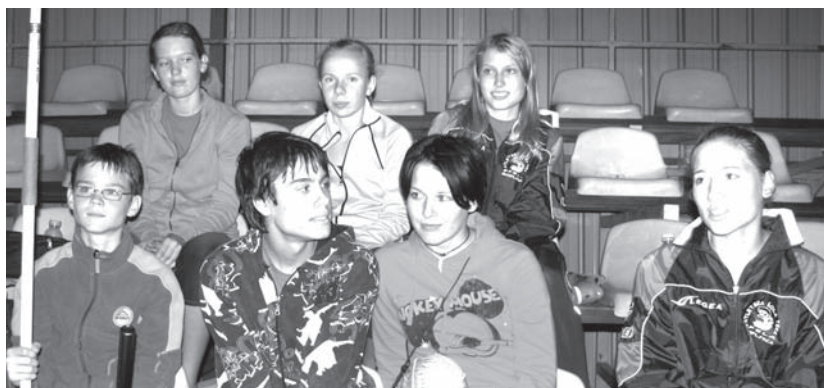
Tamara Barič

Kristian Grunfeld državni rekord na 3000 m, Maruša Mišmaš in Katja Zof na 2. mestu

V soboto, 5. 9. 2009, je v Domžalah potekalo tekmovanje v Atletskem pokalu Slovenije za mlajše mladince in mlajše mladinke. Atletski klub ŠPELA se je tekmovanja udeležil in s tekmovanja odšel z odličnimi rezultati.

Trud, ki so ga med počitnicami mladi atleti vlagali v atletiko, je bil poplačan. Kot vedno je na atletskem stadionu nastopila prva Maruša Mišmaš (Grosuplje) v teku na 100 m ovire in zasedla solidno šesto mesto. Uro pozneje je nastopila še v svoji disciplini 400 m z ovirami in v fotofinišu za las zgrešila naslov državne prvakinja, osvojila je odlično drugo mesto. Kmalu za Marušo sta nastopili v metih: Katja Zof - met kopja, ki je z odličnim metom (43,86 m) osvojila 2. mesto in Tamara Dizdarevič, ki je z najboljšim letošnjim rezultatom za pionirke kroglo sunila 11,24 in osvojila 4. mesto med mladinkami.

Tekmovanje še zdaleč ni bilo končano, saj smo nestrpno pričakovali teke na 800 m in 3000 m. V teku na 800 m sta nastopila Matevž Fakin, ki je med mladinci osvojil 8. Mesto, in Kaja Zupančič, ki je kot mlajša pionirka tekla solidno. Kmalu pa se je na štartno črto postavil Kristian Grunfeld (Ig) za tek na 3000 m. Odločen je bil, da teče državni rekord za pionirje U14. Kristian je s štartne črte krenil silovito in na 1500 m je bilo vse po načrtih, od tu naprej pa je postalo malo težje, saj so bile noge že nekoliko utrujene, ampak Kristian je silovito krenil v zadnjih 200 m in nov mejnik na 3000 m je bil postavljen z rezultatom 9.44,23.

Veselje je bilo popolno in že se veselimo novih podvigov v Kopru, in sicer 12. 9. 2009 in 13. 9. 2009, kjer pričakujemo lepe rezultate in naslove najboljših.

AK Špela, Špela Dizdarevič

Atletika kraljica športov za otroke od 6. do 15. leta starosti Telovadba za najmlajše od 3. leta starosti

Vpis v atletsko šolo teka in telovadbo poteka v mesecu septembru in oktobru.

Vsi, ki vas atletika zanima in bi se želeli preizkusiti v kraljici športov, ste vabljeni v Atletsko šolo teka ŠPELA, kjer damo mladim priložnost, da se izkažejo. Več informacij pa boste prejeli na številki 041-604-185 ali na email naslovu: akspela@siol.net.

Kaj nudimo v atletski šoli?

Program vadbe bo prilagojen starosti otroka, in sicer bo prehajal skozi igro do resne atletske vadbe. Pri vseh pa bo osnovni poudarek na celovitem razvoju psiho-motoričnih sposobnosti. Otrok bo med drugim pri naši vadbi pridobil osnovna znanja tehnik vseh atletske disciplin.

Vadba otroka bo organizirana pod strokovnim vodstvom naših vaditeljev, in sicer dvakrat tedensko po 60 minut za otroke od 6 do 9 let. Skozi igro bomo razvijali osnovne motorične sposobnosti otroka.

Od 10 let dalje pa velja individualni program, kar pomeni, da se začne višja stopnja učenja

atletike in spoznavanje vseh atletske disciplin. Njihovi treningi že pomenijo začetek pionirske atletike. Otroci začnejo trenirati na atletskem stadionu. Tudi število treningov bo individualno po dogovoru s trenerjem.

Organiziramo tudi športne taborje in priprave.

Telovadba za najmlajše

Razmigajmo življenje naših najmlajših!

Vsebine programa za otroke temeljijo na razvoju osnovnih gibalnih sposobnosti in spretnosti ter se opirajo na prvine športne gimnastike, prilagojene posameznim starostnim stopnjam, predznanju in količini vadbe. S športno aktivnostjo v predšolskem

in osnovnošolskem obdobju zadovoljujemo otrokovo naravno razvojno potrebo po gibanju ter načrtno in organizirano vplivamo na otrokov motorični razvoj. Namen vadbe pa ni le telesni razvoj otroka, temveč tudi duševni. Med vadbo se otroci učijo vztrajnosti, vključujejo se v skupinske igre in se med seboj družijo, kar pa zagotovo otrokom omogoča bolj sproščeno življenje.

Telovadbo za najmlajše bodo vodili izkušeni vaditelji. Vadba je namenjena otrokom od 3. do 5. leta starosti.

V primeru lepega vremena so treningi atletske šole teka Špela na atletskem stadionu za OŠ BRINJE, pri leseni hiški.

Pridi in se nam pridruži!

AK Špela

Urnik vadbe:

Vpis na OŠ Louisa Adamiča - Adamičeva c,	Dan	Ura
Otroci, stari od 3 do 5 let - telovadba	torek in četrtek	17.00 - 18.00
Otroci, stari 6 do 15 let	torek	17.00 - 18.00
Otroci, stari 6 do 15 let	četrtek	18.00 - 19.00
Tekmovalna atletika - stadion za OŠ Brinje	torek in četrtek	17.00 - 18.00

Yachting open tenis turnir Grosuplje 09

V soboto in nedeljo, 5. in 6. septembra, je v organizaciji Burin Yachting Cluba, podjetja HI-PO in Teniškega kluba Grosuplje potekal prvi YACHTING OPEN TENIS TURNIR – GROSUPLJE 09.

Kljub dežju v noči s petka na soboto in oblačnemu sobotnemu jutru je organizatorjem teniškega turnirja uspelo spraviti pod kapo 1. Yachting Open turnir brez kapljice dežja. Že uro pred uradno otvoritvijo so najmlajši prijavljeni tekmovalci nestrpnost čakali, kdaj bodo lahko začeli udarjati teniško žogico. Pričetek prvih dvobojev se je začel po uradni otvoritvi turnirja, ki ga je slovesno odprl g. Ludvik Kovačič - predsednik Teniškega kluba Grosuplje.

Otroški turnir je potekal vse do 12.30. ure, ko so bili znani finalisti za nedeljske finalne dvoboje.

Ob 16. uri se je začel turnir za odrasle, ki so bili razdeljeni v 3 skupine: 15 – 35 let, 36 – 49 let in v veteransko kategorijo nad 50 let. Turnir je potekal vse do 22. ure zvečer.

Nedelja se je začela s finalnimi dvoboji v otroških kategorijah in s svečano podelitvijo pokalov in nagrad za otroške skupine v toplem in sončnem vremenu. Čeprav so bili zmagovalci vsi nastopajoči otroci, saj so se organizatorji odločili za organizacijo turnirja prav zaradi obdarovanja otrok, ki tenisu posvečajo tudi svoj prosti čas, velja omeniti oba **zmagovalca in zmagovalko v posameznih kategorijah:**

- 7 - 9 let – deklice, 1. mesto **LUCIJA KARNELUTI**

- 7 - 9 let – dečki, 1. mesto **LUKA ŽLAJPAH**

- do 14 let – dečki, 1. mesto **MARK KULIĆ**

Nastopajoči otroci so izžrebali tudi 2 bogati nagradi: mesečna brezplačna šola tenisa pod vodstvom Marka Škrjanca in profesionalni teniški lopar Wilson.

Po podelitvi za otroke so se začeli sklepni dvoboji v vseh kategorijah za odrasle. Kljub temu da se vsi tekmovalci med seboj niso poznali, velja omeniti borbenost in veliko lepih atraktivnih potez.

Zmagovalci po kategorijah:

v zagotovo najmočnejši kategoriji od 15 - 35 let je zmagal JAKA CEVC, v kategoriji 36 - 49 let je zmagovalec postal SLAVKO KRALJ, ki je imel med vsemi nastopajočimi največ sreče tudi pri žrebanju glavne nagrade organizatorjev in je domov odnesel nove smuči Elan

- Speedwave. V veteranski kategoriji nad 50 let pa je naslov zmagovalca pripadel Daretu Marinčiču.

Po končanih finalnih tekmovaljih so organizatorji (Burin Yachting Club, HI-PO Grosuplje in Teniški klub Grosuplje) pripravili t.i. »show parado«, na kateri so na igrišču finalisti veteranske skupine prikazali lepo igro dvojic, ki pa je bila zasenčena zaradi **vrhunškega dvoboja med domačinom Markom Škrjancem in Matjažem Jurmanom**, saj po besedah predsednika društva tako močnega teniškega dvoboja v Grosupljem še ni bilo. Rezultat ni ključnega pomena, so pa

otroci in odrasli lahko uživali v vrhunski predstavi obeh.

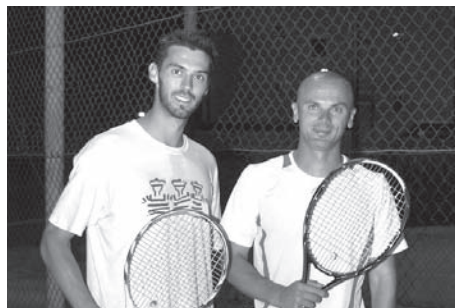
Po končanem dvoboju je bila izpeljana svečana razglasitev rezultatov in podelitev nagrad. Zmagovalcem je pokale in medalje za zaslužene uspehe podelil g. Božidar Gabrijel - požupan Občine Grosuplje in s podelitvijo se je ob 22. uri dogodek zaključil.

Zahvala gre vsem nastopajočim, predvsem otrokom, katerim je bil prvenstveno namenjen turnir, skrbni organizaciji TK Grosuplje ter sponzorjem in donatorjem.

David Hawlina

Leon Zupančič, Slavko Kralj, Božidar Gabrijel, David Hawlina in Ludvik Kovačič.

Vrhunski dvoboj sta prikazala domačin Marko Škrjanc in Matjaž Jurman.

Zmagovalci od 36 do 49 let.

Zmagovalci nad 50 let.

Zmagovalci do 14 let.

Odvoz odpadne električne in elektronske opreme (OEEO) iz gospodinjestev v Občini Grosuplje:

Občina Grosuplje v sodelovanju z Javnim komunalnim podjetjem Grosuplje organizirata odvoz odpadne električne in elektronske opreme iz gospodinjestev v občini Grosuplje, ki bo v **soboto, 3. 10. 2009**. Odvoz se bo izvajal po naslednjem vrstnem redu:

Skupina	Zbirno mesto	Naselja, ki zajemajo posamezno območje	Čas postanka	
I.	ŠMARJE - SAP - Ljub. ces. nad predorom	Mali in Veliki Vrh, Tlake, Gajniče, Tlake, Razdrto	8,00 - 8,30	
	ŠMARJE - SAP - pri družbenim domom	Osrednji del naselje Šmarje Sap, Huda Polica, Podgorica	8,45 - 9,15	
	CIKAVA - pri podjetju Rofix	Cikava, Sela, Paradišče, Hrastje, Zgornja Slivnica	9,30 - 10,00	
	POLICA - pri gasilskem domu	Polica, Blečji Vrh, Kužljevec, Troščine, M. Konec, Dolenja in Gorenja vas, Goričane, Peč, Zgornje Duplice, Dole pri Polici	10,15 - 10,45	
	GROSUPLJE - pri strelišču	Grosuplje, Perovo, Dobje, Mala in Velika Stara vas, Jerova vas, Sopotnje Duplice	11,00 - 11,30	
	GROSUPLJE - parkirišče pri sodišču	središče Grosuplja, Brvace	11,45 - 12,30	
	GROSUPLJE - Sončni Dvori - mobilna kotlarna	Sončni Dvori, Brezje pri Grosupljem	12,45 - 13,15	
	SPODNJA SLIVNICA - družbeni dom	Spodnja Slivnica, Predole	13,30 - 14,00	
	II.	ŠKOCIJAN - pri šoli	Velike in Male Lipljene, Rožnik, Železnica, Škocijan, del Medvedice	8,00 - 8,15
		MALA VAS - pri družbenim domom	Mala vas, Ponova vas, Pece, Bičje, Podgorica, Št. Jurij, Vrbičje, Rogatec, Medvedica, Udje, Vino, Cerovo	8,30 - 9,15
VELIKA RAČNA - družbeni dom		Mala in Velika Račna, Čušperk, Gaberje	9,45 - 10,15	
MALA ILOVA GORA - gasilski dom		Mala in Velika Ilova gora	10,30 - 10,45	
VELIKO MLAČEVO - pri gasilskem domu		Malo in Veliko Mlačevo, Zagradec, Lobček, Plešivica	11,15 - 11,45	
VELIKA LOKA - pri gasilskem domu		Velika in Mala Loka, Luče	12,00 - 12,30	
VELIKA ŽALNA - pred trgovino		Velika in Mala Žalna	12,45 - 13,00	
GROSUPLJE - pri gasilskem domu		Grosuplje, Spodnje Blato, Gatina, Praproče	13,30 - 14,00	

Med odpadno električno in elektronsko opremo sodijo:

1. Veliki gospodinjski aparati: pomivalni stroji, pralni stroji, štedilniki na elektriko, ipd.
2. Hladilniki, zamrzovalne omare, klime, ipd.
3. Monitorji, televizorji.
4. Mali gospodinjski aparati: sesalniki, likalniki in drugi aparati, ki se uporabljajo

v gospodinjstvu, osebni računalniki z vso opremo (miška, tipkovnica, procesor, tiskalnik,...), telefoni, radijski sprejemniki, ipd.

5. Plinske sijalke oz. varčne žarnice.

Vso odpadno električno in elektronsko opremo je potrebno na dan odvoza do

določene ure pripeljati do zbirnega mesta in direktno naložiti na kamion. Prevzem te opreme bo brezplačen. Občane pozivata, da na prevzemno mesto prinesejo le odpadno električno in elektronsko opremo, saj drugih odpadkov ne bodo sprejemali.

Občina Grosuplje

Javno komunalno podjetje Grosuplje

Odvoz nevarnih odpadkov iz gospodinjestev – jesen 2009

Javno komunalno podjetje Grosuplje obvešča občane občine Grosuplje, da bo v jesenskem času odvažalo nevarne odpadke iz gospodinjestev po naslednjem vrstnem redu:

Plan zbiranja nevarnih odpadkov iz gospodinjestev:

DAN	DATUM	ASELJE	ZBIRNO MESTO	ČAS ZBIKANJA
torek	6. 10. 2009	Polica	Parkirišče pri družbenem domu	14,00 - 15,00
torek	6. 10. 2009	Mala vas pri Grosupljem	Parkirišče za družbenim domom	15,30 - 17,00
torek	6. 10. 2009	Veliko Mlačevo	Parkirišče pri družbenem domu	17,30 - 19,00
sreda	7. 10. 2009	Grosuplje	Parkirišče pri sodišču	14,00 - 16,00
sreda	7. 10. 2009	Šmarje-Sap	Parkirišče pred družbenim domom	16,30 - 18,30

Med nevarne odpadke spadajo topila, kisline, barve, laki, olje in maščobe, detergenti, zdravila, baterije, akumulatorji, fluorescentne cevi in drugi živosrebrni odpadki, prazne tlačne posode, fotokemikalije, pesticidi in podobno.

Naša skrb je čisto okolje!

Javno komunalno podjetje Grosuplje

Občina Grosuplje objavlja na podlagi Pravilnika o dodeljevanju stanovanjskih posojil Občine Grosuplje (Ur. list RS, št. 46/98 in 82/01)

XII. razpis stanovanjskih posojil

I. Nameni, za katera se delijo posojila:

Stanovanjska posojila (v nadaljevanju posojila) so namenjena:

- nakupu stanovanj ali stanovanjskih hiš,
- stanovanjski gradnji,
- prenovi ali obsežnejšim vzdrževalnim delom stanovanj ali stanovanjskih hiš.

Posojila niso namenjena:

- prosilcem in njihovim zakoncem, ki so lastniki ali solastniki stanovanja in so ga odkupili po določilih stanovanjskega zakona (Ur. list RS št. 18/91, 19/91, 9/94, 21/94, 23/96, 1-2/00 in 25/00)

· prosilcem in njihovim zakoncem, ki kupujejo stanovanja od matere, očeta, mačehe, očima, brata, sestre, svaka, svakinje, sina, hčere, pastorka, tasta, tašče, stare mame, starega očeta, vnuka, vnukinje, tete, strica in zakonskega in zunajzakonskega partnerja.

II. Višina sredstev

Višina sredstev potem razpisu, ki je namenjen za nakup stanovanj oziroma stanovanjskih hiš in stanovanjsko gradnjo, prenavo, sanacijo in obsežnejša vzdrževalna dela stanovanj ali stanovanjskih hiš, je pogojena s sredstvi, ki jih ima občina na razpolago v proračunu za subvencioniranje obrestne mere. Za dodeljevanje stanovanjskih posojil bo izbran najugodnejši ponudnik. Občina bo kreditojemalcem delno subvencionirala obrestno mero. Doba vračanja posojila je največ 15 let, odvisno od višine osebnega dohodka družine in višine dodeljenega posojila.

III. Razpisni pogoji in višina posojila

Na razpis za dodelitev posojil se lahko prijavijo občani, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da so državljani Republike Slovenije,
- da imajo prosilci in njihovi družinski člani, ki skupaj rešujejo stanovanjski problem, stalno bivališče v občini Grosuplje,
- da nimajo ustreznega standardnega stanovanja,
- da kupujejo, gradijo ali prenavljajo stanovanje ali stanovanjsko hišo na območju občine Grosuplje,
- da imajo veljavno gradbeno dovoljenje, izdano po 01.01.2008, (če gre za novogradnjo),
- da imajo lokacijsko informacijo izdano po 01.01.2009, (če gre za obsežnejša vzdrževalna dela),
- da so lastniki ali solastniki nepremičnine,

za katero prosijo odobritev posojila oziroma so lastniki ali solastniki nepremičnine njihovi zakonci,

- da so sami ali s soplačniki, za katere se štejejo zakonec ali starši prosilca, kreditno sposobni,
- da bodo v primeru, da imajo neustrezno stanovanje in kupujejo drugo ustrezno stanovanje, zaprosili le za razliko v površini med dosedanjim neustreznim in novim stanovanjem, če pa bodo neustrezno stanovanje odtujili, bodo kupnino v celoti namenili za nakup drugega ustreznega stanovanja,
- da imajov letu 2009 sklenjeno kupoprodajno pogodbo ali predpogodbo, overjeno pri notarju, če gre za nakup stanovanja.

Občani so v okviru prenovitvenega dela ali stanovanjske hiše upravičeni za tista prenovitvena dela, s katerimi se izboljšajo očitno nefunkcionalna stanovanja ali stanovanjske hiše, ki so manj primerne za bivanje, zgradijo manjkajoče sanitarije ali s katerimi se prenovijo dotrajani gradbeni elementi večjega obsega kot so: ostrešje, dimniki, vse vrste izolacij, instalacije, fasade, stavbno pohištvo, ipd.

Do posojila niso upravičeni občani, ki že stanujejo v lastnem ustreznem stanovanju ali so sami, ali kdo od družinskih članov, ki skupaj rešujejo stanovanjski problem, lastniki takega vseljivega stanovanja. Občani so upravičeni do posojila za prenavo stanovanja ali stanovanjske hiše, dokler nimajo v okviru prenovitvenih del dograjenega ustreznega standardnega stanovanja.

Za ustrezno standardno stanovanje se šteje stanovanje, ki ima poleg dnevne sobe, kuhinje in sanitarnih prostorov še toliko spalnih prostorov, da zadošča potrebam vseh članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu. Šteje se, da zadošča spalnica za dve osebi, kabinet za eno osebo (dnevna soba, kuhinja in drugi tehnični prostori se ne štejejo).

Glede na število družinskih članov kvadratura stanovanja ne sme presegati naslednjih normativov:

1 član	45 m ²
2 člana	55 m ²
3 člani	70 m ²
4 člani	82 m ²
5 članov	95 m ²
6 članov	105 m ²

Za vsakega nadaljnega družinskega člana se prizna še 6 m².

Posojilo lahko znaša največ 40% vrednosti primerne stanovanja za gradnjo ali adaptacijo oziroma 40% vrednosti velikosti stanovanja, ki ga prosilec kupuje, upoštevajoč tudi morebitna dosedanja posojila Stanovanjskih posojil Občine Grosuplje, dodeljena v letih od 1997 do vključno 2008.

Uspeli prosilci bodo 40% odobrenega posojila, namenjenega za novogradnjo ali prenavo, lahko koristili v gotovini, 60% pa na podlagi predloženih predračunov.

Prosilci, katerim bodo odobrena sredstva iz naslova tega razpisa, bodo dolžni skleniti pogodbo z banko oz. hranilnico najkasneje v roku 30 dni po izteku pritožbenega roka na obvestilo o višini dodeljenega posojila. V nasprotnem primeru ne bodo več upravičeni do odobrenega posojila.

Osnova za izračun višine posojila je:

- za nakup stanovanja in stanovanjskih hiš pogodbeni cena oziroma največ 600 EUR/m²;
- za gradnjo in dograditev stanovanjske hiše na podlagi gradbenega dovoljenja največ 600 EUR/m²,
- za prenavo stanovanj ali stanovanjskih hiš pa največ 450 EUR/m².

Doba vračanja posojila je največ 15 let, odvisno od višine osebnega dohodka družine in višine dodeljenega posojila. Posojilo se vrača v mesečnih anuitetah. Odobreno posojilo se obvezno zavaruje z dvema kreditno sposobnima porokoma ali s plačilom zavarovalne premije.

Stroški posojilojemalca ob najetju posojila, ki jih plača posojilojemalec bodo sestavljeni iz:

- stroškov sklenitve posojilne pogodbe,
- stroškov zavarovanja posojila pri zavarovalnici.

IV. Kriteriji za oblikovanje prednostnega vrstnega reda

Višina dodeljenega posojila bo odvisna od:

1. socialnega, premoženjskega in zdravstvenega stanja prosilca in članov njegove družine;
2. načina reševanja stanovanjskega vprašanja;
3. višine lastnih sredstev za nakup ali gradnjo stanovanja;
4. višine ugodnih Stanovanjskih posojil Občine Grosuplje dodeljenih v letih od 1997 do vključno 2008, ki jih je prosilec že dobil od občine Grosuplje,
5. primernosti in kvalitete dosedanjega stanovanja;
6. dolžine bivanja v občini Grosuplje;
7. dolžine delovne dobe.

Ob upoštevanju gornjih kriterijev imajo naslednje kategorije prosilcev prednost oziroma jim bo dodeljeno večje posojilo:

1. mlade družine;
2. enostarševske družine
3. družine z večjim številom otrok;
4. družine z manjšim številom zaposlenih;
5. mladi;
6. družine z invalidnim članom;
7. razširjene družine.

Za mlado družino se šteje družina z najmanj enim otrokom, v kateri nobeden od staršev ni

star več kot 35 let in otrok še ni šoloobvezen. Za starost 35 let šteje 35 let, dopoljenih v letu razpisa.

Za enostarševsko družino se šteje družina z enim hraniteljem.

Za družino z večjim številom otrok se šteje družina v kateri so najmanj trije mladoletni otroci. Upošteva se tudi zdravniško izkazana nosečnost.

Za družino z manjšim številom zaposlenih se šteje družina z najmanj tremi člani in je zaposlen samo prosilec oziroma njegov zakonec.

Za mlade prosilce se štejejo samske osebe, mlajše od 35 let in mladi pari brez otrok mlajši od 35 let.

Pri invalidnosti prosilca ali člana družine se upošteva invalidnost s 100% telesno okvaro, ugotovljeno s sklepom ali odločbo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Za invalidnost se šteje tudi motnja v duševnem in telesnem razvoju ali trajna nesposobnost za delo, ki jo potrdi pristojna organizacija.

Razširjena družina je družina, v kateri živijo 3 generacije bližnjih družinskih članov prosilca.

Za daljše bivanje v občini se šteje, če to traja najmanj 10 let.

Za daljšo delovno dobo se šteje, če traja najmanj tretjino polne delovne dobe.

V primeru, da razpisana sredstva ne zadoščajo za dodelitev najvišje mogoče višine odobrenih sredstev posameznemu prosilcu, lahko komisija sorazmerno vsem upravičencem zniža višino odobrenih sredstev.

V. Postopek razpisa

Prosilci, ki želijo pridobiti posojilo po tem razpisu, oddajo svoje vloge na predpisanem obrazcu v času do vključno 30.10.2009, na vložišču Občine Grosuplje. Poleg podatkov in dokazil, ki jih pooblaščen organizacije potrjujejo na vlogi sami, morajo prosilci, glede na namen porabe posojil, k vlogi priložiti še:

1. kopija veljavnega osebnega dokumenta (osebne izkaznice ali potnega lista za vse družinske člane),
2. dokazilo o statusu stanovanja, v katerem prosilec prebiva (najemno ali podnajemno pogodbo, oziroma kupoprodajno pogodbo, darilno pogodbo, zemljiškoknjižni izpisek in podobno);
3. pri notarju overjeno kupoprodajno pogodbo ali predpogodbo sklenjeno v letu 2008 (v primeru nakupa);
4. a) veljavno gradbeno dovoljenje izdano po 01.01.2008 (če gre za novogradnjo);
b) imajo lokacijsko informacijo izdano po 01.01.2009 (če gre za obsežnejša vzdrževalna dela)
5. zemljiškoknjižni izpisek, ki dokazuje lastništvo ali solastništvo,
6. potrdilo o šolanju vzdrževanih otrok (razen za osnovnošolske otroke);
7. sklep ali odločbo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje o 100% telesni

okvari prosilca oziroma družinskega člana oziroma mnenje pristojne organizacije glede motenosti v duševnem in telesnem razvoju ali trajne nesposobnosti za delo.

Potrdila o državljanstvu in potrdila o stalnem prebivališču, dobi bivanja v Občini Grosuplje in številu članov gospodinjstva ter potrdila Občine Grosuplje o višini že odobrenega ugodnega posojila za nakup stanovanja ali gradnjo stanovanjske hiše oz. stanovanja, za katerega kreditiranje prosilec prosi, pridobi Občina Grosuplje neposredno od pristojnih državnih organov.

Vsa navedena in v obrazcu vloge zahtevana potrdila morajo biti predložena v originalu in ne smejo biti starejša od enega meseca. Potrdil po koncu razpisa ne bomo vračali. Gradbeno dovoljenje ali lokacijska informacija se priložita v obliki fotokopije.

Obrazec vloge za pridobitev posojila dobite v sprejemni pisarni Občine Grosuplje, Taborska cesta 2 ali na spletni strani občine, www.grosuplje.si, vse dodatne informacije pa v času uradnih ur na uradu za komunalno infrastrukturo oz. na telefon 7888771.

Vloge za posojila morajo prosilci oddati izključno na posebnih obrazcih osebno na Uradu za komunalno infrastrukturo občine Grosuplje, Taborska cesta 2, v času uradnih ur, vključno do 30.10.2009.

Ob vložitvi vloge se prosilec ne zaračuna upravna taksa. Upravičenci, ki odklonijo odobreno posojilo pa so dolžni v roku 8 dni od poteka roka za sklenitev pogodbe z banko, poravnati takso po tarifni št. 3, Zakona o upravnih taksah ZUT - UPB 3 (Ur. l. RS št. 42/07, uradno prečiščeno besedilo in 126/07) v sprejemni pisarni Občine Grosuplje, Taborska cesta 2.

Vloge, poslane na gornji naslov po pošti in po koncu razpisa se ne bodo upoštevale.

Po koncu razpisa bo v roku 5 dni 5-članska komisija, ki jo imenuje Župan Občine Grosuplje, obravnavala popolne vloge in pripravila prednostni vrstni red upravičencev s predhodno preverbo stanja na terenu. Strokovna služba občine s sklepom obvesti vse udeležence razpisa o višini dodeljenega posojila. Prosilci, ki se ne bodo strinjali z odločitvijo komisije, lahko v roku 8 dni od prejema obvestila o dodeljenih sredstvih vložijo pritožbo pri županu Občine Grosuplje, Taborska cesta 2, Grosuplje. Odločitev župana je dokončna.

Prosilci vlog dovoljujejo Občini Grosuplje, da v skladu z veljavno zakonodajo preveri resničnost oz. verodostojnost priloženih dokazil.

Za poprejšnjo ugotovitev stanja na terenu komisija po potrebi imenuje posebne delovne skupine.

Odobrena sredstva bo možno koristiti takoj po prejemu obvestila o višini dodeljenega posojila.

Številka: 3527-0001/2009

Občina Grosuplje, župan Janez Lesjak

Občina Grosuplje objavlja na podlagi Odloka o proračunu Občine Grosuplje za leto 2009 (Ur. list RS, št. 25/08, 94/08 in 09/09), Pravilnika o dodeljevanju pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v Občini Grosuplje za programsko obdobje 2007 - 2013 (Ur. list RS, št. 65/07), Pravilnika o dodelitvi enkratne občinske pomoči za izobraževanje na področju kmetijstva (Ur. list RS, št. 94/05 in 113/07) in v skladu z določili Pravilnika o izvrševanju proračuna Republike Slovenije (Ur. list RS, št. 50/07), ki se smiselno uporablja tudi za lokalne skupnosti,

XV. javni razpis

za dodelitev sredstev enkratne občinske pomoči za izobraževanje na področju kmetijstva v letu 2009

Vsebina in pogoji razpisa:

1. Uporabnik proračunskih sredstev: Občina Grosuplje, Taborska cesta 2, 1290 Grosuplje.

2. Predmet javnega razpisa je dodelitev enkratne občinske pomoči za izobraževanje na področju kmetijstva.

3. Skupni znesek razpisanih sredstev je 2.500,00 EUR.

4. Maksimalna višina dodeljene denarne pomoči je za dijake 540,00 EUR, za študente dodiplomskega študija 750,00 EUR, za študente podiplomskega študija pa 950,00 EUR. V primeru večjega števila prosilcev so vrednosti sorazmerno manjše.

5. Za dodelitev enkratne denarne pomoči lahko zaprosijo dijaki in študenti dodiplomskega in podiplomskega študija, vključeni v izobraževalne programe na področju kmetijstva, ki izpolnjujejo razpisne pogoje. Med upravičence ne sodijo dijaki agroživilske in veterinarske smeri ter študenti veterinarske smeri.

6. Za sredstva štipendije lahko zaprosijo upravičenci, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da imajo stalno bivališče na območju občine Grosuplje,
- da imajo študenti status rednega študenta ali izrednega študenta ob pogoju, da niso zaposleni,
- da so predvideni prevzemniki kmetije, kar se v postopku ugotovi na podlagi pisne izjave staršev ali samega upravičenca ter potrdi z mnenjem kmetijska svetovalna služba,

- da je kmetijsko gospodarstvo, na katerega se nanaša izjava iz prejšnje alineje tega razpisa, aktivno,
- da ne dobivajo kakršnihkoli rednih sredstev iz drugih virov.

7. K vlogi za dodelitev enkratne občinske pomoči mora biti priložena naslednja dokumentacija:

- potrdilo o vpisu v kmetijski izobraževalni program,
- pisna izjava staršev ali samega upravičenca o predvidenem prevzemu kmetije,
- dokazila o površini kmetijskih zemljišč in staležu živali na kmetijskem gospodarstvu za tekoče leto (fotokopija vloge za subvencijo), na katerega se nanaša izjava iz prejšnje alineje,
- mnenje kmetijske svetovalne službe,
- zadnje šolsko spričevalo oz. fotokopija potrdila o opravljenih izpitih,
- izjavo, da niso zaposleni, če imajo študenti status izrednega študenta in
- izjavo, da ne dobivajo kakršnihkoli rednih sredstev iz drugih virov.

8. Rok za vložitev prošnje za dodelitev enkratne občinske pomoči za izobraževanje na področju kmetijstva je **9. 10. 2009 do 9.00 ure**. Prosilci vložijo prošnje za dodelitev sredstev denarne pomoči na naslov: **Občina Grosuplje, Urad za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance, Taborska cesta 2, Grosuplje**, kjer lahko zainteresirani v času uradnih ur dobijo vse dodatne informacije pri ge. Martini Cingerle, razpisni obrazec pa lahko dobijo na vložišču Občine Grosuplje ali internetni strani občine. Vloge morajo biti dostavljene v zapečateni kuverti, kuverta pa mora biti označena z »**NE ODPIRAJ - VLOGA ZA DODELITEV ENKRATNE DENARNE POMOČI - KMETIJSTVO**«.

9. Odpiranje vlog bo 9. 10. 2009 ob 12. uri v sobi št. 31 na Občini Grosuplje, Taborska cesta 2, Grosuplje.

10. O dodelitvi sredstev upravičencem po tem razpisu bo odločeno s sklepom občinske uprave najkasneje v 20-ih dneh od poteka roka za vložitev prošnje. Sklep bo prosilcem posredovan v 8-ih dneh po sprejemu.

11. Medsebojna razmerja med Občino Grosuplje in dobitniki proračunskih sredstev bodo urejena s pisno pogodbo.

Šifra zadeve: 603-3/2009
Datum: 7. 9. 2009

Občina Grosuplje, župan Janez Lesjak

Občina Grosuplje, Taborska cesta 2, 1290 Grosuplje, objavlja na podlagi Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 50/07 in 61/08) in Pravilnika o podeljevanju štipendij Občine Grosuplje (Ur. l. RS, št. 45/09)

javni razpis

za pridobitev štipendije **Občine Grosuplje za šolsko leto 2009/2010**

1. Uporabnik proračunskih sredstev: Občina Grosuplje, Taborska cesta 2, 1290 Grosuplje

2. Predmet javnega razpisa je podelitev štipendij nadarjenim študentom in dijakom v Občini Grosuplje v skladu s Pravilnikom o podeljevanju štipendij Občine Grosuplje.

3. Pravico do štipendije lahko uveljavijo nadarjeni dijaki za šolanje na srednjih šolah in dijaki, ki se izobražujejo za deficitarne poklice ter nadarjeni študenti dodiplomskega in podiplomskega študija, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

- imajo status rednega študenta oz. dijaka in so vključeni v javno veljavni izobraževalni program,

- dosegajo najmanj prav dober uspeh (v primeru deficitarnih poklicev dober uspeh) oz. povprečno oceno, ki ustreza tej opredelitvi,

- dosegajo v preteklem študijskem letu povprečno oceno vseh opravljenih izpitov najmanj 8, oziroma (za študente prvih letnikov) so izdelali 4. letnik z odličnim ali prav dobrim uspehom (oz. s povprečno oceno, ki ustreza tej opredelitvi), in so dosegli na maturi najmanj 23 točk,

- so vsestransko dejavni, se odlikujejo z ustvarjalnostjo, ter dosegajo vidne rezultate na izven šolskih področjih, kot so izobraževanje, kultura, šport, umetnost, itd.,

- so državljani Republike Slovenije,

- imajo stalno prebivališče v Občini Grosuplje najmanj eno leto,

- ob vpisu v prvi letnik visokošolskega in univerzitetnega izobraževanja niso bili starejši od 26 let,

- niso v delovnem razmerju, ne prejemajo nadomestila za brezposelne pri Zavodu za zaposlovanje, nimajo statusa zasebnika ali samostojnega podjetnika, nimajo druge štipendije v RS,

- ne prejemajo druge štipendije.

4. Vsi prosilci se morajo prijaviti na razpisnem obrazcu (najdete ga v razpisni dokumentaciji) in priložiti sledeča dokazila:

- dokazilo o vpisu za tekoče šolsko oz. študijsko leto,

- dokazilo o najmanj prav dobrem oz. dobrem šolskem uspehu (oz. o povprečni oceni, ki ustreza tej opredelitvi),

- dokazilo o opravljenih izpitih in njihovi povprečni oceni predhodnega študijskega leta, oziroma dokazila o uspehu v 4. letniku in uspehu na maturi,

- dokazila o izven šolskih dejavnostih, uspehih in priznanjih,

- izpolnjen razpisni obrazec za pridobitev štipendije z lastnoročno podpisano izjavo, ki je del tega obrazca.

5. **Za šolsko leto 2009/2010 bo v skladu s Pravilnikom o podeljevanju štipendij Občine Grosuplje predvidoma dodeljenih 13 štipendij in sicer dve štipendiji za dijake poklicnih in strokovnih šol, do 10 štipendij za študente dodiplomskega študija (pet iz družboslovnih in pet iz naravoslovnih fakultet) ter ena štipendija za podiplomski študij.**

6. **Vloge za dodelitev štipendij morajo biti dostavljene do 9. 10. 2009 do 9. 00 ure na naslov:**

Občina Grosuplje, Urad za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance, Taborska cesta 2, 1290 Grosuplje,

kjer lahko zainteresirani dobijo tudi vse dodatne informacije. Razpisna dokumentacija se lahko dvigne v času uradnih ur na vložišču Občine Grosuplje.

Vloge morajo biti dostavljene v zaprti kuverti z navedbo naslova prosilca in z oznako »ŠTIPENDIJE OBČINE GROSUPLJE«
»NE ODPIRAJ - VLOGA NA JAVNI RAZPIS«

7. Odpiranje ponudb bo 9. 10. 2009 ob 10.00 uri v sejni sobi Upravne stavbe Občine Grosuplje, Taborska cesta 2 v Grosupljem.

8. Prosilci bodo o izidu javnega razpisa obveščeni najkasneje v 30 dneh od dneva odpiranja vlog.

9. Medsebojna razmerja med Občino Grosuplje in izbranim kandidatom bodo urejena s pisno pogodbo.

Občina Grosuplje, župan Janez Lesjak

Vreme v Grosupljem

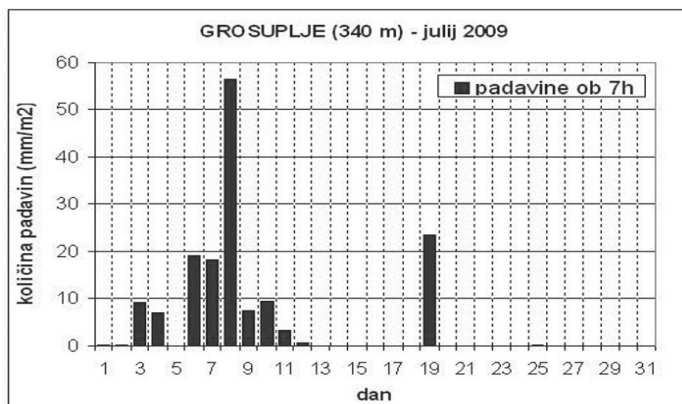
julij 2009

Spremenljivo, a toplo vreme s plohami in nevihtami, ki se je začelo zadnjo dekada junija, je zaznamovalo tudi prvo dekada julija. Sprva je nestanovitno vreme spremljala neprijetna popoldanska sopara, ki je 7. julija po treh zaporednih dneh z močnimi nevihtami le minila. Omenjene nevihte z nalivi in močnimi sunki vetra so ponekod povzročile kar nekaj preglavic. Prišlo je bodisi do vdorov meteorne vode v stanovanjske hiše in nanašanja zemlje ter peska, bodisi do lomljenja drevja in odnašanja strešne kritine. 8. julija je hladna fronta prinesla nekajdnevno ohladitev. 12. julija je bilo po meglenem jutru že več sončnega vremena, naslednje dni pa se je živo srebro v popoldnevih že dvignilo preko +30 °C. Po treh vročih dneh se je zaradi prehoda hladne fronte 18. julija vreme zopet poslabšalo. Nevihta z močnim dežjem nas je od jugozahoda zajela že zjutraj. Potem, ko je bilo dopoldne še deževno, so se sredi dneva razmere postopno umirile. Pokazalo se je tudi sonce. Že 21. julija se je živo srebro povzpelo do +30 °C. Vročinski val ni trajal dolgo, kajti v noči na 25. julij nas je prešla oslabiljena hladna fronta. Padavin je bilo le za vzorec. Že naslednji dan se je razjasnilo, a temperatura ni dosegla +25 °C. Suho poletno vreme se je nadaljevalo vse do konca meseca.

Srednja mesečna temperatura je bila +20,3 °C, kar je glede na povprečje obdobja 1995-2008 0,3 °C topleje. Glede na julijsko povprečje iz obdobja 1961-1990 z nekdanje uradne meteorološke postaje v Šmarju-Sapu, je bil letošnji julij toplejši za 1,8 °C. Jutra s povprečno temperaturo +14,2 °C so bila glede na povprečje obdobja 1995-2008 toplejše za 0,5 °C, popoldnevi s povprečno temperaturo +27,1 °C pa so bili toplejši za 0,3 °C. Najnižja mesečna temperatura je bila +10,1 °C (12.7.), najvišja pa +32,9 °C (30.7.). Megla je bila opažena v dvanajstih dneh; desetkrat se je pojavljala v mestu, še dva dneva več pa v okolici. Zabeleženih je bilo deset dni z nevihtami in grmenjem ter osem dni s temperaturo +30 °C in več. V trinajstih padavinskih dneh je na kvadratni meter tal padlo 154 litrov padavin, kar glede na obdobje po letu 1995 predstavlja 122 % običajne količine padavin. V omenjenem obdobju je bil najbolj suh julij leta 2001, ko je padlo 43 mm padavin, najbolj namočen pa z 218 mm leta 1998.

avgust 2009

V avgustu je letošnje poletje doživelo vrhunec. Sonca in visokih temperatur ni manjkalo, le dežja je bilo opazno manj kot običajno. Suho in vroče poletno vreme, ki se je pričelo že v juliju, je za krajši čas 3. avgusta prekinila hladna fronta. Dan pred poslabšanjem se je

živno srebro povzpelo preko +33 °C, kar je najvišje v letošnjem letu. Poslabšanje z nevihtami nas je zajelo v popoldanskih urah in se nato nadaljevalo še prvi del noči. Proti jutru naslednjega dne je dež oslabil, a je še ves dan vztrajalo oblačno vreme z občasnim rahlim dežjem. Padlo je 42 litrov dežja, kar je bilo več kot dovolj za vrtnine in poljščine. Po tem poslabšanju so nastopili povečini sončni in zelo topli dnevi, ki jih vmes nista prekinili niti dve oslabiljeni hladni fronti. Obe sta nas namreč dosegli in prešli v večernih oz. nočnih urah 10. ter 13. avgusta. Najvišje dnevne temperature so se vseskozi gibale nad +25 °C, še posebno

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a na Te spomin je ostal.*

ZAHVALA
ob boleči izgubi naše drage

Anice Glinšek,

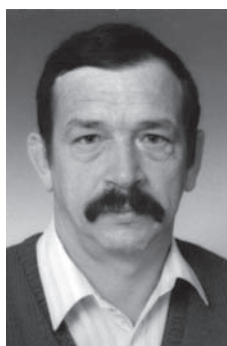
**rojene Trontelj
(15. 11. 1926 - 31. 7. 2009),
iz Grosupljega.**

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter prispevali darove za cerkev in svete maše.

Zahvaljujemo se gospodu kaplanu Boštjanu Prevcu za lepo opravljeno pogrebno slovesnost, pevskemu zboru in Mihu Kaduncu za odigrano »Tišino«, Društvu upokojencev Grosuplje in gospe Fani Kralj za okrasitev vežice.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti in ste jo imeli radi.

Žalujoči: mož Milan, hči Nina z družino, sinova Milan in Andrej z družinama ter brat Ivan z družino.

*Kako boli in duša trpi,
ko ob boleznih usihajo moči,
veš ti in vemo mi,
ki ob tebi smo bili
zadnje dni.*

ZAHVALA
*Utrujen od boleznij v septembrskem
jutru zaspal naš dragi mož, oče, brat,
stric, svak in dedek*

Alojzij Viršek

**15. 10. 1949 - 8. 9. 2009
iz Pec pri Grosupljem.**

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče ter darove za Cerkev in sv. Maše.

Iskrena hvala osebju ZD Grosuplje, gospodu župniku Antonu Hostniku za lepo opravljen cerkveni obred ter pevcem.

Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi.

vroče pa je bilo med 16. in 21. avgustom, ko je bila povprečna najvišja dnevna temperatura +30,8 °C. V soboto, 22. avgusta, zvečer nas je dosegla nova hladna fronta in pred nevihto s kratkotrajnim nalivom je zapihal močan ter sunkovit severozahodni veter. Že v naslednjih dneh je sledil sončen in zopet vroč teden, ki ga je v zadnjih dneh meseca ponovno osvežila hladna fronta.

Srednja mesečna temperatura je bila +20,8 °C, kar je glede na povprečje obdobja 1995-2008 1,7 °C topleje. Glede na avgustovsko povprečje obdobja 1961-1990 z nekdanje uradne meteorološke postaje v Šmarju-Sapu, je bil letošnji avgust toplejši kar za 3,1 °C. Jutra s povprečno temperaturo +14,6 °C so bila glede na povprečje obdobje 1995-2008 toplejše za 0,8 °C, popoldnevi s povprečno temperaturo +28,4 °C pa so bili toplejši za 2,6 °C. Najnižja mesečna temperatura je

»Daj mi vedeti, Gospod, moj konec,
Kolika je mera mojih dni,
da bom vedel, kako minljiv sem!«
Ps 39, 5

ZAHVALA

V četrtek, 6. 8. 2009, se je od nas za vedno poslovil dragi mož, oče in brat

Anton Starec

(6. 1. 1959 - 3. 8. 2009)
iz Žalne.

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, za darove, cvetje, sveče in sv. maše. Zahvala vsem sodelavcem Mercator Centra Grosuplje in trgovine Mercator na Adamičevi, hvala kolektivu barov Torpedo in Punkt, hvala Sonji ter Branki za vso pomoč. Najlepša hvala gospodu župniku, Andreju Šinku, za prečudovit obred, prav tako Moškemu pevskemu zboru Samorastnik za lepo petje. Hvala gasilcem, ki ste dolgoletnega člana ganljivo pospremili k zadnjemu počitku. Hvala tudi pogrebniemu servisu Perpar.

Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi.

Ko pošle so ti moči,
zaprla trudne si oči,
pa čeprav spokojno spiš,
z nami še naprej živiš.

ZAHVALA

Po dolgi boleznini nas je v 75. letu starosti zapustila naša draga žena, mama, babica in tašča

Marija Ceglar

(22. 12. 1934 - 8. 8. 2009)
roj. Frbežar
iz Malega Vrha pri Šmarju.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Pristrčna hvala gospodu župniku dr. Bojanu Korošaku za lepo opravljen obred, dr. Tatjani Jezerc Križanič, osebju UKC Ljubljana, patronažnim sestram ZD Grosuplje in pogrebniemu zavodu Perpar ter pevcem za lepo zapete pesmi ob slovesu.

Žalujoči vsi njeni

bila +7,2 °C (31.8.), najvišja pa +33,2 °C (3.8.). Megla je bila opažena v devetnajstih dneh; šestkrat se je pojavljala v mestu, v trinajstih dneh pa je jutra spremljala le v okolici. Zabeleženi so bili štirje dnevi z nevihto in grmenjem. V enajstih popoldnevih se je živo srebro povzpelo preko 30 stopinj Celzija. V šestih padavinskih dneh je na kvadratni meter tal padlo 75 litrov padavin, kar glede na obdobje po letu 1995 predstavlja 48 % običajne količine padavin. V omenjenem obdobju je bil najbolj suh avgust leta 2001, ko je padlo 27 litrov padavin, najbolj namočen pa z 275 litri leta 2006.

Iztok SINJUR

Bog mi je storil velike reči!
Moja duša se v Njem veseli!

ZAHVALA

Za vedno je odšla po večni mir v 93. letu starosti naša draga teta

Jožica Janežič,

po domače Završčakova Žosi
s Spodnje Slivnice.

Od drage tete Žosi smo se poslovili 30. julija 2009 na pokopališču na Spodnji Slivnici.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste se poklonili njenemu spominu, darovali cvetje in sveče.

Žalujoči vsi njeni

Sreča je, da ljubezen za večnost ostane.

A tudi, da ta večnost mini.

A najbolj, da čez leta postanejo rane
radost, ki greje in sploh ne boli.

(Tone Pavček)

Zahvala

ob izgubi naše drage

Metke Potočnik,

rojene Gorec iz Grosupljega.

Veliko hvaležnost izrekamo njeni osebni zdravnici dr. Heleni Bogina Puš, celotnemu hematološkemu oddelku UKC Ljubljana ter predstojniku prof. dr. Černelču, ki so več let lajšali njene zdravstvene težave.

Hvala za lepe poslovilne besede vodji Univerze za tretje življenjsko obdobje gospe Andreji Smolič in sošolki z Gimnazije Stična gospe Metki Krejan. Iskrena hvala tudi Moškemu pevskemu zboru Corona za doživetje petje in flavtistki Špeli Lampret.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in sveče ter jo tako številčno pospremili k prezgodnjemu počitku.

Vsi njeni.

Vsakdo ve, kje
rojen je, a nihče,
kje bo umrl.

Italijanski pregovor

Kogar smrt
povabi na pot,
ne potrebuje
prtljage.

Nemški pregovor

Smrt enako lahko
nosi na hrbtu
debelega cesarja
kot koščene
berača.

Nemški pregovor

POGREBNE STORITVE

Perpar Janez s.p.
Zaboršt 16, 1296 Šentvid pri Stični
Tel., faks: 01 7885 113
GSM: 041 785 113, 041 647 380

**NUDIMO VAM VSE STORITVE
OB IZGUBI VAŠIH NAJDRAŽJIH
24 UR NA DAN**

*Niša ljubezen do tebe še vedno ima moč.
Še vedno mislimo nate dan in noč.
Iz tvojih oči vedno sonce sije.
Ob misli nate nam srce hitreje bije.*

*To pa zato, ker si za nas vse,
ker naše srce bo vedno ljubilo te.
In verjamemo, da prišel trenutek bo,
ko zopet se srečamo.*

*Takrat nas spet bo sreča obiskala
in za vedno z nami ostala.
Počivaj v miru in še enkrat:
Iskreno iz srca, hvala ti za vse!*

ZAHVALA

*Ob mnogo prerani in boleči izgubi našega ljubljenega moža,
očeta, brata, dedka, tasta in strica*

Milana Dremlja

(1944-2009), iz Grosupljega

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki ste darovali cvetje, sveče, izrazili ustno in pisno sožalje ter ga v tako velikem številu pospremili v njegov poslednji dom. Hvala tudi Moškemu pevskemu zboru Barje.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi.

Žalujoči: žena Nevenka, hči Ksenja z družino

*Ostala tiha je praznina,
v srcih pekoča bolečina,
le misel v tolažbo nam je,
da nekoč zopet srečamo se.*

ZAHVALA

*Ob boleči izgubi dragega brata, strica
in svaka*

Janeza Zajca,

**po domače Muhovega Janeza
s Troščin
(1935 - 2009).**

Iskrena hvala poliškemu župniku za lepo opravljen cerkveni obred, posebna zahvala tudi nekdanjemu poliškemu župniku g. Tonetu Pahuljetu za ganljive besede. Hvala pevcem, pogrebnikom in trobentaču za zaigrano Tišino. Hvala vsem sosedom za pomoč v težkih trenutkih slovesa. Vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali sveče, cvetje ter darove za maše in cerkev, se iskreno zahvaljujemo.

Žalujoči vsi njegovi.

*Vse življenje boriti si se znala,
tudi v težki bolezni in trpljenju
se dolgo nisi vdala.
Minile zate vse so bolečine,
a v naših srcih pustila si
neizmerne lepe, drage nam spomine.*

ZAHVALA

*ob boleči izgubi naše drage mame,
babice, prababice in tašče*

Angele Trontelj

**(14. 12. 1923 – 9. 9. 2009)
iz Spodnjih Duplic**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom za nesebično pomoč, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter darovali za sv. maše in cerkev.

Posebno se zahvaljujemo Društvu upokojencev, Domu starejših občanov Grosuplje za vso skrb in nego, g. župnikoma Jožetu Mrvarju ter Janezu Šketu za lepo opravljen pogrebni obred. Zahvaljujemo se tudi delavcem ZD Grosuplje, še posebej zdravnici dr. Fani Grabljevec Miklavčič in patronažni službi. Hvala pevcem Okteta Polica za izbrane in lepo zapete pesmi ter pevki Poloni Kopač Trontelj za ganljivo zapeto pesem o mami, g. Marjanu Adamiču za poslovljni govor in g. Tonetu Adamiču za vso pomoč pri pogrebu.

Iskreno se zahvaljujemo vsem in vsakemu posebej, ki ste mamu imeli radi, ji izkazali spoštovanje, se še zadnjič poslovili od nje in jo boste ohranili v lepem spominu.

Mama, ostala boš za vedno v naših srcih.

Žalujoči sinovi Jaka, Janez, Vinko in Peter z družinami.

ZAHVALA

*V 89. letu je za vedno odšla po večni
mir naša draga mama, babica in
prababica*

Marija Potokar

**(12. 4. 1921 – 25. 7. 2009)
iz Šmarja – Sapa.**

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom in vsem, ki ste se v tako velikem številu poslovili od nje in jo pospremili na njeni poti v večnost.

Zahvala vsem za darovano cvetje, sveče, svete maše, darove za obnovo cerkve ter za številna izrečena sožalja.

Iskrena hvala g. župniku dr. Bojanu Korošaku ter somašnikoma g. Jožetu Mrvarju in g. Antonu Potokarju za besede tolažbe, lepo opravljeno sveto mašo in pogrebni obred.

Naša posebna zahvala tudi pogrebni podjetju Perpar za dostojno in sočutno opravljene vse storitve ter hvala pevcem za ganljivo odpete žalostinke. Zahvaljujemo se tudi g. Janezu Turelu za vso pomoč. Vsem in vsakemu posebej prisrčna hvala.

Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in se je spominjate!

Žalujoči vsi njeni.

Frenk naš dragi, mi te imamo radi.
Rekel si:
 »**E** ja ho, kako je tam lepo!«
Nad tabo nebo, med skritimi gorami.
Kozorogi so skakljali ...
Usoda je tako hotela, da te je gora vzela.

Verjamemo, da si med angeli.

Solz ne boš poznal.
Pa bolečine tudi ne.
Oprosti, prosimo te!
Mi želimo le
In prosimo Boga
Naj zdaj ne moti te nihče.

Frenk Šest

21. 1. 1961 – 29. 7. 2009

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, darove za cerkev in svete maše.

Hvala Veteranom vojne za Slovenijo za častno stražo in pomoč pri izvedbi pogreba. Hvala za poslovilna govora direktorju Javnega komunalnega podjetja Grosuplje g. Tomažu Riglerju in g. Borisu Peterki, predsedniku OZVVS Grosuplje.

Iskrena hvala g. župniku dr. Bojanu Korošaku in vojaškemu kaplanu g. Vitu Muhiču za lepo opravljen cerkveni obred in sveto mašo.

Zahvala tudi kvartetu Planika za lepo zapete žalostinke, Roku Godcu za zaigrano Tišino ter g. Adamiču za pogrebne storitve. Lepo se zahvaljujemo tudi vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.

Žalujoci vsi njegovi

*Ni te več na vrtu, ni te več v hiši,
 nič več glas se tvoj ne sliši.
 Če lučko na grobu upihnil bo vihar,
 v naših srcih je ne bo nikdar.*

ZAHVALA
 ob boleči izgubi naše drage mame,
 babice in prababice

Pavle Jamnik,

7. 1. 1928 – 25. 8. 2009,
 Iz Rožnika pri Turjaku.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste v težkih trenutkih slovesa z nami delili bolečino in nam pomagali. Hvala za vsa izrečena sožalja, darovane sveče in cvetje ter za darovane maše. Posebna zahvala dr. Miklavčičevi, sestri Beti Šavli in patronažni sestri Nuši. Župnikoma dr. Edu Škulju in dr. Francu Oražmu se zahvaljujemo za lepo opravljen pogreb. Hvala tudi pogrebniemu zavodu Zakrajšek in pevkam cerkvenega zbora Škocjan za lepo zapete pesmi. Zahvala vsem, ki ste jo pospremili k zadnjemu počitku in jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoci vsi njeni

»Tja gor bi rad,« je pred leti tresoča roka koroškega skladatelja na list papirja prelila neizmerno hrepenenje po gorskih prostranstvih. Tudi zgodnje julijsko poletno jutro se je začelo s skrito mislijo: »tja gor bi rad«. A je srce zastalo tik pod vrhom.

Franc Šest

(1961 - 2009)

Umrli je Franc Šest, prijatelj in sodelavec, ki je več kot dvajset let v Javnem komunalnem podjetju Grosuplje izvajal javno službo varstva okolja in ravnanja z odpadki.

Franc Šest se je rodil pred osemindesetimi leti, 21. 1. 1961 v naselju Jelševce v občini Trebnje. Otroštvo je skupaj z očetom Francem, mamo Slavko in sestro Danico preživel v Čučnji vasi pri Trebelnem. V Šmarju - Sapu so si po prihodu leta 1972 obnovili in uredili nov dom, kjer je z ženo Ireno in sinovoma Ervinom in Mihom živel polno in bogato družinsko življenje vse do prezgodnje smrti.

Po osnovni šoli se je na poklicni gradbeni šoli v Ljubljani leta 1978 izučil za pečarja. Želja po izobraževanju in sprejemanju novih tehničnih znanj ga je spremljala celo življenje. Svoje praktične izkušnje je nadgrajeval s študijem ob delu. Leta 1981 je tako pridobil strokovno izobrazbo gradbenega tehnika s področja visokih gradenj, leta 2005 pa naziv komunalnega inženirja. Njegova celotna poslovna pot je bila povezana z gradbeništvom. Do leta 1988, ko se je zaposlil na Komunalnem podjetju Grosuplje, je bil tri leta zaposlen v Montažnem industrijskem podjetju KIP iz Ljubljane, štiri leta v podjetju Umetni kamen - kamin iz Ljubljane, ter tri leta v Podjetju za vzdrževanje avtocest.

Kot področni referent je v Javnem komunalnem podjetju Grosuplje vodil enoto za zbiranje in odvažanje odpadkov, do leta 2006 je vodil tudi obratovanje odlagališč, nazadnje v Špaji dolini. V podjetju je bil cenjen kot vesten in sočuten sodelavec ter odličen operativni vodja. Tudi v najtežjih trenutkih je znal s svojim razposajenim značajem in dobro voljo urejati odnose tako med sodelavci v svoji enoti, kot tudi z uporabniki komunalnih storitev. Z njegovim odhodom je nastala globoka vrzel, ki jo bo težko zapolniti, saj je do potankosti poznal delo, območja in navade uporabnikov storitev ravnanja z odpadki. Uspešno je sodeloval z občinami in krajevnimi skupnostmi ter vaškimi sredinami. Z njimi je za skupno dobro načrtoval in izvajal aktivnosti s področja varstva okolja in urejanja krajine.

Keramika, motorji, vojni veterani, prepevanje in gornišstvo so dopolnjevali njegovo bogato in uspešno poklicno pot. Zadnja planinska tura pod bovškimi hribi je bila za Frenka, kot smo ga imenovali prijatelji in sodelavci, usodna. Zapustil nas je ravno sredi v nebo kipečih slovenskih vršacev, ki jih je občudoval in obiskoval ob vsakem prostem trenutku.

Močno bomo pogrešali njegovo vedrino in zanj značilen čaroben dotik s konico prsta, s čimer je znal pritegniti pozornost in vzpostaviti pristen odnos z vsakim sogovornikom. Še posebej pa se ga bomo spominjali po njegovi duhovitosti, razposajenosti ter prijateljevanju na izletih in družabnih srečanjih.

Hvala mu za vse dobro.

Javno komunalno podjetje Grosuplje

Tudi v Obljubljeni deželi – nič novega

6. nadaljevanje

Palestinci pod izraelsko upravo

Arafat je bil vodja Palestinske osvobodilne organizacije od 1969 do 2004 ter predsednik Palestinske narodne avtoritete od 1993 do 2004.

Palestinci so od šestdnevne vojne leta 1967 živeli pod izraelsko okupacijo, njihove politične skupine pa so bile prepovedane. Zato sta se stopnjevala jeza in napetost med Palestinci. Mladi Palestinci so vojake obmetavali z molotovkami in kamenjem, Izraelci pa so odgovorili s solzivcem in orožjem. Orožje so vzeli v roke tudi palestinski vojaki.

Konec 70. let prejšnjega stoletja so se judovske družine začele seliti na Zahodni breg reke Jordan in na območje reke Gaze. Palestinci, ki so na teh območjih zahtevali svojo državo, so to naseljevanje razumeli kot provokacijo, izraelska oblast pa je pojasnjevala, da gre za obrambne vasi, ki so oporišča izraelske vojske. Toda od leta 1974 so pri gradnji teh vasi pridobivale na pomenu religiozne organizacije. Judovski fundamentalisti so ustanovili Gusch Emunim - Blok zvestih. Pripadniki te organizacije ne priznavajo palestinskih ozemelj, ampak samo veliki judovski Izrael.

Hamasova »agresivna gorečnost«

1987 so na ulice prišli tisoči Palestincev. V tem letu se je decembra rodilo islamsko odporiško gibanje Hamas, ki v prevodu pomeni gorečnost in je hkrati kratica za islamsko odporiško gibanje, čeprav se je neuradno to gibanje začelo že v sedemdesetih letih. Zavzema se za to, da bi islam prevzel celotno urejanje družbe in si z džihadom prizadeva za izgon vseh Judov s palestinskega ozemlja. Že v začetku devetdesetih let je gibanje organiziralo samomorilske napade, najprej na vojaške cilje, nato tudi na civilne. Hamas je ustanovil šejk Ahmed Jasin, (ki so ga Izraelci v zračnih napadih ubili leta 2004). V tej bojeviti stranki so delovali Muslimanski bratje, ki so si za cilj zadali, da bi duše in telesa pripravili na povsem muslimansko življenje, kjer bi vladalo šeriatsko pravo ali muslimanska pravica.

Hamas pa se je zaradi tako ekstremnih stališč hitro spopadel s PLO pod vodstvom Jaserja Arafata, ki se je zavzemala za približevanje. Neprikrite usmrtitve Fatahových članov dokazujejo, da Hamasu ne gre za pravičnejšo ureditev palestinske države, temveč za načrten prevzem oblasti in preobrazbo Palestine v islamsko državo. Pregon posvetnega Fataha je za Hamasove skrajneže šele prvi korak, naslednji je uničenje Izraela. Besede vojaških voditeljev skrajnežev to podpirajo, saj so napovedali, da bo imel v Gazi poslej glavno besedo koran.

Hamas je sestavljen iz treh delov: političnega, civilnega in vojaškega. Vojaški je najmočnejši. Vodi ga Mohamed Deif. Brigada Ezedin Al Kasam ima v svojih vrstah okoli 15.000 vojakov. Poleg klasičnega bojevanja uporablja tudi metode terorističnega bojevanja (ugrabitve, umore, bombni napadi avtobusov, restavracij...).

Prva politična posledica prve intifade je bila, da je jordanski kralj Husein zahodni breg reke Jordan prenesel na Palestince. Izrael tega simbolnega dejanja ni bil pripravljen priznati. Vodja PLO Jaser Arafat pa je izkoristil mednarodno podporo Palestincem in 15. novembra 1988 razglasil palestinsko državo.

Na začetku leta 1991 so v Gazi spet potekali srditi nemiri. Nato je bil v Oslu sklenjen dogovor z Izraelom, da se bo postopno umaknil z zasedenih palestinskih ozemelj, ki jih bo upravljala avtonomna palestinska oblast.

Sporazum Rabin - Arafat

Septembra 1993 sta predsednik izraelske vlade Jicak Rabin in vodja PLO Jaser Arafat v Washingtonu uradno podpisala pogodbo iz Osla. Za svoja delo na sporazumu iz Osla leta 1993 je naslednje leto prejel Nobelovo nagrado za mir skupaj s Simonom Perezom in Jicakom Rabinom.

Sporazum je obetal boljše čase. Toda ti niso prišli. Izrael je nadaljeval kolonizacijo v več vojnah zasedenih ozemljih, zato je sledil upor in prerasel v odkrite spopade. Februarja 1994 pa je povrhu vsega še Baruch Goldstein, judovskinaseljenec na zasedenih palestinskih ozemljih, vdrl v mošejo Abraham v Hebronu in

z brzostrelko streljal v množico vernikov med molitvijo. Ubil je 29 vernikov, več kot 100 jih je bilo ranjenih. Aprila 1994 so se Palestinci na ta napad odzvali s terorističnimi napadi. Novembra 1995 so na zborovanju za mir v Tel Avivu judovski skrajneži umorili Rabina.

Konec maja 1996 je v Izraelu na volitvah zmagala desničarska stranka Likud. Nov predsednik vlade Benjamin Netanjahu je zavrnil samostojno palestinsko državo. Gradnja judovskih naselij na zasedenih palestinskih ozemljih se je nadaljevala tudi uradno. Število naseljenecv se je od leta 1993 v sedmih letih povečalo s 100.000 na 200.000. Hamas na prvih palestinskih volitvah leta 1996 ni sodeloval.

Septembra 2000 se je po obisku Ariela Šarona na tempeljskem hribu v Jeruzalemu, kjer je glavna mošeja, začel druga intifada. Radikalne palestinske skupine so imele najprej veliko podporo pri prebivalcih, število samomorilskih atentatov se je skokovito povečalo. Začela se je "ura Hamasa".

22. maja 2000 so se izraelske sile skladno z resolucijo Varnostnega sveta OZN številka 425 umaknile z juga Libanona.

Februarja 2001 v Izraelu po predčasnih volitvah postane predsednik vlade Ariel Šaron. Leta 2002 je izraelska vojska za Jaserja Arafata večkrat uvedla hišni pripor in mu onemogočila, da bi zapustil svoj glavni urad.

6. 10. 2002 je palestinski voditelj Jaser Arafat podpisal zakon, ki uradno razglašja Jeruzalem za glavno mesto bodoče neodvisne Palestine, potem ko je ameriški kongres zahteval, da ZDA Jeruzalem priznajo za izraelsko prestolnico.

Izraelski parlament je 31. julija 2003 izglasoval zakon, ki Palestincem, ki se poročijo z Izraelcem, prepoveduje, da bi pridobili izraelsko državljanstvo. Zagovorniki so zakon utemeljili kot nujnega, da bi se palestinskim teroristom preprečila infiltracija v Izrael. Yuval Steinitz, parlamentarni vodja stranke Likud, je še izjavil: »Palestinska oblast vzpodbuja Palestine, naj se poročijo z izraelskimi Arabci. Gre za strategijo spreminjanja demografskega razmerja z namenom, da bi nas uničili.« Izraelska vlada se tako trenutno ukvarja z zelo resnim problemom. Obstoj obljudljene dežele je pod vprašajem.

Hamas: Kako uničiti Izrael?

Za dosego »visokih ciljev« močno oboroženi palestinski vojski uporabljajo samomorilce, ki jih novačijo po šolah, službah in tudi po mošejah, stari so od 18 do 27 let. Pripadniki ne potrebujejo velikega znanja

in tehnologije, žrtev pa je ob takih napadih veliko. Hamas teh žrtev ne obravnava kot samomorilce, kar bi bilo v nasprotju z njihovo vero, temveč kot mučenike (šahide) v islamskem džihadu (sveti vojni). Urijo jih večinoma v Siriji in Iranu, nekatere pa tudi v Libanonu. Največji tak napad so izvedli 27. 3. 2002 na Hotel v Netaniji, kjer je bilo ubitih 30 ljudi, 140 pa ranjenih. Od leta 1992 do decembra 2008 je Hamas ubil preko 500 izraelskih državljanov. Družine samomorilcev dobijo veliko moralno, večkrat pa tudi materialno podporo. Od izraelskega umika iz Gaze leta 2006 Hamas vadi ljudi tudi v Gazi.

Ariel Šaron je videl rešitev v postavitvi 750 km dolgega zidu, ki naj bi palestinskim samomorilcem preprečil vstop v Izrael. Graditi so ga začeli leta 2003. Ob tem so se nadaljevali atentati iz Gaze, Hamas je uporabil doma izdelane rakete.

Smrt Jaserja Arafata

29. 11. 2004 so začeli zdraviti v francoski vojaški bolnišnici Jaserja Arafata, predstavnik bolnišnice Christian Estripeau pa je 11. 11. potrdil Arafatovo smrt. Prepeljali so ga v Kairo in nato še isti dan v Ramalo, kjer so ga pokopali v njegovi rezidenci Mukata. Gibanje Fatah je tako ostalo brez orientacije. Arafatov naslednik Mahmud Abas ne more veliko spremeniti.

Hamas in nasilna politika

Hamas je nato od leta 2005 postal tudi politična stranka. Ima vrsto podorganizacij. Sestavljen je iz političnega krila, varnostnega aparata in vojaškega krila. Znotraj Hamasa brigade Izz-al-Din-al-Qassam organizirajo atentate in napade. Odkar se Izrael pred atentati brani z zidom, za napade uporabljajo rakete. Rakete kratkega dosega kasam izdelujejo v garažah in delavnicah, saj so preprostecevi, napolnjene z razstrelivom. Doseg teh raket je do 20 kilometrov in ogrožajo predvsem izraelska naselja na palestinskih območjih. Poleg tega ima Hamas še rakete iz nekdanje sovjetske proizvodnje, ki jih tihotapci prinašajo v Gazo skozi skrivne predore iz Egipta. Doseg teh raket je do 30 kilometrov. Zaradi nepretrganih napadov s tovrstnimi raketami se je Izrael odločil za zračne napade na Gazo.

Hamas vodi več politikov, ki so med seboj tekmeči. Največji vpliv imata Haled Mašal, vodja politbiroja, in Ismail Hanija, vodja varnostnih sil. Mašal (52 let) je večinoma v Siriji, saj živi v izgnanstvu v Damasku. Hanija je Hamas leta 2006 imenoval za predsednika palestinske vlade. Glavni sedež Hamasa je v Gazi.

Hamasova zmaga na volitvah

Stranka Hamas je zmagala na volitvah januarja 2006, kjer je dobila 76 sedežev v 132 članskem parlamentu. Njen tekmeč Fatah je dobil le 43 sedežev. Kljub temu ga v številnih državah uradno ne priznavajo kot stranko, ampak kot teroristično organizacijo. Nastopila so trenja znotraj Palestinecev in prišlo je celo do oboroženih spopadov.

Izraelci spet bežijo

Četrtnina Judov ameriškega porekla, ki je v Izrael prispela po letu 1989, je že odšla. Po vladnih podatkih danes v tujini živi že 760.000 Izraelcev, za razliko od 550.000 tri leta nazaj. Načrt vlade, da bo do leta 2010 v Izrael pripeljala še milijon Židov, se tako danes zdi le še utopija. Pravzaprav gre do stvari v nasprotno smer. Število Arabcev, živečih v Izraelu, naj bi se do 2010 izenačilo s številom Judov. Leta 2030 pa naj bi bilo Arabcev že dvakrat več kot Judov.

Generalna skupščina OZN je decembra 2003 izglasovala resolucijo, v kateri naproša Mednarodno kazensko sodišče, naj preveri legalnost zidu.

V najvišjih vladnih krogih poteka žgoča debata, kaj storiti. Ultraverski ministri vztrajajo, da Izrael ne bi smel sprejeti vsakogar. Zagovarjajo doktrino verskega prava, po kateri Žid lahko postane le tisti, ki se spreobrne v judovsko vero, in tisti, čigar mater je Židinja. Nekaj časa nazaj je na primer izbruhnil škandal, ko rabini v Tel Avivu niso dovolili pokopa treh izraelskih fantov ruskega porekla na judovskem pokopališču, ker njihove matere niso bile Židinke.

Na drugi strani pa je Ariel Šaron opozarjal na demografsko stanje v državi in se zavzemal za razširitev židovskega statusa. Toda tudi ti dramatični poskusi ne bodo spremenili stanja v Izraelu.

MARIBOR, PONEDELJEK, 24. JULIJA 1989/

VEČER PONEDELJSKI

P.S: JE TOV. POTRČ O TEM SPREGOVORIL NEDAVNO TUDI NA GEOSSU PRI VAČAH?

Ob dnevu vstaje

Kako so si nekateri »prizadevali« za samostojno slovensko državo?

Odgovorno soustvarjati skupno domovino

[JUGOSLAVIJO ???]

Podeljene tradicionalne nagrade vstaje slovenskega naroda in posebna priznanja republiške borčevske organizacije

Dan vstaje slovenskega naroda smo v Sloveniji zaznamovali nekoliko skromneje kot v minulih letih. V številnih krajih naše republike so pripravili vrsto priložnostnih srečanj, kreativnih ter športnih tekmovanj. Osrednja slovesnost pa je bila v soboto dopoldne v prostorih slovenske skupščine, na kateri je govoril predsednik slovenske skupščine Miran Potrč. Ob tej priložnosti so nekaterim posameznikom in kolektivom podelili tradicionalne nagrade vstaje slovenskega naroda in posebna priznanja republiške borčevske organizacije.

Miran Potrč je med drugim

poudaril, da se v Jugoslovansko federacijo nismo vključili z namenom, da bi omejevali svojo svobodo in neodvisnost, temveč, da bi si jo trajno zagotovili. »Jugoslavijo kot skupno domovino enakopravnih narodov in narodnosti želimo z vso odgovornostjo soustvarjati in v njej tudi živeti. Storili bomo vse,« je poudaril Miran Potrč, »za oblikovanje nove vsebine družbenih in političnih odnosov, ki bodo lahko trden temelj za svobodo in ustvarjalnost posameznika in za večjo družbeno učinkovitost. Sedanja kriza v mednarodnih odnosih ter slab gospodarski položaj bomo lahko odpravili z uveljavit-

Miran Potrč

vijo strožjih gospodarskih meril, z odpravo nerentabilne proizvodnje in z zmanjševanjem državnih izdatkov.«

Nagrade vstaje slovenskega naroda za letošnje leto so prejeli France Filipič, zgodovinar in književnik, za življenjsko delo, dr. Miran Zevart za monografijo Lackov odred, Drago Vresnik za monografijo Tretja brigada VDV Narodne obrambe, Vid Vrevec za knjigo PINKO TOMAŽIČ in drugi tržaški proces 1941, Miloš Mikelc, Rajko Raaf in Urban Koder za film Živela svoboda.

Posebno priznanje ob podelitvi

nagrad vstaje slovenskega naroda za leto 1989 pa so prejeli uredniški odbor in pisci, ustvarjalci zbornika Partizanski koridor, Fotografski oddelk Muzeja ljudske revolucije Slovenije in Oddelk ljudske revolucije Mestnega muzeja Ljubljana.

Ob prazniku je slovenska delegacija položila cvetje na grob tovariša Tita, republiški predstavniki so položili vence tudi k spomeniku revolucije v Ljubljani, a grobnici narodnih herojev pa je vence položila delegacija petega armadnega območja.

Miloševićeva čestitka

Ob dnevu vstaje slovenskega naroda je predsedniku predsedstva Slovenije Janczu Stanovniku v imenu srbskega predsedstva in v svojem imenu poslal telegramsko čestitko Slobodan Milošević, predsednik predsedstva SR Srbije. V njej med drugim izraža željo za uspeh pri razvoju socialistične republike Slovenije.

Piše, ureja,
brska, stika,
Polde Sever,
ker ga mika.

Kako je Brinovčev Lojz rogovilico uporabil

Nekdaj so ljudje veliko jedli koruzni močnik. Da niso nastajali štrukeljci, so gospodinje med kuho močnik spretno žvrkljale z rogovilico. Bil je to obdelan smrekov vršiček, ki je imel spodaj prirezano vretence stranskih vejic. V pričujoči zgodbi bomo zvedeli, kako se rogovilica lahko simbolično uporabi še v druge namene.

Hostarjeva mati so bili vdova. Imeli so štiri otroke: odraslo hčer Milko in tri precej mlajše sinove. Fantini so poleti spali v svisljih, Milka pa v kamri pod materinim nadzorstvom; za prikupnim dekletom je namreč sililo več fantov, med njimi tudi Brinovčev Lojz. Poglejmo, kako se je slednji znašel in se ji približal. Nekega dne je, stoječ za grmom, slišal, kako so Hostarjeva mati potožili sosedi: »Hudo je, če ni odrasle moške roke pri hiši. Lej, rogovilica se mi je strla, pa nimam nikogar, ki bi mi novo naredil.«

Tedaj Lojzu šine v glavo pametna misel in pri priči je šel iskat primeren smrekov vršiček.

Zvečer nekdo potrka na Hostarjeve duri in v vežo stopi Lojz z lepo obdelano rogovilico:

»Mati, lejte, rogovilico sem vam prinesel, da boste lahko močnik mešali,« je dejal priliznjeno. »Joj, Lojz, kako si mi ustregel, že nekaj časa pogrešam to reč,« so dejali mati in šli pri priči kuhat močnik. Lojz pa, ne bodi len, skrivoma smukne v kamro k Milki.

Ko je bilo notri najlepše, se sunkovito odpro vrata in Hostarica plane nad Lojza: »Ti grdun, ti; zdaj vidim, da nisi mislil na mojo rogovilico, temveč na svojo rogovilo.« Tako so jezno rekli mati, a se je izkazalo, da je bila jeza narejena. Kajti po tistem je Lojz začel redno zahajati k Hostarjevim in čez pol leta je bila poroka. Poslej se je pri hiši veliko počelo: mati z rogovilico pri kuhanju močnika, Lojz pa z rogovilo pri Milki.

Vidite, kaj vse zmore ta reč v pomanjšani ali povečani izvedbi.

LS

.....

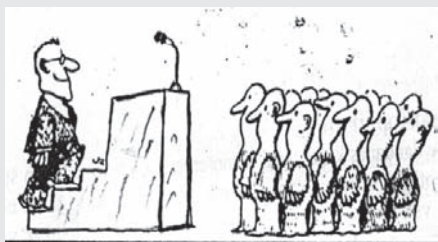
Stara »novica«:

Velika veselica

7. in 8. septembra se bo vršila velika veselica pri jami župana Permeta na Taboru, kjer si boste ob zvokih godbe ogledali krasoto kapnikov in segali po bogatem srečolovu. Za dobro pijačo in jedila poskrbljeno. Izstopna postaja Grosuplje.

Dne 10. septembra bo sveta maša na Taboru.

Domoljub, 30. avgusta 1930

Kdo pravi, da ne vem!!!

1. Organizmi, ki povzročajo alkoholno vrenje so:

- a) praživali,
- b) brstnice,
- c) glive.

2. Element krom označujemo s simbolom:

- a) Cr,
- b) Kr,
- c) Cd.

3. Kaj so mekine?

- a) z mivko pokrita obrežja,
- b) stranski proizvod pri luščenju prosa,
- c) polnilo za ležalne blazine.

4. Kam je nekdanj spadala grosupeljska cerkev svetega Mihaela?

- a) v župnijo Šmarje,
- b) v župnijo Žalna,
- c) v župnijo Kopanj.

5. Koliko čašnih listov imajo rastline križnice?

6. Izberi oblačilo, ki ima najmanj prijetno ime!

- a) srajca,
- b) telovnik,
- c) predpasnik.

7. Zakaj dvoživke v odraslem stanju pogosto prihajajo na površje?

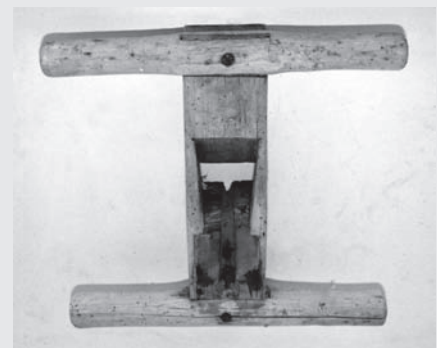
- a) ker so po naravi zelo radovedne,
- b) da dobijo zrak,
- c) da se ogrejejo na soncu.

8. Most med Ponovo vasjo in Grosupljem pelje čez:

- a) Grosupeljščico,
- b) Bičje,
- c) Veliki potok.

9. Koliko atomov gradi molekulo metana?

10. Kaj je napodobi?

Rešitve pričujočega kviza najdete nekje v okolici.

Lahka križanka

S PESNIŠKIM DODATKOM

Rešite jo →se splača! V poudarjenem navpičnem stolpcu boste namreč zvedeli, kako so včasih rekli (ponekod še dandanes) človeku, ki veliko v prazno govori in ne zna obdržati nobene stvari zase. Izraz je zanimiv, ker obstaja le ženska oblika, moška pa ne. Kaj hočemo, prednamci so bili dobri opazovalci in so že vedeli, kako gredo te stvari. Seveda je tu še pesnitev, ki bo priskočila na pomoč, če bo pri reševanju kaj zaškripalo. Torej – akcija!!!

Vodoravno:

1. kaj neprijetnega lahko naredi osa?,
2. pogosta gliva na hrani,
3. zaključek nekega dogajanja,
4. slovenska gledališka igralka Duša,
5. zašpinjen mesni izdelek (v zahodno dolenjskem narečju).

1		I		I	
2	P				N
3		O			C
4		O			J
5			A		S

Pesem pomočnica

(za lažje iskanje gesla)

LS

Eni »smo možaki«, ki modro se držimo, drugi pa čvekači, ki težko kaj zamolčijo.

Tretji so najhujši; to so tiste lenče, ki jim narod pravi, da so navadne č....

Obstaja pa problemček, zakaj le ženska je oblika; najbrž se za moški rod taka stvar ne šika?

Stara »novica«:

Grabljenje listja je spet dovoljeno

»Po odloku ministrstva za gozde in rudnike je spet dovoljeno grabiti listje po veleposestniških in državnih gozdovih proti plačilu uradno določene pristojbine. Listje se sme uporabljati izključno za steljo domače živine.«

Domoljub, 21. decembra 1921.

Uganka šaljivka

Zakaj sta bila Adam in Eva gola v raju?

Zato, ker takrat bog Oče še ni ustvaril Mure.

Stara »novica«:

Proti šminkanju v javnih lokalih

»Švicarski hotelirji in gostilničarji so začeli odločno gibanje; da se iz javnih lokalov odpravi nespodobnost, da bi se ženske za mizo šminkale in pudrale. Madžarski gostilničarji so sodelovanje odklonili, češ da nimajo razloga proti tej novodobni razvadi nastopati, dokler je ostalo občinstvo tiho.

Časopisje v veliki meri pritruje Švicarjem in pravi, da je neokusna netaktnost, ako ženske to počno v javnem lokaluh. Če že morajo, naj to delajo v svojih spalnicah.«

SLOVENEK, 29. februarja 1928

ljudska primerljivka

Smrđi kot dihur

Ha, ha, ha. Ta je pa dobra, Kajne da je? Kaj ne bo, saj je ljudska,

Drugi časi, drugi špasi (Humor pred 100 leti)

Višja matematika

Učitelj: »Pavel, izračunaj tole: Tvoj oče da mami deset kron za špecerijo s pripombo, da mu mora tri krone vrniti. Koliko mama lahko zapravi?«

Pavel: »Gospod učitelj, ta račun je pri naši hiši vsestransko neizvedljiv!«

Obratno sorazmerje

»Dragi, ko bom šla na morje, bom tam sanjala samo o tebi,« zagotavlja žena možu.

»Ljuba žena,« zagodrnja mož, »rajši vidim, da ostaneš doma in sanjaš samo o morju.«

Sprememba razpoloženja

»Zakaj jokaš, Tonček,« vpraša sosed fantiča, ki se že lep čas cmeri ob vrtni ograji.

»Oče je zabijal žebelj, pa se je udaril po prstu,« zahlipa deček.

»No, zaradi tega se ni treba ves čas jokati,« ga tolaži sosed.

»Saj se ne jokam ves čas; na začetku sem se smejal!«

»Stvar je takale, draga jarčka. Če me ne pustiš zraven, boš imela same klopotce!«

Kaj se jeziš, saj vedno tarnáš, da imaš suho kožo

Rešitve današnjega kviza: l.c. 2. a, 3. b, 4. a, 5. štiri, 6. a, 7. b, 8. b, 9. štirje, 10. oblič rogljač.

- Nekam sem morala pospraviti morske ježke, ki si jih prinesel z dopusta.

še pomnite, tovariši?

Nekaj predlogov za dopolnitev učbenikov zgodovine!

- Prvi, ki so sklenili kak pakt z Hitlerjem, so bili Italija (B. Mussolini), Francija (E. Daladier) in Velika Britanija (N. Chamberlain) v 'münchenskem sporazumu' 29. 9. 1938, ki je omogočil Hitlerju, da je lahko razkosal Češkoslovaško in legaliziral okupacijo Avstrije.

- Naslednji pakt Hitler

- Stalin (Ribbentrop-Molotov; poimenovan po zunanjih ministrih) je pakt o nenapadanju med nacistično Nemčijo pod vodstvom Hitlerja in komunistično Sovjetsko zvezo pod vodstvom Stalina, ki so ga podpisali 23. 8. 1939 v Moskvi.

Poleg obljube nenapadanja je desetletni pakt vseboval tudi gospodarsko pogodbo (sovjetsko pšenico in nafto za nemško industrijo in orožje; dopolnilo predhodnega nemško-sovjetskega gospodarskega sporazuma) ter tajno klavzulo, ki je določalo interesno in vplivno območje obeh držav v Evropi in sicer z mejo po severni meji Litve, rekah Narev, Vistla in San. Največji znak nemško-sovjetskega sodelovanja pa je bilo sodelovanje pri napadu na Poljsko leta 1939, ko sta obe državi napadli medsebojno sosedo, si jo razdelili in priključili. To je zgodba o 1.700.000 Poljakih, ki so jih leta 1940 deportirali v Sibirijo. Stalin je 16. 9. 1939 zavzel Poljsko z vzhoda, samo 16 dni po tem, ko jo je Hitler zavzel z zahoda. Poljake so poslali na prisilno delo v taborišča v Sibiriji in Kazahstanu. Preživela je samo tretjina. Mnogi so se leta 1946 vrnili na Poljsko, kjer pa je bilo prepovedano

govoriti o Stalinovih čistkah.

Prvi znaki propadanja tega sporazuma so se pokazali aprila 1940, ko je Nemčija napadla Dansko in Norveško in ko je junija istega leta Sovjetska zveza aneksirala Besarabijo in Bukovino, ki sta bili del Romunije. Sporazum o nenapadanju pa je trajal še do operacije Barbarossa 22. 6. 1941, ko je Nemčija vdrla na ozemlje Sovjetske zveze.

Obstoj tega pakta je prišel na dan leta 1945 po kapitulaciji Nemčije, toda Sovjetska zveza ga je zaničevala vse do leta 1988, ko ga je končno priznala. Dokument je bil deklariran kot zavrženo dejanje šele leta 1992.

PIF - (P)OF?

»Do začetka vojne so bili za komuniste največji sovražniki Angleži. Bili so hujši od fašistov in nacistov, saj so bili nosilci

svetovnega imperializma. Toda zgodil se je slučaj, da je Sovjetska zveza postala zaveznik Angležev.

Zato smo morali komunisti zamenjati kurz. Postalni so naši zavezniki, toda taki, do katerih si zmeraj nezaupljiv.«

- **Titov medvojni odposlanec Vladimir Velebit.**

»V vsakomer izmed nas je mali Stalin, cepljen na slovensko klerikalno tradicijo.«

- **Komentar Milana Kučana 8. 9. 1989 na Centralnem komiteju ZKS, ko je komentiral odstop Franca Popita.**

Komentar: Če bi Stalin namesto Hitlerja podpisal sporazum z Angleži in Francozi, bi morda 2. svetovne vojne sploh ne bilo. Lahko pa rečemo tudi drugače: **Tudi paktiranje komunistov z nacizmom je (bila) kolaboracija.**

Na tehtnici presoje

»Leta 1945 v jeseni so bile v Jugoslaviji volitve, kjer se je glasovalo s kroglicami, in sicer za Tita in kralja. Bil sem v volilnem odboru v Vukovju v hiši Ivana Čučka, ki so jo dan in noč stražili partizani. Predsednik odbora je bil komunist Janko K., upravitelj šole pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Preden smo začeli prešteti kroglice, je predsednik ugotovil, da je kraljeva skrinja polna, Titova pa skoraj prazna. Ukazal je kroglice iz kraljeve skrinje presipati v Titovo skrinjico. Takrat sem prvič doživel prevaro in laž komunistov.« - **Alojz Senekovič, Maribor**

Komentar: Popolnoma enaka zgodba se je zgodila tudi v Škocjanu pri Turjaku, pa verjetno še kje v naših krajih.

Preobrazba dr. Spomenke Hribar

»Četudi razumemo legitimnost v pravnem smislu, ni mogoče reči, da je bila Jugoslavija legitimna, saj svobodnih volitev ni bilo, da bi se izmerila občja volja. ... Pa celo če bi Partija po vojni dovolila, omogočila svobodne volitve, deset in deset tisoč ljudi ne bi moglo sodelovati na njih - preprosto zato, ker jih ni bilo več! Ker jih je »revolucija« odstranila ... Kaj ni to sporno, da je slovenski kmet med vojno prehranil partizansko vojsko in revolucijo, takoj po vojni pa je bil izpostavljen brezobzirnemu nasilju? ... Povojni poboji, vsakršno nasilje v imenu revolucije problematizira revolucijo! In prav zaradi (oblastnega) nasilja je Jugoslavija razpadla!«

Komentar: Kljub temu da Spomenka še ni pripravljena obsoditi komunizma kot totalitarizem, pa vseeno

upamo, da si bo te njene izjave prebral tudi predsednik borcev Janez Stanovnik, in pri tem morda ugotovil, kdo je bil PRVI IN NAJVEČJI NARODNI IZDAJALEC - najkasneje pa vsaj do takrat, ko bo spet z rokami v žepih razlagal svojo pojočo zgodovino na Ilovi Gori.

P.S. Univerzitetni profesor prava dr. Ivan Kristan do te preobrazbe ne bo nikoli prišel, ker je GLUH, SLEP in BREZ VSEH OSTALIH ČUTIL. - In take pravnike ima Slovenija na vodilnih položajih?

Parola za - na bukvo!

Odšli so v hosto - in zašli v zgodovino.

Najprej komarje, potem pa še ljudi

Ko so se kitajski komunisti v šestdesetih letih lotili kulturne revolucije, so najprej napovedali vojno vrbacem, komarjem, muham in podganam. Nato so se lotili industrializacije podeželja... Preventivno so v svojih vrstah potolkli milijon ljudi, še naslednjih 20 do 30 milijonov pa jih je pomrlo po robijah ali zaradi lakote, ki je sledila tej kolektivni blaznosti.

Podobnost z dogajanjem pri nas je zgolj slučajna, le pri nas so začeli najprej z ljudmi, nato pa s koloradskim hroščem...

Jugo - nije (bio) za dolgo.

- Jugo je projektiran za 5 ljudi. Eden sedi na voznikovem sedežu, štirje ga potiskajo.

- Kakšna je razlika med jugom in vozičkom za nakupovanje? Nakupovalni voziček je veliko lažje porivati.

- Kako podvojite vrednost juga? Natočite poln rezervoar.

- So res potrebne šale na račun juga?

Dovolj je, da ga pogledate.

Dve primerljivi

1. Ko nam je bil šef države ključavničar, so mnogi z vitrihi kradli v tej državi.

2. Danes je šef pravnik, pravna država pa je ob umetno povzročeni krizi zatajila.

Mi se volimo

»Irma, Irma, ... Irma!

A se boš že enkrat naučila besedice kadrovske akreditacijski svet ali ne? Ali ti bomo pa zmanjšali državno upravo za 10%,« je dejal zadnjič Borut Pahor, ko so mu v eter spustili en odlomek na internet.

Piva – in iger!

Predsednik države je ob obisku gradbišča nogometnega stadiona v Stožicah zapel slavo ljubljanskemu županu in s tem namignil bankam, kam naj v bodoče vlagajo za »nacionalni interes« svoje perspektivne kredite. Pri tem pa ni mogel mimo propadlega »nacionalnega interesa« Boška Šrota.

Nič več 'čuri - muri' v Muri

Ko je Joc Pečečnik dal ponudbo, da bi rešil del Mure, je vlada dejala, da rešitev ni dobra. Nato je župan mestne občine Murska Sobota pisal premieru, ministru za gospodarstvo, direktorju Slovenske odškodninske družbe in direktorju Nacionalne finančne družbe, naj pomagajo Muri. Nihče mu ni odgovoril. Zato lahko sklepamo, da bodo v Muri za lastnika dobili nekoga iz arzenala udbovsko-kapitalske naveze ali kot je dejal sindikalist Drago Forjan na zborovanju delavcev Mure pred vlado: »Smo druga Sicilija!«

Prihaja – Oktober(FEST)

Murini delavci so vendarle izvedeli, da v podjetje takoj za avgustom prihaja OKTOBER. Ker plač ni bilo, so september izbrisali. **Komentar:** Če že plač ni bilo, bo pa vsaj OKTOBERFEST. Je pa vsaj predsednik uprave Mure imel višjo plačo kot predsednik države. - Naslednjič: O požaru v GORENJU!

Ali vas je GLAŽAR delal?

Steklarska Nova iz Rogaške Slatine je dokončno ugasnila steklarsko peč. Tisti, ki vedo, da to pomeni njen 100 % propad, se križajo, nekateri pa si manejo roke.

Komentar na zadnje štiri: Janez Zemljarič (nekdanji socialistični vrhovni policaj in predsednik IS) in Borut Jamnik (KAD) ter Banka Slovenije - pa nič.

Prava cenzura?

Okrajna sodnica Katarina Novšak Kaplan je Dnevniku prepovedala poročati italijanskem poslovnežu Pierpaolu Ceraniju, ki je od Boška Šrota odkupil tretjino Kolonela, je potrdil Ali Žerdin. Začasno odredbo zavrača tudi Združenje novinarjev in publicistov. Po njihovem je »v interesu javnosti, da izve, kdo je v resnici oseba, ki je z nakupom Kolonela postala eden od pomembnih lastnikov Pivovarne Laško in prek nje tudi Pivovarne Union, Radenske, Fructala, Mercatorja ter slovenskih časopisnih hiš Delo in Večer«.

Komentar: Morda bodo počakali toliko časa, da se bo polegel prah okoli Kolonela, Boška Šrota in Mercatorja. - 570 podpisnikov peticije in žurnalist ZGAGA – pa (skoraj) nič.

Ali Cvikl CVIKA?

Zasebna afera generalnega sekretarja M. M. Cvikla je šla celo tako daleč, da je moral njegov sin Tilen vdreti v lastno hišo, potem ko mu je oče zamenjal vse ključavnice za v hišo (sam pa je odšel z novo ljubico na dopust), da

je lahko prišel do svojih dokumentov, ki jih je potreboval za vpis na fakulteto. Žena Manica in hčerka Lana sta se že prej umaknili antropologinji Jerci. Zdaj bo M.M.C. postavil še visoko ograjo, soseska pa ga pomiluje, ker bo sam sebe in nosečo siroto Jerico spravil - v taborišče.

... ali pod šotorišče?

M.M. Cvikel je vladi predlagal nabavo velikega šotora v vrednosti skoraj 80.000 €. Bajse se ga lahko uporablja tudi za poroke ali pa za prihod Moamerja Gadafija s kamelami.

Ne morejo brez KOSA!

Poleg gozdnega KOSA in nekdanjega KOSA (kontra obveščevalne službe) ter Draga KOSA smo v Sloveniji dobili še enega KOSA (Krizni odbor slovenskih avtoprevoznikov), ki bo krizo najbrž (še nadalje) povečeval z povečanimi izpusti toplogrednih plinov.

Nevarno – za zdravje

Minister za zdravje opozarja, da je potapljanje na Hrvaškem nevarno za zdravje. - Zato pripravljajo nov zakon o zdravju Slovencev.

Imenovanje - brez ...

Ko so dr. Draška Veselinoviča vprašali, ali je pred imenovanjem na vodilno mesto ene od slovenskih bank oddal prijavo, je dejal: »Mislim, da je res nisem oddal.« **Komentar:** Zakaj bi pa jo, če je ni treba – če te lahko politika nastavi tako kot je Rop nastavljal Jankoviča, pa Kresalova ... (Hop, CEFIZELJ - CENZURA - !!!!)

Vprašanje

Zakaj je Pahor želel FALKONA nazaj? Zato da bi lažje čim hitreje odletel.

NAŠI - čestitajo in pozdravljajo

- Iz ministrstva za kulturo »z ljubeznijo« pošiljajo direktorju Televizije skladbo Sanjam te. Direktor TV Slovenija Jože Možina pa je čestitko komentiral, da ministrice ne sanja in da tudi na dopustu ni premišljeval o njej, »ona pa o meni očitno veliko razmišlja«. - Glede očitkov Širce o javni hiši je direktor TVS povedal, da je RTVS javni zavod in ne javna hiša. »Definicija javne hiše po Slovarju slovenskega knjižnega jezika je, da je to hiša, kjer se dogajajo spolne usluge, mislim da plačljive«. »Če je bilo mogoče časa gospe ministrice kaj takšnega - upam sicer da ne - zdaj ni, saj da bi jaz vedel ne,« je dodal.

Pr(V)i-MOŽ Kozmus

Na nedavnem atletskem prvenstvu je Primoža Kozmusa pograbila taka jeza, ko je spet slišal, da nočejo nič slišati o njegovem predlogu, da bi se uspešni športniki lahko predčasno upokojili. Zato je vzel kladivo in ga zavihtel - skoraj v KOZMOS. Na ta način je osvojil spet eno od medalj za nehvaležno Slovenijo.

međunarodni odnosi

Do nazga!

Iz sosednje Hrvaške prihajajo razburljive novice, da sta si v lase skočili Severina in Jadranka Kosor.

Mnogi med navijači upajo, da bosta šli – do konca. Z Borutom se kaj takega ne bi zgodilo.

Dovolj me =Be

'Slovenački' podjetnik Nedeljko Đabić je potrdil, da je kupil majico za dabe z napisom »Ne potrebujem seksa, moja vlada me dovolj j... vsak dan.« Take parole so v zadnjem času precej aktualne v vseh državah, kjer govorijo o velikih finančnih krizah.

Recesija v turizmu

Jožeček Zagraški se je na lastne oči prepričal, da se je tudi na hrvaški obali globoko vturizem zaje d l a recesija. Večina žensk nosi samo bikinke, nekatere pa so kljub prepovedi zgoraj brez. Zato je brž odšel v bližnjo kavarno in si naročil kavo – ZGORAJ IN SPODAJ BREZ (brez smetane in brez sladkorja).

Menjava simbolov!

Predsednik planinske zveze Ekar je dejal, da bo zamenjal vsa znamenja na vrhovih, kamor hodita Janez in Urška. Menda zato, da bi se čim prej izgubila. Pozicija namero - pozdravlja.

poredniška palitka

Bolj = trd, boljši =!

Ko je zadnjič NEODGOVONI POREDNIK EHO CAJTNGOV komentiral nekatere iz VELEUPELJSKEGA PODEN-FORUMA, so ga oni drugi previdno spraševali, kakšen PODEN je pri tem mislil – ali betonski, asfaltni, iz tlakovcev al' iz čisto navadnih bukovih plohov. Pa je dejal: »PODEN = poden, pa naj bo bukov, hrastov al' pa betonski. Bolj = trd, bolj = ZABIT.«

Kolofon

Grosupeljski odmevi - Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet Občine Grosuplje

Odgovorni urednik: Jože Miklič,
tel. popoldne 786-07-22, 786-07-21 GSM 041-98-22-33
e-pošta: joze.miklic@t-2.net

Uredniški odbor: mag. Tatjana Jamnik Skubic, Barbara Pance, Janez Pintar, Marija Samec, Vera Špa-rovec, Matjaž Trontelj.

Naslov uredništva:
1290 Grosuplje, Taborska 2
(Občina Grosuplje, hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje: Marija Samec

Oblikovanje matrice: Miha Črtalič

Fotografije in prelom: Jože Miklič

Tisk: PARTNER GRAF d.o.o., Grosuplje, Kolodvorska 2

COBISS-ID: 61148160 / ISSN: 1580-0911

V skladu s določili Zakona o medijih (Ur. list 35/2001) je z odločbo št. 006-611/2002 z dne 13. septembra 2002 lokalni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 20 %. Glasilo izhaja enkrat mesečno (od novembra 2007 dalje) v nakladi 6.252 izvodov in ga prejema jo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Navodila za dopisovalce

SPOROČILA DOPISOVALCEM: PRISPEVKE ZA GROSUPELJSKE ODMEVE V OKTOBRUJE TREBA ODDATI DO PETKA, 2. 10. 2009.

Nenaročeni prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter po možnosti s telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost avtorja. Sporočila, ki se nanašajo na kritiko katere koli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o medijih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom - pravne osebe morajo prispevek avtorizirati in dodati še žig. Avtorji besedil so po zakonu odgovorni za navedbe. Nepodpisanih prispevkov in prispevkov, oddanih po datumu za oddajo, ne objavljamo.

V uredništvu NISMO ZAVEZANI, da se z vsemi pisici prispevkov tudi strinjamo.

Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorski možnostmi v časopisu pridruže pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Javne ustanove imajo pravico do brezplačnih objav nekomercialnih prispevkov. **Nenaročeni prispevki bralcev in pravnih oseb ter PR prispevki se ne honorirajo, objavijo pa se, če so napisani v skladu z NAVODILI.**

Če želite, da vam posamezno gradivo vrnemo, priložite kuverto z ustreznim znakom in na njej napisan vaš polni naslov.

Vse ostale pravice in obveznosti uredništva in sodelujočih ureja ODLOK O USTANOVITVI IN IZDAJANJU LOKALNEGA ČASOPISA GROSUPELJSKI ODMEVI (št. 006-1/95-1), ki je bil sprejet na seji Občinskega sveta Občine Grosuplje, dne 30. 10. 2002.

NAVODILA ZA PRIPRAVO BESEDIL

Zaradi velikega števila prispevkov in zaradi želje uredništva, da čim večjemu številu ljudi omogoči povedati svoje mnenje, pripombe in pobude, bomo objavljali prispevke, dolge do največ 30 tipkanih vrstic (cca. 1800 znakov). Daljše prispevke bomo skrajšali ali jih ne bomo objavili. **PRISPEVKE V DIGITALNIH OBLIKAH JE TREBA ODDATI V RTF, TXT ALI DOC ZAPISIH BREZ VNEŠENIH FOTOGRAFIJ.** Prispevki, natisnjeni na papirju, morajo biti zaradi optičnega prepoznavanja besedil printani v ARIAL ali TIMES NEW ROMAN pokončnih fontih velikosti 12 (do max 16) pt in dovolj močnem temnejšem natisu brez kakršnih koli barvnih in drugih okrasnih podlag. Digitalne fotografije naj ne bodo vstavljene med besedila, temveč naj bodo priložene posebej, v/pri samem besedilu pa naj bo označeno, kaj posamezna fotografija predstavlja. Krajši, na roko napisani prispevki, naj bodo čitljivi.

TEHNIČNA NAVODILA ZA PRIPRAVO FOTOGRAFIJ IN SLIKOVNEGA GRADIVA

Fotografije, risbe in ostalo slikovno-grafično gradivo naj bo posredovano na mediju, ki ga je mogoče skenirati na ploskovnih skenerjih, le izjemoma so lahko tudi diapozitivi ali negativni. Digitalne fotografije naj bodo zapisane v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu, 300 dpi, barvne v CMYK razslojitvi. Najmanjša ločljivost glede na želeno velikost objave in motiv mora biti 180 dpi.

Oglasno trženje v Grosupeljskih odmevih

CENIK IN POGOJI OGLAŠEVANJA

V zvezi z možnostmi za oglaševanje v Grosupeljskih odmevih objavljamo cenik oglaševanja, ki je narejen na podlagi cenika št. 006-1/95, sprejetem na občinskem svetu 29. 9. 1999.

Iz 1. člena

TABELA ZA OKVIRNI IZRAČUN (CENE SO PRERAČUNANE V EVRO)

Dimenzije oglasa v cm	Površina oglasa v cm ²	Korekcijski tržni faktor	Skupno število točk	Cena v €	Končni znesek z DDV v €
A 6,0 x 6,0	36,0	1,650	59	30,37	36,44
B 6,0 x 8,3	49,8	1,549	77	39,44	47,33
C 6,0 x 12,5	75,0	1,347	101	51,65	61,98
D 9,2 x 8,3	76,4	1,339	102	52,28	62,73
E 12,3 x 8,3	102,1	1,143	117	59,66	71,59
F 12,3 x 12,5	153,8	1,060	163	83,56	100,28
G 18,6 x 8,3	154,4	1,062	164	83,83	100,59
H 18,6 x 12,5	232,5	0,994	231	117,92	141,51
I 18,6 x 27,3	507,8	0,918	466	238,33	286,00
J [39,6 x 27,3]	1081,1	0,866	936	478,68	574,42

Vrednost oglasa J dimenzij (39,6 cm x 27,3 cm) je izračunana za oglas na dveh straneh v sredini. Točka znaša 0,51129188 EVRA. Izračun je za vse oglase pripravljen za črno-beli natis. **Za oglase na notranjih barvnih straneh je treba znesek pomnožiti z 1,25, na zadnji strani z 1,5, na naslovnici pa s faktorjem 2,00.** K neto vrednosti oglasa je treba dodati še 20 % DDV.

Račun se izstavi po izidu časopisa. **V ceno ni vračunano oblikovanje oglasa.**

2. člen

Za vmesne velikosti se število točk izračuna z interpolacijo.

Za prvo objavo enakega oglasa ni popusta.

Vsaka naslednja serijska objava je cenejša za 5 % do največ 30 %. Če se stranka odloči za celoletno redno oglaševanje, se ji lahko obračuna razlika popustov do 30 % pri sedmem nespremenjenem oglasu.

Rok za oddajo podatkov za oglas (besedila, logotipi, fotografije, ceniki in podobno) je enak kot za oddajo ostalih prispevkov. Predhodno rezervirajte časopisni prostor za vaš oglas!

Če boste oddali **digitalno oblikovan oglas**, mora biti zapisan v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu (300 pik/palec - za barvne oglase v CMYK barvni razslojitvi).

Digitalno izdelan oglas pošljite na elektronski naslov joze.miklic@t-2.net najpozneje en teden po roku za oddajo nenapovedanih prispevkov, vendar morate o nameri predhodno obvestiti odgovornega urednika po telefonu (**GSM 041/98 22 33**) ter mu po pošti na njegov domači naslov poslati potrjeno naročilnico pravitako najpozneje en teden po roku, ki je določen za oddajo ostalih prispevkov.

ZA OGLASE, PREDSTAVITVENE PR (PIAR) ČLANKE IN ZAHVALE OB SMRTI SVOJCEV JE TREBA NAVESTI POLN NASLOV NAROČNIKA OZIROMA PLAČNIKA RAČUNA.

Za vse dodatne informacije sem vam na voljo popoldne na naslovu:

Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje,
ali na tel. št. 01/786-07-22 (popoldne)
ali GSM 041/98-22-33,

lahko pa tudi po elektronski pošti na naslovu:
joze.miklic@t-2.net.

»Za prijazno Grosuplje«
odgovorni urednik **Jože Miklič**

Združenje borcev za vrednote NOB Grosuplje in Planinsko društvo Grosuplje

V A B I T A

**v soboto, 17. 10. 2009,
na prireditve v
spomin partizanskih
bojev na področju
Ilove Gore**

Planinci, veterani vojne za Slovenijo, taborniki, skavti, šolska mladina, družine in vsi ljubitelji narave udeležite se že XV. Pohoda spominov po Radenskem polju in Ilovi Gori.

Start pohoda je ob 7.30 izpred gostilne Lunca v Zagradcu pri Grosupljem. Prvi del pohoda je namenjen ogledu zanimivosti Radenskega polja in podzemnega sveta Zatočnih jam in obujanju spominov na življenje prebivalcev tega dela naše domovine.

Za ta del morajo imeti pohodniki ustrezne planinske čevlje za hojo po rosni travnikih in močne svetilke za obisk jame.

V nadaljevanju bo pot vodila po območju, kjer so v času od 1. do 4. novembra 1943 potekali boji z nemško vojsko. Mimo vasice Gaberje, ki je bila v času bojev požgana, do grobnice na Veliki Ilovi gori.

Vse občane občine Grosuplje in sosednjih občin pa vabimo, da se udeležite spominske svečanosti pri spomeniku padlim na Veliki Ilovi Gori s pričetkom ob 11. uri z bogatim kulturnim programom in nagovorom slavnostnega govornika.

Po svečanosti bo za vse udeležence tovariško srečanje pred gasilskim domom.

Udeleženci pohoda bodo ob 13. uri nadaljevali pohod po območjih bojev v obširnih gozdovih Ilove Gore in se mimo lovske kočice in spomenika Pri križu in na Plešivici vrnili na izhodišče.

Pohodniki bodo skupaj preživeli osem ur in premagali dobrih 200 metrov višinske razlike.

Prireditve bodo v vsakem vremenu. Pohodniki hodijo na lastno odgovornost.

Za vse dodatne informacije lahko pokličite na **041 696 940**
Franc Štibernik

V MESECU OKTOBRU
VELIKA IZBIRA
PRVO NOVEMBERSKIH
SUHIH IN SVEŽIH
ARANŽMAJEVI!

NA PREDHODNA NAROČILA
DO 26. 10. 2009
NUDIMO -20% PRI
PLAČILU Z GOTOVINO

CVETLIČARNA BARBARA

V CENTRU ADAMIČ V GROSUPLJEM

NUDIMO VAM:

- ✿ REZANO CVETJE, LONČNICE
- ✿ ARANŽIRANJE PO ZADNJIH TRENDIH
- ✿ POROČNO DEKORACIJO
- ✿ ŽALNO FLORISTIKO, SVEČE
- ✿ DEKORACIJO POSLOVNIH PROSTOROV

Tel.: 01/786 26 88, Gsm: 041/32 67 78
Odperto: pon-pet: 9.00 - 18.00, sobota: 8.00 - 12.00

ZASEBNA ZOBNA ORDINACIJA
Adamičeva 30, Grosuplje

preventivni pregledi in posveti

konzervativa

protetika

oralna kirurgija: implantologija (vsadki Bredent)

dentalna higiena

beljenje zob

rtg digitalno slikanje zob

Petrovič Goran dr. dent. med.

tel.: +386 1 767 34 13
gsm: +386 41 723 731

**Svetujemo in posredujemo
pri nakupu TV aparatov,
monitorjev in druge
avdio-video tehnike
priznanih znamk:**

SONY
SHARP
ViewSonic®

**Servisiramo
vse avdio video
naprave**

GABER
servis

Peter Kastelic s.p.

Partizanska 8, 1290 Grosuplje

Telefon: 059 190 524

GSM: 041 774 274

E-mail: servis.gaber@masicom.net

Del. čas:

pon., sre., pet.
9-12^h in 14-16^h

Pooblaščen servis za:

BANG & OLUFSEN
YAMAHA
harman/kardon
marantz

Vabilo na jesenski pohod v Št. Jurij

Krajevna skupnost Št. Jurij in Turistično društvo Županova jama Št. Jurij

vabita

na jesenski pohod pod naslovom »Spoznaj sosednjo vas«,

ki bo v nedeljo, 18. 10. 2009 ob 13. uri.

Zbirno mesto: nova osnovna šola v Št. Juriju. Od tu nas bo pot vodila do vasi Vrbičje, Udje, Smrjene do Vina, kjer sledi krajši postanek. Pot bomo nadaljevali do vasi Bičje, Pece, Podgorica in nazaj v Št. Jurij.

Vljudno vabljeni, da se nam pridružite!

12. srečanje ljudskih pevcev in godcev

Fantje po polj' gređo

bo v soboto, 10. 10. 2009, ob 18.00 uri, v Kulturnem domu v Račni.

Vljudno vabljeni!

ELTEHNIKA

ELEKTROMECHANIKA IN TEHNIČNA TRGOVINA
JOŽE AHLIN s.p., Kolodvorska cesta 1, 1290 Grosuplje
☎ 01/787 14 51, GSM: 031/640 100

POOBlašČENI ZASTOPNIK

Cel cirkus!
Totalna komunikacija po nič!

itak
Džabest

0
EUR
v vsa omrežja

15 EUR naročnine

1000 min
200 min
1000 SMS-ov
1GB za 1000 za

Jesenski kredit

- maksimalen znesek kredita: **2.000,00 EUR**
- doba odplačila: **12 mesecev**
- nizki stroški odobritve: **20,00 EUR**
- ugodna obrestna mera: **6,50 % NOM**
(obrestna mera je fiksna, nominalna)
- letni EOM*: **11,53 %**

*EOM je izračunan na podlagi Zakona o potrošniških kreditih (ZPotK) na dan 13. 3. 2009 in se lahko spremeni, če se spremenijo podatki, uporabljeni za njegov izračun. V izračunu EOM niso zajeti stroški, ki bi nastali zaradi neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti.

Opozorilo: Hranilnica si pridružuje pravico, da stranki, ki ne izpolnjuje pogojev za pridobitev, zavrne odobritev

HRANILNICA LON

Poslovna enota **GROSUPLJE**
Kolodvorska 3, telefon: 01 781 01 30

www.lon.si info@lon.si

Jesenski paket dobrodošlice

* Ponudba velja do 31. oktobra 2009.

- **brezplačno** vodenje računa (prvo leto)
- 10 položnic **brez plačila provizije**
- **brezplačno** pristopnino na elektronsko banko eLON
- **odatek 0,10 odstotne točke** k obrestni meri pri sklenitvi enega novega depozita
- ter še veliko ugodnosti

Novim komitentom ob otvoritvi osebnega računa podarimo posebno darilo.

Varčevanje in vse bančne storitve na **Ljubezniv Oseben Način**